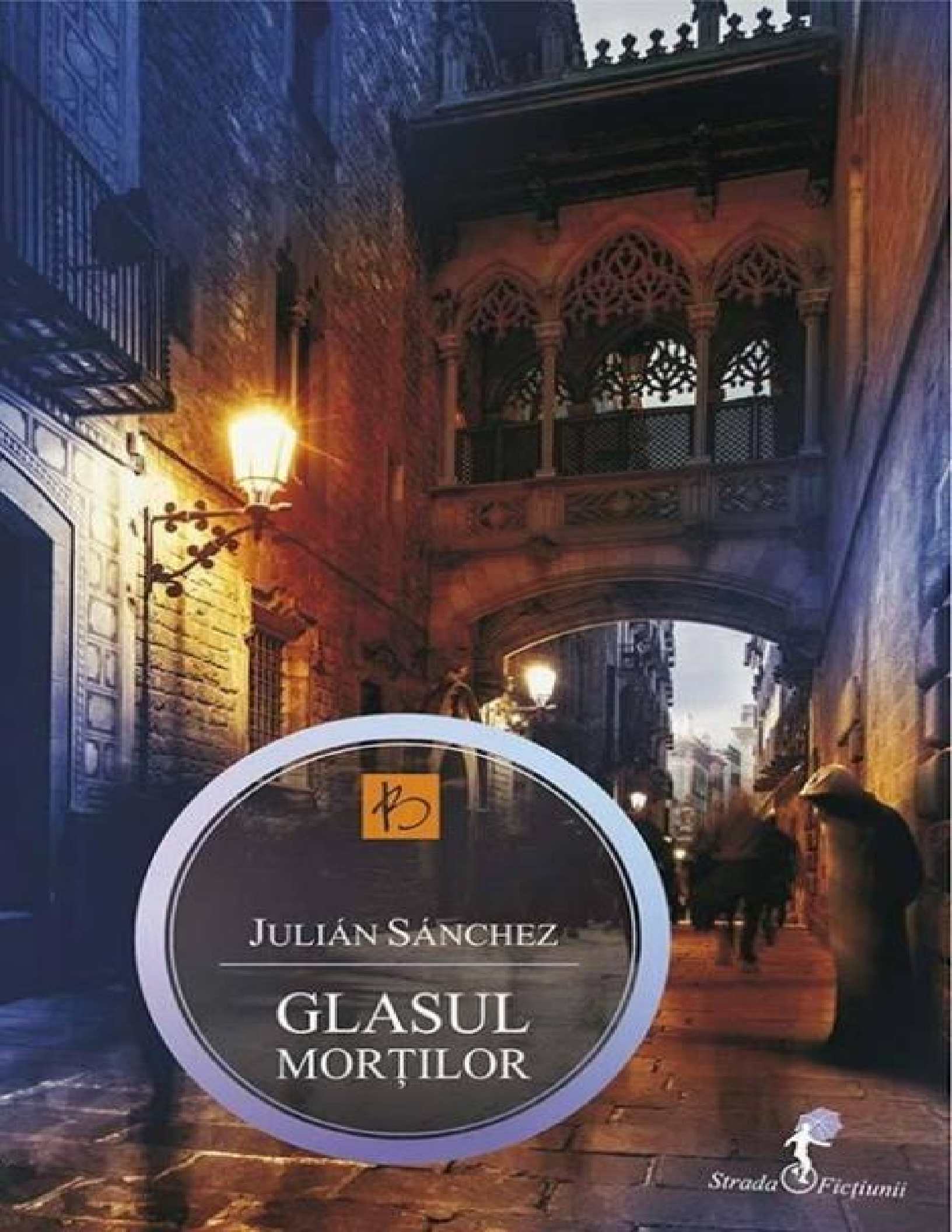
JULIÁN SÁNCHEZ
GLASUL MORȚILOR
Strada Ficțiunii

Julián Sánchez

Glasul morților

Traducere din limba spaniolă și note de

Mariana Piroteală

Editura ALLFA

2014

Această carte în format digital intră sub incidența drepturilor de autor și a fost creată exclusiv pentru a fi citită utilizând dispozitivul personal pe care a fost descărcată. Oricare alte metode de utilizare, dintre care fac parte împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială a textului, punerea acestuia la dispoziția publicului, inclusiv prin intermediul Internetului sau a rețelelor de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme – altele decât cele pe care a fost descărcată – care permit recuperarea informațiilor, revânzarea sau comercializarea sub orice formă a acestui text, precum și alte fapte similare, săvârșite fără acordul scris al persoanei care deține drepturile de autor, sunt o încălcare a legislației referitoare la proprietatea intelectuală și vor fi pedepsite penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

LA VOZ DE LOS MUERTOS

Julián Sánchez

Copyright © Roca Editorial & Julián Sánchez, 2011

First published in Spanish in 2009 by Roca Editorial.

Original title : LA VOZ DE LOS MUERTOS.

This agreement by arrangement with SalmaiaLit and Roca Editorial.

GLASUL MORȚILOR

Julián Sánchez

Copyright © 2014 Editura ALLFA

ISBN ePUB: 978-973-724-825-1

ISBN PDF: 978-973-724-824-4

ISBN Print: 978-973-724-685-1

Redactare: Crenguța Năpristoc

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură : Anca Tach

Design copertă: Alexandru Novac

Editura ALLFA

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,

sector 6, cod 060512, București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

Distribuție:

021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi:

comenzi@all.ro

www.all.ro

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

JULIÁN SÁNCHEZ

Julián Sánchez s-a născut la Barcelona, în Spania, în 1966, iar din 1993 locuiește la San Sebastián. Cele două mari pasiuni ale sale sunt literatura și baschetul. Timp de cinci sezoane, a fost arbitru în Liga ACB, în care joacă

cele mai valoroase echipe de baschet masculin din campionatul spaniol. În ceea ce privește literatura, se declară un cititor avid și cu gusturi eclectice. A debutat cu romanul Anticarul (Elanticuario, 2009; Editura ALLFA, 2011), care s-a bucurat de succes internațional, iar în 2011 a publicat La voz de los muertos (Glasul morților, Editura ALLFA, 2014).

Vocea autorului

„Arbitrul de baschet, ca și scriitorul, face parte din spectacolul care tocmai se desfășoară, dar este și un spectator privilegiat.”

Pentru Loli, mama mea

Prima parte

Locul crimei

1

Telefonul mobil sună cu noaptea în cap și, adormit, prin beznă, pipăi noptiera în căutarea lui. Îl găsesc într-un final, ca de obicei, și tot ca de obicei reușesc s-o fac târziu, așa că dezagreabila lui melodie se oprește cu doar câteva clipe înainte ca mâna mea să apuce măcar să-l atingă. Îmi înflorește o idee anume în minte, prin ceața visului deja difuz: apelul acela, identic cu atâtea altele primite de-a lungul a douăzeci de ani de carieră, va trasa un hotar între trecut și prezent, va fi una dintre acele provocări care marchează o traiectorie și creionează un destin diferit de oricare dintre cele anticipate.

Mă ridic în capul oaselor animat de mai vechea mea speranță, cum fac întotdeauna. Partea inconștientă a minții mele tinde să-mi domine faptele chiar și când sunt treaz, așa că e logic ca noaptea lumea viselor să pună pe deplin stăpânire pe mine. Complet treaz după numai cincisprezece secunde, mă îndrept pe întuneric prin cameră, spre baie. Nu reușesc datorită acelei cunoașteri profunde pe care ți-o conferă asupra unui loc anii în care acesta ți-a aparținut. Nu. Mai e ceva în această mobilitate pe care o consider elegantă. Da, orice observator ar spune că dezinvoltura mea e stranie, că mișcările îmi sunt exacte. Și așa este. Am o sensibilitate anume la lumină, percep împrejurimile inclusiv atunci când mă aflu într-o beznă aproape totală. Și astfel mă simt puternic, sigur pe mine, deosebit de majoritatea muritorilor mereu temători în fața senzației că s-ar putea lovi de orice obstacol, bâjbâind pe întuneric.

Ajung la vasul de toaletă și mă așez să urinez, tot pe întuneric. Ce plăcere să-ți golești vezica! Am băut destul de mult la cină, o obligație plictisitoare, imposibil de evitat, în care singura plăcere reală a fost să mă retrag în sinea mea în timp ce, pe dinafară, mă prefăceam că mă distrez la fel de tare ca ceilalți comeseni. Aplauze, discursuri, glume, zarvă, de la restaurant hai într-un bar, apoi în altul, și în altul; mai târziu, luat pe sus de grup, în altul, cu fete îmbrăcate sumar, și tot așa până când sentimentul pustietății a devenit așa de puternic, încât mi-a oferit destulă forță să dispar din peisaj cu pricepere, ca și când nici n-aș fi pus vreodată piciorul pe acolo, cum

probabil că se întâmplă cu fantomele când trec pe lângă cei vii, de departe, fără să-i atingă.

Cât să fi fost când am ajuns acasă? Habar n-am. Dar mă simt foarte obosit, nu cred că am dormit mai mult de vreo două ore. Aprind lumina, în fața oglinzii. Stau în continuare cu ochii închiși preț de câteva secunde și las lumina becului, blândă de la abajurul care îl îmbracă, să-mi pătrundă puțin câte puțin în pupile. Îmi displac schimbările bruște de luminozitate. Niciodată nu m-am dat în vânt după soare, iar locurile luminate în exces precum băncile sau centrele comerciale îmi fac chiar rău. Întredeschid pleoapele, o mișcare blândă dar continuă, iar ochii mei albaștri se regăsesc în oglindă. Da, mă văd pe mine, cel dintotdeauna: nu reușesc niciodată să mă despart de chipul meu. De câte ori nu mi-aș fi dorit să fiu ca o șopârlă și să-mi pot lepăda pielea pe măsură ce trece timpul, când scurgerea anilor deopotrivă ne îmbătrânește și ne înțelepțește!

Nu. Mă studiez: cel din oglindă este în continuare David Ossa Planells, cu aceeași privire visătoare, cu lâncezeala buzelor, cu o sprânceană arcuită, dar nu din scepticism, ci doar lovită de plictis. Barba care crește, după cinci zile în care nu m-am bărbierit. Un chip care își arată adevărata vârstă numai la acest ceas, când sosește dimineața și te prinde pe picior greșit. Mai târziu voi părea un altul, mai tânăr, mai puternic, mai iscusit.

Simt un gust oribil în gură, de alcool, tutun niciodată, nici măcar la petreceri, fiindcă îl urăsc. Simt o ușoară durere de cap: mă simt ca un erou, ar trebui să am o tobă îndrăcită în creier, pentru că nu mă am bine cu alcoolul, îmi aduce mai multe necazuri decât beneficii. Duș. Un duș ca să-mi limpezesc mintea și să revin în lumea celor treji, a celor conștienți. Fac duș cu eficiență și rapiditate, cu mișcări precise: apa îmi scaldă trupul, aproape fierbinte, și îmi urcă iute temperatura pielii, mâinile îmi apasă pe mușchii deja o părere mai bătrâni, dar încă mai mult decât bine definiți. Las spuma să se scurgă de pe păr pe restul corpului și îmi închei toaleta cu două minute de apă înghețată, capabile să scoată din joc pe oricine nu este obișnuit cu așa ceva.

„Lumea e a mea.” Nu mă mulțumesc să gândesc asta, ci cu adevărat o simt de fiecare dată când energia noii zile mi se revarsă pe dinăuntru. Trebuie să mă șterg cu vigoare, ca să mă încălzesc. Acum hainele, ceva ușor și un

pulover mare care să ascundă insigna și pistolul; nu iau niciodată sacou, îmi displace aspectul tipic de polițist. Necesarul mic dejun: o jumătate de litru de lapte și câteva sobaos[1] pe care mi le-a trimis acum câteva zile fratele meu din Santander. Un mic dejun copios îmi este mai necesar chiar și decât dușul. Ce altceva poți face decât să te oferi vieții cu dorința de a o simți, deși ea îți scapă printre degete, te batjocorește și apoi se joacă cu intențiile tale? Totul ține de atitudine. Atitudine, aptitudine, încredere, siguranță... Totul e un vis? Zâmbesc când gândul îmi zboară la asta.

Cobor scările când telefonul mobil îmi reține iar atenția. Un al doilea apel mă presează. Îl ignor. Știu despre cine este vorba, nimeni altcineva nu mai are numărul ăsta, cu excepția câtorva colegi și, logic, a celor de la secția de poliție. Nici nu mă deranjez să verific cine mă sună. Dată fiind ora, e ceva legat de serviciu, iar în cazul ăsta echivalează cu moartea.

Moartea. Inamica mea. Rivala mea. Viitorul meu, ca al tuturor de altfel. Dar un viitor care va sosi la momentul potrivit, fără bruschețe, nu așa, cu violență. Împotriva acestei morți, a acesteia care sosește fără veste, pot doar să lupt, cu speranța de a găsi o explicație, un vinovat, dar, în special, o consolare pentru apropiați. Să restabilesc încrederea, ordinea, acesta este obiectivul. Iar când victima nu are apropiați, eu joc rolul acesta. Ce om nu merită o lacrimă măcar?

Mașina. Mișcare. Șase dimineața, așa arată ceasul din mașină. Nu se luminează de ziuă, încă e devreme, încă e ianuarie, deși nu pare, fiindcă nu e frig: afurisită de schimbare climatică; îmi place ploaia, îmi place frigul, fiecare anotimp are însemnătatea sa, dar în zilele noastre totul se șterge, contururile materialului și imaterialului tind să se estompeze, să se confunde, să ne zăpăcească. Conduc energic. Locuiesc aproape de spitalul Sant Pau. De la mine de acasă se deslușesc turlele avântate ale bisericii Sagrada Familia, care se înalță nemăsurate spre ceruri în căutarea Părintelui Iubit. Înainte erau mai frumoase, o simplă promisiune. Când promisiunile se îndeplinesc, înțelegem că visul e mai frumos decât realitatea. De-ar fi rămas templul expiator așa cum l-a lăsat Gaudi neterminat... O iau pe Strada Mallorca până la Pau Claris, fac la stânga și o iau drept spre Via Laietana. E un drum fără obstacole, nu e circulație intensă, orașul doarme, cu excepția acelora care veghează, care au grijă, care ocrotesc. Decid să nu țin seama de

semafoare, dar nu pun sirena pe mașină: îmi place senzația de a avansa ignorând discurile roșii, mă simt ca o pușlama, de parcă aș avea iar cincisprezece ani, ca atunci când eram în vacanța de vară și i-am șterpelit tatei cheile de la mașină ca să merg cu prietenii în satul învecinat. Ce rușine am pățit când ne-au urmărit cei din Guardia Civil[2], ce-am mai pătimit! Nu ne-au dat amendă, dar ce chelfăneală mi-am luat de la tata, suficient cât să potolească dorința de ordine a bărbatului cu tricorn din cazarma din Calafell. Îmi aduc aminte și iar mă umflă râsul, nu râd în hohote, dar e mai mult de un surâs. Cine ar fi zis că o să ajung un „coleg", cum îi numim între noi pe membrii forțelor și corpurilor de siguranță ale statului? Acesta e un cuvânt sfânt pentru toți polițiștii din toate corpurile polițienești.

În dreptul pieței Urquinaona, o mașină cu însemnele Guardia Urbana[3] îmi lansează semnale luminoase, și se apropie energic, fiindcă am traversat Gran Via aproape fără să mă uit, pe roșu. Iau sirena și le-o arăt pe geam. Cei de la municipiu sunt rapizi și îmi mai dau un semnal luminos, de data aceasta în semn de rămas-bun ca între complici, cu alte cuvinte, liber pentru ai noștri. Ajung la secția de poliție. Via Laietana e pustie, și îmi place să o contemplu la ora asta, când își dezvăluie adevărata natură, cea pe care o ascunde în timpul zilei, când geme de mașini și de turiști; nu mai sunt barcelonezi, sau poate puțini, toți sunt străini, încărcați cu aparate de fotografiat, victime sigure ale pungașilor din cartier. Uneori i-am văzut la lucru în direct, pe străzile Condal, Plateria sau Ferran. Când ajungi să le cunoști obiceiurile, îți amintesc puțin de vulturi: dau târcoale locului în cercuri din ce în ce mai mici, pe măsură ce coboară spre pradă, cu băgare de seamă; odată chiar l-am prins pe unul de mână în momentul în care voia să o bage în geanta unei japoneze. În cartier i se spune Șobolanul, pentru că e mic și iute. M-a privit surprins, auzi, ditamai inspectorul să împiedice un furt mărunt! L-am lăsat să plece cu o simplă privire, iar japoneza nici nu și-a dat seama de pericolul care o pândise. Șobolanul, surprins și nedumerit mai degrabă de intenția secundară decât de acțiunea în sine, a plecat cu coada între picioare: acești turiști sunt protejați astăzi, lăsați-le cale liberă, așa vor avea o seară liniștită.

Nu e un joc. Acționez astfel pentru că nu mă pot stăpâni. Pare un joc, dar nu e așa. Sau așa cred eu. Sunt imprevizibil. Superiorii mei știu și ei asta. Unul singur mă cunoaște mai bine decât ceilalți: e singurul în care mă încred pe

deplin, comisarul Rosell. El știe. Nu totul, doar o parte, cum știe de asemenea și subinspectorul meu, Joan Rodríguez. Doar ei. Pentru ceilalți aș putea fi cel mai bun șef, toți mă apreciază, dar eu am un „dar”, intru în mintea răufăcătorilor și îi adulmec cum nu ar reuși nici cel mai bun copoi, cu ajutorul acelei părți din mine care mă face diferit de ceilalți, un lucru înnăscut, dar în fond cred că poate nu sunt foarte diferit de ei, de aceea am așa un procent mare de succese. Cu palmaresul meu, aș putea aspira la mai mult. Am avut oferte în sensul ăsta, dar nu mă interesează. În plus, mi-ar fi foarte greu să lucrez în alt loc decât în secția de poliție din cartierul meu, sistemul meu de anchetare fiind mult prea diferit să dea roade într-un mediu așa de amplu și obișnuit ca cel din unitățile de anchetă specializate.

Strada îmi place, deși moartea, cea cu minusculă, îmi repugnă, mă doare. Un birou? Să-mi conduc colegii? Îmi ador orașul. Sunt nebun după Barcelona. Am nevoie de legătura mea cu ea, vreau s-o simt pe piele, să-mi deschid porii în fața poluării ei, și s-o las să intre, împreună cu funinginea de la mașini, pe cealaltă, poluarea sufletească, cea care te mistuie, te pervertește.

Parchez mașina în fața secției de poliție. Un polițist fără grad, aflat de gardă, un tânăr recent ieșit de pe băncile academiei, mă salută oficial, luând poziția de drepți. Îi cer cu un gest vag să ia pe loc repaus, deși îl înțeleg, e inevitabil, încă mai crede că respectul depinde exclusiv de gesturi; e foarte tânăr.

— Vă așteaptă subinspectorul Rodríguez.

— Mulțumesc.

Am ajuns. Mă așteaptă un caz nou. Mă așteaptă o nouă provocare. Mă așteaptă, iar, moartea, vechea mea inamică.

1 Preparat spaniol, un fel de pandișpan cu ulei sau untură de vită.

2 Corpul jandarmeriei spaniole.

3 Poliția municipală a orașului Barcelona.

2

Sosește șeful meu, inspectorul David Ossa. E surprinzător cât de bine arată, e dinamic, concentrat, așa că nu mă pot abține să-i spun:

— Uneori mă gândesc că dormi iepurește. Te-am sunat acum nici douăzeci de minute, și apari îmbăiat, și sigur c-ai luat și micul dejun. Și, în plus, nu azi-noapte trebuia să vă duceți să sărbătoriți avansarea lui Gerardo la Unitatea Centrală de Informații?

— Ba da, azi-noapte.

— Cum spuneam, ești mai degrabă bufniță decât om.

— Ce treabă avem, Joan.

Ca întotdeauna, David abia dacă formulează întrebări, în majoritatea dăților pare să afirme. Este o formă ciudată de conversație, prin care obține informații; nu l-am întrebat niciodată despre ciudatul lui mod de a pune întrebări. Ca orice în viața asta, o avea o explicație. Într-o bună zi o să-i dau de cap.

— Încă nu știm sigur. Ne-au sunat niște vecini acum vreo două ore, cei care locuiesc cu un etaj mai sus de locul crimei. Au auzit plânsete, gemete, oameni suferind. Li s-a făcut frică. Am trimis o patrulă, dar n-a deschis nimeni ușa. N-a răspuns nimeni când au sunat. Au decis să folosească un drug de fier, să forțeze ușa. Casa era în beznă, nu mergea lumina.

— Unde?

— Un apartament vechi, din alea enorme cu tavan înalt, situat în spatele Pieței Reial, în Escudellers.

— Continuă.

— Au intrat cu grijă, în vestibul totul părea normal. Dar veteranul se îndoia de asta și a spus că miroase a sânge.

— Cine era?

— Patrula formată din Grimau și Clemente, un veteran dintre cei serioși și un tânăr angajat de curând.

— Continuă.

— Grimau a cerut întăriri chiar înainte să intre pe hol. Au înaintat cu pistolul scos, Grimau înainte și Clemente lângă el. Bătrânul n-a avut încredere să-l lase pe puști în spatele lui, e prea necopt ca să-l lase să i se agite pe la ceafă cu un pistol. Lucrurile de genul ăsta creează o impresie puternică la lumina lanternelor, e prea mult spațiu întunecat și abia dacă e vreo geană de lumină care să mai alunge bezna.

— Foarte poetic, ce să zic!

— Și tu ești un simpatic... Au ajuns în dreptul primei camere și au găsit urme de sânge care veneau din interiorul casei spre ușă. Era întredeschisă, și Grimau a împins-o cu brațul ca s-o deschidă. Nu i-a fost simplu, ca și cum ar fi fost ceva pe jos, în spatele ușii, care nu o lăsa să se deschidă. Cu lanternele au luminat un cadavru; Grimau a decis să se întoarcă în vestibul și să cheme de urgență întăriri.

— Stai, stai! Mai întâi, victima. Cum știa că e cu adevărat mort.

— Grimau a considerat că era mort pentru că era distrus.

— Mai exact.

— Distrus! Făcut bucăți! Nu e o figură de stil, e o descriere exactă.

— Bine, scutește-mă te ironie și zi-mi de ce se grăbea să primească întăriri.

— De pe hol au văzut la lumina lanternelor că mai erau trei uși și că pe fiecare se vedea o urmă de sânge identică cu prima. Din câte spune Grimau, mirosea a sânge. Era prea mult. E un veteran de șaizeci și doi de ani, e uns

cu toate alifiile și nu e prima oară când vede un mort. Dar asta a fost prea mult. A fost zguduit, a spus că îl depășește. A decis să se retragă, să stea de pază la intrare și să nu calce pe hol, dat fiind că era întuneric, ca să nu vicieze posibilele dovezi.

— Asta tot nu explică graba lui.

— Mă rog, zice că i s-a făcut frică. Dar bag mâna în foc pentru el: omul ăsta e o istorie ambulantă.

— Nu-i lua apărarea, nu e nevoie. Îl cunosc bine pe Grimau și știu foarte bine de ce e în stare. Oricui i se poate face frică, și cu atât mai mult dacă mai ai câteva luni până la pensie. Unde sunt?

— Te așteaptă acolo. După ce au luat legătura cu secția de poliție, au asigurat paza pe palier până au ajuns două mașini cu întăriri, și doar atunci au verificat locul crimei. Tu mai lipsești de acolo. Criminalistul era pe drum, presupun că deja e acolo. Cât despre judecătorul de serviciu, ca de obicei, sunt ei de serviciu, dar ajung ultimii.

— Hai!

Patru urme. Patru morți? Un cadavru distrus. Făcut bucăți, așa mi-a zis Grimau când am vorbit la telefon, așa i-am transmis și lui David. O fi posibil? E prea mult. Sper că ne înșelăm, că va fi mai puțin decât ne așteptăm. Dacă nu e așa, ar depăși orice loc al crimei din cele văzute de mine până acum. O fi la fel și în cazul lui David? Are vreo douăzeci de ani de experiență mai mult decât mine și este unul dintre cei mai buni inspectori de poliție din țară. Dar nu așa, e prea mult. În orice caz, un lucru mi-e clar: un caz de felul ăsta l-ar putea rezolva numai unul ca el.

David o ia pe Via Laietana. Stau lângă el, sunt mâna lui dreaptă, omul în care are încredere. Primele mașini încep să circule spre serviciu, purtând oamenii normali, străini de tragedia asta. David pune girofarul pe mașină, nu că s-ar grăbi, dat fiind că merge cu o viteză moderată, dar îmi dă senzația că în principal îl mână curiozitatea. Virează pe Jaume I. Traversează Piața Sant Jaume și ajungem pe Raurich. Reduce viteza, este o stradă aproape numai pentru pietoni, să nu apară pe nepusă masă vreunul și să avem vreo

problemă. Strada Raurich se intersectează cu Strada Ferran. Pe partea cealaltă își schimbă numele, se cheamă Escudellers. Abia dacă are o sută de metri pe partea asta. Unde e? Acolo, mașinile de poliție ne indică intrarea. Au oprit circulația pe stradă cu bandă, ca să nu treacă pietonii. Mai încolo e parcată o mașină fără însemne, o fi ajuns criminalistul. Coborâm din automobil, polițiștii fără grad iau poziția de drepți.

„A ajuns șefu', o să se rezolve, putem să ne tragem un pic sufletul." Aș jura că le pot citi gândurile, în definitiv la fel aș gândi și eu dacă aș fi în locul lor. Unul dintre ei e așezat pe jos, cu spatele sprijinit de zid, un coleg vorbește cu el, pare amețit, o fi plâns? Da, se simte neliniștea, aproape că poți să o pipăi, se întâmplă des așa, chiar și cei meniți să păzească se pot neliniști dacă i-a părăsit îngerul păzitor. Acum, că a ajuns, vor avea o direcție de urmat. Dar de data asta par prea neliniștiți, e ciudat, de data asta atmosfera are ceva special. Ce o fi?

Patru cadavre?

Caporalul iese în clipa asta pe ușă. Și el merge cu pas neliniștit, ca și cum ar vrea să vină spre David, și în același timp să-l evite. Șefu' preia inițiativa.

— Caporal.

— Domnule inspector Ossa!

— Pune-mă la curent.

— Am venit după un apel radio din partea lui Grimau la 4:55, ca să oferim întăriri. Ca să ne sprijinim colegii, am intrat cu precauție în casă. Era o zonă riscantă. Din câte spunea Grimau, nu era garantat că totul e sigur, deși în cele zece minute cât au așteptat n-au auzit nimic. Am urmat procedurile în cazul pătrunderii într-o locuință și am verificat apartamentul în două zone, înaintând dintr-o cameră în cealaltă.

— Era totul curat?

— Da. Mă rog, erau cadavrele.

— Câte.

— Patru.

— Starea lor.

— Păi... Erau, erau... Mda, erau distruse rău.

David tace o clipă, își analizează cuvintele. Patru. Da, ce blestem, patru! Deși am studiat istoricul infracțional recent al orașului, chiar că nu am mai întâlnit așa ceva. Să ne continuăm treaba. Și caporalul e afectat, dar nici nu mă miră. David nu zice nimic, cade pe gânduri, iar eu sunt o umbră, alături de el. Dar dacă noi tăcem ca să reflectăm, pentru caporal e neplăcut, forțat. Așteaptă o ieșire. Îmi ia câteva clipe să-i înțeleg încurcătura, căci sunt concentrat pe deplin asupra analizării mediului: în momentul ăsta e ceva care nu se potrivește, totul pare mult prea anormal. David pare să reacționeze brusc, dispus să-i ușureze caporalului misiunea.

— Criminalistul?

— Criminalista, de fapt. Cu echipa completă. A ajuns puțin înainte de șase și a început investigarea locului crimei.

— Și Grimau?

— E sus, așteaptă să sosiți.

— Haideți să urcăm.

Criminalista. María Urquijo. Nu se putea să nu fie ea. De fapt ar fi trebuit să-mi dau seama imediat ce am văzut mașina. Nu îi place să iasă în evidență, mereu o folosește pe cea mai mică disponibilă. Ea mai lipsea să fie treaba completă. David: inspectorul; María: criminalista. Sunt un cuplu. Nimeni nu știe, de fapt nu ar trebui să știu nici eu. Dar știu. Întotdeauna îți dai seama de lucrurile astea. Relația mea cu David e foarte bună. Deși suntem rezervați în privința aspectelor personale, detaliile unei conviețuiri zilnice așa de strânse nu se pot evita. Telefoane. E-mailuri. Zâmbete. O evidentă complicitate.

Intrăm. Observ o ușoară stânjeneală la David, un nor care nu după mult timp se risipește. Acesta o fi prețul ieșirii sale nocturne, sau poate mai e și altceva? Urcăm. Sus pe scări. Etajul al treilea, fără lift; nu se văd nici portarul, nici vecinii. Parcă ar fi versurile unui tangou. Discépolo[4] a înțeles sufletul omenesc, de aceea tangourile lui îți pătrund până în inimă. Cât îmi plac tangourile, de când eram puști și asculta tata acasă, pur și simplu le ador! Vopsea cojită. Câte un desen, nu graffiti, doar câteva trăsături neîndemânatice, de puști derbedeu ascuns printre vecini. Mizerie, mai puțină, dar există. Să nu-și arate vecinii fața? Și asta e ciudat, de regulă ies. În alte cazuri, deja i-ar interoga agenții. Acum nu vezi om care să nu fie în uniformă. Clădirea este ca atâtea altele din cartier: boierească cu un secol în urmă, acum însă se află într-o zonă ocupată de emigranți sau de localnici modești; sunt puține familii obișnuite care continuă să locuiască în Ciutat Vella, deși în partea asta a Ramblei încă se păstrează un anumit nivel și Piața Reial nu mai este o cloacă cu mizerii umane, ca prin anii ’80. Palierul de la etajul al treilea, două uși: una închisă, alta deschisă. Patru polițiști simpli stau de pază. Grimau și Clemente ne așteaptă. Bătrânul și-a scos chipiul care e foarte boțit, cu siguranță că l-a frământat în mâini. Toți iau poziția de drepți, dar lipsiți de energie, se formalizează, dar fără vlagă. Îl cunosc pe șeful, da, știu prea bine ce va face acum, va vrea să vorbească cu Grimau între patru ochi, o face cu obișnuita naturalețe, dând ordine fără ca destinatarii acestora să ajungă măcar să le perceapă așa.

— E prea multă lume aici, îi încurcăm pe criminaliști. Eliberați zona, așteptați jos. Grimau, apropiați-vă.

— Domnule inspector!

— Nu vreau un raport ca de obicei. Spuneți-mi numai de ce n-ați urmat procedura.

Urmează o scurtă pauză, îi e greu să se pornească, dar, imediat ce reușește, cuvintele se prăvălesc nestăpânite:

— N-aș ști să vă spun. Am pătruns în casă după ce am forțat ușa cu un drug de fier și am simțit miros de sânge. Era tras zăvorul, l-am rupt cu drugul. Era cald în casă, de parcă ar fi mers caloriferele toată noaptea, am început să transpir, abundent. Am intrat să verificăm dacă e cineva, dar nu mergea

lumina, așa că am cerut întăriri, nu-mi mirosea a bine, nu-mi era clar dacă nu cumva autorul e înăuntru, în cazul în care se întâmplase ce e mai rău. Am pornit pe hol până la prima ușă, acolo am găsit un cadavru și l-am luminat cu lanternele. Și atunci... Eu...

— Nu vă faceți griji. De ce v-ați întors?

— Mi s-a făcut frică.

— Bun. Mi-a spus deja subinspectorul Rodríguez. Dar vreau să știu în ce fel vi s-a făcut frică.

Grimau îl privește, surprins de întrebare. Și pe mine m-a nedumerit un pic, dar eu lucrez împreună cu David de ceva timp și sunt obișnuit cu ceea ce mulți consideră a fi excentricități. În realitate, sunt doar aparent niște manii, care nu ne afectează în munca noastră.

Întotdeauna m-a surprins preferința lui pentru aceste întrebări ciudate, care, totuși, până la urmă au un sens, o ordine proprie, sigur asta se întâmplă și acum. Dezorientat, Grimau nu știe sau nu poate răspunde. David se arată milostiv, dă ceva indicii.

— Întuneric. Liniște. Incertitudine. Moarte. Pericol.

— Nu, nu! Nimic de felul ăsta! Mă rog, întotdeauna simți un pic de incertitudine când intri într-un loc al crimei neverificat, dar nu mai mult decât de obicei. În definitiv, eram înarmați.

— Continuați.

— Era ca și... Ca și cum tot ceea ce era înăuntru era peste puterile noastre, ca și cum, ca și cum... Ca și cum n-am fi avut ce să căutăm acolo, ca și cum nu ne-ar fi fost destinat nouă. Îmi pare rău, mi-e greu, nu pot explica mai bine.

Ce ciudat. David încuviințează, schițează un zâmbet, iar aprobarea lui îl mai liniștește pe Grimau, căci, în timp ce vorbea, mâinile lui au mototolit iar chipiul. Are câte o pată de sudoare la fiecare subraț și pe o parte a gulerului

cămășii albastre, iar puloverul nu reușește s-o ascundă, mai mult de atât, o scoate în evidență. Chiar se simte că e foarte încordat. Ce o fi vrut să zică?

— E-n regulă. Stați liniștit. Duceți-vă la secție și redactați raportul înainte de a pleca acasă. Joan, hai să intrăm.

Îl urmez ca o umbră, în liniște, sunt un sfinx, geamănul lui. Nu, nu geamănul lui, nu semănăm; mai bine spus un geamăn dizigot. Ce mă distrează cuvântul ăsta! Îmi amintește de cursurile de medicină legală, din vremea facultății. Mă fascinau cursurile practice de la facultate, lângă Spitalul Clinic, legendarele recipiente din subsol, pline cu diformități, cu ființe așa de stranii, încât cu greu se puteau numi „oameni”. Într-unul dintre acele recipiente se aflau doi fetuși din aceștia, spate în spate: așa mă simt de multe ori alături de inspectorul meu. Suntem o pereche, fiecare vede o parte a întregului; uneori ne coordonăm percepția și totul merge ca pe roate; alteori ne e mai greu și nu reușim să ne înțelegem. Știu că liniștea mea îl stimulează mereu, deși la început i se părea chiar abjectă, până a învățat să mă cunoască și să mă înțeleagă. Astăzi îmi apreciază atenția, subordonată atenției lui, mereu în stare de alertă, sondând detaliile. Niciodată nu-l deranjez. Sunt mereu atent. Sunt un om fidel, un om în care se poate încrede.

Intrăm. Lumina e aprinsă. Locul crimei ne așteaptă.

4 Compozitor de tangouri și cineast argentinian.

3

Vestibulul este înțesat. Miroase a sânge, da, care se găsește din belșug. Podeaua e plină de urme roșiatice, cei veniți să acorde întăriri n-au putut evita să nu calce pe el când au verificat locul crimei. Urâtă treabă. Văd un prosop mare, într-un colț, îmbibat, pe el și-or fi șters picioarele înainte să iasă pe scară. Îl înțeleg pe Grimau. Alți doi polițiști așteaptă înăuntru. Nu sunt singuri. Încă un caporal, Anglada, și încă doi civili, ajutoarele criminalistei. Anglada mă salută. Îi fac semn să păstreze tăcerea ducându-mi degetul la buze, vreau să încerc să surprind detaliile, să înțeleg atmosfera. E prea multă lume pentru un asemenea spațiu, suntem claie peste grămadă, mai rău decât pe palier. Criminaliștii își văd de treabă, fotografiază fereastra care dă în curtea interioară. Geamurile sunt întregi, mânerul în poziție, nu a fost forțat; asta nu miroase a bine: dacă ne blocăm în privința locului de acces într-o fază incipientă a anchetei, înseamnă că vor fi probleme când va trebui să stabilim pe unde a intrat sau au intrat posibilii asasini... Puncte de acces sau de ieșire? Vom vedea.

Înaintez pe holul din dreapta. Au întins o bandă pe lângă perete, care ne permite să înaintăm spre salon. E îngustă, mergem în șir, câte unul. Pe podea e o bucată mare de folie prinsă la repezeală cu scotch, abia se atinge de urmele de sânge de pe perete. Din folia asta mai pleacă încă patru care intră în camere. Mă opresc în fața primei uși. În spate, se declanșează un bliț: trebuie să mai fie încă un criminalist în salon, care ia probe. Înăuntru, văd o femeie pe vine, cu pantofii acoperiți cu cipici de plastic, e cu spatele la noi, pare să recolteze ceva cu o pensetă, iar în mâna dreaptă are un recipient de sticlă de mari dimensiuni. E suplă. Îmi amintesc de pielea ei albă, moale, pe care am mângâiat-o de atâtea ori. Are numai o bluză pe ea. Căldura e cu adevărat insuportabilă. Îmi scot puloverul ca să mi-l leg în talie, iar mânecile acoperă pistolul. Din cauza unor asemenea detalii au murit unii colegi, dar aici nu mai e niciun pericol, moartea a fost în vizită, iar acum s-a dus. Criminalista nu mi-a simțit prezența, nu îi văd chipul, dar știu cum se concentrează ea, pot să ghicesc că are buzele fine strânse, pleoapele nemișcate, fiecare gest, fiecare mișcare îi este stăpânită de o stare meditativă, atitudinea ei are o anume religiozitate, își face meseria cu

evlavie, cum mi-o fac și eu. Trebuie să vorbesc cu ea. Îmi doresc să vorbesc cu ea și simt nevoia să vorbesc cu ea.

— Bună.

Criminalista se ridică, nu înainte de a lăsa cu delicatețe recipientul pe podea și penseta în interior. Alege cu grijă locul în care să calce înainte să se miște și se întoarce. Are o frumusețe aparte, disimulată, ascunsă; oare și-o păzește? Știu, e valabilă ultima variantă, nu degeaba o cunosc mai bine decât oricine altcineva, îi cunosc câteva secrete, nu pe toate. María e rezervată în orice împrejurare, o fântână nemărginită; nu trebuie să uit că e o femeie matură. Ele ascund întotdeauna în adâncul lor ceva inaccesibil bărbaților. María spune că nu e așa, că de fapt bărbații și femeile au coduri separate, că suntem mulțimi disjuncte. Și noi bărbații suntem complecși. Buzele i se întredeschid, cuvintele îi sunt melodioase, glasul un pic grav, prea puțin feminin, zic unii, dur, solid, bine înfipt, are profunzime.

— Tu, David! Și Fuentes era de gardă, dar trebuia să vii tu. Cazul ăsta nu putea să fie decât al tău.

— Spune-mi, María, ce s-a-ntâmplat?

— Cred că va trebui să aștepți cel puțin patruzeci și opt de ore până să primești raportul preliminar.

— Atât de mult.

— Da.

— Între timp am nevoie totuși de niște informații.

— Mă tem că sunt mai multe întrebări decât răspunsuri.

— Haide.

— Totul a început în salon. Așa cred. Vino cu mine!

María pornește prima, ne aflăm pe teritoriul ei, în clipa asta ea e regina. Știu destule din domeniul ei, sunt ceva mai mult decât un criminalist amator, dar

acum rolul meu e altul. O urmez, iar pașii noștri se armonizează, o umbră în urma căreia vine o alta, ca într-un dans tăcut. Observ un detaliu; cum e posibil ca mintea mea să nu fi sesizat până acum? Nu e adevărat, a sesizat, dar nu a procesat informația: lumina e aprinsă. Grimau a spus că nu merge. Ridic bărbia ca să verific sursa de lumină, pe hol sunt două veioze cu braț flexibil, în fiecare cameră e o sursă proprie de lumină care se revarsă din tavan. Nu pricep, dar decid să păstrez informația până când își va fi terminat María treaba. Trecem pe lângă camere, mă forțez să nu privesc înăuntru și trebuie să fac un mare efort să reușesc. Ajungem în salon. E enorm, ca tot apartamentul, ca din alte vremuri, e posibil să aibă patruzeci de metri pătrați. Aparent totul e în ordine, dar murdar de sânge: pe pereți sunt șiroaie în bună regulă, trebuie să fi fost o urgie ucigașă, sălbatică, un masacru. Cuvântul „sacrificiu" își face brusc loc în mintea mea. Un alt fotograf caută elemente concrete și își declanșează aparatul fotografic, străin de prezența noastră.

— Se pare că aici a început totul. În mijlocul salonului se află cea mai mare cantitate de sânge, e o baltă de vreo trei metri pătrați. Covorul e îmbibat, și asta că e gros, se poate să conțină vreo doi litri, poate mai mult. Mai e o baltă în colțul ăla, lângă fereastră: poate că cineva a încercat să se apropie de fereastră și acolo a fost executat.

— De ce spui „executat"?

— Am spus pe negândite, dar se poate să nu greșesc. Vreau să spun că folosesc cuvântul în sensul cult. Cel sau cei care au făcut-o au dus la îndeplinire o acțiune complexă, bine gândită, la asta mă refer. Totul pare foarte exact, cum o să vezi când o să reconstruim ordinea în care s-au petrecut faptele.

— Câți asasini au fost?

— La asta nu există răspuns. De câți bărbați e nevoie ca să omoare patru persoane de aproximativ treizeci și cinci de ani dacă acestea se opun?

— Bărbați?

— Da, desigur. E nevoie de forță. O să-ți demonstrez imediat.

— Poate c-a fost vorba de o moarte voluntară. De un ritual. Un sacrificiu, cum ai spus mai devreme.

— În forma sa exterioară, ar fi posibil. Dar sunt multe semne de întrebare care nu ne permit să confirmăm varianta asta. Privește pereții, majoritatea șiroaielor de sânge sunt prea sus, instrumentul sau instrumentele a trebuit folosite de către persoane aflate în picioare, posibil în mișcare, lovituri laterale sau spre în sus, ca și cum ar fi folosit o spadă sau un topor.

— Spadă, topor...

— Sunt câteva exemple. Nu sunt arme recognoscibile. Deocamdată n-am găsit nimic.

María și Joan mă cunosc bine, îmi respectă tăcerea. Studiez marele salon. Privirea mea alunecă, exactă, oprindu-se asupra detaliilor. Am o memorie complexă, nu numai fotografică, ci am tendința să fac automat legături, motiv pentru care trebuie să fiu pe deplin absorbit de obiecte, inclusiv de cele nesemnificative, așa funcționez eu. Prin urmare, încep să cercetez. Perdelele sunt trase, brăzdate de sânge, nimeni nu a putut vedea nimic din exterior; păcat, chiar și dimineața devreme sunt oameni treji, plictisiți, care stau la fereastră și observă cum își deșiră noaptea minutele: oameni rătăciți, oameni părăsiți, de multe ori martori care le dau soluții oamenilor legii. Probabil că nu e nimic de felul ăsta, doar datele acestea le vom avea la dispoziție.

Privirea mea își continuă treaba. Urmele urcă spre tavan și nu sunt puține, se formează un desen inversat, pare să vrea să-mi transmită ceva, dar sensul îmi scapă, poate că soluția va veni mai târziu. Acum spre în jos. Mobilele. Un dulap de colț. O bibliotecă plină cu de toate și cu câteva cărți. O masă cu cinci scaune și cu o vază pe ea. O canapea în formă de L, iar în fața ei un televizor, un model vechi, dar cu ecran mare. Un alt element ciudat. Totul e în ordine. Nu sunt mobile deplasate, nici scaune căzute, tablourile stau drept. Patru oameni au murit unul după celălalt, sau toți odată, fără să se fi împotrivit? Atunci nu poate fi vorba decât de un ritual, nu se poate altfel. María mă privește, nu trebuie să semnaleze ce e evident, înțelege că am sesizat. Un alt element straniu: dacă toți patru au murit în salon, dacă totul e într-o ordine perfectă, au fost asasinați pe covor, în centrul salonului, cu

excepția celui din colț? De ce să-i ducă în camere? Ce face ca patru oameni să moară astfel? Nimic nu pare să se lege. Vecinii au auzit țipete, gemete, de aceea au sunat la 112. Cine moare țipând, nu moare de bună voie, nimeni nu se lasă ucis liniștit dacă poate să fugă; dacă e legat sau imobilizat, e de înțeles, dar cum reușești să imobilizezi patru oameni odată?

— Haideți în prima cameră!

— Mergeți voi. Lăsați-mă o clipă singur aici!

În momentul acela, María și Joan pleacă din salon, și atunci se întâmplă. Mă cuprinde un fior, intens, puternic, îmi izbucnește în spate, în coloana vertebrală, coboară spre picioare, se întinde spre brațe, îmi ajunge la mâini și în genunchi; mi se zburlește pielea cu o intensitate incredibilă. Îmi amintesc când, în copilărie, mergeam cu mama la coafor și vreuna dintre tinerele ucenice îmi masa scalpul. Atunci simțeam plăcere, acum, fiorul e de frică, reacția instinctivă a unui animal. Nu e om cel care studiază salonul, am o reacție atavică, și de aceea nu o pot nici interpreta rațional, nici înțelege, pot doar s-o simt.

Corpul meu înțelege. Fiorul se menține. Partea rațională din mine, mereu prezentă, deși în plan secund, deși acum dormitează, cere cu îndârjite să recapete controlul, să pună capăt straniei situații. Blițul fotografului luminează neobosit camera. Pe când se succed fotografiile, camera pare să capete o altă dimensiune. Îmi revine în minte o altă amintire din copilărie, extrem de puternică: mă întindeam în pat și, după ce priveam direct becul, închideam ochii într-o cameră întunecoasă, și astfel dimensiunile ei se modificau, conturul obiectelor imprimat pe retină strălucea cu putere, ca și cum adevărata lor lumină interioară ar fi ieșit la iveală numai atunci, de parcă realitatea nu ar fi fost de fapt realitate, de parcă realitatea ar fi fost ceea ce abia se zărea.

Senzația se intensifică, clipele par să fi înțepenit, simt că trebuie să încerc să mențin frisonul, de parcă el ar fi cheia. Ușa ferecată a întrebărilor îmi oferă o portiță ca să pot studia. Timpul s-a oprit, poate că reușesc să fac mai mult, să dau înapoi, aș putea jura că depinde de voința mea. Mă străduiesc, încerc și totul pare să se deruleze: petele dispar, pereții redevin curați, la fel și perdelele, și tavanul, atunci văd niște contururi neclare, sunt patru, stau în

picioare. Mai e ceva, o nouă străfulgerare, încă un contur, frisonul se intensifică, tot corpul meu pare să se destrame, nu m-a mai încercat niciodată o asemenea sensibilitate, ce mi se întâmplă?

Un glas rupe vraja. Mă strigă María. Imaginile se risipesc; încerc să le reţin, să le prind, dar îmi scapă printre degete. Atunci simt batjocura, omul acela pare să râdă, de parcă s-ar fi aşteptat la asta, de parcă ar fi dorit să-i percep prezenţa. E un hohot delicat. Zgârie, pe dinăuntru, în adâncuri.

Deschid ochii. Oricine m-ar privi ar spune că am o privire stranie. Simt un nou fior, un biet ecou al celor de dinainte, care îmi străbate spatele.

De data asta am avut dreptate când m-am trezit. Există o provocare, un destin. Cazul acesta va fi unic.

4

David se apropie, pare surprins. Observ pe fața lui un amestec de hotărâre și descurajare. Până acum toți ne ținem tari ca să suportăm locul bolnăvicios. Nu am mai văzut niciodată așa ceva. Eu care sunt criminalist și sunt obișnuit să văd cadavre ciopârțite, cu greu mă țin cu firea. Mă întreb cum se descurcă ceilalți. Unii dintre polițiști a trebuit să iasă. Nu, nu e deloc simplu să stai aici. A venit, îl invit să intrăm în cameră. Îmi încep expunerea.

— Prima cameră. Un bărbat. A fost dezmembrat. Trunchiul e în centru. Extremitățile, brațele și picioarele, sunt lângă trunchi, dar au fost inversate. Cele de pe dreapta în stânga, cele de pe stânga în dreapta. Capul, tăiat și el, cu fața spre podea. Încă nu am putut analiza nimic, locul ăsta o să consume toate resursele departamentului în următoarele două zile. A trebuit să-l trezesc pe director să-l informez în legătură cu cele petrecute și să cer colaborarea altor colegi.

— Ce rasă e?

— E alb, ca ceilalți. Par spanioli.

— Continuă.

— A doua cameră, o femeie. A procedat la fel.

— Continuă.

— A treia cameră, tot o femeie. Ceva schimbări. Corpul a fost spintecat, organele sunt la vedere. A ridicat sternul ca să elibereze locul spre plămâni și inimă. Cutia toracică este aparent ridicată de un sistem de pârghii. Nu a putut să facă asta cu un instrument tăios, în principiu e nevoie de ceva mai specializat. Presiunea asupra coastelor a fost similară, unghiul de elevație e aproape identic. Deschiderea abdomenului prezintă o incizie în formă de U inversat de la coastele flotante până în zona pelvisului.

— Spune-mi dacă lipsesc organe interne.

— La prima vedere, nu. Dar nu s-a procedat cu delicatețe, e o harababură, e plin de sânge pe jumătate coagulat. Încă nu pot spune cu certitudine.

— Și în ultimul rând...

— A patra cameră, un bărbat, la fel ca în cea de dinainte. E singurul pe care am început să-l analizez, mă ocupam de el de cincisprezece minute când ai sosit.

— Ceva interesant?

— Da. Bărbatului îi lipsesc ochii. Pleoapele sunt lăsate, dar se vede adâncitura caracteristică pe care o cauzează absența lor.

— I-a scos ochii și i-a închis pleoapele.

— Exact.

— Ce respectuos!

— Respectuos? La singular?

— Da. A fost un singur asasin.

— Nu se poate. Judecând după ora la care s-a dat telefonul și cea la care a ajuns prima patrulă nu putea să fie un singur om.

— De ce?

— Păi să vedem. Au sunat la 112 la 04:25. La 05:00 sosește Grimau, forțează ușa și solicită întăriri. Un asemenea măcel în treizeci și cinci de minute? Nu, stai puțin, nu treizeci și cinci, mai scade cel puțin încă cinci, a avut nevoie de timp să se schimbe și să fugă.

— Se poate rezolva în treizeci de minute, ba chiar în mai puțin.

— Niște răni ca astea? E aproape imposibil!

— E nevoie de forță și cunoștințe, nu numai precizie. Dar se poate. Eu aș putea. Tu nu.

— Se poate... De aceea am spus mai devreme că trebuie să fi fost unul sau mai mulți bărbați. De sex masculin. Unul singur? Mi se pare puțin probabil...

Joan își notează tot ceea ce spun, știu că va nota cu precizie cuvintele mele. E un om strict, disciplinat, poate prea mult, dar e în același timp un profesionist de primă mână. David îl apără fără să șovăie, zice că va fi unul dintre cei mai buni, că, atunci când va învăța să se comporte în echipă cu aceeași precizie pe care o folosește în anchete, îl va aștepta un viitor strălucit. Scrie în mare viteză. Paginile carnețelului se umplu de scrisul său aparte, abreviat, un limbaj secret pe care îl cunosc numai inițiații. Oare se refugiază în notițele sale? Așa cred, ăsta trebuie să fie scutul lui. Fac și eu ceva asemănător: scutul meu este profesionalismul fără cusur. Da, toți trebuie să facem așa, căci pe aici bântuie un curent bolnăvicios. Cei mai mulți și-au dat seama, în caz contrar ar fi inconștienți, o fac poate fără să-și dea seama, e un mecanism automat, se distanțează, își înăbușă emoțiile. Oricare dintre ei, până și cel uns cu toate alifiile trebuie să se mențină la distanță.

Da, atmosfera acestui loc e viciată. E prea mult sânge. Ceea ce s-a întâmplat e nemaiîntâlnit, n-am mai văzut niciodată ceva asemănător în Barcelona, nu s-a mai întâmplat așa ceva nici în toată Spania. Asasinate au mai avut loc, măcelul din Puerto Hurraco[5], Spania Neagră, inclusiv ciocniri între bande rivale cu mai multe victime, dar niciodată așa, cu o asemenea înverșunare. De cincisprezece ani lucrez aici, la Institutul de Medicină Legală. Îmi analizez sentimentele. Sunt incerte. Simt cum ia naștere un sentiment discret de teamă. Nu pot să nu mă gândesc de ce se petrec asemenea lucruri, cine și de ce să fi făcut așa ceva. Dar divaghez, îmi pierd controlul și David mă face atent, continuă să fie concentrat, caută, întreabă, își demonstrează capacitatea.

— Explică-mi cum au fost cauzate rănile astea.

— Te referi la eviscerare?

— Da.

— N-aș ști să-ți spun. Marginile sunt complet neregulate, se observă întreruperi în tăietură, poate a folosit un ferăstrău, un cuțit zimțat, ceva de genul ăsta. A fost o acțiune brutală, dar nu dominată de nebunie; a tăiat numai derma. Sângele coagulat nu ne lasă să vedem mai mult, deocamdată.

— Știm foarte puține.

— Așa e. Mai dă-mi timp.

— Puncte de intrare și de ieșire?

— În privința asta am informații. Punctul principal de acces: ușa locuinței. A fost distrusă încuietoarea cu un drug de fier, autorul e polițistul veteran. Când a înfipt marginea în îmbinare și a făcut pârghie, a rupt încuietoarea și, lucrul cel mai important, a făcut să sară siguranța, una din alea clasice, cu lanț, cum nu prea mai vezi. Asta indică faptul că, dacă ușa a fost calea de acces, nu a fost și cea de ieșire.

— Am vorbit cu Grimau. El crede că încă mai era în interior.

— E o idee de bun simț.

— Și ferestrele?

— Sunt intacte. Există două curți interioare, se ajunge la ele din toate cele patru dormitoare și în camerele din dreapta casei, fiecare având o fereastră. Apartamentul e foarte mare. Celelalte două ferestre sunt pe hol, coincid cu curtea clădirii învecinate. În bucătărie, în stânga, e aerisirea, un spațiu îngust, cu o lățime de numai doi pe unu. Le-am verificat pe toate opt. Niciuna nu prezintă la prima vedere semne de forțare. Mânerele sunt în poziția corectă. Nu e sânge pe niciunul. În plus, e la etajul al treilea. În curțile interioare sunt numai țevile de scurgere. Se putea folosi de ele pentru a se cățăra, dar atunci cum îți explici că mânerele sunt în poziția corectă? Cât despre ferestrele de pe hol, acolo nu e niciun fel de sprijin, nu sunt țevi, doar niște cabluri care par a fi de la antena televizorului.

— Spune-mi despre terase.

— De ambele părți, sunt cele obișnuite prin cartier, doar un balcon cu spațiu pentru câteva ghivece de flori. Ambele ferestre de la locul crimei erau acoperite cu perdele și, judecând după faptul că erau pline de dâre de sânge, putem trage concluzia că nu au fost mișcate. Oamenii tăi le-au dat la o parte când au verificat locul crimei, crezând că asasinul sau asasinii s-ar putea ascunde acolo, dar n-au găsit nimic. Apoi le-au lăsat mai mult sau mai puțin cum erau înainte. Și mânerele păreau neatinse.

— Și cealaltă.

— La fel, nu sunt semne că s-a intrat pe acolo.

— Nimic nu se leagă. Dacă a intrat, a trebuit să și iasă. Putea ieși doar pe fereastră sau pe ușă. Nu putem elimina ambele opțiuni. Hai să excludem momentan ușa, ceea ce înseamnă că a fugit pe terasă sau pe ferestre.

— Nu cred. În plus, ar trebui să explicăm faptul că mânerele erau coborâte. Și, pe deasupra, ar trebui să fie urme de sânge. E imposibil ca cineva să facă un asemenea măcel fără să se umple de sânge, ai văzut în ce hal e camera de zi. Cât despre hol, urmele inițiale par evidente. Se pare că a dus cele patru cadavre târâș până în camere. Apoi, oamenii tăi au șters mare parte din urmele de la intrare și de pe hol până în momentul în care au pus folia de plastic pe care să se circule. Abia am putut să vorbesc cu oamenii tăi, dar au spus că, atunci când au pătruns în vestibul, nu era sânge. Poate că asasinul sau asasinii au reușit să se schimbe. Poate purta salopetă de plastic. Echipament de chirurg. Comite crimele, apoi scapă de el în ultima cameră înainte de a părăsi locuința. Îl ia cu el, împreună cu armele folosite.

— Foarte puțin probabil. Mă îndoiesc că tu crezi asta cu adevărat.

Tac, meditez vreme de câteva secunde. În sfârșit, răspund:

— Nu.

Un răspuns limpede. Nu știu ce s-a întâmplat, dar știu ce nu s-a întâmplat. Sunt dezorientat. Cum spuneam înainte, nu are niciun sens. Fiecare

întrebare dă naștere unei enigme, fiecare enigmă pare de nedezlegat.

David a căzut. Discuția noastră pare să fi ajuns într-un punct mort. Chipul lui trădează un calm absolut. Știu că e oglinda fidelă a minții sale: acum domină rațiunea, în liniște, fără stridențe. Nu pun întrebări, nu vreau să-l întrerup, nu o fac aproape niciodată, doar îmi orientez interlocutorul oferindu-i informații. Lucrurile curg întotdeauna de la sine. Toată lumea vrea să-și facă treaba cât mai bine, eu muncesc întotdeauna pentru ceilalți, niciodată pentru mine. David e în centrul acțiunii, o forță gravitațională care atrage informațiile prin simpla lui prezență. Îmi aduc aminte de o afirmație de-a lui, după o lungă noapte de discuții: „Cu cât vorbesc mai puțin, cu atât aflu mai multe.” De aceea întreabă într-o manieră așa de concisă, de lipsită de emoție, așa de direct, fără să pară că întreabă, aproape ca și cum întrebările lui ar fi afirmații.

Acum se pune în mișcare. Joan și cu mine îl urmăm. Se apropie de ferestre, o vrea să le examineze.

— Mânerele astea... Sunt ferestre vechi. Îmi amintesc de casa mamei, un apartament vechi din Eixample, din centrul Barcelonei. Ferestrele sunt asemănătoare; se pot închide dacă se exercită presiune din exterior. Dacă mânerul este ridicat, când se întâmplă asta, cade din cauza propriei greutăți când se lovesc cele două geamuri și ajunge la locul său. Am trecut și eu prin ceva asemănător acum câțiva ani. María.

— Da.

— Am să pornesc culegerea de date din exterior. Să mă ții la curent cu noutățile.

— Nicio problemă!

Ne luăm rămas-bun fără să vorbim, o privire e de ajuns: cei care iubim știm că la hotarul cuvintelor sălășluiește adevărata comunicare, nu avem nevoie de mai mult. Urmat de Joan, eterna sa umbră, dispare dinaintea mea. Iese iar pe palier. Munca lui, la fel ca a mea, trebuie să continue, de acum separat.

5 Ciocnire între două familii rivale din Extremadura, Izquierdo și Cabanillas, care a avut loc în anul 1990 și în urma căreia au murit nouă personae, iar douăsprezece au fost rănite.

5

— Joan.

— Da, șefu’.

— Vreau să afli mai multe lucruri. Primul, lumina. Vreau să vorbești cu cei din echipa de sprijin, să-ți explice cum au aprins lumina când au intrat în casă. Vorbește cu toți, separat.

— Și al doilea?

— Temperatura. Înăuntru erau cel puțin treizeci de grade. Caloriferele erau reci, le-am verificat personal pe cele din sală și de pe hol. Vreau să știu când a fost pornită și oprită centrala și temperatura medie pe care o atinge. N-au portar, caută-l pe șeful de scară.

— Altceva?

— Da. Trimite câte doi oameni la celelalte apartamente din clădire, să afle dacă au auzit ceva, deși o să-ți spună că nu. Încă doi pe acoperiș, să umble cu grijă, poate fi locul prin care a fugit. Mai trimite o echipă la intrare. Trebuie să fie o cale de acces la curțile interioare, trebuie verificat. În ultimul rând, în clădirea de alături, în apartamentele cu vedere la acesta. Și încearcă să afli identitatea victimelor.

— Și tu?

— Și eu ce?

— Unde te găsesc?

— Așteaptă și ascultă. Anglada!

— Da, domnule!

— Ai vorbit deja cu cel care a dat telefon?

— Nu, domnule!

— De ce?

— Așteptam instrucțiunile dumneavoastră, domnule inspector.

— Nici acum n-ați urmat procedura.

— Îmi cer scuze, domnule inspector, n-a fost cu rea intenție. Problema e că toată echipa e un pic tulburată, n-am mai văzut niciodată așa ceva. E greu ca lucrurile să meargă normal. Ăsta e motivul.

— Anglada.

— Da, domnule inspector!

— Vreau tăcere deplină în privința locului crimei. Vorbește cu oamenii dumitale. Avem nevoie de patruzeci și opt de ore de liniște înainte să prindă de veste mass-media. Niciun sunet. Te ocupi dumneata de asta?

— Da, domnule inspector, eu răspund de oamenii mei!

— Bine, pune-te pe treabă. Nu vreau niciun cuvânt despre cele întâmplate. Liniște deplină. Joan, înainte de toate, vorbește la secția de poliție, întreabă de Rosell, să dea de el și să-l trezească dacă e cazul. Explică-i în câteva cuvinte ce s-a-ntâmplat. Vreau să se aplice procedura Q. Spune-i că nu e o recomandare, spune-i că e absolută nevoie.

Privirea lui Joan e grăitoare: ideea mea l-a luat prin surprindere.

— David, sunt cel puțin zece ani de când nu s-a mai folosit.

— Există pentru anumite situații. Acum a venit vremea ei. Mă duc la etaj. Ocupă-te de ceea ce am vorbit.

Da, totul e excepțional. Nu e nimic cum ar trebui să fie. Până și cel mai mic detaliu pare anormal. De ce să ne prefacem, procedura Q este așa de neobișnuită, încât a apărut pentru un caz ca acesta. Se referă la păstrarea

tăcerii depline asupra oricărei informații despre evenimente timp de patruzeci și opt de zile, nu se fac declarații și nici nu se convoacă conferințe de presă, ziariștii sunt ținuți la distanță. Poate că asta va trezi mai târziu o mare așteptare, dar María are nevoie de calm, verificarea locului crimei necesită o maximă atenție, nu trebuie să simtă o presiune nepotrivită care să ducă la ștergerea anumitor indicii sau la concluzii eronate. Merită să procedăm așa. Eu, în locul ei, nu m-aș descurca cu un adevărat circ împrejur în orice moment.

Înainte să urc, arunc o privire pe scară și astfel îmi confirm teoria: nu e nimeni, numai polițiști. Vecinii, curioșii, mereu există din ăștia, mereu dau târcoale, e în natura majorității oamenilor să cască gura, să-și bage nasul, aceștia sunt cei mai numeroși, dar mai sunt și alții, amatorii de grozăvii, cei care caută senzațiile tari, cei care se delectează cu nenorocirea altora; unde, unde sunt, de ce nu apar, sunt ca melcii după ploaie, știi că sunt pe undeva, ascunși, și că, atunci când sunt stimulați cum trebuie, apar de niciunde, ne înconjoară, ne sâcâie, în căutarea porției de morbiditate; nu, e și mai rău, sunt ca drogații în căutarea dozei.

Asta e partea cea mai stranie. Dacă înainte simțeam o anume neliniște, acum s-a intensificat, mi se întâmplă uneori, ca mici detalii să îmi schimbe starea de spirit, dar îmi dau seama la timp și nu mă las luat de val. Această anchetă necesită atenție și perspicacitate, nu e loc de melancolie, care în alte cazuri e chiar un lucru pozitiv.

Ajung la al doilea apartament. Apăs pe sonerie. Trec treizeci de secunde. Nu deschide nimeni. Apăs iar. Încă treizeci de secunde. Acum se deschide, doar o crăpătură. Un vestibul în întuneric. Geana de lumină de pe scară îmi dezvăluie un domn în vârstă, înfășurat într-un halat cărămiziu și ponosit, pantaloni de pijama, papuci. Va deschide ușa, dar nu mă va lăsa să intru cu ușurință: e un amestec de prudență, frică și nesiguranță. Vârsta nu iartă, ne face pe toți fragili.

— Sunt inspectorul Ossa. Deschideți, trebuie să stăm de vorbă!

— Spuneți.

— Vă numiți...

— Mă numesc Pere Gavaldà Esteve.

— Ați sunat la 112 în jur de 04:30.

— Da, eu am sunat.

— Spuneți-mi de ce ați sunat.

— Am auzit țipete, nu știu ce oră era. La început n-am băgat în seamă, dar s-au repetat și apoi au fost și mai puternice. Ne-am gândit că e vreo ceartă, ceva fără importanță, dar mai târziu s-a amplificat, țipau fără încetare, așa că ne-am decis să sunăm la 112.

Am auzit, ne-am gândit, ne-am decis. Nu e singur în casă. Vorbește tare, mai tare decât e normal. Bătrânul are ochelari, un model vechi. Observ rapid prezența unui aparat auditiv pe brațul ochelarilor în dreptul urechii drepte, cea dinspre interiorul vestibulului. Balamalele ușii sunt așezate în dreapta ușii, dacă nu aș fi luat în calcul posibilitatea să fie surd poate că nu aș fi văzut. Probabil că bătrânul nu a auzit mare lucru, trebuie să fi auzit cealaltă persoană. Trebuie să verific: voi rosti următoarea propoziție cu glas scăzut, puțin mai tare decât o șoaptă, trebuie să văd cât de departe bate aparatul. Am s-o repet urcând ușor tonul până când va înțelege, asta îmi va permite să evaluez dacă trebuie să stau de vorbă cu el sau cu persoana cealaltă.

— Locuiți cu soția?

— Poftim?

— Locuiți cu soția?

— Ce spuneți? Puteți vorbi mai tare?

— V-am întrebat dacă locuiți cu soția.

— Da, se numește Montserrat Casas Fonts. Suntem în vârstă, după cum vedeți, înțelegeți, ea e la pat, nu se poate îngriji singură.

— Trebuie să vorbesc cu dumneaei.

— Chiar e necesar?

— Da, este.

— Problema e că... Înțelegeți dumneavoastră, domnule inspector, problema e că soția mea e puțin neliniștită. Nu acum, mă rog, acum da, e normal, dar vreau să spun că e neliniștită fără să se fi întâmplat ceva... Cum nu se poate deplasa de câțiva ani... Vreau să spun că nu mai e ca pe vremuri, acum are manii, se poartă ciudat, e cam tulburată, nu știu dacă mă-nțelegeți.

— Iertați-mă că insist, dar așa se procedează în mod normal.

— Mă rog, dacă așa se procedează... Mă lăsați câteva minute să aprind lumina, s-o ridic, înțelegeți?

— Sigur.

— Poftiți în vestibul și așteptați s-o anunț, vă rog!

Încuviințez. Aștept să aprindă o mică veioză într-un colț al vestibulului. Atunci intru. Domnul Gavaldà mă lasă acolo și pornește pe hol, tot pe partea dreaptă. Dispunerea apartamentului e identică cu cea a locului crimei, dormitoarele sunt unul după celălalt. O altă veioză, soră întru suferință cu cea de dinainte, oferă singura, discreta și slaba sursă de lumină de pe hol. Privesc în jur în timp ce aștept. Închid ochii. Simt mirosul. Înainte, din cadrul ușii, îl simțisem slab, mirosul de vechi, de praf, de decrepitudine, de gunoi acumulat, nu mult, dar suficient, și de urină. Gavaldà și soția lui sunt deja condangați, timpul lor a trecut, sunt contra cronometru, și niște morți ambulanți, dar nu își dau seama, sau poate că da. Acum deschid ochii, ceea ce văd e imaginea în oglindă a trecutului, totul a căzut pradă apatiei proprietarilor, casa îmbătrânește și ea cu ei și va muri odată cu ei. Se aud glasuri. Unul e mai puternic, aproape un strigăt, trădează iritare; celălalt, familiar deja, imploră la calm, încearcă să explice. Motivele nu par să ajute. Țipetele doamnei Casas se succed.

Acum răzbate o nouă aromă. Ceară. Ulei. Noi amintiri din copilărie. Știu despre ce e vorba. Văd lumină în dreptul celei de-a patra și ultimei uși, cea situată lângă camera de zi. Acolo zace la pat doamna Casas. Cuplul acesta o

fi de modă veche, sigur zic „doamna de Gavaldà”. Lumina nu e stabilă. Pâlpâie. Umbrele care se revarsă din interior dănțuie cu grație în bezna de pe hol, firave și jucăușe. Țipetele se domolesc, se sting; bătrânul a reușit, vine acum pe hol, ajunge în vestibul, îmi vorbește în timp ce gesticulează exagerat, gesturile lui sunt elocvente, lovește în mod repetat cu degetul arătător în frunte.

— Urmați-mă! Nu uitați că e într-o ureche, v-am spus deja. Vă rog, fiți răbdător, îi sare țandăra din te miri ce.

Încuviințez, îl liniștesc cu o privire și un zâmbet sincer. Hai să mergem, să vedem ce are de povestit doamna Casas!

6

Tapetul de pe hol e ponosit, presărat cu pete de igrasie. Pe tavan, vopseaua s-a crăpat. Ușile celorlalte trei camere sunt întredeschise, cu greu se ghicesc câteva mobile, mogâldețe amorfe. Un cablu smuls dezvăluie faptul că acolo a fost o lustră. Gavaldà e puțin șchiop de piciorul stâng. Îl urmez. Lăsăm în urmă oaza de lumină de pe hol. Acum umbra ni se proiectează înainte, se întinde, se lungește, pătrunde în camera de zi, aceeași cameră de zi care, trei metri mai jos, a fost punctul central al masacrului. Ajungem în cameră. Gavaldà își face loc, intră. Nu mă mir, mă așteptam la așa ceva. Un pat mare cu tăblie din plasă metalică. O saltea groasă de lână, veche, cu cel puțin două veacuri în spate. Măsuța de noapte și o veioză minusculă, și mai mică decât cele de dinainte, cu bec mat, care abia face lumină; o măsuță de lemn cu marmură, asortată cu mobila decorativă, cu oglindă, deja ca vai de lume. Sunt mobile valoroase, din anii ’50; un anticar ar scoate un preț bun pe ele odată restaurate, fiindcă sunt la modă în casele de vacanță spațioase. Pe marmură sunt o mulțime de lumânări, multe dintre ele plutesc în micile recipiente cu ulei. Flăcările lor încing un dans de foc, care m-a fascinat din copilărie. Pe mobilă sunt multe imagini cu sfinți și fecioare, dispuse în jurul Preasfintei Inimi a lui Isus, un chip frumos, protejat cu o cupolă de sticlă. Femeia e credincioasă, poate mai mult, pun rămășag că e mai mult de atât, o să mă lămuresc imediat. Pe măsuță e o Biblie. Pe pat, un crucifix mare de metal lucrat în relief, cu scene din viața lui Isus. O privesc. Nu pare înaltă, dar e grasă, foarte grasă, are poate nouăzeci, o sută de kilograme. Stă în mijlocul patului. Soțul ei nu doarme aici, probabil în camera de alături. Poartă un halat roz gros, de pluș. Are jumătate de corp acoperită de o pilotă cu dantelă pe margine, sigur a făcut-o ea, trebuie să-i fi luat ani de zile să coasă sutele de pătrățele egale care formează modelul acesteia. În mână are mătănii. Degetele ei lovite de artrită, încolăcite ca niște șerpi, înșiră mărgelele. Buzele ei rostesc automat litania. Îi simt ochii fixându-mă, străini de cuvintele care se preling neobosite, susurate, din gură.

Duhnește a urină. E o oală de noapte pe jumătate plină între noptieră și pat, lichidul dinăuntru e gros și închis la culoare, mai degrabă negru decât galben, cu siguranță că urinează cu sânge. Miroase a transpirație, mirosul i-

a intrat în piele bătrânei, e acru și puternic; grăsimea de pe corp își marchează astfel teritoriul. Și se mai simte un miros. Îmi adulmec enigma: femeia asta nu mai are mult de trăit. Acesta e mirosul pe care l-am simțit când a deschis ușa domnul Gavaldà; era ascuns, îl surprinsesem vag, era mai mult decât un miros, în special în vestibul, când așteptam. Știu. Moartea va veni foarte curând în vizită, pentru a pune capăt unui sfârșit de o lamentabilă degradare.

Doamna Casas face un semn cu mâna. Mă invită să mă apropii și, lovind cu palma salteaua, aproape de pernă, îmi sugerează să iau loc lângă ea. Buzele ei continuă să rostească automat rugăciunea. Mă supun, îndemnat de o privire între dulce și inchizitorială, straniu amestec. Vorbește. Vocea ei trasează volute, e răgușită, minunat de criptică. Așa trebuia să fie. Și cred că știu de dinainte ce va spune, de parcă aș mai fi trăit o dată povestea asta, așa de sigur sunt, încât aproape că îmi vine să mă ridic și să plec, sigur că pot redacta raportul fără să greșesc o virgulă măcar. O imagine: Sibila, femeia cu darul profeției. Un loc: το αδυτον, locul sfânt, cu intrarea oprită. Simt că sunt purtat în alt loc, în alte vremuri. Dar e o nebunie, de vină e doar imaginația mea dezlănțuită, fără nicio înfrânare, afectată de ceea ce am văzut acum câteva minute. Gata cu prostiile, trebuie să mă concentrez. Rațiunea îmi spune că ideea asta e aberantă, că în femeia aceasta voi găsi numai degradare, confuzie mentală, poate dacă am noroc va putea confirma ora la care au început țipetele, poate ceva mai mult de atât. Dar acest instinct care mă face deosebit și mă însoțește pare s-o ilumineze pe bătrână, de parcă la ea s-ar afla cheia. Trebuie neapărat s-o ascult. Acest spațiu plin de putregaiuri este la dispoziția mea, mare noroc că l-am găsit. Doamna Casas e cea care vorbește, mi-a luat dreptul conferit de lege, ea e cea care mă interoghează.

— Spune-mi cine ești!

— Sunt inspectorul David Ossa.

— De ce-ai venit?

— Să vorbesc cu dumneavoastră.

— De ce?

— Dumneavoastră ați auzit niște zgomote azi-noapte. V-ați anunțat soțul și dumnealui a sunat la poliție.

Bătrâna mă privește cu o atenție de om dement, privirea i se concentrează, pupilele i se micșorează, degetele lasă mătăniile, pare să se întoarcă de pe tărâmul demenței.

— Da, da îmi aduc aminte. Am auzit țipete. Credeam că visez eu, în vise le aud de obicei.

— Cine țipă în visele dumneavoastră?

— Mulți, mulți oameni, multe persoane. Nu știu cine sunt. Nu văd niciodată niciun cunoscut.

— De ce țipă?

— Țipă pentru că suferă. Iar eu mă rog, mă rog pentru ei, mă rog să nu le mai aud țipetele îndurerate.

— De unde ați știut că nu e un vis? Cum v-ați dat seama că țipetele alea sunt adevărate?

— Ai spus că te cheamă... David.

— Da.

— David, de ce crezi că țipetele din visele mele nu sunt adevărate?

Atenție, trebuie s-o țin de vorbă, să nu se oprească. Prudență și tact.

— Îmi cer scuze. M-am exprimat prost. Voiam să spun cum de v-ați dat seama că acelea erau diferite de cele din vis.

— E simplu. Eram trează.

— Era foarte devreme, la revărsatul zorilor. De obicei la ora asta dormim. Poate v-ați înșelat.

— Nu! Sunt bătrână și corpul meu e o ruină, dar încă îmi dau seama ce mi se întâmplă. De regulă nu dorm noaptea. Trebuie să mă rog, mereu mă rog, dacă n-o fac, schingiuiții o să continue să pătimească!

— Înțeleg, erați trează. Aș vrea să-mi spuneți exact ce-ați auzit.

— Am auzit... Am auzit un glas. Era o voce dură. O voce poruncitoare. Apoi s-au auzit țipetele, multe, toate odată, frică, gemete, plânsete, și aceștia pătimeau. M-am rugat, dar țipetele au continuat. L-am chemat pe soțul meu, care mi-a spus că nu aude nimic, să mă culc, dar țipetele au continuat. Știu că am țipat și eu, mult timp, i-am spus să sune la poliție, m-am agitat, am vrut să mă ridic, m-a ținut, abia reușea să mă oprească. În final a acceptat să sune ca să mă liniștească.

— Atunci soțul dumneavoastră n-a auzit nimic.

— Soțul meu e un om foarte bun, mă îngrijește, se ocupă de mine, dar e surd, surd și pe dinafară, și pe dinăuntru. El nu știe, nu aude, nu vede nimic în afară de lucrurile obișnuite. Tu vezi, nu? Da, tu vezi, te privesc și îmi dau seama de asta. Nu-i așa? Tu vezi!

A ridicat glasul, privirea ei febrilă trădează cât de profundă îi e alienarea. Cred că asta e limita unei discuții coerente, nu voi putea afla mai mult. Dar e ceva care mă ține locului, poate nimic altceva decât respectul față de vârstnici.

— Da, doamna Casas, eu văd. Continuați. Ați spus că țipetele s-au pornit toate odată.

— Au început toate odată, mai multe voci, mai multe persoane, trei, patru, nu mai puține. Distingeam vocile: erau doi bărbați și o femeie, poate încă una, țipau, țipau de frică. Apoi a început durerea. Unii s-au oprit mai devreme din țipat; ultimul a fost un bărbat, i-a luat ceva timp. Apoi zgomotele au încetat. Eram neliniștită. Atunci cred c-am adormit, nu-mi amintesc să mă fi rugat, n-aveam mătăniile în mână.

— Și apoi...

— Apoi vocile astea mi-au apărut în vis. Erau mult mai multe decât de obicei, sute, mii, un cor, dar nu unul îngeresc, își cântau durerea, dar era altfel decât în alte dăți, așteptau, și atunci au ajuns cele noi, țipau și ele. Dacă înainte țipau de durere și frică, acum țipau de disperare. M-am rugat cu furie, m-am rugat cu poftă, rugăciunile mele au stins puțin câte puțin țipetele, pe urmă m-am odihnit și am așteptat.

— Ce așteptați, doamna Casas?

— Pe tine. Te așteptam pe tine. Nu-ți știam numele, dar știam c-o să vii. Trebuia să-ți povestesc ce s-a întâmplat. Asta era misiunea mea. De aceea am rămas în viață timp de doi ani, imobilizată în patul ăsta, fără să mă pot mișca, ca să depun mărturie, ca să spun ce știu, am fost martoră. Acum o să pot să mor în pace.

Chipul i s-a acoperit cu broboane de sudoare. Este aprinsă la față, închide ochii, pare să se odihnească, respirația i se domolește, într-o clipă pare că se va opri, dar nu se întâmplă asta, se scurg câteva secunde între fiecare inspirație și expirație. Degetele ei încep iar să frământe mărgelele mătăniilor. E un gest mașinal, devenit un reflex involuntar, ca respiratul. Nu va muri în noaptea asta, ar fi prea mult. Asta s-ar întâmpla numai într-un roman de duzină, dar dacă vremea ei a trecut deja? Mă ridic și fac câțiva pași spre ușă. Domnul Gavaldà stă în continuare în prag. Se oprește. Înainte să plec trebuie, oricât ar părea de absurd, să-mi potolesc curiozitatea.

— Doamnă Casas!

Bătrâna răspunde cu ochii închiși. Vocea ei pare straniu de răspicată, plină de forță, e vocea senină a celui care și-a îndeplinit misiunea:

— Spune!

— Vocea pe care ați auzit-o, cea pe care ați definit-o ca fiind dură, spuneți-mi a cui era.

— Tu vezi, așa ai spus mai devreme. Trebuie să știi!

— Da, văd. Dar vreau să-mi spuneți dumneavoastră.

— Era ea. Știi deja. O cunoști. Spune-mi c-o cunoști!

Ce dracu' o vrea să spună? Ce nebunie. Și ce prostii întreb și eu!

— Da, o cunosc. Știu cine e. Încă ceva: spuneți-mi cine sunt chinuiții care țipă în visele dumneavoastră.

— Cine să fie, fiule? Morții! Morții care ne cheamă. Morții care așteptau sosirea noilor tovarăși. Îi auzim numai noi, cei care suntem foarte aproape de sfârșit. De-aia i-am auzit numai eu. Nimeni altcineva nu mai poate. Nimeni! De aceea trebuia să te aștept. De aceea trebuia să vii. Numai tu te poți lupta cu răul ăsta.

Ce nebunie! Mă simt vinovat că i-am dat apă la moară. Dar trebuia s-o fac. Glasurile morților... Așa a spus? E nebună, fără îndoială, dementă. Și atunci îmi amintesc de ceva teribil de puternic. Nu putea fi altceva. Un glas. Un glas? Glasurile morților. Da. A trecut atâta timp...

Nu, nu, e mai bine să-i pun capăt, să nu merg în continuare pe drumul ăsta! E mai bine să nu mă gândesc la nimic și să nu mai zic nimic. E timp pentru asta. Capul doamnei Casas cade spre dreapta, se sprijină pe pernă. Domnul Gavaldà mă imploră cu un gest să plec din dormitor, trebuie s-o lăsăm să se odihnească. Are dreptate, a fost o noapte lungă pentru toată lumea, iar ea merită mai mult ca oricine liniștea somnului celor drepți. Înainte să-mi iau rămas-bun, domnul Gavaldà mă întreabă ce am discutat, din pragul dormitorului nu a reușit să perceapă decât un murmur, surzenia lui e evidentă. Îi explic câteva lucruri vagi, nu are sens să-l îngrijorez. Răspunsul bătrânului e direct:

— Nu uitați că e pe moarte, suferă de demență. Mereu a fost credincioasă, acum nu face decât să se roage și să se tot roage, aproape întotdeauna e cu mintea aiurea. Câte prostii trebuie să aud eu! Toată ziua trebuie să cumpăr lumânări pentru altarul ăla micuț.

Răspund politicos:

— Stați liniștit, n-o să vă mai deranjăm. O să redactez chiar eu raportul. Am dus la îndeplinire procedura, nu vă faceți griji.

Gavaldà, încă un pic neliniștit, își ia rămas-bun. Ușa groasă se închide.

Glasurile polițiștilor răsună pe scară. Își fac meseria, ușile de la câteva apartamente sunt deschise, interoghează vecinii. Alții vorbesc, cer și dau instrucțiuni pe casa scării. Se aude pârâitul stațiilor, e agitația tipică de la locul crimei. Atenție: tot acest sunet neclar nu se auzea prin ușa închisă, e foarte groasă, la fel și tavanele, podelele, pereții, nu degeaba clădirea are mai bine de o sută de ani, pe vremuri se construia mai solid. Dacă pereții sunt așa de groși, e foarte dificil ca zgomotul să treacă prin ei. Acum se aud chiar voci puternice, cei patru criminaliști primesc instrucțiuni. María îi coordonează. Sunt în camere diferite. Nimic din toate astea nu se auzea sus. Cad pe gânduri. Victimele trebuie să fi țipat foarte tare dacă le-a auzit doamna Casas. Și dacă i-a auzit în timp ce trăgeau să moară, trebuie să-i mai fi auzit cineva. Mai întâi trebuie să obțin informația asta. Mintea îmi e neliniștită, știu că tot ce s-a întâmplat la etajul patru, apartamentul doi e complet lipsit de sens, că Gavaldà trebuie să aibă dreptate, că pur și simplu soția sa a auzit țipetele pentru că era trează, ca în atâtea alte nopți, și că, împinsă de demența ei, și-a obligat soțul să sune la 112. Da, asta îmi spune rațiunea. Și totuși...

7

— Asta e tot?

— Da, domnule subinspector.

Caporalul Anglada tocmai m-a informat în legătură cu temperatura. Urmând instrucțiunile lui David, l-am însărcinat să afle informația asta. Adevărul e că nu ne vedem capul de treburi, indiferent cât ne-am strădui să ne îndreptăm eforturile în direcția corectă, e foarte greu să menții atenția tuturor colegilor, și eu sunt ocupat până peste cap. Uite-l pe David, se apropie, ce o fi aflat sus? Îmi face semn cu capul și i se adresează lui Anglada:

— Caporal.

— Da, domnule inspector!

— Ai declarațiile vecinilor?

— Da. Nimeni n-a auzit nimic. Pe cei mai mulți i-am trezit noi când am sunat la ușă. Numai vecinul de la etajul trei, apartamentul unu s-a trezit când a sosit echipa de sprijin, pe la cinci.

— Și n-a încercat să iasă să vadă ce se întâmplă...

— Nu. A spus că s-a uitat pe vizor, dar că s-a speriat și s-a întors în casă. Să aștepte, așa a spus.

— Bine.

Au pus deja banda menită să nu permită accesul celor care nu sunt implicați în munca de investigație. María și ai ei o să aibă mult de furcă cu probele. E o harababură deplină, sângele prin care s-a călcat în timpul pătrunderii a format o peliculă unsuroasă care șterge orice posibilă urmă din vestibul. Vorbește David; mai degrabă gândește cu voce tare, deși se uită la mine:

— Nimeni n-a auzit nimic.

— Surprinzător.

— Da, dar pereții sunt foarte groși.

— David, am informația pe care mi-ai cerut-o.

— Așteaptă un moment... Dacă tot suntem aici, hai să începem prin a examina intrările și ieșirile, se poate să fie o prioritate.

Intră în apartament, iar eu îl urmez. David se oprește să studieze încuietoarea de siguranță. Ranga a smuls din țâțâni suportul de pe cadru, cu tot cu cuie. Trebuie să verifice că se poate închide din exterior și da, e posibil, bagă mâna și verifică, e destul loc pentru asta. Apoi ne apropiem de fereastra din vestibul, care deja a fost examinată. O deschide, din exterior e destul loc s-o apuce și să tragă, ridică în sus mânerul și o trântește. Mânerul cade.

— E identic cu cel din casa mamei mele. Ferestrele astea vechi sunt toate la fel.

Iese în prima curte interioară; o lumină firavă se insinuează pe cerul Barcelonei, anunțând zorile. Țevile de scurgere sunt aproape de fereastră, le-ar fi putut folosi ca să fugă.

— Uite, Joan! Poate pe aici?

Ies și eu. Spațiul e suficient, e drept, dar eu aș fi reușit? Nu știu, ar fi nevoie de multă forță și, mai mult de atât, de o mare hotărâre ca să urci sau să cobori pe aici. Ar fi reușit numai un bărbat tânăr sau într-o formă fizică perfectă. Acum țevile... E puțină lumină. Unul dintre criminaliști trece prin fața camerei. David îl cheamă, se apropie și îi cere lanterna. E mică, dar face o lumină albă, intensă, care îmi amintește de farurile mașinilor. Țevile sunt întunecoase, par pline de praf adunat în zeci de ani în care nu au fost curățate: cine e așa de fraier să iasă în curtea interioară ca să curețe scurgerea prin care coboară rahatul locatarilor clădirii?

— Ține-mă.

David sare pe pervazul ferestrei. Se înclină spre exterior. Îl țin de picioare. Sprijinindu-se pe abdomen, se întinde spre țevi cu un șervețel în mână, îl trece peste una dintre ele, iar un șănțuleț neregulat dezvăluie că, într-adevăr, nimeni n-a folosit-o drept cale de scăpare. Oricine s-ar fi cățărat pe aici ar fi lăsat o urmă.

Procedăm la fel în curtea cealaltă și obținem același rezultat. Acum, bucătăria. Aceasta nu dă într-o curte interioară propriu-zisă, ci o simplă gură de aerisire, chiar și fereastra e de dimensiuni mai mici. Ar putea un om să profite de apropierea pereților ca să se împingă cu picioarele în unul, sprijinindu-se cu spatele de celălalt ca să fugă? S-ar putea. Dar proba cu șervețelul nu dă greș: dacă pe țevile din curți e mizerie, praf, aici e un adevărat strat de grăsime acumulată, de funingine. Urma ar fi și mai evidentă.

Se scurg minutele, totul se complică. David ne fixează următorul obiectiv.

— Hai să vedem terasele!

Mai întâi cele din stânga, din salonul principal, de lângă bucătărie, dau spre Strada Vidre, chiar lângă arcada care delimitează Piața Reial. Pe partea asta nu sunt polițiști. Câțiva oameni, cei mai matinali, merg în ambele sensuri: Piața Reial e ca un magnet al cartierului, concentrează toată activitatea.

— Bun, să vedem... Asasinul putea să sară pe terasa alăturată, da, și de acolo în următoarea, sigur, până ajungea la arcada Pieței Reial, dar, odată ajuns acolo, peretele devine neted, distanța până la următoarea terasă e prea mare, eu aș spune că e imposibil de ajuns la ea. Ce părere ai?

— Fără îndoială. E prea mare distanța.

— Poate în jos.

— Hm! E cam mult! Să fie vreo trei metri, iar suprafața de aterizare e foarte îngustă, nu mai mult de un metru și câțiva centimetri... Foarte, foarte complicat.

— Hai la cele din dreapta, care dau spre Escudellers! Îmi imaginez rezultatul, dar trebuie s-o facem.

Partea aceasta a locului crimei este cumplită. Ne oprim o clipă când ajungem în același loc în care cu o oră înainte María începuse să ne prezinte situația. David se uită concentrat în jur, ca și cum ar încerca să testeze o idee, aș jura că exact asta face, observ că încleștează pumnii. Trăsăturile i se crispează, ca și cum ar intui un pericol. La ce s-o gândi? Respiră adânc, revine la intenția inițială și ajunge la terase, trage perdelele, deschide fereastra enormă și iese.

— Terasele de pe partea asta sunt aproape identice cu cele de pe partea cealaltă. Nici pe aici n-a putut să iasă.

— David...

— Asta o să ne complice și mai tare situația.

— Așa se pare.

Pornim spre vestibul, María ne oprește în a patra cameră, unde se află cadavrul cu ochii scoși. Și-a dat cu cremă de eucalipt sub nas, mirosul de organe și sânge este foarte puternic. Mă miră că a durat atât până s-o facă. Are noutăți interesante, așa că scot carnetul și iau notițe.

— A apărut posibila armă a crimei, sau una dintre ele.

— Cum de n-ai văzut-o mai devreme?

— Era sub unul dintre cadavre. Am găsit-o când l-am mutat.

— Ce e?

— Pare un fel de cuțit. Are lama lată, vreo cinci centimetri la bază, treizeci lungime, cu un tăiș zimțat și cu celălalt drept. E plin de sânge; pun pariu c-o să găsim pe el sângele tuturor celor patru victime.

— Zi-mi dacă, la prima vedere, cu el au fost făcute rănile tuturor.

— La o primă analiză, da. Tăișul zimțat pare să coincidă cu rana neregulată cauzată în timpul eviscerării, o să verificăm în laborator.

— Bine. Nu uita să-mi dai repede rezultatele.

— Auzi, David?

— Da.

— Știai că acest cadavru era ceva mai deplasat în comparație cu celelalte trei?

— Da. Grimau a spus că, atunci când au deschis ușa, au băgat de seamă obstacolul, o parte din corp nu permitea ușii să se deschidă. Am observat că celelalte trei erau așezate oarecum în centrul camerei.

— Îhî.

— Te-ai gândit că poate...

— Da, m-am gândit. Inclusiv înainte să găsesc arma, acum am și mai multe motive. Totul e posibil. Acesta i-ar fi putut ucide pe ceilalți, apoi s-a sinucis, dar acum trebuie să spui tu dacă crezi că putea cu adevărat să-și facă asemenea răni fără să leșine.

— Nu. Mă rog, am îndoieli. Poate că da. Teoretic e posibil, au mai existat cazuri, sinuciderea rituală la japonezi, numită seppuku sau harachiri. Sinucigașii sunt capabili să reziste în timp ce cuțitul străpunge organele de la stânga la dreapta. Poate că unul drogat până peste urechi ar putea rezista la atâta durere, dar eu nu cred. Ar avea nevoie de o voință incredibilă. Și, în plus, unde îi sunt ochii? Trebuie să i-i fi luat cineva.

— María!

— Spune!

— Când o să-i faci autopsia la Institutul Medico-Legal, o să i-i găsești în stomac.

— Ce?

— Poftim?

Eu și María am reacționat imediat. Nu pot vorbi în numele ei, dar eu încă încerc „să înțeleg” semnificația acestei propoziții, este pur și simplu imposibil ca cineva să știe așa ceva doar privind cadavrul în cele câteva momente petrecute lângă el. Ea deschide gura dorind parcă să spună ceva, dar nu zice nimic. E un moment delicat. Eu lucrez de suficient timp cu David ca să îmi dau seama că nu e nimic excepțional, m-a mai surprins cu confirmarea unor fapte improbabile pentru care nu avea informația necesară, fiindcă are un instinct care îl deosebește de toți colegii săi.

— În stomac? Cum îți dai seama de asta?

— Îmi imaginez.

— Păi fie ai multă imaginație, fie știi tu ceva ce noi nu cunoaștem despre cazul ăsta.

— Nu știu mai nimic. Verifică. O să vezi.

Iese din cameră, pentru ca María, acum intrigată, să își continue munca. Ieșeam pe palier. Aici atmosfera e ceva mai respirabilă: temperatura e mai scăzută, cel puțin cu cinci grade față de interior. Aș putea să-l întreb ce a vrut să spună mai devreme, dar n-am s-o fac. Știu că are alte întrebări, așa că toate la timpul lor.

— Hai, Joan! Mai dezvăluie și alte enigme.

— Mda... Mai întâi, temperatura. E un boiler central, cu gaz, care a fost instalat acum doi ani. Are un program automat care merge, în funcție de temperatura exterioară, până la unsprezece noaptea. Acum e programat să mențină temperatura până la douăzeci și unu de grade. Azi-noapte a funcționat normal, ca în oricare altă zi. Cum pereții sunt foarte groși, temperatura se menține destul de multe ore după oprire. Dar e clar că niciodată nu ar fi ajuns la treizeci sau treizeci și ceva de grade dacă n-ar fi existat o sursă suplimentară de căldură.

— Sursă care n-a existat.

— Temperatura se poate să fi fost rodul unei activități fizice intense. Și poate că a fost doar impresia lui Grimau, tensiunea, frica... Mai târziu a intrat un număr mare de persoane în apartament, poate despre asta e vorba. Știi că există studii pe tema asta.

— Da, e posibil. Om vedea. Vorbește-mi despre curțile interioare.

— Să închidem și terasa de pe acoperiș, toate la pachet, la un preț modic. Cheile de acces la curți și pe terasa de pe acoperiș se află la șeful de scară, care în prezent e domnul Pérez, de la etajul întâi, apartamentul unu. E tipica cheie veche, mare, grea. Din câte știe el, nu mai are nimeni o copie. Dar să nu uităm că astea de regulă trec de la un șef de scară la altul. Ăștia se schimbă o dată pe an în clădire. Oricine ar fi putut să-și facă o copie.

— Ceva urme?

— Nu sunt. De jos nu pare să fi fost folosite pentru a fugi. Va trebui să vină cei de la Tehnic, dar scoate-le din calcul.

— Așa mă gândeam și eu. Clădirile învecinate.

— Nimic. Absolut nimic. Nimeni n-a auzit nimic. Nici sus, nici jos, nici în apartamentele alăturate. Ce ți-au zis cei de la etajul patru, apartamentul doi?

Pare să se gândească ce să spună. David își alege cu grijă cuvintele, știu pentru că expresia lui este ceva mai liniștită decât de obicei, numai un apropiat ar sesiza nuanțele.

— Nimic important. Numai c-au auzit țipetele, s-au speriat și au sunat la 112, nimic mai mult. Sunt oameni în vârstă. Vreau să-i lași în pace, o să redactez eu declarația lor.

— Cum zici tu. Altceva?

— Haide, Joan! Lumina de la locul crimei.

— Drace, aproape uitasem! Bun, am vorbit cu Anglada și cu oamenii lui. Toți spun același lucru: Grimau le-a spus înainte să intre că lumina nu merge, au intrat la locul crimei cu lanternele, Anglada era în rândul al doilea și a dat de întrerupătorul din vestibul fără să-și dea seama, zice că n-a fost conștient de gest până nu s-a aprins becul.

— Ai vorbit cu Clemente?

— Da, sigur. Confirmă că atunci când au intrat nu era lumină. Grimau a încercat întrerupătorul din vestibul, dar l-a încercat și el pe cel de pe hol, își amintește că era în spatele veteranului. Lumina nu mergea.

— Ai verificat dacă merge tabloul electric?

— Da.

— Și?

— E într-o stare perfectă. Nu e dintre cele mai moderne, dar nici din anii ’20. Am verificat și întrerupătoarele de mai multe ori. Funcționează fără nicio problemă.

— Atunci lumina din apartament nu mergea când a intrat prima patrulă, dar a mers când a venit a doua. Unde e așezat tabloul electric?

— Unde sunt aproape întotdeauna, în vestibul, în cazul ăsta cum intri în dreapta.

— Bun, hai să procesăm rapid informația! Cum intri în dreapta. Ușa ascunde exact partea asta. Poate că s-a acționat după ce a ieșit prima patrulă pe scară. Dacă a fost așa, asasinul era înăuntru în timp ce oamenii noștri așteptau întăriri, și atunci intuiția lui Grimau ar fi validă. De la început am fost tentat să mă încred în Grimau. Rareori te înșală intuiția, dacă se bazează pe experiență. În plus, coincide cu faptul că siguranța de la ușă era pusă. Dar asta atrage după sine alte două întrebări: de ce să fi vrut asasinul să aibă adversarii săi lumină? Și pe unde a fugit?

Nu adaug nimic. Enigme, enigme, enigme. Una după alta. După cum a spus și María, avem mai multe întrebări decât răspunsuri, și, pe măsură ce intrăm în detalii, se înmulțesc primele, nu și celelalte.

— Și, în final, identitățile.

— Aici chiar am informații. Apartamentul este închiriat pe numele lui Ignacio Pozales și al lui Meritxell Umbría, de treizeci și opt, respectiv treizeci și cinci de ani. El e inspector municipal: îi înlocuiește pe alții, nu are un post propriu. Ea lucrează într-o librărie. Sunt la zi cu plata întreținerii. Erau oameni normali, nu creau nicio problemă. Deocamdată nu știm dacă ale lor sunt cadavrele, dar e posibil. De perechea cealaltă nu știm nimic până acum. N-am găsit acte.

— Bine, mulțumesc.

— Uite, vine judecătorul!

— În sfârșit. Mai bine mai târziu decât niciodată.

— David...

— Da.

— E Pascual, vechiul tău amic.

— Nu.

— Ba da. Ți-l las pe mână, să-ți fie de bine. Până îi torni tu ceva brașoave, eu mă ocup de coordonarea procedurii Q cu Anglada, că, dacă nu, dăm de necaz și ajunge știrea pe mâna presei.

— Da, bine.

Pascual. Iar David nu poate să-l sufere. Ghinion. Asta mai lipsea.

8

Dumnezeule! Judecătorul de serviciu este, într-adevăr, Pascual, unul din vechea gardă. Are în jur de cincizeci și cinci de ani, motiv pentru care în scurt timp va fi scutit de obligația de a fi de serviciu noaptea. Vine. Urcă scările cu lentoare și eleganță, de parcă ar fi ieșit la plimbare. E ora opt. În definitiv, a sosit cu numai două ore de întârziere după verificarea locului crimei.

Judecătorul e un zbir. N-o să mă lase să scap ieftin, în parte pentru că a trebuit să se trezească așa de devreme, în parte din lehamite și scepticism și în parte ca să-mi facă mie zile fripte. Am mai lucrat împreună și niciodată nu ne-am înțeles prea bine. Mai am și ghinion, la câți judecători sunt în Barcelona... Trebuie să compenseze norocul de a o avea pe María drept criminalist, e legea echilibrului, cum se întâmplă în viață.

— Bună dimineața, domnule judecător Pascual. Mă bucur să vă văd.

— Bună dimineața, inspectore Ossa. Nu pot spune același lucru. Spuneți-mi măcar o dată că avem un caz simplu și, prin urmare, faceți-mi o mare bucurie, doar să mai schimbăm placa. Dacă răspunsul e afirmativ, vă împărtășesc bucuria. În caz contrar, vă închipuiți și singur.

— Mă tem că nu va fi cazul.

— Nu? Și eu care aș fi băgat mâna în foc când am aflat că dumneavoastră vă ocupați de anchetă! În sfârșit, să trecem la subiect, însoțiți-mă înăuntru!

— Vi s-a spus câte ceva despre caz.

— În câteva cuvinte, e un asasinat multiplu.

— Urmați-mă.

„Mă bucur să vă văd.” Ironia nu e subtilă, subtilitatea vine mai încolo. Nu-mi place judecătorul Pascual, nu, dar îmi place dansul verbal pe care ne

vedem obligați să-l executăm, mânați de antipatia reciprocă. În realitate, în alte împrejurări, neprofesionale, mi-ar fi fost simpatic: da, e serios și hotărât, e una dintre fărâmele unei epoci în care demnitatea de judecător era sacrosanctă.

Hai la treabă! A scăzut temperatura din vestibul, forfota celor care intră și ies a fost continuă, iar temperatura din apartament s-a echilibrat cu cea de pe scară. Cum o cere eticheta, eu intru primul, judecătorul în urma mea. Nu putem trece decât prin zonele protejate. Sângele apare imediat, iar în lumina aprinsă e mult mai impresionant, roșul e țipător, marea concentrare de sânge întârzie sau împiedică în bună măsură oxidarea care îl face mai închis la culoare. Vestibulul e un dezastru care ne va împiedica să ne facem treaba. Nu-i văd fața judecătorului, dar sigur afișează dezgust la aceasta scenă. Ce-l așteaptă înăuntru... Trecem pe lângă uși, deasupra fiecărui cadavru este un criminalist, cu greu i se poate ghici starea. María e în primul dormitor, lângă sufragerie, însoțită de o altă femeie, mai tânără, posibil o novice care face un master de douăsprezece luni concentrat într-o singură noapte. Stă pe vine, cu fața spre ușă, poartă echipamentul de protecție adecvat; ce păcat, silueta i se estompează, devine amorfă, dar știu că ochii ei scânteiază de pasiune. Ține capul tăiat. Ajutorul fotografiază fața cadavrului, gura și ochii sunt deschiși. Își dă seama de prezența noastră, ne privește; pe față nu i se citește niciun sentiment, dar cunosc scepticismul pe care îl încearcă atunci când îl studiază pe judecător.

— Domnule judecător Pascual, iertați-mă că nu mă ridic. După cum vedeți, am treabă până peste cap. Inspectorul Ossa o să vă spună ce știm. Când îmi termin raportul, vi-l trimit. Vă mulțumesc.

Și așa, fără drept de apel, îl pune pe liber. Treabă până peste cap, ce nebună! Nici ei nu-i place atitudinea judecătorului, vrea ca acesta să dispară din ochii ei, să se pensioneze anticipat. Motivele ei sunt altele, mi le-a spus acum ceva timp: „E o pramatie, mi-a făcut avansuri, e un libidinos, odată a trebuit chiar să-l pun la punct.” Ce poantă bună: „Am treabă până peste cap.” Dacă povestesc asta în Londres, cu o bere în mână, înconjurat de colegi, o să ne distrăm; fata asta chiar e un înger, un înger înconjurat de cadavre, ce imagine. E dură, dar onestă, nu înțeleg cum de nu mergem mai departe, până la capăt, de ce amândoi menținem barierele când vine vorba

despre viitor. Sexul, compania sunt plăcute, cele mai plăcute, dar niciunul dintre noi nu face pasul. Suntem așa de câțiva ani, poate că e o greșeală. Cum trece timpul, tu la tine, eu la mine, uite ce moderni suntem noi. Dar nu mă îmbăt cu apă rece. N-ar merge. Există un motiv. Puternic. Și are legătură cu mine, nu cu ea. Uneori cred că María îl simte și de aceea nu avansează, preferă ca situația să rămână cum e, în loc să riște totul dând cu banul...

Pascual a scos o batistă din buzunarul jachetei, sigur e parfumată, își acoperă nasul cu ea. Mirosul organelor expuse este acum mai puternic, sângele și-a pierdut din intensitate. Puțini oameni au avut ocazia să vadă cum mirosim pe dinăuntru, de fapt nu miroase urât, dar e foarte intens, diferit, se potrivește cu ceea ce vedem, intestinele încolăcite, vinețiii... Scena aceasta, care este prea mult chiar și pentru lunga mea experiență profesională, trebuie să fie la fel și pentru Pascual. Să profităm. O glumă bună. Dar răspunsul lui e rapid și rece.

— Aveți guturai, domnule judecător.

— O fi de la frig, îmi curge nasul, mereu am fost sensibil la vremea urâtă.

— Nu vă faceți griji, se anunță o săptămână însorită.

— Foarte drăguț, inspectore Ossa, sigur aveți ceva mai interesant de spus decât să vă îngrijiți de sensibilitatea mea olfactivă. Și nu uitați că nimic nu creează mai multe probleme decât o anchetă prost instrumentată!

— Nu mă îndoiesc, sunt multe de spus aici.

— Începeți, atunci! Și nu dați prea multe detalii, că am eu destulă treabă la judecătorie!

Îi povestesc. Am grijă la aspectele iraționale, senzații, intuiții. E o relatare rece a faptelor. Înaintăm de la un dormitor la celălalt. Cele patru cadavre sunt analizate. Pascual pune întrebările care se impun. Nu-mi place judecătorul, dar trebuie să recunosc că e un profesionist și un om competent. I-am spus totul, acum el e cel care își freacă mâinile.

— Așadar aveți patru asasinate cu un posibil caracter ritualic, un asasin care nu oferă indicii, o ordine cronologică imposibilă, fără dovezi că asasinul a părăsit locul crimei. Ce drăguț, inspectore, sunt convins că aici, pe muntele ăsta răcoros pe care mă aflu eu, o să instrumentăm foarte bine cazul cu toate informațiile astea, în timp ce ne suflăm în continuare nasul. Presupun că în faza asta aveți deja câteva idei în legătură cu locul crimei, și nu mă îndoiesc că o să fie la fel de originale ca legendarul dumneavoastră spirit de observație.

— De asta ne ocupăm acum.

— O să vă aștept cu nerăbdare poimâine, la nouă și jumătate, ca să binevoiți să-mi dați detalii despre caz. Între timp, puteți ridica cadavrele. O zi bună, inspectore, o zi bună!

De data asta câștigă Pascual. Nu există indicii, nu există probe, lucrurile sunt complicate, așa că judecătorul poate abuza. Dar ironia Maríei nu va fi uitată cu ușurință, e una dintre acelea pe care lumea le ține minte mulți ani. Bun... Toate demersurile inițiale sunt în desfășurare. Asta va merge de la sine în următoarele treizeci de ore. La fel ca judecătorul, am la dispoziție tot ceea ce pot ști în faza asta. Nu are niciun sens să mai stau aici. Va trebui să verific, să aflu câteva lucruri. E timpul să plec. Ancheta trebuie să continue.

Partea a doua

Copilăria

9

— Buna ziua. Poftiți, vă rog, luați loc!

Ernesto Sabaté, psiholog clinician, specialist în psihologie infantilă, îi invită pe părinții puștiului în birou. Va fi o întrevedere complicată. Temperamentul tatălui e vulcanic, mama e mai liniștită și înțelegătoare, și de asemenea, pare mai atentă la semnificația exactă a cuvintelor ei. Va trebuie să controleze excesele bărbatului și să câștige sprijinul mamei ca să facă progrese cu această întâlnire.

Părinții puștiului se așază cu fața la birou. E liber, sunt doar câteva dosare într-o parte, un interfon și un recipient cu pixuri în cealaltă, și hârtie albă chiar în centru. În anul 1980 nu sunt nici calculatoare, nici imprimante care să ușureze munca și care să ocupe, aproape să invadeze, spațiul destinat mesei de scris. Dacă doctorul Sabaté trebuie să ia notițe, va scrie de mână, deși, ținând seama de caracterul tatălui, preferă să recapituleze mai târziu conținutul discuției. Știe că, dacă va scrie, îl va irita și mai tare pe bărbat.

— Doriți o cafea, un suc?

— O cafea, simplă, vă mulțumesc.

Mama nu cere nimic, tatăl e cel care simte nevoia să aibă un obiect în mână pe care să-l frământe în timp ce vorbește. Doctorul știe că tatăl, fără a putea fi considerat un individ cu tendințe compulsive, va simți nevoia să-și elibereze o parte din starea de nervozitate pipăind ceașca.

— Ana, adu o cafea simplă, te rog! cere doctorul Sabaté la interfon.

A trecut aproape un an de la incidentul care a declanșat tratamentul copilului care a împlinit de curând doisprezece ani. E un caz complex. Doctorul Sabaté nu a mai întâlnit în toată cariera sa o asemenea influență traumatică în viața pacientului. Un caz unic care, fără îndoială, merită recunoaștere internațională, dacă reușește să-l vindece, ceea ce până în

momentul de față nu a putut cu ajutorul sistemelor tradiționale. Azi are o propunere pentru părinți, o noutate terapeutică pe care o consideră deja singura posibilitate aptă pentru rezolvarea cazului. Nu va fi simplu, dar nu există altă soluție. Trebuie să încerce, spre binele copilului.

— În primul rând, și înainte de a lua în calcul posibile alternative terapeutice, aș vrea să-mi spuneți dacă sistemul de lucru pe care l-am stabilit acum o lună, prin care lăsați copilul singur la ora de culcare, a dat rezultate.

Părinții se privesc. Ca de obicei, ea începe să vorbească.

— Nu. Am încercat să facem tot ce ne-ați spus, dar n-a fost chip. Când ne îndepărtam, și deși am vorbit cu el și i-am explicat rațional ce aveam de gând să facem, se agita, era neliniștit și imediat se punea pe plâns. Am încercat mai multe zile la rând, lăsând mai mult timp până ne duceam iar la el, dar, deși după două săptămâni am reușit să prelungim timpul petrecut în singurătate la zece minute, n-a fost posibil să stingem lumina de pe hol. De fapt, nu dormea, aștepta doar, în liniște. Pe urmă plângea și pleca din cameră și venea în fugă în sufragerie, foarte tulburat. N-am putut să menținem sistemul mai mult de douăzeci de zile.

— Trebuie să ne ajutați, domnule doctor, trebuie să ne ajutați, nu poate continua așa, bietul copil, de un an de zile ne confruntăm cu situația asta! Am încercat deja șase sisteme diferite ca să-i fie mai bine, dar n-am reușit, e imposibil să-l lăsăm singur, trebuie să stăm permanent cu el. Asta nu e viață!

Tatăl n-a întârziat mult până să intervină. O bătaie delicată în ușă precedă intrarea asistentei, care se apropie de masă și pune cafeaua între cei doi părinți. Apoi se retrage. Tatăl ia ceașca și soarbe de mai multe ori, indiferent la fierbințeala lichidului. Deja a exprimat anxietatea copilului și pe cea mai importantă, pe a lui.

— Acest sistem pe care vi l-am propus se bazează pe studiile unui tânăr medic din Barcelona care a obținut succese notabile în tratarea tulburărilor de somn. Dar adevărul este că am avut îndoieli în privința rezultatului. Trauma e mult prea profundă.

— Și dacă vă gândeați că n-o să dea rezultate, de ce am pierdut o lună încercând?

Psihologul respiră adânc, discret. Trebuie să nu uite ce anxietate extremă trăiește familia aceasta, probabil că sunt mai tensionați ca niciodată.

— Pedro, nu uitați ce a trăit fiul dumneavoastră! A fost o experiență așa de traumatizantă, încât mulți adulți cu greu i-ar fi făcut față. Trebuie să încercăm orice tratament care a dat rezultate în alte cazuri. De la bun început am căzut de acord să evităm terapia medicamentoasă. E prea mic, medicația ar putea da rezultate imediate, dar pe termen lung i-ar cauza probleme cerebrale.

— E drept.

Mama îl prinde de braț pe tată, îl strânge cu un scop precis și pune astfel capăt și altor bombăneli. Ea este adevărata bază a acestei familii.

— Pedro, trebuie să avem răbdare! Dar, domnule doctor, recunoașteți că n-am progresat cine știe ce. Copilul merge la școală, face sport, dar abia vorbește și socializează cu ceilalți.

— Nu trebuie să priviți așa lucrurile, Montserrat. Cele două progrese pe care le-ați menționat sunt pur și simplu spectaculoase. Când v-ați întors din Santander în august, nu scotea niciun cuvânt, efectul șocului fusese devastator. Sesiunile de psihoterapie au dat rezultate, parțiale ce-i drept, dar importante. Aș spune chiar că sunt inimaginabile. Nu era simplu să recupereze ritmul unei vieți normale, și a durat numai o lună și jumătate să se întoarcă la școală.

— Da, da, aveți dreptate, dar nu e de ajuns, fiul nostru s-a schimbat teribil de mult. Nu mai e puștiul vesel care socializa cu toată lumea fără probleme. La școală a fost votat reprezentantul clasei în ultimii doi ani, ieșea în evidență prin tot ceea ce făcea. Acum... s-a schimbat. Nu mai socializează cu ceilalți. Acasă abia dacă vorbește. Se refugiază în camera lui cu cărțile. Uneori îl auzim vorbind singur, încet, când crede că nu-l auzim, și apoi nu recunoaște. Nu știm ce putem face ca să ne regăsim fiul. Și am vrea să ni-l recuperăm.

Lamentația tatălui este sinceră. Își iubește fiul, e unul dintre părinții din noile generații care încearcă să nu mai fie ca propriii părinți, devenind altceva, deși nu știe cum să procedeze exact. Bieții părinți! Dorește cu adevărat să-i ajute. Articolul din International Review of Psychology e lipsit de importanță în fața anxietății lor.

— Încercăm prin toate mijloacele. Și încă mai există posibilități. Dar, înainte de asta, haideți să recapitulăm! Teama copilului de întuneric și de singurătate are un caracter fobic. De asemenea, în comportamentul său se manifestă autofobia și nictofobia duse la extrem. Și trebuie spus că dacă nu reușim să le reducem în următoarele luni, probabil că îl vor însoți de-a lungul întregii vieți, cu toate limitările pe care le va presupune asta în viitor, în viața adultă. Probabil că vor degenera într-o nevroză complexă care va trece de la caracterul fobic la cel obsesiv-compulsiv. Trebuie să luăm măsuri imediate înainte ca starea sa să devină cronică și iremediabilă. E momentul!

Părinții se privesc, necăjiți din cauza descrierii dure a psihologului. I-a dus acolo unde voia. Nu a avut de ales, trebuia să fie neînduplecat pentru a-i face să accepte singura terapie pe care o mai au la dispoziție.

— Ce e de făcut?

— Există un tratament, la limita terapiei medicamentoase. Hipnoza. Prin ea vom ajunge la rădăcina problemei și probabil la o îmbunătățire substanțială. În acest moment, nu există o altă soluție. Psihoterapia n-a fost suficientă, dată fiind amploarea traumei. Trebuie să îl supunem la sesiuni de hipnoză.

Părinții se privesc din nou, de data asta uluiți. Hipnoză? Pare o păcăleală de bâlci. Tatăl dă din cap. Controlul său, mereu instabil, se apropie de limită. Doctorul intervine rapid.

— Nu e altă soluție. Puteți să vă gândiți, dacă doriți, câteva zile. Dar nu mai mult. Montserrat, Pedro, am epuizat metodele cunoscute, fără a obține rezultatele dorite. Probabil cu ajutorul hipnozei vom obține o îmbunătățire uriașă. Gândiți-vă! Vă asigur că în cazul puțin probabil în care nu vom obține îmbunătățirea dorită, copilul nu va fi cu nimic afectat. Este și ocazia potrivită. V-ați putea regăsi cu toții liniștea, și copilul, și dumneavoastră.

Nu e prea mult de analizat. Părinții acceptă sesiunile de hipnoză. De-ar găsi în ele remediul...

10

Copilul se strecoară pe fereastră cu o grijă infinită. E la etajul întâi, dar casa e construită pe povârnișul muntelui. Deși în față sunt trei metri înălțime, pe partea cu ferestrele din spate abia dacă e un metru. Nu există pericolul să cadă, dar coboară cu calm. Nu e puțin lucru, căci de obicei e mai neatent, impulsiv; nu are obiceiul să-și controleze mișcările. Însă acum e altfel, controlul este obligatoriu când încalci regulile casei. Vrea să evite orice zgomot suspect. Ia rucsacul în care se află elementele fundamentale în aventura sa și îl pune pe spate. A cântărit bine dimensiunea și conținutul, nu e greu și are tot ceea ce-i trebuie în el.

Odată ajuns în grădină, se strecoară printre șirurile de mimoze. Copacii sunt tineri, dar sunt în floare. Crengile sunt dese și-i acoperă perfect corpul mărunțel. Mimozele se întind spre exteriorul gospodăriei. În paralal cu ele, e un drum care ajunge la șopronul cu unelte. Copilul merge aplecat, pe partea opusă. În spatele șopronului e un gard de numai un metru și jumătate, iar dincolo de el e libertatea. Se sprijină cu mâna pe muchie și urcă pe el, o mișcare curat executată. Asta e mai pe sufletul lui, îi plac acțiunea, mișcarea. De acolo studiază casa. E mișcare înăuntru. E ora micului dejun, o mulțime gălăgioasă de copii și adulți umblă prin bucătărie și camera de zi încărcați cu pahare și farfurii, sobao și pâine prăjită, ulei, madlene; micul dejun e un act familial. Colaborează cu toții, dar de data aceasta nu se vor bucura și de prezența lui. Se presupune că e în dormitorul lui, pedepsit. Mama lui i-a dus un mic dejun frugal o clipă mai devreme: câteva felii de pâine cu gem, un pahar cu lapte și niște suc de portocale. Apoi, singurătatea dormitorului, o pedeapsă pe măsură pentru excesele din ziua anterioară, în timp ce toată familia se duce în excursie până la prânz. Ce nedreptate! Ceea ce îl supără cel mai tare pe puști este că adevăratul vinovat a scăpat basma curată, faptul că plătesc cei nevinovați pentru faptele păcătoșilor îi rănește inima curată încă. Furia pe care o simte este de nedescris.

Această furie l-a convins și mai tare. Niciodată nu i-ar fi trecut prin cap să facă lucrul la care se dedă acum, să nu țină seama de o pedeapsă, să fugă din casă, să plănuiască o aventură, dacă nu ar fi observat înainte zâmbetul

nerușinat al verilor săi când era certat în public de părinți. Ce suferință! Au trecut ore, o seară și o noapte întreagă, și încă o mai simte în adâncul sufletului. Un cuvânt îl doare mai mult ca celelalte: „laș”. Vărul lui nu se mai sătura să i-l reamintească de fiecare dată când trecea prin fața ușii dormitorului.

Casa se află în La Florida, un satuc din Munții Escudo, în Cabuérniga, un pâlc de cincisprezece-douăzeci de case așezate foarte sus, la vreo patru sute de metri deasupra nivelului mării. Este o moștenire din partea tatălui. Sunt numai doi ani de când își petrec aici o parte din vară, o reîntoarcere la origini, toată familia, unită, dacă nu toți odată, atunci pe rând. Casa e mare, are multe camere, ceea ce permite ca cei patru frați Ossa să poată veni, dacă doresc, cu toate rubedeniile.

Cei care se află în casă sunt frații, cei mai mari, Luis, Ernesto și Pedro. Au cheltuit o sumă frumușică cu renovarea, era foarte dărăpănată. O parte din acoperiș era lăsat, iar nelipsita umiditate specifică Cantabriei pusese stăpânire pe interior. Dar cu bani se poate repara orice. Ana Peñalver, proaspăta văduvă a bunicului Miguel Ossa, voia doar să-și vadă odraslele împreună vara, întrucât iarna fiecare locuiește în alt oraș, cu excepția Marisei, singura care stă în continuare în Santander.

Acești trei frați au venit cu toată familia. Puștiul, David, de unsprezece ani, este al treilea ca vârstă între nepoții Anei. Vesel, extrovertit, simpatic, are acum o problemă gravă: întrucât locuiește în Barcelona și întrucât mama lui, Montse, e din partea locului, studiază în prima școală cu predare exclusivă în limba catalană, un fapt de o mare îndrăzneală în 1979. Din cauza asta, are un accent diferit de al verilor săi, care profită de situație ca să îl ia peste picior și să-l marginalizeze. De fapt nu acesta e motivul. Puștiul le este simpatic adulților, și un copil nu iartă cu ușurință când un altul îi ia locul, chiar și numai în parte, în inima părinților. În plus, este un pic mai mic decât tovarășii săi de joacă: lui Lipe, fiul cel mare al lui Luis și al Evei, care are deja treisprezece ani, i se schimbă vocea și o umbră de puf îi întunecă buza de sus; Pelayo, fiul cel mare al lui Ernesto și al Covadongăi are doisprezece ani și este omul de nădejde al lui Lipe, cum se întâmplă de obicei. Celor doi mai mari le plac jocurile în aer liber și sunt destul de duri. Nici David nu e mai prejos, dar mereu găsește o clipă ca să citească, după-

amiaza, la ora siestei; îi place să se afunde între pagini, să trăiască aventurile din romanele sale, o colecție în care, pe lângă text, sunt și ilustrații care să stimuleze imaginația celor mici: Cei trei muschetari, Aventurile lui Tom Sawyer, Aventurile lui Huckleberry Finn, Comoara din insulă, Ultimul mohican, Sandokan și în special aventurile iscusitului Yáñez de Balboa, care îl salvează mereu pe erou dintr-un plan secund cu o eficiență uluitoare. Mai citește și benzi desenate: Căpitanul Tunet[6], Mistrețul[7], Omul-păianjen, X-Men. Câte ore de tensiune trec parcă în zbor cu această colecție de mari eroi...

Se petrece totul în după-amiaza zilei de miercuri. David stă întins pe iarbă, cu capul pe o perniță, cu jumătate din corp la umbră și jumătate la soare. Are în mână o carte de neuitat, și a citit-o și recitit-o până a boțit paginile, Aventurile lui Allan Quatermain[8]. Ce scenă incredibilă e cea în care eroul își grăbește moartea, viața lui sfârșindu-se în glorie, și ce să mai zică de Umslopogaas, acela e un bărbat adevărat!

Lipe se apropie și, ca de obicei, îi spune să meargă să se joace cu ei, îi batjocorește cărțile, nu înțelege cum poate pierde timpul cu poveștile alea când are la îndemână o întreagă lume ce poate fi explorată și în care se poate juca. Aproape, spre Laberces, e o casă abandonată, un loc fantastic în care să-ți dai frâu liber imaginației. În locuri de acest fel găsești mereu lucruri părăsite, fărâme de trecut, niște ruine pentru adulți, dar adevărate mistere în ochii copiilor. David îi spune să-l lase în pace, că se va duce mai târziu la joacă, dar, de data asta, când Lipe se îndepărtează mormăind printre dinți, reușește să audă o frază care îl deranjează ciudat de tare: „Catalanul ăsta de rahat n-are tupeu.” Îl deranjează mult mai mult partea cu „catalanul” decât cea cu „tupeul”. El știe că are tupeu, e curajos, mereu îi înfruntă la școală pe cei mai mari ca el, pe duri, pe cei care se iau de ceilalți. S-a ales cu câte o lovitură în inevitabilele bătăi din recreație. E curajos. Dar partea cealaltă nu reușește s-o înțeleagă, mereu se iau de el pentru că e catalan; când va fi mare, va înțelege că nu contează că e catalan, că se iau de el pentru că e altfel, iar asta e o diferență simplu de analizat, până și un copil poate s-o facă, deși în realitate nu face altceva decât să ascundă lucruri mai profunde, dar care deocamdată nu-i sunt la îndemână.

David se gândește înainte să se ridice și să răspundă. E gata-gata să n-o facă, dorește să-și vadă de lectură, cei trei eroi vor întreprinde călătoria pe râul subteran care îi va duce la Regatul Zuwendis, dar se gândește la Quatermain, un bărbat ca el nu ar lăsa nepedepsită o asemenea insultă. David nu se poate lăsa mai prejos, e o chestiune de onoare. Se ridică, iar la început nu spune mare lucru: „Problema ta e că ești imbecil și prost ca noaptea, și nici măcar nu știi să citești.” Dar e suficient ca Lipe să se întoarcă și să se apropie de el: „Auzi, bă, catalan de rahat, dacă mai spui chestia asta îți sparg fața!” S-a enervat. Ar fi prudent să bată în retragere, e de ajuns să se întoarcă și să plece, nu e nevoie să fugă: dacă o rupi la fugă, câinele te atacă. Asta i-a spus tatăl lui, trebuie să plece ușurel, și la fel e și cu Lipe. La dracu’ cu prudența, nu trebuie să uite de onoare, așa că: „Imbecil, tăntălău și fraier ce ești, n-ai nici pic de creier în căpățâna aia”, dar de data asta primește și un bonus, Lipe îi trage o palmă cu putere. David o evită pe jumătate, dacă i-ar fi lovit fața, i-ar fi lăsat urme de degete. Îl evită, e drept, dar cartea zboară cât colo, iar băiatul mai mare se aruncă cu sălbăticie asupra ei. Nevenindu-i să creadă, David asistă la distrugerea ei: paginile sunt sfâșiate, coperta e luată de vânt.

David se aruncă asupra vărului său, care râde în timp ce sfâșie cartea. Acesta nu se aștepta la un asemenea brânci, și cad amândoi la pământ. O vâltoare de brațe care încearcă să dea pumni, picioare care caută sprijin, corpurile se răsucesc unul peste celălalt. O ploaie de insulte, până când greutatea celui mai mare se impune, îl prinde de brațe: ce sentiment de neputință. Nu-și dorește nimic mai mult decât să scape de strânsoarea celuilalt, îl scârbește atingerea lui. Să fie el în stare să-i distrugă comoara literară cea mai de preț... Niciodată nu o să uite asta!

Țipetele copiilor îi fac pe adulți să vină. Mama lui, Montse, și mătușa Covadonga ajung primele, sunt la vreo treizeci de metri, vocile lor sunt poruncitoare: „Dă-i drumul imediat!” Lipe știe când trebuie să se oprească și slăbește strânsoarea, dar stă în continuare călare pe David, până când în sfârșit cel mic reușește să scape. Aproape de el au mai rămas câteva pagini smulse și încearcă să le strângă, cu lacrimi în ochi. Jucăuș, vântul le ridică, le duce mai departe. Pelayo vine în fugă, pune rapid stăpânire pe situație și amândoi verii râd la unison de disperarea lui David.

E prea mult. Râd cu răutate, celebrează fapta eroică a celui mai mare. E inacceptabil. David bâjbâie pe jos, iar degetele lui găsesc una dintre multele pietre din grădină. Abia îi încape în mână. Se ridică și îl izbește pe Lipe cu ea în creștetul capului. Lovitura e puternică, a pus în ea toată durerea, e mânat de furia uriașă. Lipe cade la pământ și plânge îndurerat.

David știe că fapta lui este nepotrivită. Violența asupra copiilor sau între copii este un blestem pentru adulți, nu există scuză pentru ea; pentru orice părinte, un astfel de gest este disproporționat, și mai sunt și martori, dar cartea era o adevărată comoară, nu-și va regreta fapta. Covadonga se ocupă de Lipe, care sângerează, dar nu prea mult: „Lașule ce ești, pe la spate, lașule, m-ai omorât, uite cât sânge îmi curge, lașule!” Copilul se sperie din cauza sângelui când acesta i se scurge pe gât și îi îmbibă cămașa albă; plânsetul i se întețește, sosesc și ceilalți adulți. Dar pe David îl doare mai ales privirea mamei lui, care condangă fapta, deși rămâne senină. Ea va fi cea care va judeca, nu tatăl lui, care acum își face și el apariția. Pedro Ossa vorbește mult, dar nu prea face ce zice. Ea va fi cea care va impune pedeapsa.

O oră mai târziu, se convoacă consiliul familial în camera de zi. Montserrat dă sentința: o zi de pedeapsă, închis în camera lui, și, în plus, trebuie să-și ceară scuze de la cel rănit. David stă în picioare, în fața lui Lipe. Ceilalți sunt în jurul lui. Lipe zâmbește cu gura până la urechi; ciracul lui, mai în spate, îi urmează exemplul. Ambele fețe sunt la aceeași înălțime, iar zâmbetul lor îl face pe David să se hotărască: „Nu.” Părinții se agită. Pedro strigă, dar Montse e cea care insistă: „Trebuie să-ți ceri scuze!” „Nu”, e ultimul lui răspuns, nu va ceda. Două zile de pedeapsă. Imediat în cameră. Nu există televizoare, e anul 1979, iar cărțile sunt în camera de zi. E condangat la plictis. Un nou Edmond Dantès întemnițat într-un soi de castel dintr-un If cantabric.

După ce-l trimite sus, mama urcă după el: „N-ai nimic de spus?” Dă din cap că nu, ținându-și buzele strânse. David e încăpățânat, nu ar servi la nimic să-i explice durerea sa, e numai a sa, nu ar înțelege-o. Mama lui îl lasă deocamdată.

În singurătatea dormitorului, în timp ce se uită pe fereastră, se lasă noaptea și primele stele încep să se răspândească pe cerul Cantabriei. David Ossa

Planells se consolează: în definitiv, Allan Quatermain ar fi procedat la fel.

6 Capitán Trueno în original, serie de benzi desenate de aventuri din anul 1956 ale autorului Victor Mora Pujadas.

7 El Jabato în original, serie de benzi desenate din anul 1958 ale aceluiași autor.

8 Personaj principal al romanului Allan Quatermain, din anul 1887, al autorului britanic H. Rider Haggard.

11

A plecat la drum, în liniște. Încă e aproape de casă și, mai degrabă decât să-l audă, l-ar putea vedea. Laș! În poveștile cu vânători, aceștia se deplasează cu băgare de seamă prin junglă, nu calcă pe crengi rupte, stau împotriva vântului ca să nu le simtă mirosul prada. Laș. Încearcă să-i imite, dar nu există junglă pe deal, doar câteva tise și arbuști de ilex, rămășițe din vegetația primitivă din zonă. Laș! După numai două sute de metri, va lăsa în urmă casa, iar dealul îl va ascunde. Puțin mai în față, cu puțină încredere, deja va fi ajuns. Laș! Acum chiar că e liber. Îi vine să sară în sus de bucurie. Laș!

Cuvântul acesta nu-i dă pace. Toată noaptea l-a măcinat, până și în vis. Le va demonstra tuturor că nu e nici pe departe așa, că nu e niciun pic laș, că Lipe a fost cauza dezastrului.

Ajunge în vârful dealului. Trece din nou în revistă informațiile disponibile. E zece și douăzeci, mai are trei kilometri până la destinație. Socotește că va ajunge în jur de douăsprezece fără un sfert. Nu va merge pe șosea, cum făceau cu o săptămână în urmă cu toții, cu mașina, ca să nu obosească așa de tare mamele, adunătura aceea de lenește. Toți copiii, inclusiv cei mai mici, voiau să meargă pe munte, înconjurați de frumusețea naturii din Cantabria. După o jumătate de oră va fi ajuns în capătul La Florida, de unde au intrat cei mai mulți membri ai familiei Ossa în peștera Soplao, însoțiți de Alberto Ventana, un prieten de-ai lui Luis, tatăl lui Lipe, membru veteran al Speleo Club Cántabro. Oamenii aceștia explorează peștera de când s-a închis, acum câțiva ani. Mina a încetat să mai fie rentabilă în extragerea galenei în ’75, iar părăsirea ei le-a permis speologilor să înceapă să cartografieze solul.

Își amintește bine emoția cu care îl observase pe Alberto în timp ce împingea grilajul care acoperă gura din Lacuerre. În liniștea tulburată doar de plânsetul ocazional al unui copil, le explicase părinților că era necesar ca puștii să meargă de mână, dat fiind că starea solului era proastă, că era neregulat deoarece se înălțase când fuseseră scoase șinele vagonetților după

închidere: „Să vă țineți toți de mână, ba chiar mai bine, să vă legați, în mine sunt denivelări și sunt și puțuri destul de adânci! Și nu vă apropiați de porțiunile înclinate, solul nu e compact și există un oarecare pericol.” Câteva mame decid să rămână afară, nu au chef să intre într-un loc așa de umed și de întunecos. Ce prostie! Alberto continuă să explice ce vor vedea, au cartografiat deja o parte din „sistem”, așa îl numesc speologii. Vor intra în galeria Gorda și în cea a Fantomelor, al cărei nume este elocvent, plin de magie pentru orice copil, dar cu atât mai mult pentru un puști fascinat de lectură. Formațiuni, stalactite și stalagmite, carstul din mină, aceste cuvinte sunt misterioase pentru David. Știe doar că vizita la această peșteră este lucrul cel mai bun care i se va întâmpla vara toată: va pătrunde în pântecele pământului printr-o veche mină părăsită, la lumina unor lanterne speciale pe care le-a adus Alberto de la club, lămpi cu gaz cu o lumină intensă care le va permite să contemple o parte din marile structuri interioare. Copiii au lanterne proprii, care abia luminează, aproape niște jucării, dar îi ajută să se simtă exploratori, cu cască pe cap și de mână cu Jules Verne, cu fața spre centrul pământului. La Florida pare craterului unui vulcan islandez.

Excursia trece cât ai clipi din ochi în două ore. Sunt multe minuni, cele care le plac cel mai mult părinților sunt cel mai puțin importante pentru cei mici. Sunt de acord numai în privința pânzei de apă, ar fi prea mult să o numească „cascadă”, care se prelinge pe un perete în galeria Gorda, formând o lagună ce pătrunde adânc, în peșteră. De fapt, adulților le-au plăcut stalactitele și lucrurile acelea pe care le lăuda atâta Alberto, concrețiunile excentrice, așa de albe, agățate de tavan, care îi amintesc de pădurile din nisip de pe plajă când se scurge nisipul ud printre degete; cresc ciudat spre în sus. Aici e invers, cresc în jos, izbucnesc în toate direcțiile, sunt drăguțe, dar nimic mai mult.

Nu, ceea ce le place puștilor sunt lucrurile lăsate de mineri. Faptul că înaintează printr-un tunel și văd conexiunea cu altul, resturile unui vagonet răsturnat în depărtare, sau planul înclinat al galeriei Gorda, unde mina se unea cu peștera; au reușit să vadă o cască pe jumătate îngropată în mormanul de deșeuri, o fi dedesubt scheletul minerului? Sau galeria cealaltă, deja aflată departe, după ce treci de zona numită a Fantomelor și apoi de Pădure, unde începe o galerie abruptă care coboară până la nivelul al doilea din mină și unde, datorită înclinării mari, coborau și urcau

vagoneții sprijiniți pe o structură cu cremalieră pentru a evita alunecarea pe șină.

Acolo, în fund, lanterna puternică a lui Alberto a luminat resturile unui alt vagonet, și un vechi lămpaș intact de miner, cu sticla într-o stare perfectă, dintre acelea care merg cu ulei, cu baza de lemn pentru opaițul din interior și în formă de dovleac. Își amintește că Lipe și Pelayo spun că le-ar plăcea să pună mâna pe el, că ar fi o amintire extraordinară. Pelayo îi spune lui Lipe să coboare când se vor îndepărta puțin părinții. Sigur ar putea să coboare și să urce înapoi în mai puțin de un minut; părinții sunt mai atenți la cei mici decât la cei mari, sunt pe ultima sută de metri, iar disciplina a devenit mai puțin strictă. Lipe are îndoieli. Dorea să-l aibă, dar să coboare până acolo? Este prea mult pentru el. Dar nu poate recunoaște, așa că evită aventura amintindu-i lui Pelayo avertismentele părinților: nu merită să fie certat pentru o nimica toată, în definitiv este o lanternă veche plină de praf.

Dar David știe că lui Lipe îi este frică. Pe el nu-l păcălește. În schimb, lui nu-i e frică, dar nu are timp și nici lanternă proprie, a vizitat peștera fie lângă tatăl lui, fie lângă puști. Dacă ar fi avut, i-ar fi demonstrat lui Lipe de ce curaj este în stare.

Ies cu un sentiment de regret, dar primesc căldura soarelui cu plăcere, ce fericire! A fost răcoare în peșteră. Alberto i-a avertizat că temperatura e constantă, că sunt mereu douăsprezece grade. Mamele care au rămas afară îi primesc cu entuziasm. Și a lui e printre ele. Montse îl sărută de două ori și îi dă un termos cu ciocolată caldă. Cine s-ar fi așteptat să bea așa ceva în plină lună august? Se odihnesc o clipă, își povestesc experiențele. Mamele se prefac uimite la descrierile copiilor. Pornesc spre casă. În noaptea asta, Alberto rămâne cu familia Ossa, este ospătat cum se cuvine de către toți, în special de către tați, care profită de fericita ocazie ca să scoată câteva sticle de cidru bun din răcitorul natural, care, fiind orientat către nord și mereu la umbră, aproape congelează tot ceea ce adăpostește.

Deși de regulă ora de culcare este în jur de zece, în seara asta se lasă cu distracție, se cântă, se dansează, se fac glume de bun gust. David încă nu cunoaște virtuțile alcoolului, slavă Domnului, el știe doar că a avut o zi desăvârșită. Se simte mulțumit, cât o fi ceasul? I se închid ochii, stă sprijinit de tatăl lui, acum cei mai mici sunt sus, la culcare, iar adulții s-au așezat pe

canapele și pe fotolii și povestesc isprăvi din copilărie. Corpul tatălui lui este cald și plăcut.

Mintea îi plăsmuiește imagini, este etapa anterioară somnului profund, dar încă se împotrivește, atâta fericire trebuie savurată. Și asta face când mina intră iar în discuție. Alberto le spune o veche istorie de după război, vorbește despre rezistență, cum că munții Cantabriei le-au servit drept adăpost mai multor companii de luptători antifranchiști, hotărâți să lupte în Spania mai degrabă decât să emigreze și să moară de bătrânețe în pribegie. În 1947, brigada Machado, nume cu rezonanță poetică, cade într-o ambuscadă. Cei aproape patruzeci de oameni ai săi se împrăștie, urmăriți de Guardia Civil. Începe o luptă pe viață și pe moarte, nimeni nu arată îndurare. Supraviețuitorii primei ambuscade se împart în trei grupuri, unul dintre ele condus de Juanín Fernández de Ayala, se îndreaptă spre regiunea Saja-Nansa, spre Campoo. Speră să se poată ascunde în zona asta, dar cei din Guardia Civil îi urmăresc fără cruțare. Grupul de cincisprezece oameni trebuie să se despartă în alte două. Unul dintre ele, cel al lui Juanín, reușește să fugă spre Palencia; celălalt este încercuit aproape de Cabuérniga. Chestiunea este complicată. Cei din Guardia Civil au primit întăriri și cercul se strânge, lucrurile se complică. Trebuie să se replieze sus pe deal, spre Escudo. Cei din Guardia Civil urcă în munți dinspre văile ambelor râuri și le blochează orice posibilă cale de scăpare. În ultimul rând, locul se restrânge în apropierea minei; s-a renunțat la exploatarea ei până regiunea redevine sigură. În gura Isidra se știe deja că nu există cale de scăpare, e o chestiune de timp până rămân fără muniție. Trebuie să ucidă sau vor fi uciși. Unii vorbesc despre predare. Cei mai călîți le spun despre tortură. Urmată de împușcare. Mai bine să moară luptând decât să se dea prinși. Unul dintre luptătorii din rezistență vorbește despre posibilitatea de a se refugia în mină. Lucrase acolo cu vreo doi ani înainte, cunoaște interiorul, există ieșiri spre est, cărări naturale pe care ar putea scăpa de asediu, prin Torca Ancha sau Torca Juñoso. Puțină lume le cunoaște. Povârnișul e abrupt și acoperit de lăstăriș, merită să încerce. Majoritatea cade de acord, alege posibilitatea de a supraviețui, oricât ar fi de mică ar fi, mai degrabă decât moartea sigură.

Intră în mină. Tânărul a strâns câteva lămpașe de miner. Într-unul dintre depozite au găsit un rezervor cu o urmă de ulei. Înarmați cu cele câteva lucruri, pătrund în beznă. Împușcăturile oamenilor din Guardia Civil se aud

parcă din toate părțile pe măsură ce se îngustează tunelul. Ajung la un cot, lumina e slabă, așa că aprind lanternele.

Afară, cei din Guardia Civil se regrupează. Nu vor intra dintr-odată, cu lumina din spate ar fi ca o țintă de la bâlci, ar cădea cu toții. Nu, există soluții mai bune. Dacă tânărul luptător cunoaște mina și cei din Guardia Civil nu, pot face un lucru mult mai bun. Unii dintre oamenii din Guardia Civil merg spre satele învecinate. Se întorc după numai două ore însoțiți de câțiva oameni care cunosc mina. Îi interoghează separat ca să se încredințeze că informațiile sunt corecte. Îi amenință cu siguranța familiilor lor, așa că nu le rămâne decât să spună tot ce știu. Asta le-ar semna condangarea la moarte luptătorilor din rezistență.

Înăuntru, aceștia au înaintat spre Torcas, drumul e dificil, dar nu mai e mult. Sunt animați de speranță, când în depărtare aud un bubuit teribil. Pereții se cutremură. Un nor de praf vine spre ei cu forța unei furtuni; felinarele se sting; oamenii tușesc, abia pot respira. Au aruncat în aer intrările. Tone de bolovani blochează intrările cele mai ascunse. Când își revin din sperietură, reușesc să aprindă un felinar, celelalte sunt deja bune de aruncat. Ce e de făcut? Poate că rampa repetitorului ar putea fi o ieșire...

Luptătorii din rezistență nu se vor mai întoarce niciodată la suprafață. Cei din Guardia Civil intră în mină două săptămâni mai târziu, după ce au supravegheat restul gurilor de intrare. Nimeni nu a ieșit din mină. Caută peste tot, reușesc doar să găsească un cadavru aproape de Torcas, unul dintre luptători a murit acolo, norul de praf l-a derutat și s-a lovit cu capul de o piatră. Cât despre restul, câteva urme demonstrează că au orbecăit până au ajuns la puțul Lacuerre. Găsesc acolo încă un om, mort probabil de sete. Acesta este unul dintre punctele periculoase ale traseului; date fiind lățimea și adâncimea, a fost utilizat de obicei pentru a deversa în el materii rămase de la săpături. Are o adâncime de mai bine de patru sute de metri. Felinarele nu reușesc să lumineze la mai mult de câțiva metri. Nimeni nu se îndoiește în privința a ceea ce se va descoperi în momentul în care se va relua activitatea din mină, și poate că cineva va lua în calcul posibilitatea de a coborî pe fund.

David a ascultat povestea cu stupoare. Își imaginează scheletele cu hainele rupte în genunchi și coate, corpurile sfâșiate căzute în puț, un sfârșit cumplit pentru oricine, să mori în cădere sau de sete, înconjurat de beznă. Bieții luptători! Nu știe exact ce erau, dar nimeni nu merită să moară așa.

12

Exact cum a prevăzut: e douăsprezece fără un sfert și a ajuns în zona La Florida. Îl întâmpină mai multe clădiri părăsite, în ruine, martori necuvântători ai îndrăznelii copilului. Înaintează printre aceste rămășițe din trecut, resturi ale unei bătălii imposibil de purtat, cea a trecerii timpului. Pe măsură ce le lasă în urmă, își imaginează scena povestită de Alberto noaptea trecută: cei din Guardia Civil și luptătorii din rezistență fac schimb de focuri prin ceața care acoperă în parte colina; în vremea aceea vechile clădiri trebuie să mai fi fost încă în picioare. Merge mai departe. Ajunge la gura minei. Este închisă, dar își amintește perfect unde a pus Alberto Ventana cheia care îi permite să deschidă îngrăditura. Într-o cutiuță la vreo doi metri la dreapta gurii de intrare. David se cațără până ajunge la ea. Într-adevăr, cheia se află înăuntru. O scoate. Nu e numai cheia de la peșteră, ci și cheia reabilitării sale.

Planul său e simplu. Trebuie să străbată galeria principală Lacuerre, s-o ia prin galeria Gorda și prin cea a Fantomelor până la legătura cu nivelul inferior, acolo unde Lipe nu a avut curaj să coboare pe planul înclinat care face legătura dintre primele două niveluri ale minei. Acolo jos, lămpașul așteaptă o mână prietenoasă care să-l ia. El, micul David, căruia Lipe i-a strigat că e laș până a răgușit, va fi cel care va coborî în întuneric ca să ia lămpașul. El, el, nimeni altul. Nu mai are nimeni „sânge” pentru așa ceva. A auzit expresia asta la părinții lui în discuțiile lor nocturne. Nu știe exact la ce se referă, dar are legătură cu cel mai înalt grad de curaj. După ce Lipe a trecut prin fața camerei lui ca să îl batjocorească, și-a făcut planul în minte, și asta i-a sugerat și vărului său: „Râzi tu acum, dar, vezi tu, mâine o să-ți demonstrez cine are mai mult tupeu. O să-ți aduc ceea ce tu n-ai avut curaj să te duci să iei.” Dar Lipe și Pelayo au râs iar.

A deschis poarta. E formată din șase bare verticale și tot atâtea orizontale. Trebuie să asigure aerisirea sistemului, unicul său obiectiv este ca nicio persoană neautorizată să nu intre în El Soplao, așa de multe comori ascunde în interior, care trebuie protejate. Orice gest neîndemânatic ar putea cauza daune importante.

Înainte de a intra, își cercetează cu conștiinciozitate rucsacul. Îi împrăștie conținutul pe jos. O haină groasă. Un bidon cu un litru de apă. O tabletă de ciocolată și patru felii de pâine. Neapărat o lanternă cu două baterii și o alta de schimb. E o comoară în sine, este vorba despre o lanternă militărească care provine din timpul Războiului Civil; are baterii pătrate care nu se mai folosesc și a fost păstrată în casă mai mult pentru că e o amintire din timpul bătăliilor purtate de bunicul Ossa. În plus, are o caracteristică specială, specifică vremurilor de război: fasciculul de lumină are o protecție care nu permite ca lumina să fie văzută de la distanță, o proiectează la picioarele celui care o ține. David s-a jucat de multe ori în casă cu ea. Cine ar fi crezut că va ajunge s-o folosească și la altceva decât să facă umbre pe perete?

Totul e în ordine. Își pune geaca, ia rucsacul, și-l pune în spate și intră. Dacă totul merge bine, după numai o oră și jumătate va fi ieșit deja la suprafață cu comoara, iar după încă o oră și jumătate va fi acasă, chiar la ora mesei. Întrucât familia se va întoarce cu întârziere din excursie, mereu se întâmplă așa, nici nu i se va simți lipsa. Dar un lămpaș de miner îi va aștepta pe masă, martorul aventurii sale. Iar el nu va scoate un cuvânt, nu va spune nimic despre felul în care a ajuns acolo. Lipe va ști. David e sigur că nu va spune nimic, va tăcea, dorința lui ca cel care l-a rănit să fie pedepsit pentru aventura lui nu ar face decât să demonstreze lipsa lui de curaj. Nu îl va demasca.

Intră. Primii pași în coborâre. Rampa este destul de înclinată, dar se poate merge pe ea fără să fie nevoie de prea multă atenție. O parte din sol este bătătorit. În alte locuri sunt băltoace mâloase, le evită. Lumina zilei îl însoțește mai bine de o sută de metri, așa că la început nu aprinde lanterna. Ajunge la primul cot. Lumina de aici este slabă. Și pe măsură ce înaintează va fi din ce în ce mai slabă. Scoate din buzunarul hainei vechea lanternă și apasă pe butonul care o pune în funcțiune. O lumină aurie abia luminează perimetrul circular al tunelului și aproximativ doi metri înainte. Merge mai departe. Privește înapoi. După numai vreo douăzeci de pași, dispare orice urmă de lumină naturală: acum depinde în totalitate de micul fascicul auriu din mâna lui.

Merge înainte. Galeria principală are vreo patru sute de metri, iar el e pe cale să-i parcurgă în totalitate. Apare o galerie în partea stângă. Bun, își

amintește de ea. Puțin mai înainte va mai apărea una, în dreapta: acolo au văzut resturile vagonetului, în fund. Continuă, continuă! Puștiule, ești curajos, nici întunericul, nici singurătatea, nimic nu poate să-ți vină de hac. Acum legătura cu galeria Gorda. Era aici, da. Sigur? Era mult mai multă lumină când toată familia mergea prin tuneluri. Da, aici e: la începutul galeriei era o structură de mari dimensiuni de care își amintește. Reușește să audă zgomotul apei care cade în râul subteran. E drumul cel bun. Până și pe jos se văd urme, pași imprimați de curând pe părțile mai nisipoase ale solului, căci există și dintre acestea.

În capătul galeriei Gorda se face legătura cu galeria Fantomelor. E un pasaj natural, îngust dar suficient. Aici țâșnesc din sol forme jucăușe, albicioase, care, văzute de departe și luminate mai mult, ar putea aminti de fantomele îmbrăcate în cearșafuri albe, mai lipsește să târască lanțuri. Nu e copleșit, nu a fost nici cu o săptămână în urmă, nu este nici acum. Este aproape de obiectivul său, la capătul acestei galerii se afla rampa pe care se cobora la nivelul inferior. Acolo îl așteaptă comoara lui. Îi e mai greu să meargă prin zona aceasta, fiindcă solul este denivelat. Cu siguranță nu merge exact pe drumul pe care au mers înainte ai lui, e o zonă lată și cu denivelări. Bun, totul pare să meargă cum trebuie. Observă o pantă ascendentă formată din resturi din mină. Se pare că pe măsură ce înaintau pentru a crea noi galerii, aruncau pământul în cavitățile naturale. Așa nu mai trebuiau să-l scoată.

Încă un pic. Asta e rampa. Își trage sufletul și își dă seama, abia acum, că transpiră. A făcut un mare efort să ajungă până aici. Transpiră, deși temperatura e scăzută în peșteră. Lumina lanternei nu ajunge până pe fund. Se ghicește partea de început a cremalierei. Dacă până acum drumul a fost destul de greu, acum vine partea cu adevărat dificilă. Unghiul pantei este pronunțat, se poate să aibă patruzeci și cinci de grade. David începe coborârea. În primă fază merge cu grijă, dar este un copil cu capul în nori de felul lui: când capătă încredere, lungește pasul. E un lucru pe care nu îl poate evita.

Atunci se întâmplă. În unul dintre punctele de sprijin îi scapă piciorul, pământul este desprins, nu e compact, alunecă, încearcă să-și recapete echilibrul, aproape reușește, dar în final se împiedică și cade, de-a rostogolul mai întâi, apoi într-o parte. I se pare lungă căderea. Îl doare. În

final se lovește de o suprafață dură, ricoșează din ea, apoi zace nemișcat pentru un lung răstimp.

Când deschide ochii, nu știe cât timp a trecut. Nu vede nimic. Își pipăie capul, îl doare, la fel și într-o parte. Înțelege deodată situația. Se află la baza rampei, pierdut în mijlocul minei, fără nicio sursă de lumină.

Ce-i rămâne de făcut acum? Lanterna! E lucrul cel mai important. Unde e? Uite-o! Un punct de lumină se zărește în dreapta. E lanterna. Protecția a acoperit becul în timpul căderii, de aceea abia dacă o vede. La ce servea protecția asta? Își amintește brusc, cel care o purta avea nevoie de lumină la picioare, dar nu trebuia văzut din depărtare, fiindcă orice lunetist putea face din el o țintă, călăuzit de lumină. Se târăște spre ea, orbecăind. La naiba, s-a dus mai departe decât i se părea lui, dar până la urmă ajunge la nivelul ei și o apucă nerăbdător cu mâinile. Slavă Domnului că a găsit-o! Se ridică, îndepărtează protecția, iar lumina trasează un arc luminos care pare o scânteiere aurie, un nimb sacru, o minune.

Îl doare tot corpul, în special partea dreaptă. Geaca i s-a sfâșiat puțin, ca și cum i-ar fi tăiat-o cineva cu un cuțit. Coboară fermoarul, bagă mâna sub cămașă și-și pipăie coastele. Simte ceva umed. E sânge. Luminează. Are o crestătură, nu foarte adâncă, dar îl sperie. Își amintește de capul însângerat al lui Lipe, și cum a râs în sinea lui de lipsa lui de curaj. Nu, lui nu o să i se întâmple la fel. Înghite în sec și privește iar. N-o să plângă, nu trebuie să plângă! Rana nu e foarte mare, deși așa pare, ba chiar, pe alocuri, sângele se coagulează. Geaca a amortizat lovitura și a oprit crestătura.

Respiră calm. Nu contează cum și-a făcut rana. Important e că se simte bine, că are lanterna în mână, că, dacă va urca rampa, va ajunge în locul din care a căzut, ba chiar ar putea să ia lămpașul de miner în timp ce urcă, și așa nu a pierdut nimic. Se așază cu fața spre pantă, iar lumina îi dezvăluie marele său obiectiv: l-a distrus când a căzut peste el. De fapt, sticla lămpașului e cea care i-a cauzat rana. Ce ghinion! Chiar și așa, o ia și o bagă în rucsac. E comoara lui. Își face curaj să pornească urcușul, nu sunt mai mult de treizeci de metri. Un pas, încă unul, încă unul. Patru, cinci, șase, șapte. Pare un cântec pentru copii. Opt, nouă, zece. Și acum mă dau înapoi, sar înapoi, așa e cântecul. Și asta e realitatea lui. Rampa cedează pe

măsură ce urcă și David ajunge la punctul de plecare, cu adidașii acoperiți până la glezne de pământ desprins, cel care i-a provocat căderea.

După zece minute, după încă vreo câteva încercări, știe că nu va putea ieși pe rampa aceasta. Este prizonier pe fundul celui de-al doilea nivel.

Nu există cale de ieșire și nimeni nu știe că e aici.

13

Adulții cred că cei mici nu cunosc adevărata dimensiune a sentimentelor omenești. Ce prostie! E înșelătoare memoria pe care ne-o pune la dispoziție vârsta, uităm cu ușurință cele trăite în copilărie, ne privim odraslele cu superioritate când le vedem jocurile și certurile, de parcă ar fi numai niște omuleți în proces de formare și de parcă tot ceea ce am simțit în copilărie abia dacă a lăsat urme. Înșelătoare memorie, dar și fragilă! Cu câtă ușurință uităm chinurile copilăriei!

David nu a ajuns pe tărâmul disperării, dar este aproape. Numai prin puterea voinței reușește să rămână calm și concentrat. După ceasul lui, e șase seara. Nu trebuie să uite să-l întoarcă. Ce ți-e și cu părinții ăștia, puteau să-i ia cadou un ceas din ăla modern, care merge cu baterii și are o mulțime de utilități, ba chiar a văzut unul la școală, cu calculator, să mori de invidie și mai multe nu. Sigur că toată familia s-a întors deja din excursia de la San Vicente de la Barquera, o dimineață la plajă pe terenurile nisipoase din Oyambre, ce frumos! Deja trebuie să fi observat că lipsește. Își imaginează supărarea părinților lui. Când o să-l găsească tatăl lui, nimic nu-l mai scapă de o chelfăneală. Și ce supărată o fi mama lui, biata Montse! Sigur cumnatele o înțeapă discret că puștiul e nestăpânit, în special Eva, mama lui Lipe.

Nu, părinții lui or fi ei supărați, dar încă nu sunt neliniștiți; să plece din casă și să nu țină seama de pedeapsă nu este un gest chiar așa de necugetat. E o dovadă de răzvrătire și toată lumea știe asta. Până la lăsarea nopții, nimeni nu se va panica. E vreme, fiindcă e vară și se întunecă târziu. Poate reușește să iasă la timp și să se întoarcă.

După multe încercări de a urca rampa, s-a convins că trebuie să ticluiască alt plan. Asta ar fi făcut eroii lui. Își amintește de Tom Sawyer: când s-a rătăcit în mină, nu a stat pe gânduri, a luat imediat măsuri. Se așază, își reface forțele, fiindcă se simte epuizat. Ia câteva înghițituri din bidon, mănâncă puțină pâine și niște ciocolată. E limpede că nu știu că e în El Soplao, numai Lipe și-ar putea închipui, dar vărul lui nu e foarte dezgheț.

Trebuie să iasă singur din mină. Rampa iese din discuție. Trebuie să fie o altă ieșire. Nu se poate ca al doilea nivel al minei să aibă o singură legătură cu primul. Își amintește ceva din explicațiile lui Alberto Ventana: siguranța era un lucru de bază pentru mineri, totul se făcea în dublu exemplar, de la armătura pereților și până la gurile de acces. Sigur mai există o ieșire. Ce e de făcut? Trebuie să exploreze. În definitiv, nu poate fi așa de dificil, e de ajuns s-o apuce într-o direcție, mereu la dreapta, iar la fiecare intersecție să facă un semn care să-i indice pe unde a venit. Așa se va putea întoarce mereu la rampa cremalierei. La treabă! Pornește spre dreapta, se întoarce, e mai bine să lase un indiciu, în cazul în care vine cineva: desenează o săgeată pe podea cu pietre desprinse și pe una dintre ele pune ambalajul ciocolatei: e roșu-aprins, se va vedea de departe. Bun indiciu, și Tom ar fi procedat la fel.

Pare simplu. Mereu la dreapta. Primele intersecții, alte galerii îi taie drumul. Reușește să vadă limpede una care coboară. Pare să ducă la al treilea nivel al minei, sigur nu e acela drumul. La fiecare intersecție face un semn pe podea, e o săgeată, la fel ca prima, e de ajuns să o ia invers.

Totul merge bine până la nouă. Nu și-a dat seama și s-au mai scurs trei ore. Acum părinții lui sigur sunt îngrijorați. Cât e de obosit! Îi e somn, îi e sete, îi e foame. Va gusta ceva, doar un pic din fiecare. Când se dezmeticește, a înghițit deja mai mult de jumătate din bidon. Unde era? În Beau Geste[9]? Rătăciți în deșert, urinau în bidoanele de apă ca să aibă ce bea; un gest eroic, dar dezgustător. E mai bine să intri într-un oraș după ce l-ai îngenuncheat, asemenea lui Richard Inimă de Leu, însoțit de Căpitanul Tunet, înconjurați de însemnele creștinismului. Ce bărbați, niciun sarazin nu le stă în cale! Ce naiba spune? Trebuie să se concentreze, intersecția asta este nouă, nu? Dar semnul ăsta de aici l-a făcut el, e evident, a mai trecut pe aici. Atunci a mers în cerc?

După ce studiază săgeata, luminează intersecția cu lanterna. Lumina este din ce în ce mai slabă, ceea ce îl alarmează. Se consumă bateria. Neliniștit, dă jos rucsacul, scotocește în interiorul lui, scoate a doua baterie... Ce ușurare! Stinge lanterna și o deschide, scoate bateria veche, o pune pe cea nouă, și se face iar lumină.

Nu mizase pe asta. E drept că bateria de dinainte mai fusese folosită, nu știe cât timp, iar cea pe care tocmai a pus-o e nouă. Cât va dura? Inima îi bate mai tare, tot mai tare, din ce în ce mai tare. Își pierde calmul. Numai când se închipuie acolo jos, fără lumină, în beznă totală, rătăcit, singur... Nu. Nu se va întâmpla așa! E destulă lumină. Va găsi ieșirea. Dar e așa de obosit... I se închid ochii. Știe că trebuie să doarmă. Chiar și numai puțin.

Se așază la intersecție cu spatele sprijinit de peretele galeriei. Are lanterna între picioare; cercul de lumină ajunge mai departe de picioarele lui, inclusiv la tavanul cel mai apropiat. Își bagă picioarele în poala hainei. E mare. Și le simte reci. Acum și le-a acoperit. Căldura corpului i se scurge prin amândouă picioarele. Îi cade capul de somn. Poate ar trebui să stingă lanterna, să economisească bateria. Dar i se pare o idee proastă să stea acolo singur, pe întuneric... Nu mai are timp să se gândească la altceva. L-a luat somnul.

Un zvâcnet brusc al unui mușchi îl face să deschidă ochii. Îi e frig. Căzând într-o parte, i s-au dezvelit picioarele și le simte înghețate, la fel și mâinile, îl doare spatele, pământul e tare. Dar e pe întuneric! Se convinge că are ochii deschiși, și-i freacă. Nu, nu e pe întuneric, lanterna a căzut cu partea luminoasă în jos, de aceea n-o vedea. O ia. Nu, la naiba, a uitat s-o stingă înainte să adoarmă, iar bateria pierde din intensitate! I-a irosit o bună parte din energie.

Plânge pentru prima oară. Nu mai rezistă. Copilul rătăcit iese la suprafață, îi e peste puteri să-l ignore. Plânge cu poftă, cu putere, cu lanterna în mână. Căldura becului îi arde pielea, dar nu îi dă drumul. Când, după o clipă, se liniștește, își recuperează întru câtva luciditatea și stinge lumina. Trebuie să economisească cât de multă baterie posibil.

Se gândește. Trebuie să se gândească. Poate merge în continuare. Pereții sunt cei care îl călăuzesc. Nu e câmp deschis sau pădure, mereu e un perete de o parte și de alta și, atingându-l cu mâna, poate înainta fără să riște nimic. Aprinde lanterna din când în când ca să se asigure că e pe drumul cel bun, mai ales când ajunge la intersecții sau când observă că galeria cotește, să nu treacă de o intersecție fără să-și dea seama. Trebuie să se întoarcă la rampa cremalierei și să aștepte acolo. E cel mai bine. Nu se poate aștepta să

găsească o altă ieșire fără lumină. Familia lui va trebui să-l găsească. Ia o înghițitură de apă. Doar una. Și înghite ultima bucată de pâine. Nu se atinge de ciocolată, i-ar usca gura, așa că decide s-o pună deoparte.

A luat o hotărâre, și e mai mult decât rezonabilă, dat fiind că e vorba de un puști. Ridică mâna ca să vadă cât e ceasul: a doua problemă, nu l-a întors înainte să se culce și limbile sunt oprite la șase și jumătate. Cât o fi ceasul? Nu poate fi cu mult mai târziu de ora pe care o arată ceasul, cel mult cu trei ore. Nu contează, îl lasă la șase și jumătate. Îl întoarce, mai mult din obișnuință, și pornește la drum. Luminează cu lanterna, apoi o stinge. Se sprijină cu mâna de perete și înaintează fără să piardă vreo clipă contactul cu el.

Totul pare în ordine. Trei intersecții, trei săgeți pe podea. Tot înainte, nu poate să mai fie mult. Încă o intersecție, aceasta cu două ieșiri. Luminează solul. Unde e săgeata? Nu o vede. Cum e posibil? Luminează plafonul dintr-o parte în alta, încearcă să-și amintească dacă a trecut pe acolo. Crede că da, dar atunci unde e săgeata? Mai verifică o dată, mai caută, nu apare pe nicăieri. Trebuie să se fi înșelat. O ia înapoi, nu-i nimic, nu-i nimic! Trebuie să existe o explicație. În punctul următor, găsește săgeata desenată, e o intersecție cu șase ieșiri, trei tuneluri, iar direcția pe care o indică este cea corectă. Și atunci? Se poate să nu fi observat intersecția la primul drum întreprins și să nu fi desenat săgeata? Imposibil, este singura cu șase ieșiri pe care a întâlnit-o. Sau poate s-a dezorientat când a desenat-o și a indicat o direcție greșită? E posibil. Atunci, e de ajuns să înainteze ușurel prin fiecare din cele șase intrări până găsește iar săgeata următoare. E simplu. Nu e nicio problemă.

O oră mai târziu, David e pierdut în El Soplao, fără apă și cu bateria consumată. Iar întunericul, de nestăvilit, inevitabil, se așterne peste el.

[9 Roman de aventuri din anul 1924, al autorului britanic Percival C. Wren.]

14

Liniștea nu există. Are glas. Mereu se aude ceva. Fie din afara noastră, fie din interior. Priviți: de la o infiltrare din perete tocmai s-a scurs o picătură. Ascultați picurul alături de David. E un sunet slab, abia perceptibil dacă suntem înconjurați de lumină. Acum imaginați-vă sunetul acesta în noapte, amintiți-vă de dățile în care, întinși în pat, ocoliți de somn din cine știe ce motiv, l-ați auzit din depărtare, în baie. Nu e un sunet mărunt.

Deja s-a risipit ecoul picăturii. Vor mai trece încă o sută de secunde până va cădea următoarea. David a numărat de treizeci de ori. Între timp, mai sunt și alte sunete pe care poate să le asculte. Primul e cel al respirației lui. Acoperindu-se cu haina, a evitat în mare parte frigul, dar cum trebuie să stea nemișcat din lipsă de lumină, i se răcește corpul. De câte ori nu a întrebat-o pe mama lui despre bunicul Marc: cum era posibil ca până și vara să poarte o flanelă groasă de lână? Mama i-a explicat că i se răcea corpul din cauză că stătea toată ziua așezat. Acum înțelege. A înțeles cu zece ani mai înainte să fie destul de matur pentru a se informa singur și cu șaptezeci de ani înainte să vină vremea să o simtă pe propria lui piele.

Are respirația încetinită: inspiră și expiră, bagă aer în plămâni, îl scoate. Ce bine se distrează la orele de științe! Îi place de domnișoara Marcela, explică cu răbdare, niciodată nu se enervează. Fiecare sunet e altfel. Inspirația e mai blândă, expirația mai tăioasă. Sunetele sunt catifelate în cazul primeia și gâjâite în cazul celei de-a doua.

Încă un sunet: înghițitul. Când îl privesc profesorii după ce s-a petrecut ceva nepotrivit în sala de clasă, David disimulează, dar își dă seama că atunci când înghite vor ști cu siguranță că el e autorul, nimeni altul. Sunetul scos când înghite îi răsună puternic în cap și, i se pare lui, de-a lungul și de-a latul clasei.

Încă unul: unghiile scot un pocnet când și le mușcă. Și probabil că nu mai are niciuna întreagă. Și le-a ros până la carne. Gustul sângelui îi inundă gura.

Se ridică în picioare. Umblă. În timpul ăsta, aude frecarea mânecii hainei de pereții galeriei. „Fâș, fâș”, susură fibra sintetică la contactul cu piatra. Din când în când se aude un „clic” când o fibră se agață de o ieșitură de piatră.

Cântă un cântec: „Barca trece, și-mi zice barcagiul: «Fetele frumoase nu plătesc tainul.» Pentru că sunt frumoasă, n-o să plătesc...” Se oprește la „plătesc”, începe cântecul cu mai multă patimă, deși glasul îi pare destul de pierit. Nu trebuie să cânte acolo jos. Întunericul nu este prietenos cu cântecele, întunericul le urăște. Întuneric? Nu atât cât înainte; pe măsură ce trece timpul acolo jos, se pare că ochii lui devin mai eficienți. Ar putea băga mâna în foc că, într-un fel de neînțeles, poate intui ce se află împrejurul lui. Ca și cum ar vedea ceva din formele care îl înconjoară, la fel ca atunci când suntem expuși la o sursă puternică de lumină, închidem ochii și mediul pare să ne rămână imprimat pe pupilă. E straniu, dar stranietatea este în acest moment parte din existența lui, nu analizează ceea ce i se întâmplă. Are vreme numai pentru sentimente, pentru deznădejde, incertitudine, frică.

David nu știe cât timp a trecut de ultima oară când s-a aprins lanterna. Știe doar că îi e sete, foame și că e epuizat. Mintea lui rătăcește, el merge fără țintă, cu ochii închiși, lovindu-se de pereți. I se împleticesc cuvintele, este incoerent. Uneori plânge. Alteori râde, povestește prostii, își amintește de benzile desenate cu Tintin și Asterix, vorbește ca și cum ar fi în casă sau la școală, sau s-ar juca cu prietenii în parc. Trebuie să aibă mintea ocupată, să-i meargă din plin, orice numai să nu gândească, să nu asculte. Trebuie să-și folosească gura, așa evită să se gândească la ceea ce se ascunde în sine de ore întregi. Nu trebuie să-i lase loc acelui gând. Trebuie să se gândească în continuare la orice altceva mai puțin la luptătorii din rezistență care au căzut în prăpastia din mină. Când s-a trezit a treia oară, sau poate a patra, le-a auzit glasurile, din depărtare, îl strigau chiar pe numele mic: „David, David, vino, te așteptăm!” Cum era pe jumătate adormit, a tresărit. La început a crezut că e familia lui, că umblă prin mină să-l caute. Dar nu, glasurile acelea sunt diferite, au o calitate pe care orice scriitoraș de duzină ar califica-o drept supranaturală, nu pentru că ar stârni frică, ci pur și simplu pentru că depășesc hotarul normalității: „Noi o să avem avea grijă de tine, David, vino încoace, suntem aproape. O să ne ținem de urât unii altora.” Nu, nu vrea, nu vrea să meargă la ei, nu vrea să-i asculte. Cântă în gând. Are gura așa de uscată, că nici nu mai poate înghiți, vrea să meargă în

direcția opusă celei din care vine chemarea, dar nu o poate evita: oriunde ar merge, aude glasurile luptătorilor din rezistență, îl împresoară. „Un elefant se legăna pe o pânză de păianjen, și pentru că nu se rupea a mai chemat un elefant, doi elefanți se legănau...” Îi place cântecul ăsta, mereu îl cântă în autobuzul școlii. Ce a făcut? S-a oprit din cântat, se gândește, glasurile își croiesc imediat drum spre el: „David, vino la noi, nu-ți fie frică! Avem multe de făcut aici jos. Mergi numai câțiva metri. Prăpastia e aproape. Numai câțiva pași.” David „vede” gura unei gropi imense foarte aproape de el, nu vrea să se apropie, dar nu se poate împotrivi!

Cade la pământ. Își acoperă urechile cu mâinile, se rostogolește prin praf în timp ce plânge. Glasurile îl hăituiesc, traversează firava barieră a mâinilor lui. Mâinile nu le pot opri, căci sunt în adâncul lui, deasupra, împrejur. Îl vor devora, îl vor mânca de viu, îl vor lua în stăpânire. Nu se poate apăra, e pierdut, se ridică, va cădea.

„De ajuns!”

Prudente, glasurile se îndepărtează puțin. Murmură, surprinse.

„Plecați! E al meu.”

Puțin mai departe, par indignate. Murmurul lor de nedumerire este limpede, par să protesteze, se regrupează, încearcă să se organizeze, dar un „Afară!” rostit cu putere le pune definitiv pe fugă.

— Cine e? Mamă? Tu ești?

„Nu, nu sunt mama ta. Dar voi avea grijă de tine. Voi fi mereu aproape de tine. Nu-ți fie teamă!”

— Sigur? Da? Adevărat?

Și glasurile i-au spus să nu-i fie frică, dar știe că intenția lor este alta. În schimb, glasul celălalt nu îl sperie, glasul acesta îl liniștește. Plânge, dar liniștit.

„Da. Vino încoace! Mergi! Așa, doar câțiva pași. Așa, continuă, lipește-te de perete, încă un pic! Pe aici. Te ocrotesc eu. Așa! Aici. Ai ajuns. Nu mai e niciun pericol. Acum dormi. Vei avea un somn lin. O să te veghez eu. Glasurile morților nu se vor mai auzi.”

Și nu s-au mai auzit.

15

Doctorul Sabaté privește complet uluit cât de rapid l-a hipnotizat doctorul Planas pe David Ossa. Câtă eficiență! Deși puștiul a cooperat mereu la toate tratamentele, credea că hipnoza se va dovedi o treabă mai complicată decât a fost în realitate. Colegul lui a trebuit doar să se așeze în fața copilului și să-i șoptească numărătoarea inversă; e drept că înainte i-a explicat în ce constă hipnoza și care este obiectivul ei. David nu e prost și vrea să se poată odihni ca orice alt copil, fără să depindă de lumină sau de prezența părinților lui vreme de două ore în fiecare noapte. Asta îl face receptiv și cooperant. Poate că, datorită acestei tehnici, toate enigmele care derivă din experiența lui în peșteră se vor rezolva definitiv.

— Cum te numești?

— David Ossa Planells.

— Câți ani ai?

— Doisprezece.

— Ascultă-mă bine: ridică brațul drept și întinde-l spre mine!

Brațul se ridică și se întinde spre doctorul Planas. Corpul lui e ca de jucărie. Voința îi e frântă.

— Bun... Lasă-l ușor în jos și apoi relaxează-ți tot corpul. David, acum o să-ți pun niște întrebări. O să vorbesc încet și o să ți le adresez una câte una. Încep. De ce ți-e frică de întuneric?

— Pe întuneric aud glasurile morților.

— Despre ce morți e vorba?

— Mai întâi ale luptătorilor din rezistență care au murit în mina El Soplao. Apoi pe ale multor altor morți.

— Te strigă glasurile astea?

— Nu. Dar le aud.

— Ți-e frică de ele?

— Da.

— Dacă e lumină când te duci la culcare, le mai auzi?

— Da. Sunt mai slabe, dar le aud.

— Și dacă ești cu cineva le mai auzi?

— Dacă sunt cu cineva și nu e lumină, le aud, tot slabe.

— Când e lumină și ești cu cineva le auzi?

— Nu.

— Atunci, ca să poți dormi, ai nevoie de lumină și trebuie să fii cu părinții tăi?

— Da.

Doctorul Sabaté notează discuția în viteză. Doctorul Planas, care a luat o pauză, se apropie de el și îi vorbește cu glas scăzut:

— A mai explicat vreodată de ce nu poate dormi singur, pe întuneric?

— Niciodată! E prima oară!

— Atunci e bine. Hai spre sursa traumei!

Doctorul Planas se așază iar pe scaunul din fața lui David.

— David, acum o să-ți pun o serie de întrebări despre data aia în care te-ai rătăcit în mină. Prima: când ai început să auzi glasurile morților?

— În mină. Nu știu când.

— Le-ai auzit imediat ce ai intrat?

— Nu.

— Încearcă să-mi spui când s-a întâmplat.

— Nu știu. Ceasul nu mergea. Nu era lumină.

— Le-ai auzit când mergea lanterna?

— Nu. A doua baterie se consumase.

— Atunci, au apărut când ai rămas pe întuneric.

— La început, nu. A durat până să apară. Nu știu cât timp.

— Ce-ți spuneau?

— Să le urmez. Voiau să mă duc cu ele.

— Și tu ce ai făcut?

— Trebuia să le urmez. Se băgau în mintea mea și mă făceau să le urmez.

— Unde voiau să te ducă?

— Să mă ia cu ele. Jos. În puț.

Cei doi doctori se privesc. Doctorul Sabaté nu mai scrie și simte un fior pe spate. Asta era, de aceea nu putea rămâne singur. În singurătatea peșterii, delirând de sete și de oboseală, și-a imaginat o complexă înșiruire de evenimente care justifică pe deplin starea sa. Au destule informații ca să pună capăt sesiunii de hipnoză. Doctorul Planas poate ridica o barieră în calea acestor idei, să le blocheze complet. Puștiul se va vindeca. Sigur. Totuși, doctorul Planas mai pune o întrebare:

— David, vreau să-ți mai pun o întrebare. Dacă glasurile te duceau spre puț, de ce nu ai căzut în el?

— Când mai era un pic până să cad peste margine, a apărut un alt glas. Glasurile morților au dispărut.

— Ce ți-a spus glasul ăsta?

— Să nu-mi fie frică. Să mai rezist un pic și să îl urmez, c-o să mă ocrotească.

— Al cui era glasul ăsta?

— Nu știu.

— Era de bărbat sau de femeie?

— Nu știu. Credeam că e mama, dar a spus că nu.

— Și l-ai ascultat?

— Da. Voia să mă ajute.

— Ai încredere în glasul ăsta?

— Da. A zis că glasurile n-o să mai vorbească. Și așa a fost.

— Ai mai auzit glasul care te-a ajutat?

— Nu.

Doctorul Planas se apropie iar de doctorul Sabaté. A strâns suficiente date și lucrurile îi sunt foarte clare.

— E o poveste extraordinară. Iar soluția e mai simplă decât prevăzusem. Nu va fi nevoie să realizez un blocaj. Este mai eficient să lucrezi afirmând decât negând. Întrucât crede în el, o să fac în așa fel încât glasul ăsta să se transforme în garantul liniștii lui. Priviți! David, ascultă cu toată atenția! În noaptea asta, și în următoarele, când o să vină ora de culcare, o să-ți

amintești de glasul care te-a ocrotit când erai rătăcit în peșteră. Glasul ăsta e liniștea ta. Dacă glasul te însoțește, n-o să mai simți frica. O să poți stinge lumina, deoarece glasul o să fie mereu acolo. O să poți sta singur, deoarece glasul o să fie mereu acolo. Repetă ultimele două fraze.

— O să pot stinge lumina, deoarece glasul o să fie acolo. O să pot sta singur, deoarece glasul o să fie acolo.

— Glasul ăsta e ocrotitorul tău. O să fie mereu cu tine. Și o să te ajute mereu. Repetă!

— Glasul ăsta e ocrotitorul meu. O să fie mereu cu mine. O să mă ajute mereu.

— Bine. O să număr până la cinci. Când termin, o să te trezești fără să-ți amintești ceva din ce am vorbit. O să te simți bine. N-o să te îngrijoreze nimic. N-o să-ți mai fie frică de nimic. Când o să vină ora de culcare, glasul o să fie cu tine. N-o să-ți mai fie niciodată frică. Unu. Doi. Trei. Patru. Cinci.

Puștiul clipește de mai multe ori pe măsură ce-și recapătă cunoștința. E bine, se simte bine, își atinge corpul cu mâinile, zâmbește. Doctorii discută cu el, ba chiar glumesc, sunt mulțumiți. Și el se simte bine, nu știe de ce, dar bucuria doctorilor săi e contagioasă. În atmosfera de o veselie neobișnuită, se îndreaptă spre sala de așteptare, unde stau părinții săi, care îl îmbrățișează. Pedro stă cu David de vorbă într-un colț, în timp ce doctorul Sabaté îi explică mamei lui cum a mers sesiunea și ce trebuie să facă în noaptea aceea. El va aștepta acasă vești despre copil. Nu vrea să aștepte până a doua zi de dimineață. Vor trebui să-l sune să-l anunțe de orice noutate.

E o situație fericită. Doctorul Planas știe că totul va merge bine. În noaptea aceea, David va putea dormi din nou singur, fără să mai trebuiască să-l vegheze părinții lui. În noaptea aceea nu va mai auzi glasurile care îl chinuie. Va fi un important succes personal faptul că a putut ajuta un copil așa de minunat să-și recapete viața normală. E o plăcere să fii medic când reușești să-ți ajuți aproapele. A mers totul ca pe roate. Excelent. Hipnoza nu va da greș, subiectul care i se supune de bună voie nu minte niciodată, iar

dacă acceptă indicațiile hipnotizatorului, le va urma cu siguranță. Și așa s-a întâmplat.

Dar o clipă! În mintea doctorului Planas izbucnește o alarmă. Se desparte de colegul său și de familia pacientului, și pornește spre cabinet, unde păstrează fișa clinică a lui David. La început merge, apoi aleargă. Asistentele cu care se întâlnește îl privesc, mirate. A sosit. Intră și încuie ușa, nu vrea să fie deranjat. Caută, caută, răsfoiește paginile. Unde e? Aici! Aici este o parte din ceea ce caută. E un grafic. O schiță a galeriilor de la nivelul al doilea, pe unde a rătăcit copilul. Puțul? Iată-l: prăpastia Lacuerre. Un semn indică locul în care a fost găsit rucsacul lui David. Chiar pe buza prăpastiei, la vreo cinci metri. Iar alt semn, în partea opusă prăpastiei, indică locul în care l-au găsit speologii care l-au căutat în mină. E mai departe de prăpastie, de puț, după cum zice el. Se poate ajunge până acolo urmând direcția rampei cremalierei, după un ocol de-a dreptul labirintic prin interiorul minei. E un drum îngrozitor de dificil, chiar și pe lumină. Dar când a auzit glasurile era pe întuneric! Lanterna nu mergea! Cercetează din nou traseul. Denivelări pronunțate. Rampe. Intersecții. Câteva puțuri de mai mici dimensiuni pentru evacuarea resturilor. Aproape doi kilometri de drum întortocheat. Într-o mină și fără lumină!

Și alte documente. Raportul clubului Speleo din Cantabria. Se confirmă locul în care l-au găsit pe pușți. Sunt și câteva fotografii. Se vede prăpastia, de partea cealaltă a gurii puțului, lată de aproximativ cinci metri; alți doi speologi indică rucsacul. În raport scrie că puștiul trebuie să fi consumat bateria ca să ajungă pe partea cealaltă a prăpastiei Lacuerre. Înainte trebuie să-și fi lăsat rucsacul pe partea cealaltă. E imposibil de ajuns fără lumină.

Și atunci, dacă nu avea lumină, cum a putut ajunge până acolo? Și, mai mult de atât, cum de n-a căzut în prăpastie? Își amintește că hipnotizații nu pot minți.

La aceste întrebări doctorul Planas nu are răspuns. Și niciodată în lunga sa viață profesională nu va reuși să le uite.

Partea a treia

Răzbunare

16

— Atenție!

Zgomotul împușcăturilor sfâșie liniștea. Corpurile noastre execută un dans complicat, intersectându-se spre ambele laturi ale camerei de zi. Este esențial să ieșim din bătaia gloanțelor. Cade un corp, l-a lovit un glonț. Va fi grav, l-a lovit în piept și corpul i-a fost aruncat înapoi. Un calibru mare, aproape sigur 45, nici măcar în mijlocul schimbului de focuri nu pot să nu procesez informația. Gemete. Reușesc să văd corpul polițistului cuprins de convulsii pe covor. Ridică gâtul și privește neîncrezător pata de sânge care i se întinde pe piept. Capul îi cade pe spate, cedează în fața durerii și a gravității rănii. Ar fi mai bine să nu-l privesc, e mai bine să nu știi că cineva poate muri, e mai bine să te încrezi în destin.

— Inspectore!

— La adăpost cu toții! La pământ!

Alte împușcături. Foc de acoperire. Ușa pe care a apărut brusc adversarul e ciuruită de gloanțe, dar individul a intrat iar în birou. Mă ridic, fără frică, nu e prima oară când mă trezesc în mijlocul unui schimb de focuri. Am simțit dinamica scenei, așa mi se întâmplă mereu, de aceea, când mă deplasez ghemuit spre polițistul rănit, știu că nu e în pericol, e ca și cum timpul s-ar scurge în reluare. Îmi amintesc de un vechi joc pe calculator în care eroul avea darul de a se mișca cu o viteză cu o treime mai mare decât cea a adversarilor săi, ceea ce lăsa senzația mișcării în reluare, oferindu-i un avantaj în toate confruntările armate și permițându-i să iasă teafăr din ele.

Acesta nu este un joc, este viața reală. Dacă mă văd în reluare, observ cu aceeași viteză și restul. Diferența e în mintea mea, percep lucrurile astfel, mașina care captează și procesează detaliile este în funcțiune. Am pătruns la un alt nivel al conștiinței.

Ajung lângă cel lovit. Este Pons, rana e foarte gravă, vârful glonțului trebuie să fi fost perforat. Un alt om de-ai mei, Muñoz, e aproape. Îi fac un

semn și reacționează: „Vino repede, am nevoie de tine! Toți trebuie să aveți încredere în mine, mă ocup eu.” Pun puloverul pe rană și îi ordon polițistului să apese, trebuie oprită hemoragia. Cu încă un gest rapid îi spun celui de-al cincilea om al meu, care încă e pe hol, să ceară întăriri și îngrijiri medicale.

Jos, acum! Poc, poc, poc, trei noi împușcături răsună în încăpere. După împușcături, adversarul scoate capul. Profită de faptul că e posibil ca toți să se fi ascuns ca să se ferească de împușcături și astfel încearcă să facă o nouă victimă. E limpede că e un profesionist, că a mai trecut prin asemenea situații. Rahat, are încă un om de-ai mei în cătare, în spatele unui fotoliu! Omul are noroc că îl veghez eu. În salon formăm un triunghi echilateral. Problema este că ușa mă împiedică să văd bine. Nu e vreme de mai mult, un foc indirect, apăs pe trăgaciul pistolului Glock 37, iar glonțul pleacă spre obiectiv. După cum mă așteptam, lovește ușa, lângă balamale și împrăștie așchii de lemn care, fără îndoială, vor ajunge în fața adversarului.

— López, ieși imediat din bătaia gloanțelor!

Ordinul este categoric, dar López nu are nevoie de prea multe insistențe ca să se ridice, să facă doi pași și să sară în spatele canapelei. Aici este la adăpost, cu o mișcare din cap îmi mulțumește că am tras, probabil că i-am salvat viața.

„Agent rănit, repet, agent rănit! Avem nevoie de întăriri, unitatea 34.” Vocea lui Rigalt își îndeplinește misiunea, stația e aliata noastră, ne alertează prietenii, vor veni să ne salveze, dar vor ajunge oare la timp? Nu voiam să trag. Trăgând i-am salvat viața omului meu, dar înțeleg că i-am rupt ritmul adversarului. Acum va trebui fie să mă expun direct la focurile lui, fie să aștept câteva momente pentru a evalua situația. Totul merge prost. Nu avem de ales, oamenii mei nu se pricep, nu sunt o echipă de intervenție. Dacă situația se prelungește, mai pot muri și alții, un lucru inadmisibil. Misiunea mea este să am grijă de ei, sunt responsabil pentru siguranța lor, de ajuns că am un om grav rănit.

— Muñoz, la perete! López, acoperă-l pe Pons! Rigalt, vino încoace!

Se mișcă prost, nu o fac cu fluiditate, ci cu bruschețe, nu se coordonează. Țeava pistolului traficantului de droguri apare în cadrul ușii biroului, la nivelul solului, numai câteva palme deasupra lui, din fericire trage ușor în sus, iar puternicele gloanțe de calibrul 45 au o traiectorie ascendentă. Unul dintre ele a străpuns canapeaua, putea să-l lovească pe López dacă nu ar fi fost culcat.

Mă rostogolesc spre partea stângă a canapelei, scot pistolul pe lângă braț și trag din nou, de două ori. Din nou trag prea târziu. Tipul ăsta e foarte deștept. Mi-a lipsit o zecime de secundă, am tras un pic prea târziu.

Exact ce lipsea. Nemernicul sare și iese pe ușă, e o mișcare rapidă, neașteptată! Acum vede toată camera de zi, toți oamenii mei îi sunt la îndemână, numai eu sunt oarecum la adăpost, fiindcă m-am rostogolit spre stânga.

Muñoz ia decizia greșită. E bine intenționat, dar nu se pricepe, nu a evaluat bine forța adversarului. Trage o salvă de patru gloanțe cu pistolul Browning de 9 milimetri din dotare, dar acesta nu-și ating obiectivul, fiindcă unghiul nu este cel potrivit și nu face decât să-i dezvăluie adversarului poziția sa dezavantajoasă.

Evenimentele se precipită. Adversarul mai trage două gloanțe și apoi se postează în pragul ușii camerei de zi. Are în mână un Sphinx 45, o armă scurtă, de specialist, foarte puternică, puțini care o utilizează. Din fericire pentru Muñoz, continui să-mi veghez oamenii, pe măsură ce el trage, eu continui să mă rostogolesc pe podea spre ușă. Ajung la timp pentru a da un șut zdravăn în ușa care, din cauza impulsului puternic, îi mișcă brațul adversarului. Cele două gloanțe pornite din Sphinx trec razant pe lângă Muñoz, dar nu-l rănesc. De data asta, nu-mi ucizi oamenii. Muñoz se dă înapoi năuc spre hol. Acolo va fi la adăpost.

Mai am o problemă. Adversarul meu este în birou, iar eu sunt pe podea, chiar lângă perete. Mă ridic, dar acum ce e de făcut? Repede, în picioare! Poc, poc, poc, încă trei împușcături de la distanță mică spre perete. De ce să țintești dacă știi unde este rivalul, iar un perete de cărămidă nu va devia nici cu un milimetru niște gloanțe de calibrul 45. Da, sar, dar încotro? Dacă mă dau înapoi, gloanțele își vor urma traiectoria chiar spre mine. Și dacă mă

duc spre dreapta, spre mijlocul camerei de zi, voi fi complet descoperit dinspre ușă, un frumos cadavru pentru istoria poliției, medalii și vorbe frumoase la înmormântare. Nu am niciun chef să dau ortul popii înainte de vreme.

Și atunci?

Intru!

Sunt sigur. Am sesizat din nou ritmul. Am avut timp destul să-mi dau seama de asta. Mă ridic și fac doi pași zdraveni. Trec peste prag. Adversarul meu încă țintește spre perete, unde trei găuri cu un diametru de patru centimetri indică puterea unui pistol de calibrul 45 și înțelepciunea acestei mișcări neașteptate. Ne deplasăm din nou în reluare. Brațul meu stâng se ridică la nivelul pieptului. Numai un braț puternic este capabil să susțină reculul unui Glock 37 fără să aibă nevoie de sprijinul celuilalt. Mâna adversarului se răsucește rapid spre stânga, caută să tragă în mine. Stăm față în față, îl privesc, are sânge pe față, sânge pe care și l-a șters cu mâneca cămășii. Prima mea împușcătură de sprijin a mai avut și alt scop decât să-l salveze pe López. Deschide gura și chiar vorbește. Ce-o spune? Apăsăm pe trăgaci aproape în același timp. Cine a tras primul? Două flame luminează ca un bliț biroul întunecos. Îmi amintesc locul crimei de acum nouăzeci și șase de ore. Am aceeași impresie ca atunci. Lumina flamelor este ușor aurie, ce frumoasă ar fi dacă n-ar ucide! Văd oțelul îndreptându-se spre capul meu, prea târziu să mă omoare, la timp să rămân în viață, glonțul meu a fost cel care, cu un moment greu de precizat înainte, a traversat spațiul în căutarea unui corp cald în care să se cuibărească. Câtă iubire nutrește metalul față de carnea dorită, cu ce forță fulgerătoare pătrunde în ea. Îl văd efectiv cum intră în toracele adversarului. Văd cum intră pielea, ca și cum sternul ar face implozie, când glonțul de calibru mare face plămânii să explodeze după ce se lovește de coloană și transformă interiorul corpului într-o masă amorfă.

Simt mirosul prafului de pușcă care a străbătut spațiul, pe lângă mine, percep o căldură deranjantă în obraz. Și-i simt gustul, nu mirosul. Gustul său, aspru, îmi intră în nas și-mi lovește puternic creierul. Și praful de pușcă e un drog, cum este și sentimentul că ești în viață și conștiința faptului că de data asta a fost cât pe-aci.

Inspectore, inspectore!

Iute, Pons, sângerează abundent!

Fiți atenți la partea cealaltă a apartamentului!

Sunteți rănit?

Doamne, dacă nu vine imediat ambulanța...

Rigalt, să înroșești stația aia, avem nevoie de o unitate mobilă de urgență!!

Răspundeți! Vă simțiți bine?

Ajutați-mă, nu pot să opresc hemoragia!

Trage tare cu stația aia!

Inspectore Ossa! Cred că e în stare de șoc...

Trebuie să acoperim partea opusă!

Vocile dansează, suprapuse.

Le ascult armonia.

Mă delectez.

Dar e momentul să mă întorc.

Îmi amintește de acea senzație interioară stranie în care sunetul revine după un colaps auditiv. Revine precipitat, se simte cum surzirea se încheie cu o presiune neobișnuită; după numai câteva secunde reapare sunetul. E asemănător, nu identic, cu senzația pe care o ai când ieși din piscină după ce ai stat scufundat un minut; am auzit tot ceea ce s-a spus, dar atenuat de absența mea, e ca și cum auzul meu, sau mai degrabă conștiința mea, ar renaște. Trebuie să pun ordine în acest haos.

— Sunt bine, sunt bine, nu vă faceți griji! Rigalt, Muñoz, verificați restul apartamentului, fără gesturi imprudente! López, asigură-le spatele de la doi metri! Eu rămân cu Pons. După ce verificați, Rigalt te duci jos, la mașini, să facă loc pentru ambulanță, prioritate absolută rănitului.

Se pun în mișcare. Îngenunchez lângă Pons. Bietul om, bietul om! Parcă îmi aduc aminte că are o iubită, tot dintre ai noștri. A fost el, dar putea fi oricare dintre noi. Moartea vine nepoftită, sau poate că nu. Pons, Muñoz, Rigalt, López, eu, unul din cinci, eram unul din cinci. Loteria vieții și a morții. Cum sângerează nenorocitul, nu muri, imbecilule, nu muri, trebuie să trăiești! Îmi amintesc, iubita ta este una dintre novicele din secția mea, la Siguranță Publică. Se numește cumva Eva? Nu, e ceva de genul ăsta, un nume scurt: Ana, da, Ana. Gândește-te la Ana, gândește-te la corpul ei între brațele tale, gândește-te cât vă iubiți, gândește-te la visurile voastre și trăiește, trebuie să trăiești, nu-ți dau voie să mori! Eu am cunoscut moartea cum au mai cunoscut-o numai câțiva, îi cunosc mirosul, tu nu miroși așa, vei trăi, trăiește, trăiește pentru tine, pentru Ana, trăiește pentru mine, trăiește de dragul vieții! Nimeni nu are dreptul să se predea, nu o face nici tu, știu că există voință în adâncul tău! Trăiește!

Opt minute mai târziu sosește unitatea mobilă de urgență. Mă dau la o parte. Sunt plin de sânge din rana cea mare a lui Pons. Mă simt epuizat fizic și emoțional. Niște mâini îmi examinează obrazul și urechea stângă. Mă las în voia lor, mă ating, oare așa se simt bebelușii? Așa m-am simțit și eu când eram copil? Se pare că Pons e pe mâini bune, se poate să fi ajuns la timp, unitățile de 0+ străbat deja venele însetate ale rănitului și luptă să-i revitalizeze corpul distrus. Va trăi. Sunt sigur. Nu am cum să greșesc în privința asta.

Nu se poate să greșesc, e imposibil.

Și în sfârșit îmi pot permite să răsuflu.

17

— María, David, bună dimineața.

— Bună, Joan. Ce faci?

— La fel ca tine, nu-mi văd capul de treburi.

Cea care m-a salutat e María. David a făcut doar un gest. Are mai multe hârtii în mână, documente de la Institutul de Medicină Legală, pe care tocmai i le-a înmânat María. Este cufundat în lectură. Se așază lângă mine. Suntem în secția de poliție din Via Laietana. Avem planificată o ședință. Au trecut cincizeci de ore de la crimă. Suntem așezați pe o latură a mesei și așteptăm sosirea comisarului Rosell, căruia trebuie să-i dăm o explicație în legătură cu stadiul actual al anchetei. Rosell e aparent un om flegmatic, nimic nu pare să-l tulbure, dar cu toții știm ce efort face să păstreze aparențele. Sunt o mulțime de anecdote din tinerețea lui, se pare că în vremea aceea era mai degrabă un individ cu prea puțină răbdare.

Trec cinci minute peste ora stabilită, e ora nouă dimineața. Se deschide ușa și intră Rosell. E gras. Are păr puțin și-și acoperă chelia cu cele câteva fire care i-au mai rămas, dar în zadar. Are o burtă mare, de om care se bucură din plin de viață. Are o mustață groasă și degete îngălbenite de nicotină. Comisarul se așază în fața noastră, își scoate o hârtie și un pix din buzunarul interior al sacoului și ne privește pe fiecare în parte.

— Ossa, trebuie să susțin o conferință de presă în seara asta la ora cinci. După interesul trezit de activarea protocolului Q, spre c-o să avem ceva coerent de povestit stolului de vulturi. Și am face bine, dat fiind că avem patru cadavre.

I se adresează direct lui David. E logic, el e inspectorul care se ocupă de caz. Pe mine mă apreciază, știu asta. Știu că sunt competent, dar cu toții suntem conștienți care este locul meu în ierarhie. Joan Rodríguez, adjunct al inspectorului Ossa. Cel mai bun inspector din Barcelona. Este un privilegiu de care mă bucur numai eu. Am avut noroc când mi-a fost repartizat acest

post. „Ce noroc ai, Joan, să lucrezi cu cel mai bun!”, mi-au spus mulți colegi. În mod curios, niciunul dintre ei nu era din această secție de poliție. Aici, munca lui David este apreciată, desigur, dar poziția pe care o ocupă el în grup este puțin ciudată, ba chiar anormală, de parcă lumea ar fi uitat că este extraordinar faptul că face parte din colectiv, de parcă ar fi unul oarecare. Și nu este așa. Asta este partea stranie.

Ce va spune David? Un caz dificil. Va fi capabil să țină un discurs coerent? I se va părea totul destul de fragmentar. În sfârșit, își începe expunerea, să-l vedem pe șef în acțiune.

— Îți voi expune datele așa cum le interpretăm în momentul de față. Pe 15 ianuarie, între orele 04:15 și 04:45, au fost asasinate patru persoane la etajul trei, apartamentul doi de la numărul 18 de pe Strada Escudellers. Știm acest lucru datorită unui apel la Urgențe făcut de vecinii din apartamentul de deasupra. La apel răspunde inițial o patrulă de la siguranța publică din tura de noapte. Este formată din Grimau și Clemente. Ajung la ușa apartamentului și sună la ușă. Nu răspunde nimeni. Grimau decide să forțeze ușa cu ranga și pătrund în interior. Întrucât lumina nu funcționează, înaintează pe întuneric, luminând cu lanternele. În prima cameră, Grimau descoperă un cadavru. Observă urme de sânge pe hol. Nu are certitudinea că zona este sigură, așa că dă înapoi și cere întăriri de la centrală prin stație. Fac de pază pe palier până sosesc alte două mașini, cu echipajul complet, în total sunt opt oameni, cu cei doi de dinainte. Se formează două echipe și verifică apartamentul, dar nu e nimeni. Astfel descoperă alte trei cadavre, unul în fiecare cameră de pe latura dreaptă a casei. Eu ajung la locul crimei în jur de ora 6:25, după ce ia legătura cu mine subinspectorul Rodríguez. Doctorița Urquijo se afla deja acolo și preleva mostre. Doamnă doctor Urquijo, ne-ați putea spune, în mare, în ce a constat munca dumneavoastră la locul crimei?

— Sigur. Am descoperit patru cadavre, doi bărbați și două femei, uciși în salonul principal al apartamentului, lângă primul dintre cadavre am găsit un cuțit cu aspect vechi. Trei dintre victime au murit în picioare, chiar în centrul sălii. Au fost lovite de mai multe ori cu cuțitul de care am pomenit. Grupa sanguină stabilită în urma prelevării de sânge de pe pereți ne permite să poziționăm aproximativ cadavrele celor trei. Am sunat un specialist în

urme de sânge din Madrid, pentru a stabili ordinea corectă a acestora în funcție de rănile descoperite la autopsie. De asta se ocupă acum.

— Și cel de-al patrulea?

— Al patrulea a fost rănit în punctul cel mai îndepărtat de camera de zi, în apropierea uneia dintre terase. Apoi, cadavrele sunt mutate în camere. Acolo sunt mutilate câte două, pe perechi de sexe diferite. Este vorba despre mutilări complexe care includ, în primul caz, secționarea completă a extremităților și a capului și dispunerea inversă pe axa longitudinală a corpului, iar în al doilea, eviscerarea și deschiderea cutiei toracice.

— Hm. Cine e autorul? Un profesionist? Medic? Chirurg? Legist?

— E posibil. Arma e grosolană, dar inciziile sunt precise. Nu încape îndoială că autorul avea anumite cunoștințe anatomice.

— Dumnezeule! Vulturii o să profite la maximum de asta. Dar cred că am auzit că e mai mult de atât. Spuneți-mi și finalul!

— Primul cadavru avea un singur lucru diferit față de celelalte. Avea ochii scoși. I i-am găsit în stomac. Lângă corp, parțial acoperit de acesta, am găsit posibila armă a crimei.

María a încheiat explicația începută de David. Surprind o privire între ei doi și mi se pare că observ o notă de cenzură la David, chiar de indignare. Ce vrea să spună? Ce vrea să exprime privirea asta? Comisarul se trage de părul rar cu ambele mâini și apoi se freacă la ochi. Și-i mai freacă vreme de câteva secunde în timp ce vorbește.

— Există amprente?

— De-ale celor patru, din belșug. Și destul de multe, vechi, aproape toate fragmentare sau în stare proastă. Nu cred că vom scoate ceva de aici.

— Bun. Ossa, vorbește-mi despre identitatea lor!

— Locatarii erau Ignacio Pozales și Meritxell Umbría, de treizeci și opt de ani, respectiv treizeci și cinci. Sunt barcelonezi; ea la a patra generație; el s-

a născut aici, dar este fiu de emigranți din Andaluzia. Nu aveau copii. Părinții amândurora au murit cu mulți ani în urmă. Ea lucra într-o librărie tehnică. El lucra temporar în administrație, la primărie, se pare că se ocupa cu treburi mărunte la limita legalității. Un informator ne-a spus că se ocupa cu vânzarea de droguri pe scară mică, mărunțișuri, nu mare lucru, dar niciodată n-a lucrat propriu-zis cu cineva. E ciudat, pentru că de obicei avem sub control lista cu traficanți de droguri. În casă și asupra celor patru cadavre au fost găsite urme de hașiș și cantități foarte mici de cocaină. Erau în camera de zi, pe masă, și credem că erau mai degrabă pentru consum personal decât pentru comercializare. Restul apartamentului era curat, dar am descoperit urme într-o casetă din sală, destinată acestui scop.

Încă o explicație perfectă. Șeful meu are o memorie excelentă, nu se uită peste datele strânse în dosarul pe care i l-am pus la dispoziție.

— Mai e ceva?

— Nu. Am pus la treabă toate cele patru echipe disponibile. Slujbe banale, rude înstrăinate. Erau o pereche foarte unită, erau mereu împreună. Singurul lucru straniu este că el era traficant. Nu există dușmani de niciun fel, niciun loc în care să căutăm.

— Absolut nimic?

— Deocamdată nimic.

— Și perechea cealaltă?

— Nu se știe. Nu aveau documente la ei. Aveau vârste apropiate de ale gazdelor. Investigăm dacă au fost dați dispăruți, dar dată fiind vârsta pe care par să o aibă, e devreme pentru ca absența lor să tragă un semnal de alarmă pentru colegii de serviciu, familie...

— Bun. Ossa, spune-mi, cine ar fi în stare de așa ceva?

— Nici asta nu se știe. Judecând după analiza amprentelor de la locul crimei, e aproape imposibil de stabilit ieșirea din apartament a posibilului autor. Se exclud ferestrele și terasele. Iar pe palier erau oamenii noștri. Fie a

ieșit înainte să sosească ai noștri, pe ușă, fie nu a ieșit nimeni viu de acolo. Dar dacă a plecat de la locul crimei, avem o problemă cu stabilirea ordinii chestiunii cu iluminatul. Apare și în raport.

— Hm... Da, am citit deja. Despre asta nici nu vorbim deocamdată. Atunci, luăm în calcul a doua opțiune?

David este pe deplin de acord cu asta. Eu și María suntem mai reticenți, mai pragmatici, lucrurile sunt doar ceea ce sunt, nu altceva. Deocamdată tăcem, pentru a respecta voința lui David în chestiunea asta. Nu suntem nici pentru, nici împotrivă. David, la rândul său, a decis să nu vorbească despre senzațiile lui, fiindcă nu ar putea să și le argumenteze. Nici măcar nu poate vorbi, deocamdată, de idei în privința asta, doar de impresii. E ca și cum s-ar afla în fața unui tablou pictat pe jumătate, e schița unei schițe pe pânză, imagini difuze care sugerează o posibilitate, nimic mai mult. Totuși, sugerează așa de multe... Rațiunea și sentimentele lui nu se află în conflict. El știe ce a simțit. Nu poate nega. Așa mi-a spus. Dar trebuie să fie prudent. Ceea ce știu eu despre el e așa de special, încât cu greu poate fi împărtășit și altora. Iar tăcerea mea e sfântă.

— Continuăm ancheta. Este esențial să stabilim identitatea perechii celeilalte.

— Bun. Am o întrebare: care dintre cele patru cadavre avea arma la îndemână?

— Gazda, Pozales.

— Am putea considera că a fost vorba despre o petrecere la care un exces de droguri a provocat un final neașteptat?

Acum e rândul Maríei. Asta e teoria noastră, a ei și a mea, vreau să zic. Este singura variantă rațională, în ciuda neconcordanțelor evidente. Dar dacă este categorică în prezentarea ei, condangă opțiunile lui David și îi oferă comisarului ceva de care să se agațe ca să expedieze chestiunea. Și asta ne-a cerut David să nu facem. Oare ce decizie a luat María?

— Ar fi posibil. Consumul de droguri poate duce la tulburări de personalitate, inclusiv dozele considerate obișnuite sau moderate pentru consumatori fără istoric de tulburări comportamentale grave pot duce la apariția unei crize psihotice cu consecințe imprevizibile.

— O criză cât să ne procopsească cu patru cadavre.

— Da. Cantitățile de droguri prezente în apartament, în special de cocaină, nu erau mari, deși conform testului toxicologic consumaseră o cantitate apreciabilă, poate un gram și jumătate fiecare. Dar e posibil. Potențialii psihotici pot face lucruri atipice.

— Mai e ceva. Dacă Pozales vindea cantități mici de droguri, trebuie să fi avut un furnizor, trebuia să lucreze pentru una dintre grupările locale. Spuneți-mi ce știți despre asta.

Pentru prima oară ajungem pe teritoriul meu: împrejurările delictului, locul în care numai noi, specialiștii, putem scormoni, noi, cei care punem osul la treabă, care ne spetim cu anchetele.

— Vindea pentru Agustí Morgadas. Mi-a confirmat informatorul nostru din zonă, Fiti. L-am luat tare și l-am pus cu ochii pe jar. Cum se întâmplă de regulă, n-a spus răspicat, dar nici n-a negat, ceea ce în cazul ăsta echivalează cu o confirmare. Vindea cantități mici, în special ca să-și plătească consumul, nu era vorba despre un traficant cu aspirații înalte. Nici nu cauza probleme. În principiu, Fiti spune că Morgadas n-are nimic de-a face cu crimele, că nu existau conflicte cu Pozales. Am investigat, în măsura posibilităților, în anturajul lui Morgadas. Bossul nu vrea să aibă probleme cu noi. Ar putea chiar fi deschis la orice tip de colaborare rezonabilă.

— Și vreo altă grupare? Poate fi ăsta începutul unor conflicte serioase?

— Nu. Nu credem. Morgada are exclusivitatea în Barcelona. Traficanții fie lucrează pentru el, fie îi plătesc un procent din câștiguri. N-a existat nici măcar un conflict în orele de după aceea, ca de altfel nici în ultimele cincisprezece luni. Dacă acesta ar fi începutul unui război pe teritorii între bande, deja s-ar manifesta. Mi se pare exclus.

Comisarul Rosell ne studiază din nou. Analizează datele obținute pe care le-a notat pe măsură ce vorbeam, dar nu-l scapă din ochi pe niciunul dintre noi. Rosell e foarte atent la comportamentul și la expresiile lui Ossa. Lucrează de mulți ani împreună, e unul dintre cei care îl cunosc bine, dintre cei care îl apreciază la justa lui valoare. Mai mult de atât, știu că în unele situații l-a apărat cu înverșunare împotriva unor presiuni de sus de tot. Cu câțiva ani în urmă, în cazul răpirii gemenilor, chiar s-a opus recomandărilor ministrului care îi cerea să-i ia cazul și să-l mute la CGIC[10].

Rosell e din vechea gardă, din care mai sunt puțini, unul dintre cei care încă mai cred în instinctul polițistului mai presus de orice altă bălmăjeală tehnică. Și când observ aerul delicat al lui David, am certitudinea că-și rezervă o parte din informații, iar comisarul nostru știe exact. Oare de ce o face? Sigur are o idee neobișnuită, vreun indiciu de confirmat, o intuiție nebunească. Mai bine să fie așa. Cazul ăsta este un cartof fierbinte pe care nu și-l dorește nimeni. În sfârșit, Rosell le va face pe plac ziariștilor, va evita un răspuns clar și va lăsa să se insinueze bănuiala că a fost „o întâlnire între prieteni care s-a încheiat tragic ca urmare a consumului excesiv de droguri”. Da, asta va face momentan. În definitiv, banalul este mereu deopotrivă simplu de înțeles și reconfortant.

Ne ridicăm toți în același timp. O despărțire amicală. Suntem pe cale să ieșim din sală, când Rosell spune:

— Ossa, rămâi o clipă cu mine!

David ne privește și face un gest menit să ne liniștească.

— Așteptați-mă în biroul meu.

Ieșim. Cei doi bărbați rămân în sala de ședințe. Și regret teribil că nu pot asista la această discuție, care va fi probabil mai interesantă decât tot ceea ce s-a spus până acum.

10 Comisaría General de Investigación Criminal („Comisariatul General de Investigare Criminalistică”).

18

Aprind o țigară. Sunt chiar sub anunțul care interzice fumatul; nu o fac cu rea-credință, e o întâmplare. Hm, nu sunt sigur că e așa. De fapt, mereu m-a enervat regula asta stupidă care ne împiedică să ne bucurăm de o țigară tihnită când avem chef și, în timp ce vorbeam cu cei trei, n-am putut să-mi iau ochii de la afurisitul ăsta de anunț. Un psiholog ar numi asta „provocare inconștientă”. Mda. De fapt, nu fumez decât trei, patru pe zi, iar acum chiar am chef de una. Desigur, am motivele mele. Și vor fi curând evidente.

De vină e nemernicul ăsta de Ossa. Futu-i mama lui! Atrage problemele ca un magnet. Iar cum eu sunt șeful lui, până la urmă toate se răsfrâng și asupra mea.

— Te ascult.

— David, avem probleme cu șefimea. Chiriașul șef e ofticat. I-a întors stomacul pe dos faptul c-ai solicitat protocolul Q. Presa o să fie cu ochii în patru când o să aibă acces la primele date. O să fie buluc pe noi, presupun că ești conștient de asta.

— Îmi imaginez. Dar cu un astfel de caz, chestiunea cu presa ar fi existat cu sau fără protocolul Q. Iar doctor Urquijo avea nevoie de timp suficient ca să investigheze în liniște locul crimei.

— Aici sunt de acord. Dar, între noi fie vorba, știu că ar da bine dacă le-am ceda cazul celor de la CGIC. De fapt, n-am face decât să scăpăm de o bătaie de cap.

Ossa îmi caută privirea, mi-o găsește și mi-o susține în timp ce meditează la răspuns. Mereu se întâmplă așa când avem un caz atât de complicat. Îl privesc și îi sesizez îndoielile, iar dincolo de ele, certitudinea că am găsit drumul cel bun. Mereu aceeași poveste.

— Vrei să spui că asta te-ar scuti pe tine de o problemă serioasă cu Ministerul de Interne.

Vorbește pe șleau, și pentru asta îl apreciez și mai mult. Ne-am câștigat încrederea reciproc. Va trebui să fiu la fel de direct ca el.

— Nu mai am mult. Tu știi asta. Momentul pensionării e foarte aproape. Nu mai am mai mult de un an. Eu aș prefera să fie discretă, da, cum îmi plac mie lucrurile, dar mai ales liniștită.

Gata! Am lansat mesajul. Iar după răspunsul lui, înțeleg că l-a primit rapid.

— Cazul e excepțional, înțeleg asta. O să curgă multă cerneală. De asemenea, înțeleg că nu pot să ceară asta, o să poată să ia frâiele în cazul în care comisarul care se ocupă de caz le cedează, oprindu-se în faza instrumentării, chiar acum. Până aici, toate bune. Ceea ce vrei să știi de fapt e dacă am vreo șansă s-o scot la capăt.

Trag câteva fumuri zdravene înainte să răspund. Scutur scrumul într-o scrumieră improvizată de hârtie.

— Uite ce e, David, lucrăm de mult timp împreună. Dacă e cineva în orașul ăsta care o poate scoate la capăt, tu ești ăla, nimeni altcineva. Amândoi știm asta. Dar cazul ăsta nu-mi miroase a bine. Și ne obligă la anumite lucruri. Conferința de presă o să fie un mizilic pe lângă ceea ce mă așteaptă în zilele următoare. Și din informațiile pe care mi le-ați dat, e clar că acest caz n-o să se rezolve rapid. Trebuie să-mi acopăr spatele. Și tu la fel. Numai așa putem face față puhoiului care ne așteaptă.

Bingo! Finalul era cel pe care trebuia să-l audă. Într-adevăr, nu sunt singurul care va avea probleme, va fi și el afectat. David a fost dintotdeauna un individ subversiv, mereu a făcut lucrurile de capul lui. Numai un comisar ca mine i-ar fi dat mână liberă. În definitiv, nici eu nu sunt un om obișnuit. Sunt un dinozaur, nu mai există nimeni din specia mea. Mi-a trecut vremea. Dar nu e numai asta, nu sunt singurul ciudat. De trei ori, nici mai mult, nici mai puțin, a cerut CGIC ca David să intre în rândurile sale. Trebuia să ajungă la acest centru de investigații, cel mai importat din toată poliția, acum destul de mult timp. Dar mereu a refuzat fără rezerve. Poate pentru că s-ar adapta cu greu? E posibil. De aceea l-am sprijinit mereu să rămână în această unitate de bază. Și, cum e normal, asta nu le-a plăcut prea tare celor

de sus, a fost o figură pe care am păstrat-o pentru când va veni momentul. Momentul ar putea fi acesta.

Meditează îndelung înainte să răspundă.

— Nu am certitudinea. Simt că trebuie să continui. Așa mă îndeamnă ființa mea. E cea mai mare provocare cu care m-am confruntat vreodată. Dar n-o spun în calitate de polițist. E... diferit, n-aș ști să explic altfel.

— Ce zici tu are legătură cu... intuițiile alea ale tale?

Asta este o întrebare-cheie. Amândoi știm de ce spun asta.

— Nu. E vorba de altceva.

Nu mă așteptam la răspunsul ăsta. Urâtă treabă. „Intuițiile" lui au dus mereu la găsirea unor soluții. De aceea, acum șovăi. Dar trebuie să-i acord o marjă de încredere. Nici în alte cazuri nu a simțit asta de la început. Încredere. Marjă. Da.

— Bun. Pot să te acopăr o vreme. Ideea cu protocolul Q este rațională, pot s-o justific fără prea mare efort. Dar n-o să avem la dispoziție mai mult de câteva săptămâni. După aceea, dacă nu obținem rezultate, situația o să se complice. Presiunea presei o să fie brutală. Și nici nu mai vorbesc despre politicieni! Nu s-a mai văzut așa ceva în Barcelona. Atât îți pot oferi, David. Apoi... Lucrul cel mai convenabil ar fi ca, în absența probelor, s-o lăsăm baltă.

Încuviințează. Înțelege situația, fără îndoială. Și știe că nu îmi poate cere mai mult de ceea ce e rațional.

— O să încerc să o rezolv în timpul ăsta, Rosell.

— Bine, atunci. O să ai la dispoziție toate resursele umane. Cazul tău are prioritate. Organizează-i cum vrei tu.

— Îți mulțumesc.

Mă privește fix înainte să se ridice și încuviințează din cap, îmi mulțumește din nou în tăcere. Nu mai e nimic de spus. Iese pe ușă. Mintea lui analizează probabil cum să organizeze lucrul, e un bun profesionist, deși nu face lucrurile tocmai ca la carte. Nu, darul său e altul, așa de ciudat și de incredibil, încât nimeni nu trebuie să afle de el. Dar oare privirea de la final era încărcată de îngrijorare și dezamăgire? Sunt chiar așa de transparent încât a înțeles inclusiv ceea ce a rămas nespus? Ceea ce e cu adevărat important?

Da, e drept că de la Ministerul de Interne mi s-a comunicat că ar fi bine să cedăm cazul celor de la CGIC. Tocmai secretarul, Pere Viladrau, mi-a telefonat, a fost o discuție neoficială. Ministrul e foarte îngrijorat etc., etc., etc., obișnuitele banalități. Se apropie alegerile, iar siguranța cetățenilor va fi una dintre temele principale din campanie. Iar întârzierea rezolvării cazului poate da apă la moară opoziției.

Da, ar fi fost rațional să cedăm în fața CGIC și să terminăm cu prostiile. Asta ar fi făcut orice comisar cu scaun la cap. Oricine, mai puțin unul pe care Viladrau l-a tot călcat pe bătături în ultimii cincisprezece ani. Oricine, mai puțin unul care are în echipa lui un tip excepțional precum Ossa.

Oricine, mai puțin eu.

19

— David, avem identitățile.

— Era momentul. Cine sunt?

— Ana Albert și Jordi Tuneu.

— Mai departe.

— De treizeci și doi, respectiv treizeci și cinci de ani. Formau un cuplu. Locuiau pe Strada Diputació, în plin cartier gay. Într-un apartament închiriat, într-o clădire veche. Aveau studii tehnice, ea era subinginer, el avea o firmă de design vestimentar. Bani destui pentru unele capricii și un cont curent mai mult decât mulțumitor.

— Când vorbești despre capricii, te referi la droguri?

— Mă refer și la o motocicletă clasică pe numele lui, Benelli Sei, o minune roșie, o frumusețe de la sfârșitul anilor ’70. O mașină de teren, el, un scuter, ea. Vacanțe în locuri exotice, făceau scufundări în Seychelles, Marea Roșie, Caraibe...

— Cum ai dat de ei?

— Ți-am urmat sfatul. Am verificat mașinile din parcările din apropiere, care erau staționate din seara de dinainte la locul crimei. Motociclete situate aproape în raze succesive de două sute, de cinci sute de metri... Scuterul ei ne-a ajutat să-i găsim, era parcat la capătul străzii Ferran spre Las Ramblas. Am avut noroc, și din o sută patruzeci de posibilități, am reușit la a douăzecea. Scuter înmatriculat, cu taxa de circulație plătită, asigurarea în regulă; proprietara lipsește de la serviciu nejustificat de luni, la fel și iubitul ei. De aici și până la a-i descoperi domiciliul nu a mai fost decât un pas.

— Felicitări.

— Ce drăguț!

— Dacă e pe așa, nu te mai felicit.

— Un cuvânt de laudă din partea inspectorului Ossa face cât un imperiu. E binevenit. Mă plec în fața voastră!

— Gata cu bășcălia și continuă.

Apartamentul e în ordine, mobilier de calitate, haine de marcă, urme de droguri într-un sertar din sufragerie, cocaină și ceva marijuana.

— Putem presupune că au fost la Pozales acasă ca să-și refacă rezervele.

— Mai mult ca sigur. Pozales nu făcea trafic pe stradă. Clienții lui, de un anume nivel, cereau o anume intimitate. Cei doi invitați ai noștri, și alții asemenea lor, își obțineau marfa direct de la el de acasă. Seriozitate și discreție.

— Și moarte.

— Și moarte, da.

La șaptezeci și opt de ore după verificarea locului crimei am reușit, în sfârșit, să stabilim identitatea celor patru cadavre. Joan e un tip eficient, lucrează metodic. Dați-i o listă de orice fel să facă verificări și fiți siguri că o rezolvă după un timp neobișnuit de scurt. Deși în cazul ăsta eu i-am oferit direcția principală, verificarea posibilelor mijloace de transport particulare cu care se putea să fi venit musafirii la locul crimei; această abordare implica un anume risc, căci de ce să nu fi venit cu un mijloc de transport în comun sau pur și simplu pe jos? Totuși, când, prudent, am sugerat posibilitatea asta, a fost de ajuns o simplă privire ca să se convingă, privirea certitudinilor mele.

— David.

— Mda...

— Unde ai fost toată dimineața? N-ai răspuns deloc mobil.

— Am avut de rezolvat niște probleme personale.

— Corect. Nici nu mă așteptam la altceva. Dar puteai să anunți. Nu te-am putut aștepta. Rosell a insistat să începem verificarea. Am cerut ordinul, și Pascual l-a trimis imediat. Rosell n-a părut prea încântat când i-am spus că n-ai venit.

— Mersi că m-ai prevenit.

Joan mă studiază, probabil mă consideră cam tăcut, dar nu e de mirare, dat fiind cazul cu care ne confruntăm.

— Vrei să-mi spui ceva?

— Nu.

Într-adevăr, m-am ocupat de o chestiune extrem de personală. Am fost la cimitirul Montjuïc la mormântul părinților mei, Montse și Pedro. E un lucru pe care îl fac din când în când, care răspunde unei nevoi bruște. Da, vine pur și simplu, pe nepusă masă, mă face să las totul baltă și să mă duc la ei. E însă curios faptul că nu cred în genul ăsta de lucruri. Nu cred că există viață după moarte. Nu cred în ideea de pedeapsă și răsplată. Eu cred...

Nu contează în ce cred. Oricum mi-am schimbat convingerile de-a lungul vieții. Toți o facem, chiar și numai pentru că intervine bătrânețea, care, inevitabil, ne duce mai aproape de moarte. Știu doar că e preferabil să mori în pace decât brusc, cum s-a întâmplat cu părinții mei. Poate de aceea mă duc așa, brusc, la mormântul lor. Știu că acolo nu e nimic, numai oase descompuse, poate că nici măcar asta. Pulbere, nimic mai mult. Dar mă încearcă senzația asta și nu pot, și nici nu vreau, s-o ignor. Cine mă cheamă? Mama, de care am fost mereu legat în mod deosebit? Tata, care a fost un tată bun în limita posibilităților lui? Amândoi? Sau poate este o altă ciudățenie de-ale mele, ridicată la rangul de obicei, transformată în realitate datorită repetitivității sale?

Puțin înainte de ora nouă, când mă pregăteam să intru în secția de poliție de pe Via Laietana, m-a cuprins o indispoziție. Se insinuează mereu ca o

amintire intimă, ca o chemare la nostalgie, vine tiptil și se instalează cu o asemenea forță, încât nu-i pot rezista. La început m-am simțit un pic stupid că mă duc la cimitir, dar după mai multe drumuri, mi-am dat seama că nu sunt nici pe departe singurul. E de ajuns să te plimbi în orice dimineață prin oricare cimitir, mereu vei vedea oameni, unii îndeplinind ritualul, alții plângându-și amarul, iar alții, poate ca mine, răspunzând unei chemări. Din aceștia sunt puțini. Abia dacă am văzut în acești zece ani trei, patru persoane în aceeași situație. Suntem altfel decât ceilalți. Avem o altă energie în pas, privirea noastră are o strălucire aparte. Suntem purtați. Nu e alegerea noastră. Exact ca mine astăzi.

Părinții mei se odihnesc într-un mic cavou care îi aparține familiei mamei, familiei din Barcelona. Cavoul e ostentativ. Familia mamei a fost dintotdeauna mai înstărită. O cupolă în stil San Pedro permite intrarea în subsol. De o parte și de alta a ușii, câte un înger; unul are răsplata, cheia Paradisului, celălalt, pedeapsa, o coasă, care îl face să semene mai degrabă cu moartea. Au un aer dur, dar nu trezesc frică. Nu sunt ei cei care hotărăsc, ei se supun numai ordinelor de „Sus”, își vor face datoria lipsiți de patimă.

Am ajuns la cimitir în jur de zece și jumătate. A trebuit să ocolesc câteva înmormântări ca să mă apropii de cavoul familiei. Odată ajuns în fața lui, mi-am analizat sentimentele. Așa procedez mereu. Niciodată nu mă simt împăcat când mă duc, și nici de data asta nu e o excepție. În mod normal, e suficient să ajung acolo, să privesc cavoul, să mă așez o clipă pe scară, să pun câteva flori și să îndeplinesc ritualul specific vizitatorului. Dar azi nu a fost așa. Am urmat acești pași, dar senzația nu a dispărut. Au trecut două ore. Nimic.

Preț de o clipă, așezat pe piedestalul îngerului pedepsei, am studiat statuetele. Coasa îmi atârna deasupra capului. Dacă s-ar fi desprins piatra cât eram eu dedesubt... Îi eram recunoscător căldurii soarelui, acestui fals soare aproape estival. Am meditat. Nu am mai primit niciodată un mesaj când am răspuns chemării. Numai senzații. Sentimente. Nu și de data asta. Senzația de neliniște a crescut simțitor, devenind aproape insuportabilă. Am simțit-o în mușchi scurgându-se spre extremități. Atunci, brusc, am înțeles ce trebuie să fac. M-am lăsat purtat de senzație. În picioare, cu ochii închiși încă, am rememorat frisonul pe care îl simțisem la locul crimei.

Am deschis ochii.

Mă aflam în interiorul cavoului.

Părinții mei au murit împreună, și tot împreună au fost înmormântați.

Aflat înaintea mormintelor lor, m-am întrebat cum am intrat.

Țineam minte că eram afară, în fața pragului cavoului.

Nu reușeam să înțeleg. Ușa era deschisă. Poate că era deschisă de dinainte și am coborât fără să-mi dau seama de ce fac? Ce se întâmplase?

Nu a contat prea mult. Așa se petrec lucrurile astea, mi se întâmplă pur și simplu. De mult am decis să nu mai bag în seamă motivele și să mă concentrez pe consecințele lor. Acolo am primit un mesaj. Un mesaj de dragoste, un mesaj de la părinții mei, de la cei care mi-au dat viață. Nu era vorba despre un mesaj pur și simplu, nu, ci de un avertisment.

Și am meditat la el. Unde stăteam când am închis ochii? Ce imagine am evocat? Rememorez împrejurările. Și înțeleg că mesajul este foarte limpede.

Ar fi bine să umblu cu grijă.

20

Începe să dea roade. David a obținut sprijinul maxim din partea lui Rosell, așa că avem la dispoziție cei mai buni subinspectori din secție. Trece la treburi serioase. După expunerea generală, urmează repartizarea muncii.

— Haideți să pornim la treabă! Patru echipe. Prima: serviciul. Șefi, colegi, clienți direcți. Vreau să aflu tot! Fiți duri și obțineți informații clare! Puneți în legătură datele. Verificați informația. De aici ar trebui să aflăm multe despre ei. Nu uitați că optzeci la sută dintre relațiile personale provin din sfera asta. Camino și Lluís. Lluís, tu în față: grosolan, posac, cu capsa pusă. Camino, în spate: zâmbești, fii seducătoare, nu te enerva când auzi asta, dar folosește-ți frumusețea, pune-ți un decolteu mai adânc. După ce le freacă Lluís ridichea, tu fii înțelegătoare, știi ce vreau să zic. Ne-am înțeles?

— Da.

— A doua echipă: familia. De la un capăt la altul. Inclusiv rudele care nu stau în Barcelona, fiindcă există. Fiți blânzi. Lovitura a fost foarte puternică. Dar fără să vă pierdeți vigilența. Vulpile bătrâne, Andreu și Carlos: seriozitate și prudență, umblați cu mănuși, eficiență și curtoazie. Bine?

— Bine.

— A treia echipă: prietenii, alții decât cei de la serviciu. Preferințele victimelor sunt evidente. Le place să facă scufundări și le place viața de noapte. Prieteni pasionați de motociclete. Restaurante. Baruri. Aici strângeți șurubul, după cum vi se pare. Mai bine prea mult decât prea puțin. Jordi și Màrius, vârsta vă recomandă: îmbrăcați-vă în stilul lor și profitați la maximum de situație. Da?

— Bine.

— A patra echipă o să fie formată din mine și din Joan. Noi o să ne ocupăm de vicii. În jurul lui Pozales trebuie să fie mai multe piste. Doamnă și

domnilor, dispunem de patru zile ca să obținem date. Nu e vreme de pierdut. O să am mobilul deschis douăzeci și patru din douăzeci și patru numai pentru voi. Haideți să pornim la treabă!

Cei șase inspectori și subinspectori se ridică având în mână mapele cu documentația, și deja au început să discute de unde să înceapă. Rosell și-a respectat cuvântul. Probabil că pun șefii mare presiune pe el. E de apreciat că nu ne transmite și nouă tensiunea, care probabil e semnificativă. Și-o asumă singur. Știu că David îl apreciază mult, aproape ca pe un tată, și știu că, de fapt, împreună cu inspectorul Fornells care deja s-a pensionat, el a fost adevărata sa călăuză în poliție. Lângă veterani ai multe de învățat, în special dacă sunt dintre cei buni. Poți învăța și de la cei răi, fiindcă există și dintre aceia, în special ceea ce nu trebuie să faci.

Ieșim pe stradă. Astăzi nu avem nevoie de mașină, avem de făcut o singură vizită de dimineață, și, după cum va ieși asta, vom planifica și restul. Mergem prin Barri Gòtic spre Strada Ample fără să schimbăm prea multe cuvinte. E o vizită pusă la cale de David. Eu nu sunt de acord cu ea, dar nu spun nimic. Riscăm pierderea unei relații valoroase. Și, în plus, nu am niciun pic de încredere în omul pe care îl vom vizita. Dar șeful e șef.

Mergem spre Moll de la Fusta pe Dagueria și Lledó, străzi care îmi plac, foarte populare și care au cotloane pline de povești. Sunt locuri frumoase pe dinafară, dar așa or fi și pe dinăuntru? Cine știe, poate că într-una dintre aceste case se ascunde autorul măcelului.

Ignoranța este cea mai mare binecuvântare: să nu știi ce se petrece în casa de alături, să nu știi ce face soțul sau soția ta după ședințele de la serviciu, să nu știi unde se duc copiii tăi când ies noaptea. Ignoranța e apanajul lașilor, dar și al celor precauți. Nu se trăiește rău legat la ochi.

Ajungem pe Strada Ample. Mergem până la numărul cu pricina. Ușa e deschisă. David o împinge și intrăm.

Lumina dimineții și întunericul de dinăuntru creează un contrast supărător. Intru, în urma șefului meu. Vedem doi bărbați sprijiniți de o parte și de alta a vestibulului. David se oprește și așteaptă. Cei doi bărbați sunt surprinși, se privesc fără să știe ce să facă. Unul dintre ei își bagă mâna în buzunar, se

gândește mai bine și o scoate goală, aș spune chiar că ne-o arată. Nu este o vizită obișnuită, știu cine suntem, ce e de făcut? David le sare în ajutor cu o frază care nu admite replică, de fapt un ordin disimulat:

— Am venit să-l văd pe șeful vostru. Nu mă așteaptă. Anunțați-l. Aștept aici.

Unul dintre indivizi urcă treptele; celălalt păzește primul șir de scări. E o situație stânjenitoare, în care fiecare se preface distras în felul său. Tipul de pe scară își cercetează unghiile, fără să ne scape din ochi. Eu îmi încrucișez brațele pe piept în timp ce fredonez un cântec. David nu face nimic, stă complet nemișcat. Doar clipește. Mâinile îi stau relaxate, pe lângă corp, cu naturalețe. Liftul coboară cu un huruit. Se deschide ușa și un domn în vârstă apare în vestibul, încărcat cu câțiva saci de gunoi. Face doi pași spre ieșire, și atunci își dă seama de prezența celor trei bărbați ca niște statui de sare. Ne privește fix și, ca și cum și-ar regreta gestul, spune „Bună dimineața”, pleacă capul și iuțește pasul în măsura tristelor sale posibilități, părăsind în grabă locul.

Reapare mesagerul.

— Haideți, urcați! În urma mea!

Ne supunem. Nu se discută când e vorba de casa altcuiva. Îl urmăm pe mesager. În urma noastră vine cealaltă gorilă. Escortați, urcăm patru șiruri de trepte și ajungem la palierul de la mezanin. E un apartament enorm, are tavane de mai mult de trei metri și jumătate, chiar mai înalte decât apartamentul în care a avut loc crima. Strada Ample a fost centrul burgheziei celei mai înfloritoare la începutul secolului XX. Aceste apartamente demonstrează acest lucru, sunt oglindirea puterii sale. Trăsurile trase de cai puteau intra foarte bine în vestibul dată fiind lățimea sa.

Am ajuns la ușa apartamentului. Mesagerul bate de trei ori. Apare cineva la vizor și un ochi ne studiază. Ușa se deschide și intrăm. Apartamentul e în stil clasic, de calitate. Se vede că are bani. Mai sunt încă doi oameni. Poartă jachete, își ascund armele. Sunt puțin neliniștiți, dar încearcă să disimuleze. Nu e un lucru obișnuit ca doi polițiști să intre pur și simplu în casa mafiotului celui mai importat din Barcelona. Unul dintre ei se apropie de

noi, cu o mână întinsă. Ne cere armele. Un altul, în spatele lui, așezat în cadrul ușii de pe partea opusă, anulează ordinul.

— Nu e necesar. Duceți-i în birou! Domnul Morgadas o să-i primească imediat.

Salonul este o bijuterie. Spațiul este dominat de un crucifix de mari dimensiuni cu un Hristos îndurerat, agățat deasupra biroului. Fereastra dă spre Plaza de la Mercè. Perdelele, din firul cel mai fin și cu broderii realizate manual, cu greu ascund frumoasa priveliște. Așteptăm în picioare. Se deschide ușa alăturată și apare domnul Morgadas cu ajutorul său. Morgadas are aproape șaptezeci de ani, are părul de un alb strălucitor, pielea netedă și niciun rid. Este bărbierit perfect și îmbrăcat impecabil. Secretarul nu este un pistolar, are aspect de contabil, de profesor, are chiar și o mapă cu documente. Sunt îmbrăcați clasic: sacouri, cravate, discrete dar de calitate, stofă bună, croială frumoasă, foarte tradiționale.

— Inspectore Ossa, cărui fapt îi datorez onoarea? Subinspectore Rodríguez, îmi face plăcere să vă revăd. Dar vă rog, luați loc, să nu uităm de educație, fiindcă ea trebuie să domnească în orice casă de creștin!

Luăm loc toți patru, față în față șefii, de o parte și de alta, ajutoarele.

— Vă mulțumesc, sunteți foarte amabil.

— Inspectore Ossa, ia să vedem... Ultima oară ne-am întâlnit... Da, cred că în august ’99. Da, așa e. Greșesc, Salmerón?

— Nu, domnule Morgadas, aveți dreptate, mai exact în ziua de 22, la douăsprezece fix. Deși cred că-mi amintesc că atunci împrejurările au fost cu mult diferite.

— Da, sigur, ia te uită, îmi amintesc! Salmerón, sunteți o agendă în carne și oase, vă amintiți chiar și ora. Dar, dacă ne gândim mai bine, nu e ciudat că vă amintiți în detaliu, în definitiv, acea vizită agreabilă ne-a adus doi ani întregi de închisoare. Doi ani! Ce ghinion să întâmpini un nou secol privat de libertate! Inspectore Ossa, vizitele Domniei Tale sunt fatidice. Dar

iertați-mă, inspectore, sper că nu vă deranjează dacă fumez în timp ce vorbim, e unul dintre micile vicii pe care încă mi le permit.

— Sigur, sunteți în propria dumneavoastră casă.

— La naiba, ce amabil sunteți, vă mulțumesc! Doriți una? Ah, nu, acum îmi amintesc că nu fumați.

Stăm în liniște cât timp Morgadas taie capătul trabucului, pe care i-l dă secretarul său, îl aprinde cu un chibrit lung și trage de mai multe ori, scoțând rotocoale mari de fum. E atent la ce face. Răsucește trabucul între degete până când ia foc tutunul. Acum ne privește din nou.

— Parcă îmi aduc aminte că în data aia n-am avut timp nici măcar să aprind o țigară din asta de foi. Presupun că acum o să fie altfel.

— Așa este. Vă vizitez în interes de serviciu, dar de data asta împrejurările sunt mai fericite pentru dumneavoastră.

— Bun. Spuneți-mi ce doriți!

— Informații.

— Asta chiar că e o noutate!

Trage din nou și lansează un inel gros de fum spre tavan. O face cu încântare, are tehnică. Un inel, mai mic, trece prin cel mai mare înainte să se risipească. Al treilea se lovește direct de fața șefului meu, ca un fel de provocare.

— Vedeți dumneavoastră, inspectore Ossa, aș vrea să știu de ce ar trebui să-i ofer eu, tocmai eu, informații singurului om care a reușit să mă bage în închisoare, și iertați-mă că folosesc expresia asta, dar este potrivită, în toată nenorocita mea de viață. Dați-mi un răspuns convingător și puteți conta pe colaborarea mea.

David îi susține privirea lui Morgadas, mișcă ușor capul dintr-o parte în alta, ca un animal care studiază plin de curiozitate orice detaliu surprinzător. Oare la ce se gândește? Cum va încerca să-l convingă?

— Chiar nu vă imaginați?

— Nu, nu-mi imaginez. Dar e de înțeles, anii trec și probabil că am îmbătrânit. Îmi lipsește agilitatea, fără nicio îndoială.

— Atunci va trebui să vă explic. Pentru început, domnule Morgadas, cât privește arestarea dumneavoastră, fiecare își face meseria cât mai bine posibil. Interesele pe care le aveți, afacerile pe care le desfășurați, după cum le clasificăm noi, sunt traficul de droguri, prostituția, șantajul, extorsiunea, în toate variantele sale, și cu asta mă refer numai la delictele cele mai reprezentative. În schimb, interesul meu e să protejez acei oameni pe care îi exploatați dumneavoastră. Este așadar logic că o să intrăm în conflict. Și dumneavoastră și eu încercăm să ne perfecționăm metodele, fiecare în funcție de interesele proprii. În acea ocazie, circumstanțele au fost de partea mea și mi-am făcut datoria. După cum e normal, dacă se creează din nou împrejurări similare, am s-o fac din nou. În acest joc, suntem în tabere opuse. Nu trebuie să mă condangați pentru asta, deși înțeleg că vizita mea nu vă face o plăcere prea mare.

— În privința asta suntem de acord.

— Corect... Simt și eu la fel, nu uitați asta. Dar în ultimul rând, deși poate părea surprinzător, avem anumite interese comune.

— Așa credeți?

— Fără îndoială. Amândoi avem nevoie de o anume ordine, de liniște. Jocul nostru va continua, fără îndoială. Uneori moneda va cădea pe o parte, alteori pe cealaltă. Nu trebuie să vă plângeți de ceea ce s-a întâmplat, țineți seama de faptul că dumneavoastră ați câștigat de mai multe ori decât mine. Dar trebuie să jucăm în continuare cum am făcut-o întotdeauna, nu ca acum. Acum e imposibil.

— De ce spuneți asta?

— Sunteți un om informat. Citiți presa și vă uitați la știri. În plus, ăsta e teritoriul dumneavoastră. Ciutat Vella este asaltată de zeci de jurnaliști. Suntem în plin uragan. Se vorbește permanent despre cvadruplul asasinat

din Escudellers în toată presa. O să vină momentul în care informațiile despre această crimă o să devină neîndestulătoare și o să înceapă să se vorbească despre criminalitatea din cartier. O să se pună accentul pe lipsa siguranței. Poliția o să fie criticată. Atunci, după cum știți, o să se rostească nume. O să fie rău pentru toată lumea. Trebuie ca reflectoarele să lumineze alte unghere. Numai așa ne putem vedea fiecare de treburile lui.

Bun argument. Morgadas îl studiază pe David, de data asta apreciativ. Bate darabana cu mâna stângă pe masă; unghiile, rotunjite, groase, lovesc consecutiv lemnul, de la degetul mic la arătător, poc-poc-poc-poc. Mâna dreaptă ține trabucul deasupra scrumierei. Trage adânc. Lansează un nou rotocol de fum, dar nu spre David. Morgadas a întors capul pentru ca fumul să nu se lovească de neașteptatul și nedoritul său vizitator. Privesc un duel, și mă felicit pentru asta. O ocazie unică, specială. Se studiază din nou unul pe celălalt, cu atenție, și încep să gândesc că nu știu care dintre ei este blestemul celuilalt.

— Aveți dreptate. Spuneți-mi ce vă interesează!

— Tot ceea ce știți despre Ignacio Pozales.

La un gest cu arătătorul, secretarul se apleacă pentru ca șeful să-i dea instrucțiuni. Morgadas îi șoptește ceva la ureche. Secretarul iese din încăpere cu pas lent, șchiopătând ușor. Revine după scurt timp, însoțit de un bărbat necunoscut. Acesta se apleacă să primească instrucțiunile șoptite ale șefului său.

— Vorbiți-le despre Pozales!

— Da, domnule. Pozales era un colaborator extern. Îl foloseam pentru clienții de apartament, pentru oamenii retrași. Nu lucra pe stradă.

Îi recunosc vocea celui care, în vestibul, ne-a invitat să intrăm fără să lăsăm armele. Cel care vorbește este unul dintre oamenii de încredere ai bossului.

— De aceea nu figura în arhivele noastre. De când lucra cu dumneavoastră?

— De opt luni.

— Cum era?

— Serios. Făcea tot ce i se spunea.

— Vindea o cantitate mare?

— Nu. Nu era avar. Ciugulea numai de unde putea. Cu toate astea...

Omul lui Morgadas ezită, pare să caute o confirmare, și Salmerón este cel care i-o oferă.

— Continuați!

— În ultima vreme, scăzuseră cererile de marfă. Mai exact în ultima lună și jumătate.

— Din ce cauză?

— Încă nu începuserăm să investigăm chestiunea. Cum Pozales nu avea mai multă marfă decât cea comandată pentru vânzările programate, nu era urgent. Altfel ar fi stat treaba dacă ar fi fost unul dintre vânzătorii permanenți. Nu aveam motive să-l bănuim, nu ne datora bani și nici nu avea produs în stoc.

— Înțeleg. Și acum ce spuneți de situația asta?

— Nu cred să fi renunțat la el clienții obișnuiți. Pentru oamenii ăștia cu un anume nivel, lucrul cel mai important este încrederea în traficant. Nu-și schimbă tam-nesam furnizorul.

— Și atunci...

— E posibil să fi vândut marfă și de la alt furnizor.

Se așterne liniștea. Se întâmplă uneori. Firul conversației se rupe când vine momentul concluziilor, poate prea complexe sau compromițătoare. În cazuri ca acesta, cu toții ne gândim la ceea ce vom spune. Cuvintele pot fi arme mai periculoase decât pistoalele. Este momentul adevărului.

— Mda... Un colaborator extern al organizației dumneavoastră dezertează, primește marfă din altă sursă și continuă să opereze în zonă. În mod ciudat, după o lună și jumătate, este găsit mort împreună cu iubita și cu clienții lui în apartament. Ce coincidență!

Morgadas îl privește. Închide ochii pe jumătate. Pare să evalueze situația. Fiecare susține privirea celuilalt, se joacă cu ea, niciunul nu are de gând să cedeze.

— Inspectore Ossa, afacerea mea e cea care e, nu neg. N-o să spun niciodată în public sau în privat cu ce mă ocup, dar lucrez de mai bine de douăzeci de ani cu maximă responsabilitate în acest oraș și niciodată, repet, niciodată n-am avut probleme de felul ăsta. Când a trebuit să rezolv probleme de-astea, treaba s-a făcut cum se cuvine, cum ați spus dumneavoastră, ferit de lumina reflectoarelor. Da. Știți prea bine. Credeți c-o să încep acum să-mi schimb modul de lucru?

— Meseria îmi cere să iau în calcul toate posibilitățile. Dar recunosc că mi se pare puțin credibil.

— Vă mulțumesc. Bun, întrevederea se sfârșește aici. Am și alte treburi. Salmerón o să-l țină la curent pe subinspectorul Rodríguez în caz că mai aflăm ceva. O zi bună. Ah! Încă ceva!

— Spuneți.

— Nu mai veniți aici, inspectore Ossa! Nu mai veniți dacă n-aveți mandat. Nu-mi place să-mi aduc aminte. Au fost doi ani plini de amărăciune. Nu vreau să vă mai văd. Și țineți minte că sunt dintre cei care nu uită.

Morgadas se ridică și salută cu o ușoară înclinare a capului. David îi răspunde în același fel. Ieșim din camera de zi pe uși diferite. Suntem în continuare escortați de ciracii bossului până în vestibulul clădirii. De acolo, ne întoarcem la lumina de pe stradă. Ne îndreptăm în liniște spre secția de poliție, dar, deodată, David se oprește, mă ține delicat de cot, obligându-mă să fac la fel. Îmi plimb privirea prin piață, urmând-o pe cea a șefului meu. Doi copii se joacă cu mingea și strigă, entuziasmați. O mamă se plimbă cu un cărucior de copil și vorbește cu copilul ei, iar micuțul gângurește fericit.

Un bătrân strânge cu un ziar excrementele unui câine minuscul, și după ce o face, are timp și să-l mângâie pe spate, iar animalul dă drăgăstos din coadă. Doi pensionari nu foarte în vârstă, sprijiniți de fereastra unui bar, beau bere, vorbesc despre fotbal, fac glume, se lovesc pe spate, râd. O doamnă trage de un cărucior de cumpărături încărcat; se oprește câteva clipe și le aruncă câteva firimituri de pâine porumbeilor care vin din toate părțile până când o încercuiesc. Pe o bancă, la soare, un imigrant african se odihnește, înconjurat de câteva sacoșe pline cu cele câteva lucruri ale sale, cu privirea pierdută în zare și având încă în minte o țară frumoasă, aproape dată uitării.

— Joan.

— Zi!

— Ai observat?

— Ce?

— Ce fragilă este granița dintre răutate și bunătate. Oroarea și frumusețea sunt foarte aproape una de cealaltă. Și amândouă formează un tot. Totul își are opusul său. Așa e viața.

— Da.

Da, așa merg lucrurile. Aceasta este ordinea firească. Ordinea pe care acest caz plin de cruzime pare să o fi stricat complet. Ordinea pe care numai David o poate reface.

21

Sunt în birou, studiez niște documente, când Joan bagă capul pe ușă. Are vești. Sunt importante, dar, ca de obicei, își păstrează calmul caracteristic.

— David, mi-a telefonat Salmerón.

— Ce noutăți are?

— Are un indiciu. Se pare că posibilul nou furnizor al lui Pozales are „biroul” într-o casă veche de pe Strada Rubí.

— Știu oarecum pe unde vine. În Sants[11]?

— Nu, în Gràcia[12].

— Dă-mi detalii.

— Față în față cu Piața Virreina, aproape de Piața Diamant. Major de Gràcia e în dreapta.

La dracu’! Se putea să nu fie în Gràcia? Și asta că Barcelona e un oraș mare. Rahat!

— Deși nu-mi convine, sună la secția de poliție din Gràcia și cere-i o echipă completă lui Vidal. Hai să acționăm așa cum trebuie! O mașină de poliție cu patru oameni. E vorba de un traficant de doi bani, n-o să fie nevoie de mai mult.

— Și mandatul?

— Cere-i-l lui Pascul și trimite-l prin fax la secția de poliție, să nu mai pierdem timpul. Eu pornesc spre ei, și așa scurtăm timpul. Când îl obții, mă anunți și vii acolo.

— Bine.

— Ne vedem acolo!

— David?

— Da.

— Nu-ți complica viața cu Vidal!

— Mda...

— O să încerce să te calce pe coadă, David, n-o să ți-o ierte niciodată.

— Da, știu. O să fiu atent. Nu avem vreme de prostii. Stai liniștit.

Asta e o altă poveste. Motivul pentru care între mine și Vidal, comisarul-șef al secției de poliție din Gràcia, există neînțelegeri are legătură cu o poveste mai veche, care se întinde până în prezent. Da, mâna neînțelegerilor e lungă, și cu atât mai lungă dacă e mânjită de sânge. Forța sa este mult mai mare decât gelozia sau invidia profesională. Dacă nu ar fi fost asta, aș fi luat oamenii mei în loc să-i cer o echipă lui Vidal. Dacă ar fi fost un alt comisar, ar fi fost de ajuns un simplu telefon, să-i explic detaliile cazului, să cer ajutor extern și să mă apuc de treabă. Dar nu și cu Vidal. Nu trebuie s-o fac, dacă nu vreau să declanșez un conflict pe teme de jurisdicție, cu tot ceea ce presupune asta, de trei ori mai multe probleme pentru Rosell. Și deja are destule pe cap bietul om! Așa că n-am de ales și trebuie să mă prezint la secția din Gràcia, să-mi iau inima în dinți și să-l salut pe neseriosul de Vidal, să-i explic în câteva cuvinte care e situația și apoi să mă pun pe treabă.

Străbat Via Laietana cu girofarul pornit, oprind traficul, urc pe Jonqueres și în Piața Urquinaona, la stânga, o iau pe Ronda de Sant Pere până la Paseo de Gràcia. Nu-mi ia mult să traversez Diagonal. Traficul devine greoi, Major de Gràcia se îngustează până strada devine cu sens unic. Aș putea să pornesc sirena și să-mi fac loc, dar n-o fac. Adevărul e că n-am niciun chef să dau ochii cu Vidal. Cred că amân dinadins momentul sosirii. În sfârșit...

Ajung la secția de poliție, pe Strada Nil Fabra. Intru în curtea interioară și, când arăt legitimația, mi se dă voie să intru. Parchez. Cobor din mașină și

mă îndrept spre biroul inspectorului-șef. E un funcționar autentic, croit după chipul și asemănarea șefului lui, un enervant de primă mână. Se numește Trias. Ne salutăm oficial. Trias îmi spune că a sosit mandatul de percheziție, dar că, înainte de asta, comisarul dorește să mă vadă. Încuviințez. Mă supun, n-am de ales. Trias deschide ușa biroului. Mă așteaptă Vidal. Nu mă salută. Trece direct la subiect.

— Intră și ia loc!

O fac în liniște.

— Aș vrea să-mi explici de ce vrei o echipă în zona mea.

Răspunsul e rapid, știam că o să-mi pună întrebarea asta.

— Probabil că știi deja de ce caz mă ocup.

— Sigur, cum altfel? Știe toată Barcelona. Faimosul inspector Ossa încearcă să rezolve un caz imposibil.

— Un indiciu ne-a condus până aici.

— Un indiciu, sau un informator?

— Am zis „indiciu”.

Nu o să dezvălui nimic. Sursa mea e privată, e drept, dar în același timp îndoielnică după părerea multora. E mai bine ca numele lui Morgadas să nu apară pe nicăieri.

— Și, desigur, îmi ceri patru oameni în loc să ți-i aduci de la secția ta ca să nu mă supăr pe tine și să nu-ți fac zile fripte.

— Ai ghicit.

— Vreau o copie a raportului odată ce-l redactezi.

— Nu-ți face griji, dacă o lămurim, numele tău o să apară în raport. Iar dacă nu rezolvăm nimic și treaba rămâne pe plan local, cel care o să apară o să

fie al meu.

Nu a fost răspunsul corect. S-a enervat. Sunt nedrept cu Vidal. Poate am fost nedrept să presupun că e vorba despre asta, dar, în ciuda bunăvoinței mele, n-am chef să mă supun la interogatorii stupide. Vidal se înroșește, dar, când pare pe cale să explodeze, își schimbă complet atitudinea și râde zgomotos. Nu-și poate permite să recunoască faptul că l-am scos din minți.

— Ia te uită! Ossa trece la atac, chiar și pe teritoriul altcuiva.

— Ba deloc. O să fac exact cum am zis.

Vidal încuviințează în timp ce își mângâie buzele.

— Ia-mi oamenii și șterge-o! Nu-mi place să-mi irosesc timpul cu un nemernic ca tine.

Mă ridic și plec din birou fără să privesc înapoi. Trias mă așteaptă, mergem într-o sală de ședințe. Acolo, patru oameni, trei simpli polițiști și un caporal, mă salută. Sunt Rigalt, Pons, Muñoz și López. Pe Rigalt l-am mai văzut, el e caporalul, îmi pare cunoscut de la un curs de formare. E un tip simpatic. Pons a fost trimis la secția noastră de pe Via Laietana acum câțiva ani. Cred că iubita lui lucrează acolo. Despre ceilalți doi nu știu nimic, poate sunt prea tineri.

Îi informez. Este vorba despre o percheziție într-o clădire din cartier, unde probabil se ascunde un nou furnizor de droguri. Cât despre adevăratele mele motive, le spun numai că percheziția are o oarecare legătură cu cazul pe care îl anchetez, dar nimic mai mult. Le observ reacțiile, dar sunt niște profesioniști și nu insistă.

Plecăm cu două mașini, fără să pornim sirena. Nu trebuie să-l punem în gardă pe suspect. Sirenele astea urlătoare par pregătite să-i avertizeze pe răufăcători, așa că de data asta n-o să le folosim. Parcăm discret pe partea cealaltă a Pieței Virreina și o luăm pe jos până la porticul Străzii Rubí. E o clădire veche, mai demult a fost depozit, acum s-a transformat în trei apartamente. Ușa de la vestibul e deschisă. Ajungem la etajul doi, unde avem treabă.

Bat la ușă. Nu răspunde nimeni. Insist. Nimic. Cu un gest, îi ordon lui Rigalt să forțeze intrarea. Ranga își face treaba și pătrundem înarmați în interior. Avem pistoalele în mână, suntem atenți la cotloane. Nu ne așteptăm să avem probleme, dar e mai bine să fii prudent. O privire rapidă. E dezordine. Mizerie. Locul pare părăsit.

Eu și Rigalt suntem primii, nu o să mă fofilez, asta ar mai lipsi, dar pare să nu fie nimeni. Ajungem în camera de zi. Lumina soarelui intră pieziș prin obloanele de lemn. Razele luminează o masă care ne arată clar cu ce se îndeletniceau locatarii: cântare, un cuțit, folie de aluminiu, două pungi cu cocaină de jumătate de kilogram. Agenții se împrăștie prin camera de zi. Pons pornește spre centrul camerei și atunci aud avertismentul glasului meu: „Atenție, mai e cineva aici!”

Atunci izbucnește flama. Pons primește glonțul în partea dreaptă și cade.

Restul îl cunoașteți deja.

11 Cartier din Barcelona.

12 Cartier din Barcelona.

Partea a patra

Tinerețea

22

— Hei, David! Frățioare! Ce naiba faci aici? Hai cu noi!

Discoteca în care sărbătoresc terminarea examenelor parțiale din primul an este una dintre cele mai importante din oraș. Aici vin numai oameni cu pretenții, cu bani sau faimoși, și multe femei frumoase, unele dintre ele prostituate de lux. Mai găsești și sportivi, politicieni, patroni de firme și, desigur, odraslele celor din aristocrația orașului, care uneori se întâlnesc aici cu părinții lor. Pentru început, câteva pahare în barul París, apoi încă vreo câteva în pub-urile de pe Marià Cubí și, pe la trei dimineața, la discotecă.

Aici, după cum am mai spus mai devreme, nu intră orișicine. Dacă nu ai un permis de VIP, un decolteu impresionant sau nu ești un personaj cunoscut, nu pui piciorul. Familia lui David e din clasa de mijloc și el nu este fericitul posesor al unui asemenea permis, dar mai mulți prieteni ai lui sunt fiii unor oameni de seamă din societatea barceloneză: avocați, notari, farmaciști, patroni de firme.

Totul a început în primul an. Sălile din facultate sunt enorme, cât să încapă trei sute de studenți în fiecare. Faptul că sunt atâția studenți atrage după sine o babilonie de clase sociale, de la studenți beneficiari de bursă încă din copilărie și până la câțiva fii de-ai celor din elită, trecând printr-o majoritate din clasa de mijloc. Hazardul face ca David să se așeze foarte aproape de un grup de copii de bani gata. Probabil că nu s-ar fi remarcat niciodată dacă nu ar fi fost întrebarea pe care le-a pus-o profesorul de istoria dreptului, întrebare la care numai David a îndrăznit să răspundă. Începând din acel moment, când toate privirile s-au îndreptat spre el, inclusiv cele ale colegilor de bani gata care stăteau pe rândul din față, s-a transformat într-un student destul de popular. Adăugând la asta faptul că e simpatic, are un caracter agreabil și dispoziția de a-i ajuta pe ceilalți datorită capacității lui de a lua bine notițe, după câteva săptămâni s-a integrat perfect printre copiii de bani gata.

Iar de acolo și până la a se distra în compania lor, nu a trecut mai mult de o lună. În fiecare joi, ieșeau cu toții, apoi chiuleau de la cele câteva cursuri

practice de vinerea. Azi au terminat primele examene parțiale și au chef să petreacă toată noaptea.

— Hai, frate, să dansăm un pic cu toată gașca, e acolo în fund!

Sugestia lui Javier e bună, au băut destul alcool cât să se simtă bine fără să cadă într-o stare de somnolență sau de iritare. Până acum s-au distrat de minune. Aruncă o privire grupului. Îi vede pe Ingrid, Marta, Pedro, Luis, Marc, Nuria, Carlos, Mariló și alții. Dansează cu toții pe ritmul muzicii, bucurându-se din plin de splendida lor tinerețe, o comoară pe care rareori o apreciem, numai atunci când au trecut anii, iar ea a rămas în negura timpului.

În oricare alt moment, David s-ar fi repezit să danseze. Nu și acum. Muzica e la maximum, trebuie să-și urle la ureche.

— Javier, du-te tu! Vin și eu mai târziu.

— Ce spui? Hai să ne distrăm!

— De data asta nu.

— Ce e cu tine? Te duci acasă? Da' e încă devreme!

— Devreme?

E aproape ora cinci și, deși discoteca e încă animată, nu mai e plină ochi, ca acum o oră. Javi e un tip extraordinar. Nu i s-a urcat la cap faptul că tatăl lui este cel mai bun avocat de drept civil din oraș și că familia lui e putred de bogată. Așadar, merită o explicație.

— Auzi, ia uită-te la barul din dreapta!

— Da, ce... Nu mai spune, bruneta!

A fost iute. Într-adevăr, e bruneta. Bea ceva, pare plictisită, tocmai le-a făcut un gest unor prietene care se duc spre toaletă.

— Mamă, ce bună e!

Așa e. Nu numai că e frumoasă, dar mai și are un corp bestial. A dansat pe ring aproape de ei. Au început jocul seducției, și-au aruncat priviri, dar fără să exagereze. Dansa cu mișcări sinuoase, pe ritm, dar decent, scoțându-și în evidență formele. Era foarte atrăgătoare.

— David, n-o fi cumva...

În timp ce spune, își dă seama că nu poate fi așa, că e prea tânără pentru asta. E drept că unele sunt, dar ceva din aspectul ei confirmă contrariul, e o fată de bani gata din Pedralbes, se distrează, exact ca ei.

— Nu, nu e. Nu și-ar fi irosit o clipă cu mine.

— Frățioare, noroc! Dar cu Marta cum rămâne?

Cu Marta a fost ceva mai mult decât niște simple vorbe. Au flirtat și au ieșit de câteva ori în oraș. S-au distrat, dar nu s-a întâmplat nimic concret. Toată lumea se aștepta la asta, fiindcă s-au plăcut încă de când s-au cunoscut, este una dintre acele relații care până la urmă devin evidente. Dar nu au făcut pasul final. David se simte liber să facă ceea ce e pe cale să facă.

— Știi bine că nu-i nimic. Mă duc să văd ce se-ntâmplă.

— Noroc! Dacă reușești, îți cer un autograf!

Nu se gândește deloc la Marta pe când se apropie de bar. Tot timpul cât merge spre fată o vede cum îl privește, cu un surâs. Dar imediat surâsul i se șterge. Nu e cazul să-i înlesnească prea tare lucrurile.

Muzica se aude mai încet în zona aceasta și permite o conversație între patru ochi. Dar nu asta vrea David, preferă să-i vorbească la ureche.

— Bună. Eu sunt David.

— Eu sunt Ana.

— Ești singură?

— Nu, am venit cu niște colege de clasă.

— Ce studiezi?

— Medicină. Tu?

— Drept. Ați ieșit să sărbătoriți terminarea parțialelor?

— Da, ca voi, îmi imaginez.

— Îhî. Cum te-ai descurcat?

Ana dă din cap, când zâmbește i se văd două gropițe în obraji. Întrebarea a amuzat-o.

— Dezastruos!

— Auzi, Ana, mergem să stăm de vorbă în spate? Aici e prea mult zgomot, suntem chiar în spatele boxelor.

— Bine.

David nu are o strategie, s-a pierdut în acei ochi negri; părul fetei, negru-cărbune, îi alunecă pe umeri, e bogat, mătăsos, și el își dorește să-l mângâie. Ea e cea care îl ia de mână și-l conduce spre un colț al discotecii. Imediat ce se așază, tot ea e cea care ia inițiativa. Pune palma pe obrazul lui David și-l mângâie în timp ce îl privește în ochi. El simte că îl părăsește voința. Își apropie fața. Fata emană o căldură delicioasă. Buzele lui groase se apropie de ale ei. Dorința se naște, presantă. Nimic nu mai contează, doar această nerăbdare pe care o arată amândoi. Cu altă ocazie, ar fi fost mai îndrăzneț, dar acum înțelege că ea e cea care va dicta ritmul.

În zona canapelelor abia dacă e vreo geană de lumină. Nu are nevoie de ea. Îi vede chipul cât se poate de clar, ca și cum ar străluci în noapte. Este straniul său har, moștenirea din peșterile El Soplao se manifestă ca întotdeauna. Închide ochii când o sărută. Inima îi bate mai tare. Dorința lui pârjolește.

Mai urmează și alte sărutări, mângâieri, delicate, tihnite. Corpul său este un labirint. Și în sfârșit ea spune:

— Hai la mine!

Nu e o întrebare, ci o simplă afirmație. Nimeni pe lumea asta nu i-ar fi putut rezista.

— Locuiești singură?

— Părinții mei sunt la schi în Alpi. Sora mea mai mare a ieșit și ea, și sigur o să meargă la iubitul ei acasă. Putem petrece toată noaptea fără să ne deranjeze nimeni.

— Am motocicleta afară.

— Și eu am Golful decapotabil.

David zâmbește. Era de așteptat. Ies. David reușește să-l vadă pe Javier în spate, îi face un semn triumfător. De asemenea, vede fața surprinsă a Martei, care apoi îi întoarce spatele de parcă n-ar ști ce se petrece. Nu are vreme să-i pară rău pentru ea; nu are vreme decât să anticipeze ce-l așteaptă. Femeia asta știe ce vrea, iar în noaptea asta îl vrea pe el.

23

Sună telefonul exact când se pregătește să iasă din casă. Ezită o clipă. Are întâlnire, dar poate că e ea. Între timp, răspunde mama lui:

— David, e Javier, răspunde!

Îi e lene să răspundă, dar, pe de altă parte, arde de dorință să-i povestească totul celui mai bun prieten al lui.

— Javi!

— Frățioare! Pe unde naiba umbli? De o săptămână întreagă nu mai treci pe la școală!

— Păi...

— Nu-mi spune că de vină e brunețica din noaptea aia!

— De fapt...

— Ce nemernic! Hai, varsă tot!

Ce om, se pare că are un miros special care îl ajută să detecteze poveștile de felul ăsta! Putea fi bolnav sau să fi plecat în călătorie. Dar nu, cu mirosul pe care îl au prietenii buni, a adulmecat exact cum stă treaba. În sfârșit, până la urmă trebuie să povestească. Și are timp înainte să se întâlnească cu ea. Pentru că, de o săptămână, Ana este măsura timpului său.

— Suntem împreună din noaptea aia de la discotecă. Ne-am despărțit numai ca să vin eu acasă câteva nopți, cât să nu se supere ai mei.

— Al dracu'! Dar locuiește singură? I-ai tras-o? Ce prostii zic și eu, sigur că v-o trageți fără pauză! Ce noroc! Hai, spune-mi tot!

E ciudat. Alte dăți ar fi povestit cu patos, chiar și la începutul discuției își dorea asta. Dar nu și acum. O place pe Ana. Mult de tot. Într-atât încât să ia

povestea asta în serios, deși știe că nu e cea potrivită. Deși face lucruri care îl dezgustă profund. L-ar fi putut alege pe oricare altul, nu să se mulțumească cu un tip ca el. Dar David Ossa Planells a fost alesul. Iar David e conștient de norocul lui.

— Javi, treaba e că mă cam grăbesc. Locuiește în Mandri. Părinții au plecat pentru cincisprezece zile în vacanță în Alpi. Are casa liberă...

— Băi frate, ce noroc pe tine, auzi...

— Javi, o să-ți povestesc, dar am întâlnire cu ea chiar acum. Mă grăbesc un pic, mai vorbim, pa!

Îi închide, lăsându-l cu cuvintele nerostite. Numai câteva minute mai târziu urcă pe Cagiva Freccia și pornește în grabă spre Mandri. Motocicleta e de un roșu-aprins, un glonț în miniatură care străbate orașul în viteză spre casa Anei. Nu-i ia nici zece minute să ajungă. Parchează afară. Portarul îi deschide ușa. Da, fata are portar douăzeci și patru din douăzeci și patru, la nivelul acesta e familia ei. Zâmbetul portarului e perfect aseptic, nu exprimă nici ironie, nici glumă. Acesta e rolul lui, să fie la dispoziția stăpânilor, fără judecăți de valoare, fără să-și exprime opinia.

Urcă la etaj, sună. Îi deschide ea. Încă e îmbrăcată de casă, cu o pereche de blugi și cu un maiou cu bretele; una dintre ele i-a alunecat într-o parte și-i dezvăluie rotunjimea sânului. Are privirea sticloasă, aroma hașișului plutește prin aer, și mai e ceva, își freacă nasul, sigur tocmai a tras câteva linii de cocaină, probabil din cea pe care o țin ascunsă părinții ei în seif.

Lui David nu-i plac drogurile. N-a încercat niciodată, nici din curiozitate, și, lucru și mai important, nu-i plac nici cei care consumă. Dar cu Ana totul e altfel. A văzut-o fumând prima țigară cu marijuana în dimineața de după noaptea de la discotecă. Se simțea îmbătat de prezența ei, așa că a acceptat. După aceea a mai văzut și alte lucruri, și au mai fost și altele pe care nu le-a observat, sigur mai rele, și le-a imaginat. Dacă ar fi știut înainte... Acum deja e târziu. Dacă ea e dependentă de droguri, el e dependent de ea, într-atât încât preferă să ignore toate aceste lucruri.

Sărutul pe care i-l dă în loc de salut e fără vlagă, mătăsos, însoțit de mângâieri.

— Nu vrei și tu...

— Știi că nu.

Râde, se dă într-o parte, cuvintele acestea par să o trezească.

— David, nu știi ce pierzi. E din aia bună-bună. Și pariu că nu știi de ce mai am chef după ce trag pe nas?

Știe, cum să nu. De șapte zile știe. Și de fiecare dată e mai bine decât înainte. Petrec ceva timp în pat. Ana e plină de viață, e ca o vâlvătaie, până la exces. De aceea David e așa de îmbătat. Viața alături de ea e viața însăși, cu majuscule, și nu numai datorită sexului, pur și simplu fata debordează de pasiune, de energie, de viață.

— Unde mergem în noaptea asta?

Vor ieși, vor dansa și se vor distra. Trăiesc într-un carusel de senzații fără sfârșit. Se pare că are nevoie de distracție ca de aer. Nu degeaba nu a luat niciun examen parțial. David deja a terminat toate discotecile, bombele, pub-urile, au fost în toate pe care le cunoaște el.

— În Gràcia. Un amic dă o petrecere. Mergem acolo!

În acest cartier cunoscut al Barcelonei locuiesc mulți tineri. Sunt multe apartamente locuite de studenți. Sunt clădiri vechi în care au loc petreceri studențești: sunt mai mult decât obligați să studieze și să-și ia examenele din an, pentru ca astfel să poată avea în continuare scuza care le permite să mai trăiască un an de petreceri subvenționate de părinți.

— Prietenii unui prieten dau în noaptea asta un chef acasă la ei. A rămas să trec pe acolo pe la unu. Știu eu locul.

— Dăm o tură înainte?

— Bine, hai să bem ceva!

David își dorește să stea de vorbă cu ea, să o cunoască mai bine. Știe că nu e de nasul lui, cu o astfel de femeie toate visurile devin realitate, dar apoi realitatea devine vis. Nu e drumul cel bun. Totuși, dacă ai luat-o pe un drum lăturalnic, acesta e așa de îngust încât nu-ți permite să faci cale întoarsă.

De data asta merg cu motocicleta. E mai comod să te deplasezi cu ea prin oraș. Ei îi place să meargă în spate, îi place să-l facă să meargă repede, mai repede decât e permis. După ce beau câteva pahare, pornesc spre Gràcia, casa e în Ramón y Cajal.

Iar acolo îi așteaptă o mare surpriză, care le va marca viitorul, amândurora, definitiv.

Încă o noapte de chefuială, stropită cu alcool din belșug, marijuana, dans, râsete, ca cele de dinainte, sau așa pare. O noapte în care David a cunoscut oameni noi, în care a stabilit imediat legături cu ei. Nu e dificil, întrucât au același obiectiv în viață: distracție, distracție și iar distracție.

În casă locuiesc trei studenți din Mallorca, de treabă. Familiile lor se cunosc și au crezut că dacă vor sta împreună, îi vor controla mai bine, nimic mai departe de adevăr. Nu învață la aceeași facultate. Șuvoiul de oameni care trec în această noapte prin apartament ar fi incredibil pentru cei care nu au cunoscut acest tip de reuniuni studențești. Aproape de ora cinci dimineața, lumea decide să plece să ia micul dejun, încă nu li s-a stins cheful. Dar când să iasă, Ana îl reține pe David în timp ce-l întreabă pe unul dintre studenții din Mallorca dacă ei pot să rămână acolo, că sunt puțin obosiți. Răspunsul, complice, este unul direct, „Distrați-vă... și odihniți-vă”. Poate că nu i-ar fi permis nimănui altcuiva îndrăzneala asta dacă nu ar fi fost vorba de ea. Privirea ei e magnetică. Ana i-a înfrânt voința.

Grupul părăsește casa. Ana închide ușa în fluierăturile pline de înțeles ale celor care pleacă. Se sprijină pe ea și îi aruncă o privire obosită și provocatoare.

— Pune muzică! Ceva plăcut.

David anticipează ce va urma. Caută discul potrivit și găsește Hurricane al lui Bob Dylan. Nu e lentă, dar e senzuală, sau cel puțin așa i se pare lui.

Iar Ana dansează, cum el nu a mai văzut niciodată pe nimeni, dansează pentru el și se dezbracă pentru el, lăsând muzica să-i pătrundă în corp și s-o posede, iar după ce se satură să-și afișeze senzualitatea, se aruncă asupra lui și chiar acolo încep din nou ceea ce va continua mai târziu în patul din unul dintre dormitoare.

Trec mai multe ore, David se trezește cu gura uscată, îi vâjâie urechile și îi lăcrimează ochii. Ce oră o fi? O geană de lumină trece printre vechile obloane de lemn care acoperă ferestrele de la dormitor. Afară s-a luminat de ziuă. David pipăie patul cu brațul, cu ochii închiși, cum face întotdeauna, și o urmă de căldură pe saltea îi demonstrează că Ana s-a trezit nu cu mult timp în urmă. Nimic anormal. Uneori se mai trezise cu stomacul deranjat, alcoolul și țigările cu marijuana o fac să vomite. Poate s-a dus la baie. Ar trebui să se culce la loc. Poate rezista ore întregi treaz când este în vâltoarea petrecerii, dar, odată ce se bagă în pat, nu-l mai poți trezi. Închide ochii și se așază în poziția lui preferată, este aproape demonstrat științific că va adormi.

Însă nu și de data aceasta.

Vrea să adoarmă la loc, încearcă din răsputeri, dar nu reușește. E... ceva neobișnuit, greu de definit. Înțelege că trebuie să se trezească. Trebuie s-o facă. Dar îi e teamă! Nu îi vorbește rațiunea, ci altceva mai profund, ceva primitiv.

Mai târziu, acest lucru va fi simplu de înțeles: ori de câte ori experimentăm ceva nou și ne lipsește un punct de referință, suntem luați prin surprindere

În sfârșit se dă jos din pat, neliniștit, în expectativă, stăpânit de o perplexitate disproporționată, fără nicio legătură cu alcoolul sau cu fumul de marijuana pe care l-a tras în mod excepțional cu o noapte în urmă. Și atunci știe ce s-a întâmplat chiar și fără să vadă. Își îndreaptă pașii spre locul exact, fără să dea greș. În fața ușii, gol, pune mâna pe ușă și o împinge ușor. Se deschide câțiva centimetri, nu e încuiată. Lumina din mica baie e aprinsă. Nimic nu oprește mișcarea ușii. Împinge iar, cu mai multă forță, iar ușa se deschide până la capăt. Ana zace pe toaletă, și ea goală, cu spatele sprijinit de perete, cu capul într-o parte și cu ochii deschiși, sticloși. Un tub de cauciuc îi strânge brațul stâng. Sub deltoid îi atârnă acul, vârât încă în

vena radială. Seringa conține un amestec din care nu lipsește sângele, scurs din venă. Ana lui. Biata lui Ana...

Ar fi putut s-o iubească, nu numai s-o dorească. Ar fi putut-o iubi. Dar destinul ei avea rezervat un alt final și atunci David a știut că, dacă ar fi fost împreună în continuare, fără îndoială s-ar fi văzut târât spre acea lume a exceselor, în care totul este permis și din care este așa de greu să scapi. Uneori se poate fugi de realitate așa cum a făcut-o Ana, deși la ea s-a întâmplat prea devreme.

Chiar și moartă, prăvălită, tot frumoasă e. Sânii ei plini, tari, cu sfârcurile mari și roz, au același farmec dintotdeauna. Părul îi cade pe o parte a feței cu trăsături frumoase. David se apropie, o îmbrățișează. Nu mai e nimic de făcut. Aflat în tovărășia Morții, în brațele ei, îi recunoaște aroma. Înțelege atunci că mirosul ei l-a trezit, acel miros indescriptibil de care ți-e imposibil să te apropii.

Mirosul morții. A știut că lui îi fusese destinat. Nu l-a mai perceput nimeni altcineva. Și nu-l va putea uita niciodată.

24

— Nu pot să cred. Ce tot spui? Ce... Ce s-a ales de toate lucrurile pe care mi le-ai jurat?

Marta plânge. David își dă seama de asta după felul în care i se schimbă vocea. Durerea, amărăciunea și uluiala se revarsă valuri-valuri din adâncul ei, o domină. A vrut să creadă că nu va fi așa, aștepta o altă reacție, mai rece, mai puțin emoțională. S-a mințit singur. Nu putea fi altfel. Așa e normal, el cu greu poate să se stăpânească și să nu-și arate adevăratele sentimente. Este cel mai mare efort pe care l-a făcut în viața lui.

— Răspunde-mi! Privește-mă în ochi, vorbesc cu tine! Nenorocitul dracu'!

Îl lovește în piept, în față, în brațe. Nu-l lovește tare, pe el îl doare altceva, faptul că a cauzat o durere nedreaptă, nu numai ei, dar și lui însuși. Dar nu are altă soluție. A luat o decizie nepotrivită la vârsta lui, una dintre acelea care te marchează pentru toată viața, dar nu multă lume este ca el. Nu poate ignora că este un om cu calități excepționale!

— De ce? De ce ai făcut-o? Cu ce ți-am greșit eu? Te urăsc, te urăsc!

Îl îmbrățișează în timp ce-l insultă. David se simte de parcă i-ar smulge pielea fâșii-fâșii. Are stomacul agitat, îi vine să vomite, este pentru prima oară în viața lui când simte amărăciunea abandonului, când îi cunoaște efectele. Părul blond al Martei se răsfiră sub ochii lui, îl învăluie căldura ei tinerească, frisoanele lacrimilor. Totul unelteşte pentru ca el să o îmbrățișeze, să o consoleze, să o iubească. Sentimentele lor rătăcesc încoace și încolo, fără destinație. Ura rămâne deoparte și acum își arată chipul iertarea.

— Spune-mi că nu e adevărat! Spune-mi că totul e o greșeală, o glumă! Îți jur că nu o să conteze pentru mine!

Nu e o glumă. Este o decizie la care s-a gândit mult timp. E ceva inevitabil. De la Ricard a plecat totul. Și de la Ana. Biata Ana! Bietul Ricard!

Nu va mai putea trăi cu o femeie pe care o iubește. Și-a promis acest lucru când a înțeles că are un dar blestemat, nu va putea uita niciodată corpul neînsuflețit al Anei în casa aceea din Gràcia, mirosul acela îngrozitor care l-a trezit în miez de noapte și pe care nu l-a mai sesizat nimeni nicio clipă în timpul cumplitelor, nebunești lor ore care s-au succedat. Poliția. Părinții, ai lui și ai celorlalți. Durerea. Bănuiala.

Și mai ales mirosul Morții. I-a luat luni întregi să înțeleagă că nu fusese un lucru întâmplător. A crezut că e vorba despre o manifestare psihosomatică, de o amintire suprapusă peste moartea Anei. Totuși, percepția s-a schimbat în ziua în care a simțit din nou rana aceea cu ajutorul mirosului.

Își amintește ca și când s-ar fi petrecut chiar acum, în urmă cu zece secunde, își amintește locul, împrejurarea, glasurile. Facultatea de Drept, holul, începutul anului al treilea, la doi ani de la moartea Anei ca urmare a unei supradoze de heroină. S-a petrecut când era lângă scara ce ducea spre primul etaj, unde se așezau băieții ca să le privească pe fetele din anul întâi care urcau și să le vadă cu nerușinare picioarele. Trebuia să intre în clasă când mirosul l-a lovit puternic. Colegii lui l-au băgat în clasă pe sus, printre glume. El s-a prefăcut că glumește, fiindcă pe vremea aceea încă mai încerca să pară hazliu și chiar fericit.

Dar nu era nicio glumă.

Erau la un curs ca atâtea altele, plictisitor, în care luau notițe în mod mecanic. Atunci David a simțit „acel miros”. Venea dintr-o direcție anume. Și parcă atras de un magnet, când s-a terminat cursul și au ieșit cu toții pe hol să stea de vorbă în cele zece minute de pauză, s-a apropiat de locul acela.

Ricard.

Un băiat plăcut, liniștit, zâmbitor, un student bun, un vechi coleg de liceu. Stătea de vorbă cu două prietene, vorbeau despre o carte de care aveau nevoie la curs, David trebuie să-l fi studiat cu un aer nătâng, fiindcă imediat le-a atras atenția: cei trei l-au privit și și-au întrerupt conversația. Ricard

chiar l-a întrebat: „David, ai pățit ceva?” Nu a știut ce să răspundă, a bălmăjit ceva, după care a dispărut în grabă.

Trei zile mai târziu, toată clasa a asistat la înmormântarea lui Ricard. A murit călcat de o mașină când a traversat o stradă din apropierea casei sale. Iar David a știut cu trei zile înainte că Richard avea să moară.

Cum poate reacționa un om așa de tânăr într-o atare situație? Sigur, nu a vorbit cu nimeni. A păstrat tăcerea și s-a izolat de colegii săi o lungă perioadă de timp. Pe ei i-a mirat comportamentul lui ciudat, dat fiind că nu fusese foarte apropiat de Ricard. Puțin câte puțin, cu toții au revenit la normalitate, la glume, la studii, la practică, la chefuri. Nu și el. Celor mai apropiați de el, care știau de moartea Anei, le era clar că moartea lui Ricard i-o readusese în memorie pe fata frumoasă și nebună cu care petrecuse niște zile minunate.

Prietenii lui au acceptat acea schimbare. Dar bucuria lui se spulberase. Iar el știa că nu e nebun, chiar știa cine avea să moară.

Una din patruzeci de persoane mai tinere de douăzeci de ani nu apucă să treacă de vârsta de patruzeci de ani. Aflase această informație în liceu. Când profesorul spusese acest lucru la oră, toți elevii din clasă râseseră prostește, de parcă moartea nu le-ar fi putut veni de hac tocmai lor, atât de tineri, atât de sănătoși, atât de veseli. Punând la socoteală cele două clase de a zecea, erau în total patruzeci de elevi. Iar unul dintre ei era Ricard.

Cât despre Marta, a cunoscut-o la facultate, în primul an. A plăcut-o de la bun început. Făceau dragoste din când în când, dar lucrul cel mai important era că se înțelegeau bine. Nu erau iubiți oficial, dar toată lumea se aștepta să se întâmple asta mai devreme sau mai târziu.

Și așa s-a întâmplat.

După șocul cauzat de moartea Anei, tocmai Marta a fost cea care l-a ajutat cel mai mult să se concentreze din nou asupra școlii. Mulțumită ei, a scos-o la capăt fără să piardă anul. Au devenit un cuplu, până când au rostit cuvintele magice, lucru pe care l-au făcut din toată inima. A iubit-o cu

adevărat, din tot sufletul. Nu voia decât să fie cu ea, să studieze cu ea, să se plimbe cu ea, să trăiască cu ea. Au vorbit despre viitor, despre căsătorie, despre copii. Totul părea pe drumul cel bun, o relație perfect armonioasă, fără certuri, fără discuții, în care lucrurile erau foarte clare.

Și atunci s-a întâmplat povestea cu Ricard. Iar David a decis să rupă definitiv relația.

Nimeni nu a știut de ce. Prietenii l-au întrebat, s-au gândit că e altcineva la mijloc. Prietenele lui l-au bătut la cap mai bine de o lună, până când a trimis-o pe una dintre ele la dracu' violent, în public, în barul facultății.

Trebuia să se întâmple așa.

Un om nu poate iubi pe altcineva când știe că Moartea îi dă târcoale; nu o moarte abstractă, fiindcă toți cei născuți trebuie să moară. Nu, el cunoștea Moartea reală, iar gândul că aceasta vine și că el nu o poate evita și nici lupta împotriva ei a fost un șoc greu de depășit. Și-a schimbat felul de a fi tocmai pentru că a acceptat acel lucru, căpătase un dar cumplit împotriva căruia nu putea lupta. Iar acel dar avea să fie o piedică în calea tuturor relațiilor personale.

David s-a schimbat radical. S-a terminat cu iubitele sau cu prietenele. Doar sex ocazional, cu necunoscute, când i-o cerea corpul și împrejurările erau propice. De asemenea, s-a răcit treptat de prieteni, din aceleași motive. I-a fost nespus de greu, dar nu voia să țină la acei prieteni a căror moarte i-ar fi cauzat o durere așa de mare.

A terminat facultatea. După aceea, a făcut o alegere surprinzătoare, criminologia, în loc să facă un doctorat sau să intre în vreun birou de avocați. Apoi a început să lucreze în poliție. La momentul potrivit, avea să-și pună la lucru acel fin instinct care îl însoțea din copilărie, la care se adăugau capacitatea sa de a vedea pe întuneric și strania percepție a morții. Toate aveau să-i fie foarte utile ca să poată face lumină în locurile cele mai întunecoase. Dar, în special, aveau să-i dea sentimentul că e diferit în așa măsură, încât până la urmă a devenit ceva mai mult de o convingere, a devenit o realitate ce putea fi apreciată de toți colegii săi, peste tot pe unde îl purtau pașii.

Și a ținut dragostea departe, până s-o cunoască pe María. Și, deși nu a vrut, l-a atras, și s-a întâmplat ceea ce nu voia să se întâmple. Nu se plăceau doar; oricât a încercat să împiedice acest lucru, s-a întâmplat. Ea era deosebită, așa de tăcută, de naturală, și în același timp complicată și complexă, cu o minte strălucită. Ce ironie că era atras de o femeie ca ea! O femeie înconjurată toată ziua de cadavre, o emisară a morții însăși. Și-a spus că ar putea să meargă, de la distanță, fiecare în lumea lui... până astăzi.

Acum, în trecutul evocat, în fața Martei, David crede cu tărie că nu e soarta lui să-și întemeieze o familie sau să aibă o iubită. Nu există nicio posibilitate reală de succes, oricât s-ar implica cei doi în relație.

— David...

Marta, iubita lui, plânge în continuare, dar acum s-a desprins de el, stă în capătul celălalt al canapelei din casa ei, i s-a scurs rimelul și câteva șiroaie negre îi coboară pe pomeți. Îl privește de parcă ar vedea pentru prima oară cum este în realitate. Și înțelege că poate e vorba tocmai despre asta, pentru că acum simte că acest David nu este cel pe care l-a cunoscut ea.

— Rămas-bun, Marta!

Se ridică și traversează salonul uriaș al casei părinților ei. Locuiește în partea bună a orașului, în Bonanova, într-o casă cu două etaje care denotă puterea financiară a familiei ei. Și tatăl ei este avocat, asociat la un birou important. Viitorul amândurora era limpede, aveau să lucreze în biroul familiei. Ea vorbise despre asta cu părinții ei. David era de acord. Deja nimic din toate astea nu va mai fi posibil.

Nu-i va mai adresa niciodată niciun cuvânt.

Așa trebuia să se întâmple și așa s-a întâmplat.

Partea a cincea

Enigme

25

— Bună, David.

— Rosell.

— Ce faci?

— Ar fi loc de mai bine.

Inspectorul David Ossa stă pe un pat dintr-o rezervă de la urgențe, din spitalul Sant Joan. Medicii m-au informat că tocmai i-au realizat o investigație completă a aparatului auditiv, și-a pierdut acuitatea cu aproximativ douăzeci și cinci la sută la urechea stângă, și la asta se mai adaugă o rană ușoară la obraz, cauzată de 45 ACP, care mai avea puțin și-l scotea la pensie. Nu e nimic grav. După cum mă informează medicii, auzul îi va reveni la sută la sută peste vreo douăsprezece ore, cât despre obraz, asta e o chestiune de numai zece-douăsprezece zile. Mai rău stă Pons, rana lui chiar e gravă. Deocamdată nimeni nu l-a anunțat pe David în legătură cu colegul, va trebui s-o fac eu; știu că starea lui va fi principala preocupare a lui David. Așa e, lăsând deoparte orice altă întrebare, se concentrează imediat pe situația lui Pons.

— Spune-mi cum se simte.

Nu are rost să mă prefac, mai devreme sau mai târziu va afla.

— E foarte grav. A pierdut mult sânge. Și are plămânul drept distrus, lobul inferior e terci, o să i-l extirpe. Încă e în sala de operație. Se pare c-o să se facă bine, dar cariera lui în prima linie s-a încheiat.

— Îți mulțumesc că m-ai informat.

— Mda. Pentru puțin. Bun... Dar acum explică-mi ce s-a întâmplat înainte să vină Vidal și să te facă una cu pământul. Doar din întâmplare am ajuns eu la spital înaintea lui.

— Urmam un indiciu legat de furnizorul de droguri al lui Pozales. Ducea la un apartament de pe Strada Rubí, în Gràcia. I-am cerut o echipă lui Vidal ca să evit problemele de jurisdicție și...

— Și se pare că problema jurisdicției era cel mai puțin importantă dintre toate. David, omul ăsta era un profesionist de primă mână! Ați avut noroc că era singur! Existau probe că în casa aceea locuiau cel puțin trei persoane. Dacă ar fi fost acasă și la fel de buni ca mortul, n-ați fi ieșit vii de acolo! Ce dracu', acțiunea asta necesita prezența a două echipe speciale! Ai făcut-o de oaie, și era să ne coste foarte scump!

Da, trăgătorul era un profesionist, nu încape nici cea mai mică îndoială. Un pistolar, probabil din est. Dar în parte îl înțeleg pe David, de unde era să știe că un traficant de nivel mediu o să aibă o asemenea artilerie? Nu ne-am mai întâlnit până acum cu o asemenea situație. Un cuțit, e de înțeles, un pistol de calibrul 22 sau 32, mai mult pentru ca proprietarul să-și dea importanță decât pentru altceva, e lucrul cel mai obișnuit. Dar unul de calibrul 45 ACP, un Sphinx? E o armă de mercenar. Și niciodată un traficant nu opune o asemenea rezistență, cel mult încearcă să fugă, să nu-l prindem. Înfruntarea cu poliția îi scoate din joc multă vreme. În definitiv, traficanții, dacă nu au creat probleme, nu stau prea mult la zdup și își reiau afacerile. Ceva nu se potrivește, trebuie să investighez în continuare chestiunea. Dar evenimentele se precipită și n-am timp să meditez în continuare.

Se aud voci pe hol, o recunosc pe a celui care strigă cel mai tare, e Vidal. Celelalte or fi ale medicilor și ale asistentelor de la etaj, care încearcă să-l oprească. În zadar. Ies din rezervă la timp ca să-l împiedic pe comisarul din Gràcia să intre furios. Vidal încearcă să treacă de mine. E furios. Nu eu sunt obiectivul lui, îl caută pe David; țipetele lui sunt furibunde, mai are puțin și-l acuză de rănile grave pe care le-a suferit Pons. Nu e drept, dar nu e nici prea departe de adevăr. Deși nimeni nu s-ar fi așteptat la așa ceva și o echipă de patru oameni putea fi de ajuns, da, David poate fi considerat răspunzător. Și, în consecință, și eu sunt vinovat, fiindcă sunt superiorul lui. Dar Vidal nu ține seama de asta, parcă a înnebunit. Nu am anticipat situația, mintea mea lucrează pe mai multe fronturi simultan, iar asta a provocat o greșeală cu consecințe grave.

Vidal se mai calmează. Știu bine cum să mă comport cu colegul meu. În ciuda comportamentului exagerat, nu tocmai potrivit pentru un comisar, e un foarte bun profesionist, foarte respectat de toată lumea. După ce rezist primei îmbrățișări a lui Vidal, vine momentul meu. Nu îi cânt în strună, ci îi spun verde în față:

— Potolește-te, Vidal! Dacă nu știi, îți spun eu că, dacă oamenii tăi sunt în viață, nu lângă Pons, e datorită lui Ossa.

— Sigur! Acum trebuie să-i mai și mulțumesc!

— Gata cu prostiile, Vidal, gata cu prostiile! Rigalt mi-a explicat cum s-a derulat întreaga acțiune, iar Ossa și-a pus viața în pericol ca să-i scoată din bătaia gloanțelor, înfruntându-l direct pe nenorocitul care l-a rănit pe Pons. Doi centimetri mai la stânga, și Ossa ar fi pe lumea ailaltă. Și apoi a reușit să oprească în parte hemoragia masivă a lui Pons; așa a putut să câștige timpul necesar de care aveau nevoie cei de pe ambulanță. Singurul dintre cei cinci care avea experiență în acest tip de operațiuni era Ossa. A fost în primul rând în orice clipă și putea fi împușcat exact cum i s-a întâmplat lui Pons.

— Da, sigur, ce frumos: comisarul își protejează inspectorul, pe infailibilul Ossa. E o lege nescrisă a Academiei, dar problema este să aflăm de ce au căzut ca musca în lapte într-o asemenea încurcătură. Asta vreau să aud de la nemernicul ăsta! Și știi de ce? Pentru că eu va trebui să vorbesc cu părinții și cu soția lui! Eu va trebui să răspund în fața șefilor!

— Asta e singura chestiune care te preocupă? Că va trebui să răspunzi?

Rahat! David nu a putut să se abțină. Tare prost și-a ales momentul! Întrebarea îl înfurie din nou pe Vidal, care încearcă să-și facă loc pe lângă corpul meu imens, dar sunt atent, îl iau în brațe și-l opresc ca pe un fulg. Par un bătrân înaintaș la rugby, mare iubitor de bere. Ghiontul furios al colegului meu este ineficient în fața acestei îmbrățișări ca de urs. Împing și tot împing, reușind să-l iau pe Vidal de acolo, în brațe, ca un copil care își duce jucăria de pluș. Îl îndepărtez de rezervă. Vocile noastre sunt din nou însoțite de cele ale unor medici și asistente, care încearcă în zadar să restabilească liniștea necesară în secția de urgențe.

— O să ții minte prostia asta, Ossa! O să am grijă eu să afle toată lumea! Și fii pregătit dacă i se întâmplă ceva lui Pons! Tu o să fii vinovatul!

Îl împing pur și simplu, fără nicio considerație, și-l îndepărtez de rezerva lui Ossa, mult, unde nu poate cauza probleme. În acest moment, apar niște supraveghetori care dau să-l imobilizeze, dar Vidal se ferește de ei și de mine, și o ia singur spre ieșire, murmurând încet ultimele amenințări.

Mă întorc în cameră. Din prag îl văd pe Ossa: nu se odihnește, a căzut pe gânduri. Sigur că mintea lui cea neliniștită meditează la decizia luată, de a intra în apartamentul din Gràcia, la rana lui Pons. Mă așez lângă el.

— Te simți bine?

— Da. Deși nu scap de zumzetul ăsta neîncetat din urechea stângă. Neplăcută amintire din partea glonțului care îmi viza capul.

— Da. De data asta n-a mai lipsit mult, David. Cred că e momentul să te odihnești. Nu e bine să-ți tot bați capul cu povestea asta.

— Tu mă cunoști, Rosell.

— Da.

— Atunci știi că nu pot să evit.

— Ce se întâmplă?

— În toată povestea asta e un detaliu care îmi scapă.

— Atunci știi deja ce ai de făcut. Există un singur mod de a analiza o situație ca asta. Iar tu îl cunoști la fel de bine ca mine.

— Da. Trebuie să meditez, da, să meditez cu seriozitate. Dar zumzetul ăsta nenorocit...

E prima oară în viața mea când îl văd confuz, deloc stăpân pe el. Nici când era novice nu l-am văzut vreodată așa. Deși trebuie să spun în sprijinul lui

că niciodată nu a mai fost așa de aproape de moarte, cum s-a întâmplat acum. Decid să-l ajut. Și eu trebuie să aflu.

— Bun, David, cum ai ajuns până acolo? Ce te-a dus pe Strada Rubí? Cine te-a băgat într-un asemenea cuib de viespi?

— Evident, astea sunt întrebările. Dar mi-e greu să mă gândesc. Nu reușesc să-mi pun gândurile cap la cap, bâzâitul ăsta nenorocit nu se mai oprește odată...

— Atunci, dormi! Pot să-i cer asistentei să-ți administreze un sedativ. O să ai destul timp de gândire mâine.

— Nu. Trebuie să mă gândesc acum!

Mă surprinde vehemența cu care o spune. Rareori l-am văzut pierzându-și cumpătul. Chiar mă surprinde. Dezvăluie poate o conștiință încărcată? Instinctul îmi spune că are legătură cu asta.

— Încă nu mi-ai povestit cum ai ajuns până acolo. Și sunt comisarul tău, David, trebuie să aflu. Situația noastră este cum nu se poate mai stânjenitoare. Tu știi asta.

Privirea lui David rătăcește departe de a mea, se odihnește ici-colo. Fără îndoială, evită să se confrunte cu situația. Și așa mă conving că instinctul nu mă înșală.

— Ar fi mai bine să-mi spui acum.

— Am stat de vorbă cu Agustí Morgadas. El mi-a dat indiciul despre apartamentul din Gràcia.

După ce spune asta, tace. Înțeleg că se simte rușinat. Greșeala lui pare cea a unui începător, dar nu, el nu e un începător. Cauza greșelii lui a fost imprudența. Morgadas! Bossul din Barcelona, pedeapsa noastră în această lume, tipul pe care nimeni în afară de el nu a reușit să-l bage în pușcărie. Nu există un informator mai puțin nimerit la care să fi apelat. Individul ăla nu dă niciodată nimic gratis.

— Mi-e greu să cred c-ai face așa ceva, David. Morgadas! Așa se explică totul. Ce nemernic, știa exact unde te trimite, știa cum o să reacționeze noii furnizori. Am văzut cadavrul tipului cu Sphinx-ul, avea trăsături slave. Morgadas știe că tipii ăștia nu se predau, că merg până la capăt. Nu sunt traficanți locali. Oamenii ăștia nu-au nimic de pierdut. Trimițându-l pe inspectorul Ossa, indiferent cum se termina scena, el câștiga, fie își scotea rivalii din luptă, fie inspectorul ieșea din luptă, sau, cu puțin noroc, poate că amândoi în același timp. La dracu', David!

Nu voiam să termin așa cum am făcut-o. Nu se poate spune că mi-am pierdut controlul, dar e drept că am spus mai mult decât ar fi trebuit. Cum a putut cădea într-o asemenea capcană cel mai bun om al meu? Dar, în mod curios, David strânge din buze în același timp în care fruntea i se acoperă de cute. E evident că mai e ceva care îl tulbură pe inspectorul meu preferat.

— Se mai întâmplă și altceva? Mai e vreo treabă nerezolvată?

Îmi caută din nou privirea, acum nu se ascunde. E curată, a trecut rușinea. Ce va spune nu are nimic de-a face cu ancheta.

— Rosell, m-am înșelat. Și-mi asum asta. Problema cu Pons e foarte gravă. Dar știi ce mă roade, o să mă împiedice să mă odihnesc în noaptea asta și în multe altele?

— Nu.

— Că n-o să pot dovedi nimic. I-am cerut o informație, și el mi-a oferit-o. E clar că ăștia îi dădeau marfă lui Pozales. Știu că probele de laborator o să confirme, o să fie același drog. Sigur. Și nimeni n-o să-l poată acuza în niciun fel. Morgadas a răspuns cu scrupulozitate solicitării mele.

— La dracu'!

Acum înțeleg totul. Dacă există un polițist din Barcelona pe care Morgadas să-l urască, David Ossa e acela. Îmi imaginez fața lui surâzătoare când va primi vești despre incident. A lipsit foarte puțin să iasă cum a vrut el. Îmi imaginez cum se va simți David când, într-o zi, va fi din nou față în față cu el. Și îi înțeleg neliniștea.

Cât de al dracului de greu tolerează eșecul!

26

Îmi sună mobilul exact când trebuia să încep ședința cu subinspectorii. Dacă nu ar fi David, nu i-aș acorda nici cea mai mică atenție. Dar nu numai că e cel care conduce ancheta, mai este și prietenul meu. Așa că răspund, chiar dacă trebuie să amân puțin ședința.

— Bună, David. Ce faci?

— Adevărul e că sunt sătul până peste urechi. E insuportabil! Simt că am pierdut trei zile. Cred că Rosell a greșit când a decis să mă scoată din circulație. În principiu a fost o scuză ca să-mi permită să mă recuperez, să treacă șocul posttraumatic, deși în realitate voia să mă îndepărteze puțin de ancheta celor de la Afaceri Interne. Da, tocmai am omorât un traficant de droguri și puteam să mor în schimbul de focuri, iar ăsta ar fi un motiv suficient de concediu pentru oricine, și nu numai pentru trei zile. Dar pentru mine? Tu mă cunoști, Joan, știi că nu mă pot opri acum.

Da, are dreptate. Îl cunosc, sau așa cred, în măsura în care poți să cunoști un om ca el. Știu că asta nu l-a afectat deloc. E drept, a ucis un om, dar nu e primul. Da, putea să moară, dar mai știu că are dreptate, că în multe privințe nu e ca ceilalți.

E diferit.

Foarte diferit.

Am mai vorbit uneori despre asta; lucrăm mult timp împreună, e normal ca inspectorii, când au o relație bună, să-și facă mărturisiri. Îmi amintesc de ideile lui în privința asta. Întâmplarea face că nu-l așteaptă nimeni acasă, nu are copii, iar iubita lui, María, e ca și cum nu ar fi iubita lui, nu se poate spune că se ascund, dar nici nu se afișează cu ea în public. De fapt, datorită felului său de a fi, așa de restrictiv în chestiunile personale, nimeni nu știe de relația asta. Distanțarea e un avantaj pentru un polițist, mi-a spus el. Eu l-am contrazis; e necesar să fii legat de mediu, femeia iubită și copiii ne ajută să nu pierdem din vedere realitatea, să nu le lăsăm duși de val în lumea asta

smintită în care trăim și în ale cărei aspecte sordide trebuie să ne afundăm. Când m-a auzit spunând asta a surâs, dar nu a mai zis nimic altceva.

— Când te întorci la muncă?

— Mda, o să fiu la secție în jumătate de oră.

— Ancheta își urmează cursul, David. Nu știu dacă e o idee bună să vii așa de curând. În momentul ăsta nu e nevoie de tine.

— Nu mai suport, m-am săturat să aștept acasă. Vin acolo!

— Bine. Dar am o ședință care începe acum.

— Vă prind din urmă, apucă-te de treabă!

— Bine, atunci ne vedem!

Bun. Faptul că Rosell l-a luat din secția noastră și l-a dus acolo unde Vidal și Brigada Centrală a Afacerilor Interne nu pot să-i facă probleme a fost o măsură prudentă pe care o susțin pe deplin. Soluția a fost să-l lase acasă astea trei zile, să scadă interesul mediatic și presiunea celor de la Afaceri Interne. Ancheta este în derulare, dar recuperarea lui Pons va ajuta la scăderea presiunii, sau mai bine spus va face să fie atât cât trebuie, indiferent cât ar insista Vidal.

Trei zile nu e prea mult.

În sfârșit, vom vedea în curând.

Am început ședința. Au trecut mai mult de douăzeci de minute și totul își urmează cursul când, de pe hol, se aude o oarecare agitație. Îi țin pe loc pe ai mei. E David, a ajuns la secție și, cum e normal, primește felicitările colegilor. Sunt sigur că situația o să i se pară de o amară ironie. Sunt dintre puținii care știu ce gândește cu adevărat despre schimbul de focuri din Gràcia.

În sfârșit, intră în sală. Toți se miră când îl văd. Se ridică să-l salute, dar el îi oprește rapid cu un gest.

— Continuați. Mă adaptez pe măsură ce vă ascult. Joan, continuă, te rog!

— Tocmai începeam. Le explicam că am găsit același tip de cocaină în casa lui Pozales și în cea din Gràcia. Nivelul de puritate e de optzeci și cinci la sută. Pare limpede că Pozales îl lăsase pe Morgadas în plan secund, schimbându-și furnizorul. Drogurile pe care le distribuiau slavii sunt de o calitate mai bună, mai pure, abia dacă sunt amestecate. Pozales n-a încercat să le modifice, deși ar fi scos astfel mai multe doze.

— Asta îi elimină pe slavi de pe lista posibililor asasini?

— Da, în legătură cu această posibilă cauză. Dar traficanții din est sunt cunoscuți pentru brutalitatea lor. Dar se poate să fi existat alt conflict. Atenție, să nu ne abatem! Concluziile la final. S-o luăm pe rând! Mai întâi, familia. Andreu și Carlos!

Ia cuvântul Andreu; nu el e veteranul, dar Carlos e mai rezervat de regulă, iar Andreu se exprimă mai bine.

— Nu mare lucru. La început ni i-am împărțit. În majoritatea cazurilor eu am stat cu familia ei, iar Carlos cu a lui. A ei nu are prea mulți membri: mama, tatăl a murit, două surori, fete cu pretenții din Sarriá[13], vieți liniștite, mai liniștite decât a defunctei. Soții lor sunt avocați: unul specialist în drept civil, celălalt în drept comercial. Aparent nu se pune problema de droguri. Au un trai ordonat, amândouă au copii. Mama e deja în vârstă, trăiește în casa aceea dintotdeauna, și are o slujnică de încredere. Mai au rude în Girona, o mătușă, dar nu țin legătura.

— Și tu, Andreu?

— Și mai puțin de atât. Jordi Tuneu avea patru frați, părinții i-au murit. Frați cu care abia dacă mai ținea legătura. Profesii de nivel mai scăzut. Jordi a fost cel mai isteț din familie, a studiat cel mai mult și a obținut cel mai bun serviciu. Cred că nici aici nu e mare lucru. Doar puțină durere, dar nu prea multă.

— Bun. Echipa care s-a ocupat de serviciu. Lluís, aici ce avem?

— Noi am fost împreună. Ți-am urmat ordinele, șefu'. Eu am intrat dur și apoi am lăsat-o pe Camino. A fost simplu. De aici mai putem scoate ceva. Să vedem... Mai întâi ea. Ana Albert lucra în biroul de inginerie Nexus, în Sant Cugat, care se ocupă cu proiectarea de piese de precizie, în mod normal pentru industria aeronautică. Multe sunt pentru proiectele aeronautice ale Ministerului Apărării. E un birou de nivel înalt, are o clădire proprie și urmează să fie listat la bursă. Specialiști de primă mână. Inginerul-șef a fost foarte amabil, mi-a spus că el supraveghează numai lucrul la nivel general. Fiecare grup se ocupă de unele piese, abia dacă au legături unii cu alții. Ne-a trimis la grupul lui format din cinci persoane, toți bărbați. Am fost dur. Am făcut insinuări legate de droguri. S-au speriat puțin, cred că la nivelul ăsta se consumă, poate că mult. Apoi, după ce le-am zis „Mai bine vorbiți acum decât să fiți chemați la secția de poliție", i-am lăsat pe mâna lui Camino.

— Bun, trebuie să recunosc că Lluís e dat dracului. Când mi-a venit mie rândul, erau deja ca niște mielușei. După ce au auzit că ar putea să dea declarații la secție, au preferat să vorbească acolo. Doi dintre ei au recunoscut că au aceleași vicii ca Ana și au și același traficant, Pozales. De fapt, defuncta a fost cea care i i-a prezentat. Dar, în ciuda unei bune relații personale cu acești colegi, nu mai era mare lucru. Nu se încadrează în profil, sunt niște oameni slabi. Sunt niște rahați cu ochi. Dacă un polițist mediocru ca Lluís i-a zdruncinat, sigur nu sunt ei oamenii noștri.

— Ia uite ce drăguță e ea! Sunt sigur că autoritatea ta i-a făcut să vorbească.

— Mai ușor cu glumele! Să nu ne abatem de la subiect.

— Da, Joan. După Nexus, am fost la studioul de creație Crits. Ăsta chiar că e o menajerie.

— Cu ce se ocupă?

— Cu câte puțin din toate. Campanii și consultanță de imagine, lucruri necesare oamenilor celebri. Reprezintă diverse modele de nivel mediu-înalt.

— Fete?

— Da, toate.

— Ceva prostituție?

— Aparent, nu. Se pare că agenția e o afacere serioasă. Partea cu modelele e secundară. Organizează petreceri pentru firme, prezentări... În asta constă partea cea mai importantă a afacerii.

— Spuneți că e o menajerie. De ce?

— Birourile sunt în regulă, dar e cam nebunie: multă lume de colo până colo, multă activitate, o oarecare dezordine, iar tipele sunt de primă mână, deși sunt secretare de doi bani, telefoanele sună fără încetare... Se pare că moartea proprietarului n-a pus nicio problemă pentru mersul afacerii.

— Cu cine ați vorbit?

— Tuneu avea un adjunct, un anume Pere Sanmartín... Un poponar ce n-ai văzut. Uitați ce dus e tipul, când i-am spus să colaboreze pe loc ca să nu-l duc la secția de poliție, mi-a zis ceva de genul: „Nu-ți face griji, frumușelule, ideea interogatoriului mi se pare foarte excitantă!”

— Ce ați aflat?

— Sunt doi asociați. Tuneu se ocupa de partea serioasă, contabilitate, contracte, organizare, iar Sanmartín, de partea practică. Nu existau probleme între ei. Afacerea mergea foarte bine, și ne-au confirmat asta toți cei cu care am stat de vorbă. Nu exista invidie profesională, nici ranchiună.

— S-au arătat îndurerați?

— Puțin. Sanmartín nu s-a deranjat nici măcar să se prefacă. Tuneu nu prea știa să se facă iubit.

— De nimeni?

— Așa se pare.

— E ciudat. Tuneu era bărbat și șef, o combinație foarte căutată de către femeile din lumea asta. Continuați anchetarea!

— Bine.

— Acum să trecem la prietenii! Jordi, Màrius, mai dați-mi și vești bune!

— Ceva, ceva este, dar încă investigăm.

— Concret.

— Mediul amatorilor de scufundări e destul de liniștit de regulă. Sunt oameni cu bani, sportivi, din clasa de mijloc și de sus. În cazul ăsta nu e chiar așa. Le plac distracțiile. Unul dintre ei are o locuință aproape de Insulele Medas, e un grup mare, de vreo douăzeci de persoane. Mai întâi scufundările, apoi petrecerile. Dezmăț și distracție la greu, excese, droguri, sex.

— Aveți informații verificate?

— Da. N-a fost nevoie să insistăm mult. Sunt niște oameni ciudați, par mândri de excesele lor, de parcă ar fi un simbol al clasei din care fac parte.

— Infidelități.

— Se cheamă așa numai dacă celălalt nu știe. Nu era cazul. Amândoi au avut aventuri. Se pare că nu erau geloși.

— Atunci atenție aici! Până și pe cei mai libertini îi deranjează să le scape printre degete ceva ce le aparține. Și dacă nu-i deranjează pe ei, poate că-i deranjează pe amanți. Acordați-le cea mai mare atenție! Stabiliți cu cine au umblat! Altceva?

— Deocamdată, asta e tot.

— Suficient. Dați-mi rapoartele! Jordi, de câți ați mai avea nevoie ca să intrați în detalii?

— Camino mi-ar prinde bine. Se încadrează în profilul grupului.

— A ta e. Andreu și Carlos, faceți echipă cu Lluís! Răscoliți în Crits. Sigur găsim ceva acolo. Domnilor, doamnă, vreau rezultate cât mai devreme! La treabă!

Subinspectorii părăsesc sala. Au unde investiga, unde sunt bani, sunt și vicii, iar viciile întotdeauna generează probleme. Ne lasă singuri. David îmi vorbește, așteptam să se întâmple asta.

— Joan.

— Ce e, David?

— I-ai condus bine.

— Mersi. În lipsa ta, totul a continuat să meargă bine.

— Bun. Acum spune-mi dacă tu crezi că putem descoperi ceva.

— Poate.

— Dar tu nu crezi.

— De ce spui asta?

— Știu ce ai gândit încă din prima zi.

— Da. Niciodată n-am ascuns-o. Cred că totul a început și s-a terminat la locul crimei. Cred că Pozales e autorul. I-a ucis și apoi s-a sinucis. Toți erau drogați. Petrecerea a avut un final macabru. Nimic mai mult.

— Indiferent cum privești, se pare că nu există altă posibilitate. Dar...

— Dar ce? Nu înțeleg de ce cauți în alte direcții cu atâta hotărâre.

— Trebuie s-o facem. Așa nimeni n-o să poată să spună că nu ne facem treaba.

— Bun. Dar spune-mi, David, tu ce crezi? Asta aș vrea să știu cu adevărat.

N-are să-mi răspundă. E limpede că are o idee, dar probabil că e așa de puțin credibilă, că nici nu îndrăznește s-o prezinte. De-aia mi-a cerut să pun atâta presiune pe oamenii din echipă. Nu ca să fie eficienți, toți sunt competenți și serioși. Ar dori să găsim o explicație mai rațională. Cea pe care o caută ei e explicația în care ar vrea să creadă. În sfârșit, David îmi răspunde.

— Eu nu cred, Joan. Nu știu ce să cred. Încă e devreme. Așteaptă să se epuizeze liniile de investigație. Pe urmă mai vorbim.

Da. Să așteptăm. Și vom vedea atunci ce se întâmplă.

13 Cartier bogat al Barcelonei.

27

Lucrurile nu merg cum ar trebui. Sunt cu gândurile aiurea, știu că există ceva relativ simplu care îmi scapă din vedere, ceva ce-mi dă târcoale prin minte, de data asta fără glumă. Nu înțeleg motivul pentru care sunt buimac. Mi-e greu să mă concentrez, nu reușesc să aprofundez rapoartele. Tot cazul se află în cele patru sute de pagini cu date strânse cu migală de către echipa mea. Au lucrat cu eficacitate și abilitate, sunt buni, au încredere în mine. Îmi închipui ce gândesc, ce discută: „Inspectorul Ossa e la cârmă, e cel mai bun, el o s-o rezolve."

Mda...

Poate că de data asta se înșală.

Deși încă sunt linii deschise, baza anchetei este împrăștiată pe masa din salon. Pe multe pagini sunt adnotări și ipoteze, dar mintea mea este ocupată de o idee primordială: aceea că în spatele întregii povești e ceva mai mult decât un simplu caz de asasinat multiplu.

Mă ridic și privesc de la balcon. În spate se află moștenirea pe care ne-a lăsat-o Gaudí. S-a lăsat răcoarea și eu sunt în tricou, dar trebuie să-mi limpezesc gândurile, am nevoie de impactul înfiorător al celor opt grade de afară. Da, e frig, dar îmi place să-l simt pe piele, e cum trebuie să fie la început de februarie. Temperatura scăzută pare să-mi limpezească gândurile.

Asta e! Nu trebuie să studiez detaliile, ci să găsesc imaginea de ansamblu, relația dintre evenimente. Ce s-a întâmplat de au avut loc crimele? Pozales și Umbría, niște neica-nimeni; Albert și Turneu, niște copii de bani gata. Cu toții legați prin viciu, înghițiți de umbre. Morți. Așa de multe date despre copiii cu bani și așa de puține despre gazde... Dar cele patru echipe n-au reușit să găsească mai nimic despre ei. O discreție brutală, de parcă n-ar fi de pe lumea asta; nu cumpărau de la magazinele din cartier, nu aveau legături cu vecinii, erau mereu împreună, nu ieșeau cu prietenii, de fapt nu se poate spune că aveau prieteni! Ce ciudat! Foarte ciudat.

Aici e punctul nevralgic! Am decis că trebuie să schimb direcția investigației. Ne înșelăm. Nu pe bogătași trebuie să-i anchetăm în detaliu, ci pe cei doi neica-nimeni, la ei trebuie să fie cheia. E drept că găsim lucruri dubioase în sânul grupului amator de scufundări, că ies la iveală conflicte, gelozie, probleme, acolo poate fi ceva, dar nu e mai puțin cert că există un dezechilibru evident în investigarea celor două grupuri. Cum se poate să nu-mi fi dat seama de asta mai înainte? Și mai curios de atât, cum se poate să nu-și fi dat seama de asta colegii mei? Nici Joan, nici Rosell, nici subinspectorii, nici măcar unul nu și-a dat seama! Dau să-l sun pe Joan, dar mă opresc. Mi-am dat seama că e două noaptea și nu e o oră la care să deranjezi pe cineva care nu e de gardă. O să vorbesc cu el de dimineață. Da, e vreme. O să dorm câteva ore și o să reiau atunci povestea plecând de la noua perspectivă și cu mintea limpede. La culcare! De asta am nevoie.

Încerc să dorm. Mă întorc de câteva ori de pe o parte pe alta, caut poziția adecvată, mereu am fost un om cu tabieturi.

Dar nu mă fură somnul.

Îmi vine în minte o senzație similară, de acum câțiva ani.

Sus!

Ce mi se întâmplă?

Percep o neliniște latentă, caut motivul.

Chiar și pe întuneric, în dormitor, sunt capabil să mă îmbrac dintr-odată: blugi, ghete, tricou și geacă de piele neagră. Mă duc până în vestibul și iau insigna, pistolul și două mănunchiuri de chei. Verific încărcătorul armei, e ciudat, dat fiind că n-o fac niciodată. Totul e în ordine, în tocul de pistol de subsuoară mai am două încărcătoare duble, în total patruzeci și opt de gloanțe de 45, un arsenal suficient.

Suficient pentru ce? De ce mi-a trecut asta prin cap? Oare chiar nu îmi dau seama? Sunt iar pe cale să intru la un alt nivel al conștiinței, vechiul glas prieten este pe aproape. De puține ori îmi vorbește. Acum patru zile mi-a

salvat viața scoțându-mă din bătaia gloanțelor. Simt, acum e foarte aproape. Și unde o să merg?

Ce întrebare prostească!

Știu prea bine.

Imediat ce ies pe palierul de la etajul meu văd cum urcă liftul, gol, clanc-clanc-clanc-clanc-clanc-clanc. Clădirea e veche, la fel și liftul. Când am ieșit pe palier, lumina de pe scară era stinsă. Nu am avut timp să-l chem. Se oprește la etajul meu. Mi se ridică părul pe spate. Mângâi patul pistolului. Nu, nu e necesar aici, nu încă. E doar un avertisment.

Deschid ușa liftului și intru. Cobor până în garaj. N-am să plec cu mașina. Urc pe motocicletă, îmi pun casca, bag cheia în contact, iar puternicul zumzăit al motorului devine acompaniamentul muzical al stării mele sufletești. În noaptea asta nu e nevoie de un inspector, e nevoie de un războinic. Telecomanda deschide ușa garajului și motocicleta urcă pe rampă cu nervozitate.

Pornesc. Accelerez, și motorul de 1.100 de centimetri cubi își lasă o parte din putere în voia mea.

Barcelona noaptea. E aproape dimineață, într-o zi de marți; nu e nimeni pe străzile din Eixample. Cobor spre mare până pe Strada Aragó și aștept la intersecția cu Sardenya ca unda verde a semafoarelor de pe marele bulevard barcelonez care traversează orașul aproape dintr-o parte în cealaltă să fie de partea mea. Trebuie să-i cunoști trucul. Ține nouăzeci de secunde. Acum! Accelerez și motocicleta își arată potențialul, am opt benzi numai pentru mine. Mă așez lângă semafor chiar la schimbarea culorii. Motocicleta se menține pe banda centrală fără să se abată măcar un centimetru de la traiectoria ei. Imaginea șoselei mi-e limpede în minte. Chiar și cu ochii închiși, mă aflu în echilibru perfect.

E o plăcere pe care puțini o cunosc. Adăpostit în șaua mea, mă simt ca un cowboy urban; mediul este foarte diferit, dar senzația de libertate este fără îndoială identică. Pare că nimeni nu mă poate opri, că lumea e a mea. Zâmbesc la acest gând stupid. Nimic nu e mai puțin sigur decât lucrul ăsta.

Nu am nici cea mai mică idee unde merg. Sunt o marionetă în mâinile unor forțe necunoscute.

Poate că nu știe mintea mea, dar corpul o știe. Pe Balmes cotesc la stânga. Sunt și alte drumuri până pe Las Ramblas, dar asta îmi permite o mai mare rapiditate. Apoi, Pelai și după aceea în jos pe Las Ramblas. Aici sunt mai mulți oameni. Las Ramblas este epicentrul unui oraș deschis lumii, punctul de atracție al unui turism care caută autenticitatea, fără să știe că viața adevărată s-a mutat un pic mai încolo de bulevardul ăsta urban.

Mă opresc la Pla de l'Òs, în fața teatrului Liceu. Cobor aproape lângă ușă și mă simt din nou ca un cowboy, dar de data asta pe un tărâm straniu. O iau pe străduțe, departe de Las Ramblas. În mod ciudat, pe măsură ce cobor spre mare, se văd din ce în ce mai puțini trecători, până când dispar cu toții. Acum, împrejur nu e nici țipenie de om. Ajung în fața porticului de pe Strada Escudellers. Împing ușa și trec pragul. Iar când o fac, înțeleg că acela este un portic care mă va duce într-o direcție necunoscută.

28

Pe când urc treptele, simt că inima îmi sparge pieptul. E straniu că îmi pierd stăpânirea de sine. Nici în schimbul de focuri de acum câteva zile n-am fost așa de neliniștit. Mă opresc pe palierul etajului al doilea: o să-mi recapăt controlul, altfel nu mai urc deloc. Respir adânc și puțin câte puțin mi se încetinesc bătăile inimii, pulsul revine la obișnuitele cincizeci de bătăi pe minut, tipice oricărui bradicardic.

Hai, sus! Gata. Pot să mă stăpânesc. Tu poți cel mai bine să te controlezi. Limitele mele sunt încă departe.

Ajung în fața apartamentului doi de la etajul al treilea. Ușa e închisă. Două benzi ale poliției formează un X în cadru și opresc trecerea oricăruia străin de anchetă.

Știu că e de ajuns să împing să pot trece, fiindcă Grimau a distrus încuietoarea acum multe zile.

Pun palma dreaptă pe punctul în care se petrec benzile. O să împing. Cu mâna pe X, capăt o certitudine de o intensitate brutală: dacă intru, lucrurile o să se schimbe. Dacă mă întorc și plec acasă, o să pierd ocazia de a înțelege situația. Așa stă treaba, intrarea presupune un risc, abandonul nu va fi însă un gest de lașitate.

Am luat deja decizia.

E în firea mea.

Împing ușa.

Balamalele scârțâie și ușa se mișcă ușor.

Nu sunt conștient de faptul că inima mi-a luat-o din nou la trap, căci mintea îmi e concentrată pe analizarea locului. Intru strecurându-mă printre benzi.

Picioarele mele păşesc pe podeaua de la locul crimei. Nu mai trecusem pe aici din ziua aceea cu ordinul judecătoresc.

Lumina de pe scară se stinge.

Nu am nevoie de lanternă ca să ştiu unde se află întrerupătorul. Îl acţionez fără ezitare şi lumina din vestibul îmi dezvăluie apartamentul care ar fi anodin dacă podeaua nu ar fi acoperită de petele de sânge făcute de deplasarea echipelor venite să ajute patrula lui Grimau şi Clemente.

Închid uşa în spatele meu.

E momentul şi locul meu; nu trebuie să mai fie nimeni martor la ceea ce se va întâmpla.

Înaintez pe hol. Aprind lumina. Merg uşor, fiecare pas constituie afirmarea unei decizii inflexibile, dar la fel de dureroasă. Prima cameră. A doua cameră. A treia cameră. A patra cameră.

Cadavrele nu mai sunt aici. Cum e logic, odată prelevate probele, au fost duse la Insitutul Medico-Legal. Mai este, ca peste tot prin apartament, sânge uscat, înnegrit de trecerea timpului. Şi un miros aparte, de sânge, de organe, un ecou al evenimentelor trecute, încă prezente.

Ajung în camera de zi.

Încep să simt căldură.

Perdelele sunt încă pe jumătate trase. O dungă slabă de lumină luminează cu greu, difuz, camera de zi: e o lumină lăptoasă, firavă, ca şi cum felinarele de pe stradă şi-ar filtra lumina printr-un văl alb. Întrerupătoarele sunt chiar în stânga mea, îmi amintesc perfect, aşa cum îmi amintesc de restul apartamentului. Niciodată nu mă înşel când procesez mental un loc al crimei. Sus. Lumina a două veioze aşezate în colţurile camerei de zi creează două cercuri care urcă spre tavan.

Totul e la locul exact. Munca criminaliştilor a fost meticuloasă, asemenea celei a asasinului. Numai sângele uscat, care este omniprezent, dezvăluie

magnitudinea crimelor.

Merg spre centrul camerei de zi. Covorul a fost luat, sunt exact pe locul în care s-a aflat el. Aici a început totul.

Acum trebuie să fiu atent.

Trec, poate, treizeci de secunde.

Lumina fluctuează. E un bâzâit slab, cauzat de pierderea intensității veiozelor. Becurile se îndârjesc să mențină intensitatea, dar până la urmă cedează în fața forței care le domină. Mai rămâne lumina foarte slabă din exterior. Închid ochii. Acesta e un preludiu. Vreau să-i obișnuiesc cu întunericul care se va lăsa imediat.

Într-adevăr, și lumina din exterior pierde în intensitate și până la urmă dispare. Camera de zi rămâne în întuneric.

Simt fiorul.

Mi se zbârlește pielea, e ca și cum mi-ar trece cineva cuburi de gheață pe tot corpul. Mă înfior. E o impresie puternică, deloc dezagreabilă, doar ușor excitantă.

Sau așa ar fi dacă nu i-ar preceda misterului.

Se simte mirosul. Nu mă pot înșela. E oare mirosul morții mele?

„Atenție!”

Glasul meu a vorbit. Rareori apare de mai multe într-o perioadă așa de scurtă de timp: de două ori în numai patru zile.

Simt o mișcare în stânga. Nimeni nu ar fi putut-o vedea în afară de mine, copilul care mai întâi a urât întunericul și apoi l-a iubit.

E rapidă. Se deplasează ca un fulger. Cu greu îi deslușesc chipul, și nu reușesc să-mi dau seama despre ce e vorba. Încă o mișcare. Evită ferestrele, stă în colțuri. Se ascunde.

Scot pistolul și ridic siguranța. Sunt tensionat. Aici începe jocul. Umbra continuă să se deplaseze. Mențin pistolul pe direcția ei. Nu știu dacă va fi de ajuns pentru ceea ce îmi dă târcoale, sper că da. Sunt concentrat până la limite incredibile. Umbra avansează, degetul începe să alunece pe trăgaci, dar mă opresc, fiindcă obiectivul s-a abătut de la traiectoria inițială.

Intensitatea fiorului este teribil de mare. Ceea ce am simțit la locul crimei când am rămas singur în camera de zi nu e nimic pe lângă asta. Toată forța asta mă copleșește.

Umbra răstoarnă veioza din stânga. Acum, pe cea din dreapta. Cele patru scaune de la masă cad simultan, violent. O perniță zboară spre fața mea, și încă una. Le evit. Alta, iar asta chiar se lovește de mine. Cealaltă veioză cade în spate. Zgomotul diferitelor mobile se face auzit în tot apartamentul, se târăsc; lemnul geme. Rafturile bufetului se deschid și-și împrăștie conținutul pe podea, cad cuțite, furculițe, linguri, cad farfurii și se sparg; haosul pune stăpânire pe întreg apartamentul. În epicentrul furtunii la scară mică ce mă înconjoară, mă lovesc mai multe obiecte de care nu mă pot apăra. Mă retrag pe hol, urmărit de furia dezlănțuită. Abia dacă pot deschide ochii, dar nici nu e nevoie de asta ca să-mi dau seama că umbra e acolo, se apropie, din ce în ce mai mult. Se poate ca nimeni în afară de mine, care am memorie fotografică și un perfect simț al orientării, să nu fi putut scăpa. E posibil. E de asemenea posibil ca tocmai datorită acestor daruri să fiu aici unde sunt.

Pleacă!

Fugi! Ieși de aici! Fugi, biet om, care nu știi în ce te-ai băgat, aleargă, fugi de aici!

Deschid ușa și sar spre palier, rupând banda, mă lovesc și cobor cu dificultate pe scară; sunt trei la fiecare etaj, nouă în total. La ultima, cad și mă rostogolesc. Mă ridic dintr-o săritură, ies pe stradă, fug, scap, umbra mă urmărește, fug!

Afară sigur se termină. Umbra stăpânește în interior. Înconjurat de oamenii care se plimbă la orice oră pe Las Ramblas, o să mă simt în siguranță. Știu

că în singurătate se multiplică forța sa. Deja sunt afară, ies cu greu, gata, am ajuns.

Sprijinit de zidul de vizavi de Escudellers, studiez împrejurimile. Barcelona este învăluită într-o ceață groasă de o întunecime neobișnuită. Luminile felinarelor cu greu luminează pe o distanță de câțiva centimetri în alveolele lor metalice, întunericul cel mai vârtos pune stăpânire peste toate. Nu e nimeni cât văd cu ochii.

Și atunci, ușa casei începe să se deschidă.

29

Fugi!

Glasul meu mi-a dat un ordin presant. O iau la fugă spre Raurich. Strada Ferran este mai lată. Acolo trebuie să fie cineva, sunt numai vreo sută de metri. Forma mea fizică e excelentă, pentru un bărbat de vârsta mea. Mulți dintre puștii care abia au intrat în poliție nu ar face față nici rezistenței, nici vitezei mele.

Am ajuns la intersecție. Încă o sută de metri și o să ajung pe Las Ramblas. Vreau să sprintez când o altă umbră apare din zidul de ceață și mi se pune în drum. Strada Ferran e blocată, știu că pe acolo nu voi putea trece.

Mai repede!

Da, alerg, în susul Străzii Raurich, acolo nu pare așa de groasă. Accelerez, mai mult, tot mai mult. Chiar în spatele meu, simt că umbra avansează, se apropie. Alerg. Pentru prima oară în viața mea am un motiv, motivul suprem. Aici unde mă aflu nu mai sunt pereți de o parte și de alta, ci un spațiu amplu, o piață, așa de mult am alergat? Trebuie să fie Piața Pi. Și acum? La dreapta, Strada Ave Maria. Unde merg? Și mai bine, unde mă duc ele? Ceața se solidifică și mă împiedică să înaintez în direcția în care voiam să merg. Ajung în inima cartierului Barri Gòtic, nu e nici țipenie de om pe stradă. Liniște? Da, dar e întreruptă de gemetele mele puternice, bietul de mine, sunt afundat în inexplicabil.

Nu știu unde sunt, e greu de știut, cred că am cotit pe Banys Nous. Strada e ușor înclinată, probabil că e Baixada de Santa Eulàlia, în plin Call. Străzile sunt scurte, înguste, întortocheate. La stânga. Ah, am căzut! M-am lovit tare de o piatră. Sus. Încotro? Sant Felip Neri. Am mâna udă de la apa fântânii. Piața asta e o capcană, fiindcă are numai două intrări, una e cea pe care am venit, iar cealaltă pare să fi dispărut. Ar trebui să fie în dreapta, dacă m-am ridicat în aceeași direcție în care am căzut. Nu se vede nimic. Simt un frig tăios, îmi atinge brațul. Mă îndepărtez. Zidul de ceață mă împiedică să văd ceva. Ce să fac?

Trage, în dreapta!

Să trag? În cine? În ce? Ridic arma și observ deodată o umbră enormă care se precipită de peste tot spre un centru, persoana mea; e ca și cum m-ar înconjura o parte din suprafața unei sfere. Ceața lasă loc unui întuneric mai dens, uriaș. Trag de trei ori. Umbra se destramă. Nu pot să rămân acolo. Manevra pe care o s-o fac este sinucigașă, dar știu că n-am altă soluție. Simțurile obișnuite mă păcălesc, închid ochii și ies în fugă. E o nebunie, dar dă rezultate, da. La cot, geaca se freacă de piatră, fâș, fâș, fâș. Cum îmi amintește asta de copilărie, de episodul din peșterile El Soplao. Merg în paralel cu o stradă. Trebuie să fie Montjuïc del Bisbe. Îi remarc ușoara arcuire, mai întâi spre stânga, apoi spre dreapta... Se termină! Atunci la stânga. Picioarele mele percep înclinarea Străzii Bisbe și o cotesc spre Santa Llúcia. Sunt în fața catedralei. Deschid ochii, caut ajutor. Aici trebuie să fie cineva, cineva care să fie alături de mine, care să mă salveze. Deschid ochii.

Umbra a rămas în urmă.

Mă opresc în fața scării monumentale a catedralei.

Privesc împrejur: zidul de ceață pare să se oprească chiar la colț cu Strada Bisbe. Un soi de limbi de ceață se întind spre mine, dar le lipsește forța necesară să mă ajungă. Mă simt epuizat. Îmi sprijin palmele pe genunchi, îndoi trunchiul și aud vaicărul plămânilor dornici să primească mai mult oxigen. Gâtul meu uscat zgârie aerul; cu greu pot să înghit. Broboane mari de sudoare îmi alunecă pe obraji. Din pistol, pe care îl am în continuare în mâna dreaptă, iese un firișor de fum.

Îmi tremură tot corpul.

Umbra dă înapoi.

Mă întind pe pavajul ud, pe spate, cu pistolul între picioare și cu amândouă mâinile pe cap.

De data asta am reușit să fug.

...Și atunci mă trezesc. Sunt în pat. Pe întuneric. Domin perfect timpul. Trebuie să fie ora șapte, poate un pic peste. Ce caut în pat? Cum am ajuns până aici?

N-am nicio explicație pentru ceea ce s-a întâmplat. Eram la catedrală. Acum sunt aici. Îmi amintesc de o oboseală infinită, aidoma celei pe care o simt pe saltea, pentru că e salteaua mea, nu? Toate îmi stârnesc îndoiala, e normal. Da, așa e. Ating perna cu mâinile și îi recunosc forma. Îmi adulmec propriul miros și o urmă slabă a celui al Maríei. Deschid ochii, recunosc locul. Da, e camera mea.

Cum poate fi interpretată această scenă?

A fost reală? Un vis? Ce era cu umbra aia? Mă aștepta? Mă căuta? E o nebunie. Sunt nebun? S-ar putea. Mă cunosc, îmi cunosc vocea, percepțiile; nu sunt normal și mi-am asumat acest lucru, chiar și ceilalți și l-au asumat. Ar putea fi doar un episod psihotic, poate sunt bolnav și nu vreau să accept; ar fi o explicație simplă la o asemenea nebunie.

Nu. Niciodată n-am lăsat loc unei asemenea posibilități. De mult m-am acceptat așa cum sunt, cu bune și cu rele. Nu e asta.

Atunci poate prevăd viitorul? Poate că am văzut viitorul. Nu, nu e nici asta! Nu era viitorul. Sunt sigur. Era prezentul. Dar un prezent de vis. Asta e. Am primit un indiciu pe care să-mi bazez ancheta. N-am să merg până la locul crimei; dacă aș merge, s-ar întâmpla exact ce am visat. Nu e nici prezent, nici viitor. Pentru umbra aia timpul nu există, e acolo, mă așteaptă. N-am să merg. Dar acum încep să știu unde să caut.

Mă ridic. Sunt gol. Am obiceiul să dorm așa, fără haine; m-am obișnuit de când eram foarte mic, nu suport pijamalele. Îmi place să-mi simt corpul liber, fără constrângeri.

Mă dor mușchii, de parcă aș fi făcut efortul suprem. Merg spre baie pe întuneric, cum am mai făcut cu numai douăsprezece zile în urmă. Sunt în fața oglinzii din baie. Certitudinea mă lovește brusc, un alt fior îmi străbate corpul, ceva diferit. Nu e nici frică, nici groază, doar siguranță, irevocabila autenticitate, absoluta veracitate.

Știu foarte bine ce o să găsesc. Îmi miros mâna în drum spre întrerupător și, obișnuit cu el, simt în treacăt mirosul prafului de pușcă. Aprind lumina. Am fața plină de zgârieturi, de lovituri mici. Pe șold am o vânătaie pe cinste, încă una în cot. Nu degeaba mă simt istovit.

Dacă merg în parcare, voi simți cald încă motorul motocicletei. Când o să ajung la secția de poliție, o să fiu informat despre pătrunderea la locul crimei. Dacă o să merg în Piața Sant Felip Neri, o să găsesc trei gloanțe înfipte într-un perete.

Nu mă pot minți pe mine însumi. Sau poate că da? Chiar am fost acolo?

30

— María, nu știu de unde să încep.

— David, dacă ai venit să vorbim, probabil că ai o idee cât de mică pe tema asta.

— Eu...

E sâmbătă. Suntem la mine acasă, e un apartament frumos în Pedralbes, în partea bogată a Barcelonei, sus, spre Tibidabo, acolo unde noi, oamenii cu stare din oraș, ne izolăm de vulgaritatea intrinsecă ce ne înconjoară din toate părțile. O locuință de vacanță, al cărei proprietar, cedând în fața cântecului de sirenă al banului, ochiul dracului, a vândut-o până la urmă ca s-o transforme în vilă, chalé, cum spunem noi, catalanii, într-un bloc cu trei etaje. O oază de liniște, un adăpost pentru spirit, cu câțiva pini și stejari centenari împrejur.

David a venit pur și simplu, fără să anunțe. Îmi cunoaște bine obiceiurile, știe că în weekend iau micul dejun la zece, pe terasa exterioară, dacă îmi permite vremea, dacă nu, pe cea dinăuntru, unde bate de asemenea lumina soarelui. Iau micul dejun cu ziarul în mână, îmi place să-l citesc la prima oră. Ciudat e că puteam să ne întâlnim azi-noapte, așa i-am propus. Simt că în zilele astea trebuie să-l susțin. Că vrea să recunoască sau nu, experiența de a ucide un om lasă întotdeauna urme. N-a fost posibil, mă surprinde răceala cu care se manifestă. A preferat să stea acasă, să mediteze la caz.

Presupun că apariția lui are de-a face cu ceasurile de meditație, o avea vreo teorie pe care vrea s-o verifice, cum am mai făcut de atâtea ori. Întotdeauna mi-a apreciat inteligența, dar, în afară de asta, capacitatea mea de a fi cu picioarele pe pământ, nu cu capul în nori, ca el, este cea pe care o apreciază în aceste clipe. În orice caz, de obicei ajutorul meu ajunge să aibă valoare de mărturie. E drept că el apelează, dar nu e mai puțin adevărat că, odată sosit momentul de a vorbi despre dosare, ideile lui sunt așa de elaborate, încât numai i le confirm, sau, rareori, i le reorganizez ca să le dau forma corectă.

Bun, să continuăm. Meditez la sosirea lui așa, neanunțată. Și îmi amintesc de fraza pe care a rostit-o David imediat ce s-a așezat pe terasă: „Nu știu de unde să încep.”

Nu a venit să vorbească despre caz, ci despre el însuși. Să începem cu lucrurile evidente.

— Ce-ai pățit la față?

— Nu e întrebarea potrivită. Nu putem să-ncepem de acolo.

— Bine. Hai să simplificăm lucrurile! Zi-mi ce trebuie să te-ntreb.

David meditează la răspuns. Privirea i se pierde pe fereastră. Lumina soarelui răspândește o căldură moderată acolo unde ajung razele lui, printre crengile copacilor. E încă foarte devreme, dar e o zi neobișnuit de caldă, la fel ca toată această iarnă surprinzătoare. Nu știe ce să spună. David găsește brusc o întrebare căreia îi cunoaște răspunsul.

— Întreabă-mă cum mă simt.

— Cum te simți?

— Prost. Sunt în ceață.

— Lucrezi la un caz foarte complex. Și în ultima vreme ți s-au întâmplat lucruri complicate.

— Nici nu știi în ce măsură.

— Bun, am mai vorbit despre asta, dar...

— Nu. Nu știi. Nu vorbesc de caz.

— Atunci e vorba de ceva nou.

— Da. Nu. E ceva vechi, foarte vechi. Și nou în același timp. Așa cred eu.

David e nesigur? Ceva vechi, a zis, și nou în același timp? A sosit poate momentul pe care îl aștepta? Avem o relație de mai bine de doi ani, și abia dacă am vorbit despre viețile noastre. Cunosc doar crâmpeie din copilăria lui, a fost rezervat în privința trecutului. Ne-am ținut departe de povestea noastră personală, am trăit mereu în prezent. N-am cunoscut nicio pereche care să fi știut să trăiască fără să cunoască ce a fost fiecare dintre ei în trecut, pentru a se putea proiecta astfel împreună în viitor. Niciuna dintre prietenele mele n-a înțeles relația asta. Și eu, abia dacă reușesc.

— Da sau nu?

— Da și nu. Încep să cred că există o legătură între un aspect din trecutul meu și ceea ce mi se întâmplă acum.

Ce ciudat! Dar poate că asta explică ceea ce mi-a spus despre ochii cadavrului de la locul crimei – nu era omenește posibil să știe cineva, oare la asta se referă?

— Cu ce preferi să-ncep?

— Cu trecutul.

Da, cu trecutul. De regulă e mai simplu. Începe. Povestea îi ia aproape două ore. David mi-o spune oarecum dezordonat, sare de la una la alta, nu reușește să-i dea poveștii liniaritatea exactă, e ca și cum ar vrea să explice, dar în același timp s-ar feri de asta. Are logică, fiindcă cine ar putea înțelege că din copilărie există un glas, o prezență care îl veghează? Cine ar putea înțelege, în lumea asta rațională care ne înconjoară, că există ceva supranatural, precum acest înger păzitor care îl ocrotește?

Eu ascult și pun puține întrebări. Încerc să fac bine lucrurile. Nu mă las purtată de curiozitate. Sunt atentă la explicațiile lui confuze și recurg la mintea mea analitică pentru a pune lucrurile cap la cap. Eu, care îl respect. Eu, care îl iubesc.

După ce vorbim despre El Soplao, unde a cunoscut moartea și întunericul, începe să-mi explice cum i-a înfrânt pe amândoi inamicii până i-a acceptat în ființa și în soarta lui, până a reușit să-i folosească spre binele lui. Nu e

numai povestea așa cum a văzut-o copilul David, e povestea pe care a aflat-o când deja era mare, cea pe care i-a spus-o mama lui când, cu trecerea anilor, David adultul a fost capabil s-o înțeleagă. Dar povestea nu se termină aici, are mai multe de povestit, trebuie să-mi spună cum a ajuns să studieze Criminologia, cum a intrat în poliție și, în special, cum l-a influențat acceptarea iraționalului în cariera lui în rezolvarea de cazuri aparent imposibile. Cazul lui Mercedes Ruiz. Răpirea gemenilor. Cu ele a făcut istorie, îi recunosc acest merit.

Nu pierd șirul. Sunt mai mult decât surprinsă, dar nu pot s-o arăt. Trebuie să acționez cu profesionalism, nu degeaba sunt și psihiatru, nu numai medic legist. Iar un psihiatru nu-și poate manifesta sentimentele când studiază un caz, chiar dacă lucrul acesta îl apasă, cum se întâmplă acum. Acum înțeleg multe dintre purtările anormale ale lui David. Se conturează din ce în ce mai clar o explicare a acestei personalități așa de complexe și de atrăgătoare. Par să capete sens atitudini, sentimente, idei, tendințe. Nu știu dacă le pot face față, nu știu dacă ne vor afecta; este inevitabil să se întâmple așa. Știam eu că David ascunde ceva, dar niciodată n-am vrut să sap mai adânc, i-am respectat dintotdeauna liniștea. Deși nu mă așteptam la ceva de felul ăsta, e prea mult.

Prima parte s-a terminat. Se pare că se simte ceva mai bine. Mai devreme sau mai târziu trebuia să-mi povestească, nu exista altă posibilitate, nu putem să trăim ca și cum trecutul nostru n-ar exista, deși, din nefericire, asta înseamnă că poate avea o influență în prezent și în viitor.

Hotărâm să luăm o pauză. Ne ridicăm. El se duce la baie, eu fac o cafea. E un gest spontan care va servi de introducere pentru partea a doua. Lui David îi e mai ușor acum să înceapă. E direct. Îmi descrie senzația pe care a simțit-o la locul crimei când ne-a spus mie și lui Joan s-o luăm înainte în prima cameră. O face cu exactitate, nu e nici prolix, nici reținut, și-a schimbat discursul, acum e concentrat. Are o capacitate excepțională de memorare, șlefuită în lunga lui experiență analitică. E o descriere aseptică, științifică, practic un enunț. Își închipuie probabil că, dacă va fi lipsită de sentimentalisme, îmi va oferi mai mult material științific, mai multă veracitate, verosimilitudine, pe scurt. Pentru mine, lucrul ăsta nu e

important. Nu consider că prin exactitatea arătată în relatarea unei experiențe aceasta este mai credibilă. Poate că dimpotrivă.

Nu pun întrebări. El continuă. Acum vorbește despre ce i s-a întâmplat azi-noapte. Aici nu poate evita sentimentele, oricât s-ar strădui să le pună pe plan secund. Nu este posibil. E prea aproape și prea intens. Sunt atentă când povestește despre ieșirea din apartament, despre sosirea la locul crimei, despre urmărire. Totul e foarte ciudat, dar poate există un fundament teoretic care să explice. Însă când din fața catedralei ajunge în patul lui, întins, gol, mi se declanșează alarma în creier și bănuielile capătă formă, se umplu de conținut. Își termină povestea și, după ce suspină, așteaptă. Trag de timp bând cafeaua tare pe care îmi place s-o prepar în oala de pământ, așa cum m-a învățat el. Trebuie să continui. Pentru a-mi confirma impresiile, e necesar să explorez.

— David...

— Da.

— Lasă-mă să-ți văd fața.

— Sigur.

Plec de pe terasă și mă întorc cu servieta de lucru, în care sunt înghesuite principalele instrumente criminalistice de urgență. Îl așez pe David în lumina soarelui, e un privilegiu să pot lucra cu o asemenea luminozitate. Îmi pun o pereche de mănuși și-i studiez pe îndelete rănile. Sunt vreo douăsprezece sau paisprezece, în funcție de cum socotești. Patru dintre ele ar putea fi doar două: așa indică traiectoria, există o posibilă continuitate în zgârieturile de pe frunte și de o parte și de alta a nasului. Nu găsesc resturi în niciuna dintre ele.

— Arată-mi vânătăile!

Își scoate puloverul și tricoul și i se vede trunchiul, abia dacă are vreun pic de grăsime, dar nu e slab, fiindcă trage de fiare. Are mușchii bine definiți, seamănă cu ai unui atlet de la proba de viteză de patru sute de metri. Fără îndoială, un bărbat atrăgător. Își coboară pantalonii ca să îmi arate vânătaia

de pe șold; cu siguranță că lovitura trebuie să fi fost puternică. O pipăi. Nu e necesar, dar când o fac par să mă conving de existența ei. Fac la fel și cu cotul. Sunt așezată în fața lui. Îl contemplu aproape gol și, dacă nu aș fi îngrijorată, am putea face dragoste chiar acolo. Îmi plac lumina, situația, corpul acesta care sfidează trecerea anilor.

— Arată-mi unghiile!

David încuviințează, știe de ce i-o cer. Folosesc o lupă pentru a-i examina fiecare unghie în căutarea posibilelor resturi. E o analiză meticuloasă care îmi ia cinci minute. Folosesc chiar și penseta de câteva ori.

— Nu e nimic.

— Slavă Domnului.

— Credeai c-o să fie?

— Nu știu ce să mai cred.

— Nu te-ai rănit singur. O curățare atentă n-ar fi fost de ajuns pentru a scăpa de resturile de piele pe sub unghii. Sau, mai bine spus, dacă ai fi făcut-o, n-ai fi avut nicio urmă, pe pielea de pe sub unghii. Iar la tine sunt cele normale. Așadar, baia pe care ai făcut-o a fost în limitele normale, ale îngrijirii zilnice. N-ai viciat probele. Dă-mi pistolul!

Scoate pistolul Glock din partea din spate a pantalonilor și mi-l dă. Îl miros, apoi scot încărcătorul. Număr gloanțele, și, într-adevăr, lipsesc trei.

— Ți-aș putea face testul cu parafina, dar, dacă lipsesc, presupun c-au fost trase. Să lăsăm asta.

Și acum? Nu-mi vine să cred. E un adevărat coșmar. E așa pentru că, deși cea care crede asta e psihiatrul criminalist, cea care simte este femeia. Iar diagnosticul meu nu poate fi mai deprimant. Sunt psihiatru și criminalist! Ce alt diagnostic poate exista? Tac. Dar el vrea să știe și mă obligă să răspund.

— Spune-mi ce crezi. Haide.

— David...

— Spune.

— Eu...

— Zi!

Respir adânc înainte să vorbesc și spun pe negândite lucrul de care mă tem.

— La o primă examinare trebuie să-ți spun că ești foarte stresat. Ai avut halucinații auditive și vizuale. Ar putea fi un episod psihotic. E grav, David, trebuie să renunți la cazul ăsta, să mergi la un profesionist și să iei medicamente!

— Nu-mi poți cere asta, María. Nu se poate să crezi așa ceva.

— David, e foarte grav. Nu poți umbla pe stradă cu un pistol în starea asta. E periculos pentru tine și pentru ceilalți. Îți lipsesc trei gloanțe din încărcător. Nu știe nimeni unde au ajuns.

— Nu sunt nebun, María.

— Eu n-am spus așa ceva.

— María. Niciodată nu m-am îndoit de mine până azi-noapte. Trăiesc cu... ciudățeniile mele de atâția ani, încât sunt deja parte din mine. Dar niciodată n-au fost o problemă în munca mea. De fapt, ți-am demonstrat mai înainte c-au fost cazuri pe care nu le-aș fi rezolvat niciodată fără ele.

— Așa crezi tu. S-ar putea să nu fie așa.

— În ce fel?

Se arată sincer surprins de o astfel de posibilitate, și de asemenea neajutorat. Nu s-a gândit că ar putea exista o explicație rațională a acestor fenomene.

— De multe ori vrem să credem ceea ce ne convine să credem, deși nu e adevărat. Poate că ai crezut că rezolvarea acestor cazuri depindea de acest glas, când, de fapt, rațiunea ta îți dădea soluția. E posibil ca toate datele necesare pentru a rezolva aceste cazuri așa-zis imposibile să acționeze în tine. În realitate, glasul ești tu. Din punct de vedere clinic, s-ar putea considera o formă elaborată de disociere.

— Nu.

— Ba da, nu poți să negi. Sunt psihiatru. E perfect posibil. Știu. Și o știi și tu! Ai destule cunoștințe de psihiatrie.

— Mda. Atunci spune cum explici asta.

Scoate mobilul, apasă pe căsuța vocală și mi-l întinde. Se aude o voce pe care o recunosc imediat, e cea a caporalului Anglada: „Domnule inspector, ați avut dreptate. Locul crimei din Escudellers a fost complet dat peste cap, pare să fi avut loc un adevărat cutremur. Au fost răsturnate mobilele în toate camerele; sala este un dezastru; au fost golite sertarele, a fost distrus ce se afla înăuntru și resturile împrăștiate prin toată sala. Am să anunț să trimită o echipă completă și să încerce să evalueze ceea ce s-a întâmplat. Vă salut!”

— Am sunat la prima oră. Am solicitat ca Anglada să meargă să inspecteze locul crimei. Mi-a telefonat când veneam încoace cu motocicleta și am auzit mesajul chiar înainte să urc la tine. Spune-mi cum explici asta.

Doamne sfinte! Dau din cap. E așa de evident că mi se face și frică. Îmi dau lacrimile și cu greu pot să mi le stăpânesc.

— David. Chiar tu ai spus că ai plecat cu motocicleta. Ai fost până la Escudellers. Ai fost acolo. N-a fost nicio umbră. Umbrele nu răstoarnă lucruri. David...

— Înțeleg. Crezi că eu am fost. Că totul se petrece în mintea mea. Probabil crezi că sunt nebun de legat.

— Nu, nu e asta... Dar recunoaște că nu ți-e bine. Tu însuți ai ales să vii să-mi povestești. Asta în sine sugerează că te îndoiești. Trebuie să-nțelegi.

— Te înșeli. Mă simt foarte bine. De fapt, mă simt mai bine ca niciodată. Deși ai putea crede c-o iau razna, te asigur că mintea mea funcționează foarte bine. Niciodată nu m-am simțit mai receptiv și mai exact ca acum.

— David!

Se ridică și vine spre mine. Dacă ar fi fost altcineva, mi-ar fi fost chiar frică, dar nu mă pot aștepta la nimic rău din partea lui. Mă mângâie pe față, mă ridică și mă îmbrățișează, iar eu răspund la îmbrățișări fără să ezit. Știu că-mi simte lacrimile pe trup. La presiunea pieptului său, au cedat pentru a brăzda pielea iubită și a-i dovedi durerea mea. Îmi caută buzele și ne sărutăm. O face cu pasiune, eu sunt pasivă, mă las purtată. David e năpădit de foc, de focul care uneori îi strălucește pe piele, de focul care îi aprinde dorința, de focul care îl face să fie altfel; iar eu răspund, nu mai sunt criminalist, sunt doar receptaculul unei pasiuni ineluctabile, presantă dar pe deplin delicată. Ne îmbrățișăm din nou, ne mângâiem. David pare să vrea să mă convingă cu pasiunea lui. Dar eu? Vreau doar să mă bucur de momentul ăsta. Ceea ce simt nu e dorință, e doar dragoste, însoțită de un mare regret, și știu că poate mult timp de aici înainte nu am să i-o mai pot arăta; știu că nu pot îngădui ca David să-și facă meseria în starea asta, știu că, așa cum am gândit cu o oră în urmă, nimic nu va mai putea fi la fel între noi, și nu vreau să-mi amintesc de discuția asta cu tristețe. Dar, deși mă duce în brațe în pat, în brațele astea puternice pe care le ador și le mângâi pe măsură ce ne îndreptăm spre dormitor, deși facem dragoste cu tandrețe, tristețea e prezentă în fiecare mângâiere, în fiecare sentiment, în fiecare cuvânt, în fiecare geamăt...

E ora două. Sunt întinsă pe o margine a patului, acoperită numai cu un cearșaf fin. Am ochii închiși, dar sunt trează. David, îmbrăcat deja, îmi vorbește din pragul dormitorului:

— María. Știu că ești trează. Nu face lucrul la care te gândești. Am nevoie de o săptămână. Dă-mi o săptămână și-ți promit că o să rezolv încurcătura asta. N-am să te dezamăgesc, iubita mea. Fă asta și sunt la dispoziția ta, am să fac tot ce îmi spui tu. Dar lasă-mă șapte zile. Numai eu pot să-i dau de cap. Chiar tu ai recunoscut. Adu-ți aminte de cazul cu gemenii, sau de cel al lui Mercedes Ruiz. Au fost ceva special, ți-am povestit, și ăsta o să fie la fel.

Nu răspund. M-a copleșit o tristețe infinită. Nu știu ce o să fac. David iese din cameră. Aud cum se închide ușa de la ieșire. A plecat. Șapte zile pentru a rezolva cazul. Ce dracu' îmi mai pasă mie acum?

Partea a șasea

Cazul Mercedes Ruiz

31

Secția de poliție din Ciutat Vella, mai 1990.

Comisarul Fornells are o reuniune cu inspectorul Bárcena. Nu mai are mult până la pensie, dar, până va veni momentul, continuă să lucreze cu intensitatea obișnuită.

E un veteran responsabil, un om de echipă, dintre aceia care încearcă să-și înțeleagă oamenii.

Fornells și Bárcena analizează dacă a sosit momentul ca tânărul inspector Ossa să lucreze pe cont propriu. Fornells crede că da, a vrut să se consulte cu cel care, până acum, a fost colegul și șeful lui.

— Ce părere ai, Bárcena?

— E pregătit.

Comisarul Fornells încuviințează. Ossa lucrează de nouă luni în secția de poliție sub călăuzirea discretă a lui Bárcena, și toate rapoartele lui au fost extrem de favorabile. E inteligent, nu încape îndoială, e metodic și uneori strălucit. Dar trebuie să-și dea un pic drumul. Încă e puțin bățos, prea supus procedurilor și prea puțin instinctului.

— Ești sigur?

— Da. Adevărul e că la început i-a fost un pic greu. Una e să intri fluierând în poliție după ce ai dat un examen, și alta e să lucrezi, odată intrat, încorsetat de o grămadă de reguli. Dar acum s-a adaptat la rutină și, lucrul cel mai important, începe să înțeleagă în ce constă adevărata muncă a unui inspector.

— Interesantă observație. Acum, că nu sunt prea departe de pensionare, aș vrea să-mi spui care sunt concluziile tale în privința asta.

— Instinctul, Fornells, instinctul. Instinctul e totul.

— Hm, atunci trebuie să presupun că, dacă înțelege, e datorită excelentei tale munci de îndrumător.

— Haide, Fornells, nu mă mai bate la cap! Ai avut tu un motiv să aduci asta în discuție. Poate că nu sunt eu cel mai bun dintre oamenii tăi, dar știi că mereu îmi fac treaba. Și că am nas!

E adevărat, Bárcena e un inspector bun. Lucrează împreună de mai mult de zece ani și se calcă pe bătături zi de zi, dar se respectă unul pe celălalt și asta e limpede. Bárcena e dezordonat, cu capul în nori, ba chiar haotic, dar e drept că nu-l înșală mirosul și are ochi pentru detalii care de regulă sunt esențiale în soluționarea cazurilor. Și, de când îl „îndrumă" pe tânărul Ossa, randamentul i-a crescut și mai mult, dacă e posibil. Tocmai de aceea l-a convocat Fornells, care bănuiește că, oricât de bun ar fi Bárcena, se pare că Ossa nu e mai prejos. Ar putea lăsa echipa să mai lucreze așa o vreme, dar mai devreme sau mai târziu va trebui să-i ofere alternativa lui Ossa. Și momentul acela a sosit.

— Bun. Spune-i să vină! O să-l lăsăm pe picioarele lui.

— Mă rog, trebuia să vină și momentul ăsta.

— Până la urmă se pare c-o să-i duci dorul. O să ajungi să lași impresia că ești o cloșcă care-și face griji pentru puișorul ei.

— Du-te dracu', Fornells! Acum ți-l trimit. Mama ta!

Fornells râde când pleacă Bárcena. Nu durează mult și apare David. Bate politicos la ușă. O deschide numai când aude vocea superiorului său:

— Intră!

E un om serios, are tendința de a fi rezervat și, preferă să asculte mai degrabă decât să vorbească. E chibzuit. Echilibrat. Este exact opusul majorității membrilor personalului. Aceștia îl plac, dar nu e tipul care își face prieteni la serviciu, nu e acel fel de om. E un bun profesionist, dar îi

lipsește empatia. E rece? Nu, nu e asta... Dar ceva de felul ăsta, greu de definit.

— Vă ascult.

— Ce dracu', Ossa, de câte ori ți-am spus să mă tutuiești?

— Îmi pare rău, șefule. Îmi iese fără să-mi dau...

— ...Seama, știu. Hai, ia loc, că trebuie să stăm de vorbă!

David se așază, sprijinindu-se cu spatele de spetează. Scaunul e drept. Poartă sacou. Are un aspect serios, deși chipul său afișează relaxare. E tânăr. Foarte tânăr. Mai are ceva ani până să facă treizeci. Când îl privește, Fornells simte o oarecare invidie, de mult nu a mai simțit asta, s-a obișnuit să-și asume vârsta. Ossa a reușit, de la început, să-i trezească interesul, să-l facă să adopte o atitudine mai degrabă paternă decât profesională. Nu înțelege ce vede în el de-l face să acționeze astfel.

— Bun, tinere, a venit momentul. Începând din clipa asta, o să lucrezi pe cont propriu. Gata, nu mai ești omul lui Bárcena!

Ossa încuviințează, zâmbind discret. Ce nemernic, ce puțin se manifestă, ar trebui să se arate mai bucuros.

— La dracu', Ossa, nu pari foarte bucuros.

— Ba mă bucur, foarte tare.

— Ți se pregătește biroul din fund. O să poți să te instalezi în câteva ore.

— Vreun ajutor?

— Găsește-ți singur.

— Ca să mi-l găsesc, am nevoie de o mână bună. Iar asta depinde de tine.

E adevărat. Fornells e cel care împarte sarcinile în secție, îi place s-o facă, nu-i deleagă treaba adjunctului său. De el ține să-i ofere un caz important

sau să-i dea numai cazuri minore. Lui Fornells îi e clar. Are încredere în el, dar David trebuie s-o ia ușor. Îi întinde un dosar. Pe copertă e scris de mână „Mercedes Ruiz”.

— Pe biroul tău o să găsești câteva cazuri cărora colegii tăi nu le fac față. Și mai ia-l și pe ăsta!

Ce porcărie! Colegii i-au lăsat probabil pe birou o grămadă de absurdități, dintre cele care îți dau mare bătaie de cap, dintre cele plictisitoare, care nu îți aduc mulțumire, care nu servesc la nimic. Ce adunătură de nemernici, probabil că râd de el de nu mai pot, ce bucuroși or fi că i-au dat porcăria asta!

— Mercedes Ruiz. Soțul a anunțat sâmbătă dispariția ei.

— Într-adevăr. Chiar în acest moment, subinspectorul Marín îi ia o declarație în sala de interogatoriu. Deocamdată, contează pe el. Du-te acolo și preia tu cazul! Deși nu așa se procedează în mod obișnuit, trimite-mi rapoarte cu evoluția ta zilnică! Și, dacă ai nevoie de ajutor, să-mi spui!

— Da.

David e pe cale să părăsească biroul comisarului, când, în prag, se oprește și bagă capul pe ușă. Fornells se pregătea să-și aprindă o havană.

— Șefu’.

— Da.

— Mersi pentru încredere!

Pentru încredere, nu pentru caz. Disparițiile adulților sunt de obicei un lucru banal. Câți oameni nu dispar ca să-și schimbe viața, câți nu pleacă fără să lase o urmă măcar... Va fi un început dintre cele mai obișnuite. Dar, în definitiv, un început.

32

Sala de interogatorii nu este de obicei locul cel mai indicat pentru a lua declarația unui soț care anunță o dispariție. E spațiul în care sunt interogați suspecții. Ar fi fost mai normal să-l ducă la una dintre mesele de la primul etaj. Oare de ce a procedat așa Marín?

Deschide ușa sălii: soțul stă așezat pe o latură a mesei, iar pe latura cealaltă, Marín, în picioare, studiază niște hârtii. David se apropie și îi întinde dosarul. Marín vede pe copertă numele dispărutei și înțelege că inspectorul Ossa se va ocupa de caz. „Felicitări", îngaimă și îi cedează terenul cu abilitate.

— Domnule Masach, vi-l prezint pe inspectorul Ossa, el se va ocupa de dosar. Inspectore, acesta este domnul Mario Masach. A sunat sâmbătă ca să anunțe dispariția soției sale. Cum o cere protocolul, l-am informat că nu putem începe ancheta până nu trec douăzeci și patru de ore.

— Și cum n-a apărut după trecerea perioadei respective, am venit iar.

David îl studiază pe Masach, o primă privire nu e niciodată de ajuns, dar oferă primele indicii. Ceas elvețian de marcă, haine scumpe – croiala excelentă trădează mâna unui croitor. A vorbit cu siguranță de sine, este vocea unui om obișnuit să fie ascultat. Are bani. Și nu e un fitecine. Locuiește pe... Bulevardul del Born, foarte aproape de Santa María del Mar, într-o mansardă dintre acelea pe care le achiziționează cuplurile cu posibilități și le renovează pentru a le transforma în locuințe de lux. Sigur are o terasă cu vedere directă la biserică și, în depărtare, spre catedrală.

— Domnule Masach, spuneți-mi vă rog ce vă face să credeți că soția dumneavoastră a dispărut?

— Iar? I-am spus deja colegului dumneavoastră!

— Fiți amabil și spuneți-mi și mie.

— Bine. Rămăsese stabilit să mergem la sfârșitul săptămânii la casa pe care o avem în Masnou. Adevărul e că vineri ne-am certat dintr-o prostie și am decis să mă duc singur. Înainte să plec, i-am zis că o s-o aștept acolo. Sâmbătă n-a apărut, am sunat acasă de mai multe ori, dar n-am dat de ea. N-am dat mare importanță, m-am gândit că pur și simplu încă mai este supărată și că nu vrea să vorbească cu mine. Așa că a venit ziua de duminică și, după masa de prânz, m-am întors acasă. Nici atunci n-am găsit-o. Am venit la secția de poliție, am fost informat că trebuie să treacă douăzeci și patru de ore de când se constată dispariția, și iată-mă din nou aici!

— Bun. Să începem cu începutul. Lipsesc haine sau valize de acasă?

— Nu, m-am gândit că s-a supărat și poate s-a dus la sora ei, dar am găsit totul în ordine și, aparent, din dulapul ei nu lipsește nimic.

— Bani, bijuterii?

— Nu ținem bani în casă, doar cât să ne ajungă într-o zi. Cât despre bijuterii, sunt toate la locul lor. Nici din bancă nu lipsesc bani. N-au fost folosite cărțile de credit.

— Ați luat legătura cu sora dumneaei sau cu alte rude?

— Are numai o soră. Am vorbit cu ea în dimineața asta, și este și ea foarte îngrijorată.

— Avem nevoie de adresa dumneavoastră și de un număr de contact.

David întinde un pix și Mario notează cu mâna lui datele.

— Mi-ați putea spune de ce v-ați certat?

După întrebarea lui David se aude un suspin puternic. Mario Masach răspunde cu buzele pungite. Se arată mai degrabă nerăbdător din cauza a ceea ce pare să considere o amânare absurdă a căutării soției sale.

— Ca de obicei. Mercedes vrea de mult să avem un copil, dar eu nu.

— Aș vrea să știu în ce condiții s-a purtat discuția. Fiți cât mai exact posibil, vă rog.

— Chiar e necesar?

— Da, e necesar.

Răbdare. De regulă, oamenii nu sunt conștienți de importanța pe care o are reconstituirea ultimelor conversații purtate cu cei dispăruți. Uneori, ele ne oferă indicii pe care ei nu le văd. Trebuie explicat astfel încât să înțeleagă întrebarea așa cum este ea de fapt: nu este vorba despre incriminarea cuiva, ci pur și simplu despre strângerea de date.

— Bun... Am ajuns acasă de la serviciu pe la șapte. Ea plecase puțin mai înainte, eu am întârziat ca să pregătesc niște rapoarte.

— Lucrați împreună.

— Da, am un cabinet specializat în drept comercial, lucrăm pentru mai multe firme importante. Mercedes e și ea tot avocată, ca mine. Ea se ocupă de personal și de relațiile publice. E un agent comercial de primă mână.

— Sunteți asociați?

— Da, sigur, am deschis împreună cabinetul acum șase ani.

— Adresa și telefonul?

— Diagonal, 577. Vă dau cartea de vizită.

O scoate dintr-un portofel superb produs de o cunoscută firmă italiană, al cărui preț probabil că depășește salariul pe o lună al unui inspector. Nu încape îndoială, sunt putred de bogați.

— Continuați.

— Aveam de gând să plecăm spre Masnou în jur de opt ca să luăm cina cu niște prieteni în port. Dar cum eu am întârziat, Mercedes le-a telefonat să anuleze întâlnirea, fiindcă din cauza traficului de pe șoseaua de pe coastă cu

greu aveam să ajungem la timp. Era supărată. La început, n-a apărut subiectul sarcinii, pur și simplu mi-a reproșat că am ajuns târziu, de parcă aș fi avut de ales!

— De ce spuneți asta?

— Din partea unuia dintre clienții noștri cei mai importanți, un laborator farmaceutic, ni s-a cerut un studiu la zi cu privire oportunitatea fuzionării cu alt laborator aflat în plină expansiune, dar care are destul de multe datorii. Trebuia să realizez o primă evaluare cu datele bancare pe care mi le oferiseră și să redactez un raport exact. Clienții mei trec granița prieteniei de obicei, dar nu am considerat că abuzează. Pur și simplu am făcut ce aveam de făcut. Iar ea știa asta.

— Fiți mai explicit.

— Vreau să spun că nemulțumirea ei era absurdă. Nu numai eu, ci responsabilul oricărui cabinet ar fi făcut la fel!

— Atunci supărarea dumneaei...

— Avea drept cauză povestea dintotdeauna, ce altceva? E prost-dispusă de ceva timp și în orice situație reacționează la cea mai mică schimbare. Tocmai pentru că știu asta nu am băgat-o în seamă, m-am săturat să mă cert din aceeași cauză. Așadar, i-am spus că mă duc la casă cu hârtiile și c-o aștept acolo, să vină când îi trece indispoziția.

Prezentarea lui Masach pare convingătoare, a fost mai ales firească, fără urmă de afectare. David aruncă o primă momeală:

— Bun. Domnule Masach, ați explicat la început că v-ați certat dintr-o prostie, dar imediat după aia ați spus că poate că s-a supărat destul de tare încât să plece de acasă. Trebuie să-mi dați dreptate că nimeni nu-și pune problema să plece de acasă dacă nu are un motiv serios. Așa că prima dumneavoastră declarație pare contradictorie față de cea de duminică.

Masach neagă rapid din cap. Se arată serios și vehement.

— Nu, omule, adică inspectore! E drept că era supărată, și cred că s-a supărat și mai tare când am plecat și i-am închis gura. Da, s-a supărat. Dar mai trecuserăm prin situația asta. E o femeie irascibilă, iar eu, sincer nu aveam chef de... de... mă rog, la dracu'. În fine, fir-ar să fie, ăsta e cuvântul, nu voiam să mă cert! Avusesem o săptămână a dracu' de grea la serviciu și exact asta îmi lipsea într-o seară de vineri!

O reacție rapidă și spontană. Nu pare să se prefacă. Iar dacă din nefericire o face, urâtă treabă, fiindcă se descurcă foarte bine.

— Mai am să vă adresez o ultimă întrebare. E delicată.

— Spuneți.

— În afară de ceea ce mi-ați povestit, aș vrea să știu dacă aveți o relație de cuplu bună.

— Poftim? Ce vreți să spuneți?

E prea fin, un alt inspector ar fi fost mult mai puțin metaforic și mult mai direct.

— Nu vă simțiți jignit, dar poate ar fi posibil ca dumneaei să fi plecat cu altcineva. De-aia n-a avut nevoie de bani sau de haine. Uneori oamenii se satură de toate și dacă au cu cine pleca, își schimbă viața și lasă totul în urmă. Am mai văzut cazuri.

Masach neagă ușor în timp ce îl privește fix pe David. E o reacție autentică, e perplex, nu-i trecuse prin cap.

— Nu cred. Aș fi știut. Petrecem mult timp împreună, atât la serviciu cât și în afara lui. Iar relația noastră e bună, dacă lăsăm deoparte chestiunea sarcinii.

Din ce în ce mai rău. Fornells i-a dat un caz imposibil, pentru că pur și simplu nu există. Femeia a plecat. S-a săturat, și dusă a fost. Nu poți căuta pe cineva care vrea să plece. Și nu există niciun indiciu că s-ar fi comis o ilegalitate.

— Bun, deocamdată ajunge. Vă mulțumesc pentru răbdare. Gândiți-vă că ține de munca noastră să punem întrebări, deși au legătură cu intimitatea oamenilor. Vă las cu subinspectorul Marín, care o să ia declarația scrisă a discuției pe care ați purtat-o cu soția. Încercați să fiți cât mai exact posibil.

— Bine.

Trece aproape o oră, timp în care Marín reia discuția cu Masach. David urmărește scena dintr-o sală alăturată, din spatele ferestrei cu oglindă. Îl studiază pe îndelete. Nu vede nimic ieșit din comun. Când Marín termină cu luarea declarației, David intră din nou în sală.

— Văd c-ați terminat. Dați-mi voie să vă însoțesc până în recepție.

Așa și face, ajung în vestibul, urmați de Marín. Mai sunt și alți angajați lângă ușă, se întâmplă adesea. Se creează agitație și se pare că toată secția de poliție și-a dat spontan întâlnire acolo. David întinde o mână spre Masach. Avocatul i-o strânge cu putere și nu-i dă drumul cât timp întreabă:

— O s-o găsiți, nu-i așa?

— Domnule Masach, n-am să vă mint. Nu intră în atribuțiunile noastre obișnuite să căutăm adulți care au dispărut ca soția dumneavoastră, dacă nu există indicii că s-a comis o infracțiune. Dar o să încercăm. Stați fără grijă.

Bărbatul încuviințează. Pare abătut. Merge până la ușă, o deschide și iese. Atunci, peste murmurul diferitelor conversații, se aude un glas.

— El a făcut-o.

Urmează o secundă de îndoială. Uimirea i se zugrăvește pe chip.

— Cine a spus asta?

David a rostit cuvintele pe un ton ridicat. Toate discuțiile se sting. Deodată, își dă seama că-l studiază mai mult de douăzeci de perechi de ochi. Marín e primul care reacționează, fără să-și ascundă uimirea.

— Ce să spună?

David a perceput vocea de parcă ar fi plutit pe deasupra lui. De fapt nu părea proiectată de niciunde. Se simte ridicol. O fi prins vorbele dintr-o altă discuție. Există locuri în spațiile închise în care sunetul joacă feste. Își amintește de cazul concret de la o conferință pe care a susținut-o cu timp în urmă la Facultatea de Drept în fața unui grup de studenți la criminalistică; era un punct anume al pupitrului în care sunetul părea „să curgă” și „să cadă” pe el în loc să se ducă în față.

— Nu, nimic, mă gândeam... Cred că m-am înșelat.

— Bun, să ne-ntoarcem la treabă. Vrei să las dosarul în suspensie?

O întrebare pertinentă.

— Nu, lasă-l pe biroul meu. O să arunc mâine o privire.

— Bine.

Marín se duce să facă ce i s-a spus. În vestibul, activitatea reintră în ritmul normal, deja nimeni nu mai e atent la inspectorul Ossa. A auzit clar: „El a făcut-o.”

Da, asta a spus glasul.

Dar ce glas?

33

— David, cum merge treaba?

— Mai bine să nu vorbim de asta, Fornells. Cum mă temeam, dragii mei colegi mi-au lăsat o grămadă de rahat, de nu-ți vine să crezi.

Râsul lui Fornells e sincer și contagios.

— Nici nu mă așteptam la altceva din partea lor! Adevărul e că ai fost o mană cerească pentru ei. Dar n-o lua ca pe ceva personal, cu toții am trecut prin asta. Iar dacă îmi ceri un caz interesant, o să vină și el. Tu muncește cum trebuie și demonstrează-ne tuturor cât valorezi!

— Bine, am înțeles.

— Fă-mi un rezumat. Ce cazuri ai în desfășurare?

— Două jafuri, unul e o spargere, în celălalt au pătruns printr-o spărtură. Niște hoți recent sosiți în cartier care creează probleme în partea de jos a cartierului Raval. Traficanți de droguri care se afișează cu din ce în ce mai multă obrăznicie pe Rambla de Santa Mònica. O plângere retrasă de un proprietar de restaurant din Plaza Reial, care acum ceva vreme a afirmat că a plătit o sumă anume pentru „protecție”; aș vrea să vorbesc cu proprietarul ca să încerc să-l prind pe mafiotul care îl extorchează. Și în ultimul rând, cazul lui Mercedes Ruiz, dispăruta.

— Hm. Câte un pic din toate, și nimic cine știe ce. Cel mai interesant e de departe cel al proprietarului de restaurant. Bag mâna în foc că e vorba despre vechiul nostru amic Morgadas. Numai el e capabil să „convingă” discret pe cineva să retragă o plângere.

— Morgadas. V-am auzit vorbind mult despre el. Dar nu înțeleg cum e posibil să „lucreze” de atâția ani în zona asta și voi să nu fi fost capabili să-l înfruntați.

Privirea lui Fornell devine brusc serioasă. David l-a lovit unde îl doare. Oftează din rărunchi înainte să răspundă.

— David, te asigur că nimănui nu i-ar plăcea mai mult decât mie să-l bage la răcoare. Dar tipul ăsta e deosebit. De mai bine de douăzeci de ani își extinde imperiul din Raval și Barri Gòtic spre restul orașului, și niciunul dintre noi, inspectorii sau comisarii care am lucrat în zona asta, nu a reușit nici măcar să-l neliniștească. I-am prins pe unii dintre oamenii lui, inclusiv un locotenent. Dar niciodată n-am reușit să-l facem să-și trădeze șeful. Structura afacerii lui e clasică, dar diferența o fac oamenii. Îi sunt loiali până la fanatism, sunt oameni care îi datorează totul. Iar el are grijă de ei ca un patriarh. E un om ciudat, dificil. Și periculos. Așa că mă tem că n-ai să reușești nimic. Spune-mi ce știi despre cazurile celelalte.

— Jafurile. Despre spargere, deocamdată nimic. Cel în care au intrat printr-o spărtură pare mai interesant, s-a petrecut într-un magazin de argintărie de pe Strada Princesa. Au dat dovadă de o tehnică extraordinară, e o treabă de profesionist. Și captura a fost importantă, argint și aur alb.

— Verifică vânzătorii de lucruri furate din zonă. Tipul ăsta de marfă se pasează repede de regulă. De multe ori îi angajează concurența. De vagabonzi ce zici?

— Sunt imigranți. Au tendința de a fi violenți. Îi neliniștesc pe vecini.

— Zona de influență?

— Zona Rambla del Raval.

— Am să coordonez câteva patrule de la siguranța publică pentru a ne spori prezența și pentru a crește senzația că stăpânim situația. Dacă n-o facem noi, Morgadas o să se implice el în chestiune.

— E în stare să facă și chestia asta?

— Unde nu avem noi acces, are el. Și uneori, deși pare greu de înțeles, putem avea în el un fel de... Să-i spunem aliat de circumstanță.

— Domnule comisar, mi-e greu să accept că așa stau lucrurile.

— Înțeleg. Dar am să-ți spun că, dacă te deranjează așa de tare, să-ncerci să-l prinzi. Între timp, să nu respingem ceea ce ne convine, chiar dacă vine din partea inamicului. Să continuăm trecerea în revistă! Vorbește-mi despre traficanții de droguri!

— Nu se ascund. De fiecare dată par și mai aroganți.

— Ciudat. Au întrecut măsura. Pregătește o descindere cu polițiști în civil, îi prinzi cu mâna în borcanul cu miere, și la răcoare cu toții! Una e să facă trafic, și alta e să se creadă la ei acasă. În încheiere, vorbește-mi despre dispărută.

— Am vorbit cu rudele ei. Sunt îngrijorați. Nu-i stă în fire să facă așa ceva. Nu știe nimeni dacă a fugit cu cineva.

— Prietenele?

— La fel.

— Soțul ce zice?

— Pare dezorientat și speriat.

— Vecinii, oamenii din cartier? Ce se știe despre ora dispariției?

— Nimeni nu știe nimic. Nimeni n-a văzut nimic.

— Insuficient ca să continuăm cazul. Renunță și ocupă-te de traficanți și de proprietarul de restaurant.

Fornells aranjează niște hârtii. Pare să fi încheiat trecerea în revistă a dosarelor lui David. Cu toate acestea, dacă bătrânul comisar pare să fie cu gândul la altceva, tânărul inspector rămâne pe loc fără să se miște un milimetru. Fornells îl vede nemișcat, îl cunoaște bine și interpretează corect atitudinea.

— Ce e?

— Cazul Mercedes Ruiz.

— Zi!

— Nu vreau să renunț la el.

— De ce?

Bună întrebare. Cum să explice că se simte neliniștit, că simte un murmur în adâncul lui din momentul în care Masach a plecat de la secția de poliție și a auzit glasul acela straniu în minte? David se gândește de zile bune la asta și nu reușește să găsească o explicație rațională. Totuși, a stârnit o mare neliniște în adâncul său.

— Fornells, tu ai încredere în mine. Știu. Și îți mulțumesc, știi asta.

— Haide, David, nu te mai da după cireș, cum se spune acum, și treci la subiect!

— Dă-mi voie să anchetez în continuare dispariția.

— Care e motivul?

— Soțul.

— Ai spus că era dezorientat și speriat.

— Îhî. Îl bănuiesc.

— Te mai întreb o dată, care e motivul?

David nu-i poate spune nimic concret. Dar trebuie să-i trezească curiozitatea lui Fornells, altfel n-o să-l lase să continue ancheta, cel puțin oficial.

— Atitudinea lui mi se pare suspectă. E... prea perfectă. E prea firesc. Exagerat de firesc. Fiecare reacție a lui e cea corectă, nu proiectează nici cea mai mică bănuială. Iar asta mi se pare că bate la ochi.

O manevră inteligentă. Fornells este dintre aceia care cred în instinct, în prima impresie, în experiența copoiului. Meditează câteva secunde înainte să răspundă. Deocamdată David a creat o breșă, a reușit.

— L-ai interogat în detaliu.

— Da, i-am refăcut mișcările la secție două zile mai târziu.

— Trebuie să fi remarcat ceva pe lângă această... s-o numim „impresie personală”.

— Coincidențe și posibilități. Vezi tu, din apartament pot intra direct într-un garaj privat de la subsolul casei. Au două mașini. Una dintre ele, cea cu care a mers el în weekend la casa din Masnou, e un SUV de mari dimensiuni.

— Interesant. Continuă! Spune-mi ce a făcut sâmbătă dimineața.

— A fost la cumpărături, a luat pâine, ziarul. A mâncat în restaurantul din portul de agrement. A spălat mașina. Apoi a petrecut o parte din seară cu câțiva cunoscuți, am verificat totul.

— Hm! Înțeleg unde bați.

— Putea să-și ucidă soția în casă, s-o bage în portbagajul mașinii, s-o ducă până la casa din Masnou și să scape acolo de cadavru. A avut timp pentru asta.

— Îmi oferi foarte puțin. Spălarea SUV-ului nu e de ajuns nici măcar ca indiciu. David, e drept că totul pare să ducă pe soț, dar în același timp ne lipsește cel mai mic indiciu care să-ți confirme senzația.

Da, știe și el, e destul de puțin. O simplă înlănțuire de posibilități. Acum urmează câteva fărâme de sinceritate și de dăruire profesională:

— N-am mai mult de atât, o posibilitate și o intuiție. Asta e tot. Dar dacă nu-mi spui să renunț la caz, o să-mi folosesc timpul liber ca să continui să cercetez. Poate dacă mi-ai da ocazia să percheziționez domiciliul soților Masach, am găsi ceva.

Fornells scoate un trabuc gros, taie un capăt mușcând din el pur și simplu, scapără un chibrit și începe să-l aprindă, trăgând cu putere în timp ce meditează. După câteva fumuri lungi, ajunge la o concluzie.

— Bine. Continuă cazul. Dar să nu aud de percheziții, judecătorul n-o să fie de acord. Și acordă-i prioritate proprietarului de restaurant. Tot ce are legătură cu Morgadas are întotdeauna prioritate.

— Mulțumesc, șefu', n-am să te dezamăgesc.

David iese din birou. Nu-și ascunde o anume bucurie. Fornells meditează la decizia lui. Nu e mare lucru. Dar are încredere în acest bărbat. Vede în el ceva special, e diferit, a știut asta din prima zi în care a intrat în secția de poliție. Dar o fi cu adevărat, sau așa vrea el să-l vadă?

34

— Domnul Masach?

— Da.

— Sunt inspectorul Ossa. Mi-ați putea deschide? Aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră câteva minute.

— Da, sigur, urcați.

Își încearcă norocul. David a decis să treacă pe la Masach cu speranța că va găsi vreun detaliu, vreun un indiciu. Nu-i sunt foarte clare lucrurile. Știe că Masach e acasă, pentru că l-a urmărit de când a ieșit de la birou. De fapt, Masach ar putea refuza să-l primească, „Nu e momentul potrivit, mai bine mâine, trec eu pe la secția de poliție”. Oricare scuză clasică ar fi fost de ajuns.

David mizează pe consimțământul lui, un instinct obscur l-a împins să-l urmărească, nu „crede”, ci „știe” că e vinovat, iar vinovații de felul lui Masach sunt dintre aceia mereu la dispoziție, dintre cei care nu se ascund niciodată. Singura problemă e că nu există niciun indiciu care să facă legătura dintre el și dispariția soției sale.

Casa lui Masach e un mic palat de pe vremuri transformat în apartamente de lux. E elegant. Au lăsat la vedere piatra veche. Decorațiile amestecă vechiul cu noul. Aici miroase a bani. În vestibul e un portar care îl salută pe David. Inspectorul urcă la mansardă cu ascensorul general, la ușa locuinței îl așteaptă stăpânul acesteia, îi întinde mâna, i-o strânge.

— Intrați, vă rog, luați loc!

— Vă mulțumesc.

Aspectul e desăvârșit, culori elegante combinate cu mobilier de calitate, tâmplărie de lux, aleasă, antichități. Nu încape îndoială, le merge bine

afacerea, probabil că facturează sume fabuloase. Masach îl însoțește până în camera de zi. Fereastra e impresionantă. După cum și-a imaginat, are vedere directă spre turlele bisericii Santa María del Mar, și în spate, spre cele ale catedralei. Nivel înalt și bani mulți.

— Aveți noutăți?

— Adevărul e că deocamdată nu. Suntem destul de dezorientați.

— Serios? Când v-am văzut la video-interfon, am avut speranța că poate îmi aduceți vești...

— Nu, îmi pare rău.

— Și atunci?

— Am venit să discut cu dumneavoastră. Uneori se întâmplă să scăpăm din vedere detalii nesemnificative. Mereu e bine să discuți despre ultimele cuvinte care s-au rostit.

Scepticism, lehamite sau sesizează cumva o umbră de neîncredere pe chipul lui Masach?

— Poate fi util.

Un suspin, adânc.

— Inspectore, v-am povestit totul în detaliu. De două ori.

— Vă rog.

David e tânăr, nu a împlinit treizeci de ani, în ochii lui se citește infinita deznădejde cauzată de experiențele care i-au marcat viața. De regulă nu o arată, își ține ascunsă această puritate înnăscută, acolo unde nu o ajunge nimeni, căci atunci când o lasă să iasă la vedere e capabil să dezarmeze pe oricine. Și, cunoscându-și forța, se simte rușinat în fața acestei etalări premeditate care întotdeauna i se pare indecentă.

Acum recurge la ea.

Și obține rezultatul pe care miza, deși cu o urmă de reticență aproape insesizabilă.

— Bine.

Și-a atins obiectivul. E momentul să revadă punctele-cheie.

— Domnule Masach, n-o să trecem din nou în revistă toată discuția. Încercați vă rog să vă amintiți care au fost cuvintele exacte ale soției dumneavoastră când ați anunțat-o că vă duceți la casă.

Masach meditează, pare să-și caute în memorie și, când începe să vorbească, rostește cuvintele cu lentoare, încercând să-și amintească exact și să redea întocmai. Este fără îndoială o deprindere profesională.

În următoarea jumătate de oră, Masach redă pas cu pas discuția pe care a avut-o cu soția lui, o face la modul aleatoriu, trece de la una la alta, amestecă momentele. Deși David i-a spus că lucrul cel mai important era momentul de dinainte de plecarea lui Masach, acesta continuă să vorbească despre ceea ce s-a petrecut până în momentul sosirii sale acasă în noaptea dispariției. Inspectorul se joacă cu intențiile soțului. Într-un final își atinge adevăratul obiectiv, acela de a o obține o a doua declarație disimulată.

— Vă mulțumesc pentru efort.

— Credeți că va servi la ceva?

— Așa sper.

Este momentul unei despărțiri ceremonioase. Își strâng mâna. Chipul soțului trădează oboseală. David sesizează în continuare o panică ascunsă, bine tăinuită, dar fără îndoială că ea există.

Și la puțin timp după ce părăsește acea clădire maiestuoasă, așezat pe o bancă de pe Bulevardul del Born, în spatele bisericii Santa María del Mar, rațiunea îi spune că, fără îndoială, Mario Masach și-a ucis soția, după care s-a descotorosit de cadavru.

E pe deplin sigur, e limpede ca lumina zilei. Și va face tot ce îi va sta în puteri pentru a găsi dovezile necesare.

35

— El e autorul.

— Ce dovezi ai?

— Niciuna.

— David, am mai avut discuția asta.

— Fornells, n-am dovezi, dar am certitudinea asta.

— Eu nu trăiesc din certitudini, și, în plus, nu-mi văd capul de treburi. Îți dau două minute să mă convingi.

— Aseară am fost acasă la Masach.

— În ce calitate ți-ai permis să te prezinți la el acasă?

David sesizează o undă de reproș în cuvintele comisarului. Nu i-a picat bine. Nimic din ceea ce se obține neoficial nu se poate utiliza ca probă validă într-un proces.

— Am putea spune că neoficial. I-am cerut să-mi reamintească discuția pe care a purtat-o cu soția lui în noaptea dispariției. Am argumentat că ar putea fi util în anchetă să-mi compar datele cu ceea ce-și amintește el.

— Și a făcut-o.

— Da.

— E complet atipic. De ce i-ai cerut-o dacă avem deja declarația lui oficială, luată în momentul înregistrării denunțului?

— Asta am să-ți explic după aceea. Uite, asta e o copie a declarației oficiale.

— Și acum?

— Mai întâi citește-o. Cu atenție maximă.

Fornells își studiază ceasul de mână, îi va lua mai mult de două minute. Dar e curios să cunoască motivul care l-a dus pe David la o asemenea concluzie. Așa că se afundă în lectura celor cinci pagini ale declarației lui Masach. Și o face cu conștiinciozitate, îi ia vreo zece minute să deguste fiecare cuvânt.

— Și acum...

— Acum ascultă.

David scoate un aparat de înregistrat portabil cu minicasetă – încă sunt foarte departe vremurile înregistrărilor digitale – îl pune pe masă și apasă pe butonul de „play”.

Vocea lui Masach e calmă, dar reflectă îndoială, ezitare, bărbatul pare să mediteze la fiecare cuvânt. Întrebările lui David îl forțează să rememoreze conversația într-un mod aleatoriu. Masach își menține tonul care sugerează că se concentrează; Fornells e atent, totul pare să se potrivească cu textul pe care tocmai l-a citit. Nu sesizează contradicții, nu există o eroare de care să se agațe pentru a investiga în continuare, nu pare să fie nimic de interes.

Absolut nimic!

Iar când înregistrarea s-a încheiat, brusc comisarul „înțelege”.

Și atunci David surâde.

— Oprește, oprește acolo.

David oprește înregistrarea. Fornells ia transcrierea și dă primele două pagini. Identifică fragmentul, ridică privirea de pe pagini și își privește în ochi subordonatul.

— Dă înapoi la întrebarea pe care tocmai am auzit-o!

David se supune. Abia dacă întârzie o clipă, și în timp ce o face nu-și poate reține un zâmbet triumfător. Nu e mândrie, îi place să vadă că bătrânul încă mai are instinct, că timpul nu le vine de hac oamenilor, că mintea poate să rămână trează sfidând trecerea timpului.

— Futu-i, futu-i și iar futu-i! Treci la cea de dinainte!

Inspectorul se supune. Ascultă noua declarație în timp ce comisarul găsește întrebarea în transcrierea inițială.

— Nu-mi vine să cred! Cea de dinainte!

Repetă procedura. Trec patruzeci de minute în care tot dau înainte și înapoi. În toate cazurile, trag aceeași concluzie.

— E incredibil!

— Da, textul declarației orale e identic cuvânt cu cuvânt cu cea scrisă în ziua în care a anunțat oficial dispariția.

— Acum înțeleg de ce ai spus că aveai certitudinea, dar nicio dovadă.

— Într-adevăr! Numai un om care a memorat în totalitate un text ar fi capabil să-l reproducă cu o asemenea exactitate. Masach a mințit. A pregătit o declarație convingătoare și apoi a învățat-o pe de rost. E vinovat! Și o să fie un vinovat foarte greu de prins.

— Pui de cățea. Nemernicul pare pe deplin convingător, îl simți mâhnit, îndurerat. Nimeni n-ar bănui!

— Sunt de acord. S-a prefăcut ca un maestru. E un actor de primă mână.

— E avocat! Bun, bine... Dar în ciuda înregistrării, tot avem prea puțin, ca să nu spun că n-avem nimic. Niciun judecător n-o să ne permită să continuăm. Niciunul n-ar accepta asta ca probă. Noi doi putem fi de acord cu concluzia asta, dar, chiar dacă ar ține seama de înregistrare, ar argumenta că este vorba despre un om cu o memorie excelentă, datorită activității sale profesionale.

— Am putea pune mai multă presiune pe Masach. Să ne vadă aproape, peste tot. Să se simtă supravegheat. Poate că așa o să cedeze.

Fornells se gândește la această idee, dar e evident că nu-l convinge.

— Nu. Nu asta e calea. N-o să înghită momeala. E prea stăpân pe el. E tare. Masach știe să facă față presiunii. Munca lui e foarte exigentă, e obișnuit cu asta. Va trebui să cauți alte soluții.

— Fornells, Mercedes Ruiz e îngropată pe undeva pe lângă casă, în Masnou. Dacă am porni o căutare cu o echipă specializată, am găsi-o.

— Asta nu e decât o supoziție. Da, e posibil ca totul să se fi întâmplat cum zici tu. Dar n-avem nici măcar o dovadă, niciun indiciu care să-l incrimineze și de care să ne legăm ca să pornim ancheta! Găsește-l tu. Dacă o să reușești, o să-ți obțin permisiunea!

— Imposibil. Nimeni n-ar putea găsi nimic mai mult.

— Atunci n-avem niciun caz. Nu pot ordona începerea unei căutări fără dovezi.

Amândoi tac. Discuția pare să fi ajuns într-un punct mort. Deodată, soluția vine de la sine.

— Auzi, David, hai să i-o cerem lui direct! N-are niciun motiv să refuze. În plus, nu o poate face fără să-și atragă singur bănuieli! Ce motiv ar avea să refuze? Ar contrazice atitudinea de maximă colaborare cu poliția de până acum. Dacă ar face-o, ar putea trezi suspiciuni.

Genialitatea unei idei așa de simple îl dezarmează pe David. Dar, după bucuria inițială, vine un gând care stârnește îndoiala.

— Bine, dar ar trebui să avem o scuză cât de mică s-o putem face.

— E simplu. E de ajuns să spunem că o femeie care semăna mult cu soția lui a fost văzută de către un martor în timp ce mergea spre casă. Am putea adăuga că a fost văzută cum este luată de o mașină. Asta ar putea fi de ajuns.

— Șefule, ești un geniu. Dar știi la ce mă gândesc?

— La ce?

— Dacă e așa de inteligent, trebuie să fi anticipat posibilitatea asta.

E evident. Masach reușise până în acel moment să-i scoată din joc. Dar numai insistența și acel glas straniu care vine în sprijinul intențiilor lui David au reușit să creeze o posibilitate de rezolvare a cazului. Se joacă cu focul.

— David, dacă pornim o acțiune de căutare și n-o găsim, o să pierdem orice altă posibilitate. Și atunci, pe lângă problemele pe care ni le poate atrage, cazul va trebui clasat. Gândește-te bine înainte să pun mâna pe telefon și să-l sun pe Masach.

E o decizie importantă. Și toată e în seama lui David. E responsabilitatea lui. Cântărește argumentele pro și pe cele contra, logica îi spune că are dreptate, că se poate să se fi întâmplat cum și-a imaginat el. Dar dacă n-a fost așa? Și atunci se întâmplă din nou. Nu poate spune că nu se așteptase.

— Fă-o. E acolo.

Iar? E nebun? Nu mai e nimeni acolo, numai el și Fornells. Nimeni altcineva! Dar glasul a fost limpede și categoric. Cu greu reușește să se țină cu firea. Nu, nu merită să se gândească la ceea ce se întâmplă. Va fi timp și pentru asta. Acum iese la iveală instinctul de vânător; nu există polițist rasat care să nu îl posede și care în același timp să nu fie posedat de el.

— Să-i dăm drumul, Fornells. Mercedes Ruiz e acolo. Am s-o găsesc. Fii sigur de asta.

36

E ora opt dimineața. Sunt pregătiți de căutare, zece oameni și trei câini vor străbate terenul pe care se află atât casa din Masnou, cât și loturile învecinate. Îi însoțesc inspectorii Bárcena și Ossa, împreună cu subinspectorul Marín. Harta porțiunii pe care o vor cerceta se află pe o masă de lucru de afară. Inspectorul Bárcena revede ultimele instrucțiuni. Cu ceva ani în urmă, a participat la o căutare similară, de aceea David i-a cedat lui conducerea operațiunii. În camera de zi a casei, însoțit de câțiva colegi avocați, așteaptă Masach.

Bárcena arată, cu harta în mână, locul în care se va desfășura prima parte a operațiunii. David aruncă o privire la terenul accidentat spre care se extinde proprietatea. Nu va fi simplu. Lanțul muntos începe aproape de țărm; la numai cinci sute de metri de plajă se înalță versanții. Nu sunt foarte înalți, dar sunt abrupți; aceasta este zona în care ploile declanșate brusc coboară cu forță spre mare; auzi frecvent la știri despre mașinile târâte până la plajă de forța curenților de apă. Mare greșeală. Omul construiește unde vrea el, în loc să o facă unde îi permite natura.

Casa e construită pe coastă, în pantă. Mai demult, se foloseau aceste terenuri terasate la muncile agricole ca să se evite diferențele de nivel. Acum abia dacă mai sunt măslini, de care se ocupă o cooperativă din apropiere; restul terenului e neîngrijit, și o parte importantă, în paragină. Numai casa, restaurată cu grijă, mai păstrează splendoarea vremurilor de odinioară. Le va lua toată ziua să exploreze întreaga proprietate.

— E toată lumea gata? Nu uitați, să fiți atenți la cele mai mici detalii! Dacă aveți îndoieli, e mai bine să vă opriți și să verificați locul.

Marín primește confirmarea echipei. Însoțiți de primele raze ale soarelui ascuns până în acele momente de ceața dimineții, oamenii din echipa de căutare lasă cei cinci metri de rigoare între ei, iar fiecare al doilea, al cincilea și al optulea polițist are un câine. Pornesc, atenți la orice porțiune de teren care prezintă urme că ar fi fost răscolită sau cu urme suspecte de

anvelope, atenți la reacțiile câinilor. Mirosul lor este extraordinar, știu mirosul lui Mercedes Ruiz, i-au adulmecat hainele. Animalele din Unitatea Canină sunt extraordinare. Câinii au aproximativ două sute douăzeci de milioane de celule sensibile la miros. Capacitatea lor le-ar permite să descopere un cadavru îngropat la doi metri sub pământ, inclusiv la două luni de la îngropare.

Au pornit.

În primele trei ore nu găsesc nicio urmă. Într-o zonă anume, câinii s-au arătat oarecum neliniștiți, dar nu au găsit nimic interesant, numai urmele vreunui mic animal sălbatic. După ce s-au oprit pentru scurt timp să mănânce, pornesc iar la drum. Odată acoperită zona cultivabilă, terenul urcă spre munte și devine accidentat. Starea de spirit a lui David e proastă, tulbure; un neastâmpăr pare să-l mâne înainte, trebuie să se strunească în fiecare clipă pentru a respecta regulile convenite și a nu-și lăsa în urmă colegii.

Parcă l-ar chema ceva!

Zona devine din ce în ce mai abruptă, ajung la un fel de platou, iar în față se zărește un intrând natural.

— Marín, apare pe hartă zona asta?

Subinspectorul scoate harta din rucsac și o studiază o clipă înainte de a răspunde.

— Da, uite aici! E o zonă impracticabilă. E mai jos decât dealul, în mod normal e plină de apă, sau cel puțin așa arată harta. Privește terenul, în funcție de anotimp apa se scurge în josul povârnișului, acolo se vede clar o ravenă.

— Vrei să spui că în mod normal nu se poate merge acolo?

— Așa se pare. Am stabilit să ocolim dealul și să reluăm drumul pe partea cealaltă.

Așa era prevăzut.

Până în acel moment.

— E acolo jos.

S-a auzit din nou glasul. Și nu-l poate ignora.

— Liniște, toată lumea!

Marín se apropie, surprins. Dar nu mai puțin surprins e David, care cu greu reușește să-și disimuleze impresia pe care i-a provocat-o reapariția straniului glas.

— Ce se întâmplă?

— Haideți să mergem acolo.

— Auzi, Ossa, zona aia e foarte abruptă, mă gândeam să renunțăm la ea. Cu greu ar fi putut s-o aducă până aici. Și cu atât mai puțin să târască corpul acolo înăuntru, în zona asia așa de accidentată.

— Acolo, în dreapta, e un drum forestier. Putea să vină cu mașina până aici. Oprește grupul și vino cu mine să aruncăm o privire.

Marín se arată sceptic, dar se supune. Merg amândoi până la drum. Trebuie să aibă vreo doi metri lățime, suficient cât să poată trece un SUV. David studiază pământul bătătorit. Ploaia de acum două zile a șters orice dovadă, se observă apa strânsă în făgașe, dar nu sunt urme de cauciucuri, care ar putea fi considerate dovezi.

— Nu putem ști dacă urmele astea sunt recente. De multe ori, făgașele vechi se mențin luni întregi, uneori chiar ani, în funcție de configurația terenului.

— Hai să vedem râpa.

O intrare îngustă, cu o lățime de vreo doi metri și o înălțime de trei metri. O traversează cu o oarecare dificultate, pentru că îi împiedică arbuștii.

— Se poate trece. Aduceți vreo doi câini!

Doi dintre membrii Unității Canine înaintează și pătrund în râpă, urmându-i pe David și pe Marín. După vreo cincizeci de metri, ajung la baltă. Acolo se despart. Balta are o suprafață de cincizeci de metri. Îi dau ocol până ajung pe partea opusă. Dacă balta pare puțin adâncă în zona din apropierea râpei, e evident că adâncimea sa poate fi considerabilă în marginea în care se află ei acum.

— Ar simți câinii mirosul dacă dispăruta s-ar afla pe fundul bălții?

— Nu dacă e mai jos de aproximativ un metru, un metru și jumătate. Apa împiedică animalele să simtă mirosul. Și au trecut deja prea multe zile de la dispariție.

— Ossa, e aproape imposibil să fi putut ajunge până aici cu cadavrul.

Lui Marín îi este limpede. Privirea oamenilor din Unitatea Canină este și ea elocventă. Li se pare totul o dovadă de încăpățânare din partea inspectorului Ossa. David se apropie de marginea bălții. Apa e murdară, stătută, se simte un miros ușor de putrefacție naturală, și multe insecte zboară pe deasupra ei. Decizia e una singură și evidentă. Nu contează ce cred ceilalți. Folosește stația ca să ia legătura cu echipa care așteaptă în casă și să le dea noile instrucțiuni.

— Baza, aici echipa de pe teren.

— Recepție, aici baza.

— Ia legătura cu comisarul Fornells. Spune-i că am nevoie urgentă de o echipă de scafandri. Vreau să ajungă în mai puțin de două ore, cât mai e încă lumină.

— Domnule inspector, n-o să fie simplu să aducem o echipă într-un răgaz așa de scurt, fără s-o fi solicitat din timp.

— Hai, la treabă, acum!

— Recepție, șefu', terminat.

Trei ore mai târziu, scafandrii își încep treaba. Fornells a reușit imposibilul. Balta nu e mare în diametru, dar este într-adevăr adâncă. După două ore de căutări, găsesc cadavrul lui Mercedes Ruiz pe fund, cu o greutate legată de picioare, s-o țină pe loc. Scafandrii o ridică.

— Niciodată nu m-aș fi gândit că omul ăsta ar fi în stare s-o ucidă, și cu atât mai puțin s-o aducă până aici. Cum Dumnezeu ai știut...

— Sună la bază. Să-l aresteze pe Masach. Ocupă-te de demersuri.

Marín se supune. Privirea lui David Ossa Planells e absentă, contemplând macabrul spectacol pe care îl oferă cadavrul lui Mercedes Ruiz, deja în stare de descompunere, umflat de apă. Înfășoară cadavrul să-l poată transporta. Este un spectacol cumplit până și pentru cei care au văzut moartea îl formele ei cele mai diverse. Marín preia conducerea, impresionat de deciziile pe care le-a luat superiorul său. Legenda inspectorului Ossa începe într-o zi ca aceasta. Marín va fi primul care o va răspândi. Dar David, în ciuda aparențelor, nu se mai gândește la caz. Îi e indiferent că Masach poate și-a ucis soția accidental, că a împins-o, că aceasta a căzut, s-a lovit de o masă și și-a rupt gâtul. Nu-i pasă că poate Masach are o amantă, o stagiară tânără din cabinetul său, de care era așa de îndrăgostit încât să ia serios în calcul posibilitatea de a se despărți de soție.

Nici măcar nu-i pasă de Mercedes Ruiz. Nu acum, deși îi va păsa de ea mult timp, în viitor, când va fi conștient că a rezolvat un caz aproape imposibil de rezolvat și că a făcut-o călăuzit numai de instinct.

Se gândește la el.

Glasul a făcut totul.

Dar nimeni nu aude glasuri care îi dau informații. Iar cel care aude este considerat bolnav mintal. Este oare cazul lui? Înnebunește? Nu se poate! David are vaste cunoștințe criminalistice, nu așa se manifestă schizofrenia. Atunci ce dracului e? Ce i se întâmplă? De unde vine glasul acela? Oare nu e pur și simplu manifestarea unui instinct ocult de polițist? David se îndârjește să găsească o explicație rațională de care să se agațe, are mare

nevoie de ea, altfel ar înnebuni acolo, pe loc. Până atunci, cea care îl ținuse cu capul pe umeri fusese căutarea bietei Mercedes.

În acel moment, când întoarce privirea, pe când se întunecă, iar umbrele pun stăpânire pe râpă, cu fața spre baltă, fără să țină seama de țânțarii care îi dau târcoale pe deasupra capului, amintiri de demult, din copilărie, îi revin brusc în memorie.

Glasul său. Nu e prima oară când l-a ajutat un glas.

Și, de bună seamă, nu va fi nici ultima.

Partea a șaptea

Enigma

37

Ies din apartamentul Maríei. E clar că nu am obținut ceea ce voiam, tăcerea ei nu implică acceptarea, mai degrabă cred că dimpotrivă. Iar asta schimbă totul. La dracu'! Nu mă așteptam ca María să mă dezamăgească așa. Am căutat înțelegere, complicitate și am găsit surprindere? Teamă? Cine știe. Dar era loc de alt răspuns? Putea reacționa altfel? Am căutat amanta din ea, nu medicul. Și le-am găsit pe amândouă. Of, of, bat câmpii, nimeni n-o cunoaște cum o cunosc eu, ea e așa cum e, trebuie s-o iau cu bune și cu rele, nu pe părți. Doar atât puteam găsi, și știu asta foarte bine în adâncul ființei mele.

E adevărat, știu. Și atunci de ce m-am dus?

Încep să mă îndoiesc de toate. Oare are dreptate María? Îmi dă târcoale nebunia? N-ar fi mai bine să mă duc la secție, să predau pistolul și insigna și să mă pun la dispoziția unui psiholog? N-aș fi nici primul și nici ultimul polițist care are nevoie de îngrijiri; noi, cei care îi protejăm pe ceilalți, până la urmă ne umplem de suferința semenilor, care, mai devreme sau mai târziu, ajunge să ne înfrângă rezistența. Nu suntem supereroi, suntem niște bieți oameni cu o responsabilitate care uneori devine prea mare.

Nu. Nu trebuie să renunț la îndârjirea mea. Știu că nu sunt nebun. Am văzut umbra, m-a urmărit. Știu că a existat un motiv pentru care am ajuns până la ea. Numai cineva cu darul meu o poate simți. Sunt altfel decât ceilalți. Nu e un episod psihotic, deși are toate caracteristicile unuia. Trebuie să continui!

Ajung până la Via Laietana învăluit în liniștea de la amiază. Orașul se pregătește să se bucure de odihnă. Pe străzi se simte forfota familiilor și a prietenilor care se întâlnesc înainte de masă. Motocicleta se deplasează cu dezinvoltură, în ciuda gabaritului ei. Parchez chiar în fața secției de poliție, nu durează mult, ba chiar las și cheile în contact; polițistul de pază o va supraveghea.

Nu-mi ia nici cinci minute să cobor în stradă. De data asta am la mine o mapă plină de foi. Am făcut și o copie a fișierului și am pus-o pe un USB.

Urc pe motocicletă, traversez strada fără să mă asigur și mă întorc acasă. Douăzeci de minute mai târziu, sunt în camera mea de zi, nu mănânc, nu mi-e foame; sunt mistuit de o patimă care mă împiedică să fiu atent la lucrurile care nu au legătură cu cazul. Pe dosar e trecut un titlu – „Pozales”. Aici se află tot ceea ce au găsit echipele mele despre el. Și aici se află, prin urmare, cheia întregii enigme.

Hai să vedem. De la început. Avem datele de bază: Pozales era un tip oarecum ordonat; într-un sertar din casa lui din Escudellers își păstra amintirile, fotografii, livretul de familie al mamei sale, carnetul de elev...

Ignacio Pozales García. S-a născut în 27 iunie 1970 în Barcelona. Și-a petrecut copilăria pe strada Botella, în Raval, cu mama sa, Eva Pozales García. Este fiul unei mame singure, are cele două nume de familie ale ei, așa figurează în livretul de familie. O femeie puternică, a reușit să-și educe bine copilul într-o vreme în care lucrul ăsta nu era văzut cu ochi buni, erau alte timpuri. Bun, cartierul: o zonă a clasei de mijloc cinstite, plină de meșteșugari, de prăvălii, cu o viață proprie bogată, un cartier în cartier, zona de sus a cartierului Raval, cel care se învecinează cu partea de sud a cartierului Esquerra de l’Eixample, aproape de Piața Sant Antoni. Face școala generală și liceul la Salesianos de Rocafort. E ciudat, pentru că sunt și alte școli mai aproape, în special EPSA, foarte aproape de casa lui; nu că ar fi departe liceul salezienilor[14], la numai zece minute, dar celălalt e la două sute de metri de casa lui și este centrul de referință al cartierului. Nu are studii universitare. Face un modul de secretariat, dactilografie, informatică, lucruri fără importanță. Muncește de tânăr, la douăzeci de ani lucrează deja la o firmă de asigurări de pe Ronda de Sant Antoni. După aceea mai are și alte posturi, niciodată nu stă prea mult într-unul, un produs tipic al actualei societăți capitaliste, se mută de colo colo, lista nu se mai termină niciodată. În ultimul rând, din anul 2000, lucrează la Primăria Barcelonei. S-a înscris pe lista de funcționari suplinitori pentru postul de ajutor de funcționar și i s-au oferit mai multe contracte de șase luni, ultimul de doi ani, suficient pentru a-i asigura un venit minim cu care să se întrețină. Până aici, totul e bine. O viață normală, ca atâtea altele. Cum o fi ajuns la afacerea cu droguri? Ce ciudat...

O clipă, o clipă, să vedem ce e cu iubita. Meritxell Umbría Deulufeu, născută în 20 septembrie 1974. Locuiește cu părinții în Borí i Fontestà, lângă parcul Turó. E o fată de bani gata dintr-o familie bună. E ciudat cum s-au amestecat aceste două lumi, care de obicei sunt ca apa și uleiul. Fata are o copilărie tipică în lumea ei, e înscrisă la Damas Negras, școală religioasă pentru fetele din clasa superioară. Meritxell are studii universitare, dar nu trece mult și într-un moment anume din tinerețea ei se detașează emoțional de mediul său, se apropie de lumea politicii, intră în legătură cu grupuri care luptă pentru independență; ăștia mereu au fost progresiști, ceea ce face ca „fata" să cunoască și alte realități străine de turnul de fildeș al Barcelonei de la Diagonal în sus.

Relația cu Pozales începe în anul 1996. Prin urmare, sunt de doisprezece ani împreună. Ce neplăcere pentru părinții lui Meritxell, oameni respectabili, catalani din tată în fiu, ca fata lor să se încurce cu fiul unei venetice, care pe deasupra mai e și mamă singură. Ce poamă și-a ales, nu găsea și ea tineri de familie bună și cu nume important?

Să ne întoarcem la Pozales. Da, știm că făcea mici învârteli pentru Morgadas. Dar când a intrat în lumea drogurilor? Când a început să consume? Avea viciul ăsta din tinerețe sau e de dată mai recentă? Nu sunt prea multe date despre tânărul Pozales, ce ciudat. Sunt lacune serioase în biografia lui. Majoritatea datelor sunt mai recente. Echipele s-au oprit la perioada imediată, e logic în cazul omuciderilor și asasinatelor, nimeni nu caută cu zece ani în urmă dacă biografia nu pare să semnaleze conflicte începute în trecut. Iar în trecutul recent, ancheta se concentrează pe munca lui la Primărie, în biroul urban de încasări amenzi de circulație, colectare a impozitelor; el, împreună cu alți o sută de angajați, are grijă să nu se scape din vedere nici măcar o singură plată a chinuiților cetățeni barcelonezi. Declarațiile colegilor lui nu spun mare lucru, toți sunt de acord în această privință, își vedea de treabă, nu aveau relații mai strânse decât era cazul, era un tip rezervat, nu au existat confesiuni.

Nu e mare lucru de care să te agăți. Să ne întoarcem la fată. Meritxell renunță la facultate în anul patru și își caută de lucru, devine independentă. E mare supărare în familie, mama aproape că leșină. Nu se pune problema de nuntă mare la Montserrat, nici banchet pentru rude și prieteni, ce pată pe

obrazul familiei. Meritxell caută un loc de muncă și găsește. Începe într-o librărie studențească. La puțin timp după aceea, se duce la o altă librărie, generalistă; își petrece viața profesională dintr-o librărie în alta, fără a ajunge să aibă contract fix în vreuna dintre ele, cu excepția ultimei.

Toate acestea sunt lucruri obișnuite. Dar nu mă așteptam să găsesc altceva, membri ai unei secte satanice, tineri dependenți de heroină, actori porno, astea sunt profile năstrușnice, hollywoodiene. Asta e Spania, aici de cele mai multe ori viețile aparent normale se precipită și devin situații extraordinare. E cazul și acum. Și totuși, trebuie să fie ceva; trebuie să fi apărut ceva care să-i precipite viața. Trebuie să găsesc. De unde să încep? Arunc o monedă în aer: cap pentru el; pajură pentru ea.

Moneda se răsucește de mai multe ori. Pentru o fracțiune de secundă se oprește pe cant, până la urmă cade, și iese cap. El. Trebuia să fie așa. Pozales. Băiete, am să te desfac piesă cu piesă, n-o să rămână niciuna la locul ei. Mi-e limpede ca lumina zilei.

14 Ordin catolic înființat de Sfântul Ioan Bosco, care are drept scop ajutorarea tinerilor.

38

Ziua de duminică a trecut ca o boare. Ziua de luni nu aduce nicio noutate, nu am primit niciun telefon, nici de la secție, nici de la María. Am ales să mă țin deoparte, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, evitând discuția de sâmbătă dimineață.

Am avut îndoieli în privința hotărârii Maríei: era posibil să anunțe așa-zisa mea stare la Afaceri Interne, iar băieții ăia veseli s-ar fi grăbit să mă scoată din circulație. La toate câte se întâmplă, nu pot exclude că așa o să fie până la urmă. Dacă voi face cel mai mic exces, l-ar putea depista ei, e clar că María va lua măsuri. E mai bine să fiu prudent, chibzuit. E fundamental să nu-mi pierd controlul; oricum nu o fac niciodată, să nu fie asta prima ocazie. Așadar, la treabă!

Puterea unei insigne e uriașă. Răzvrătitul bate în retragere, cel puternic ezită, arogantul se face mic, iar cetățenii obișnuiți par cuprinși de teamă când o văd, de parcă ar ascunde taine demne de a fi cercetate de polițiști. Asta este în mod normal puterea fricii, iar când aceasta nu are niciun efect, e puterea vinei, fiindcă cine nu are niciun motiv să se căiască? Cine este fără de păcat să arunce primul cu piatra; la momentul acela nimeni nu a putut s-o facă. Cu toții avem ceva de ascuns, în majoritatea cazurilor, chiar și de noi înșine.

Dar azi, aici, insigna nu are această putere. Oferă autoritate morală, îmi dă respectabilitate, credibilitate. Nimic mai mult. Voi sta de vorbă cu un om al Bisericii. Nu cred că are prea multe de ascuns și cu atât mai puțin motive să se căiască. Când ni se vor întâlni ochii, nu voi putea apela la privirea scrutătoare în fața căreia se predau înspăimântați interlocutorii mei; chiar e posibil ca cel pe care îl interoghez să aibă o privire asemănătoare, sau chiar mai puternică decât a mea, privirea duhovnicului, privirea celui care cunoaște bine vina altora.

Mă aflu în Martí Codolar. Este o reședință aflată în proprietatea salezienilor, ordin religios înființat de către Sfântul Ioan Bosco, la jumătatea secolului al XIX-lea. După ce am luat legătura cu școala Rocafort la care a studiat Pozales, și după o discuție cu actualul director, am descoperit nu după mult timp, cum era logic și simplu de ghicit, că responsabilii școlii din vremea aceea nu mai erau în activitate. Unii muriseră, alții fuseseră mutați în funcție de nevoile ordinului, iar câțiva erau deja în vârstă, așteptau să fie luați de Creator și își duceau ultimele zile în azilul Martí Codolar. Este un loc frumos de la poalele muntelui Tibidabo, sub șoseaua Rabassada. E o veche fermă, mai bine spus o veche proprietate căreia i s-au adăugat două clădiri mai recente, înconjurate de o grădină mică.

Ajung acolo cu motocicleta. Încă sunt într-o dispoziție războinică și, conducând-o, simt că reușesc să îmblânzesc strania neliniște. Parchez în exteriorul incintei principale, lângă ușa de acces a complexului și intru pe jos. Nu am aspectul unui polițist tipic, iar azi mai puțin ca oricând, dar interlocutorul meu nu este omul care să observe detaliile astea. Este vorba despre Ernesto Pallarés, un bătrân salezian, coordonatorul anilor terminali ai școlii generale și apoi profesor de materii umaniste la liceu. Directorul școlii Rocafort mi-a dat datele lui. Se pare că Pallarés este persoana ideală pentru ceea ce mă interesează pe mine, dat fiind locul în care trăiește. Ba chiar, din câte apare în arhive, i-a fost profesor lui Pozales.

La intrare, mă salută un portar. Mă prezint și cer să vorbesc cu părintele Pallarés. Nu e nicio noutate, deja au fost anunțați prin telefon de sosirea mea de cei de la școala Rocafort. Portarul, un om neîncrezător, îmi studiază legitimația cu atenție, de parcă nu ar crede ce scrie pe insignă. Un polițist în vizită la un bătrân om al Bisericii... Nu e nevoie să-i citesc gândurile ca să înțeleg că nu-i place deloc vizita mea. Dar nu cu portarul vreau să stau de vorbă, așa că puțin îmi pasă de părerea lui.

— Așteptați aici o clipă! Mă duc să-l caut pe părintele Pallarés.

Îi ia locul un tânăr, pare seminarist; îi șoptește la ureche o recomandare portarului, care dispare pe o ușă laterală. Tânărul își disimulează o anume nervozitate. Privirea ațintită pe umflătura de la spatele meu e elocventă. Un om înarmat în acest loc nu poate fi binevenit. Aceasta nu e casa Domnului, dar aici locuiesc copiii lui preferați.

Portarul se întoarce și îi dă instrucțiuni seminaristului:

— Tânărul preot o să vă însoțească în grădină, mai târziu o să vină și părintele.

Zâmbesc în sinea mea: parcă ar vrea să mă controleze; sunt un element nelalocul lui venit să tulbure proverbiala pace care trebuie să domnească aici.

O luăm pe niște coridoare împodobite cu ceramică în stil modernist. Clădirea este decorată cu măiestrie. Păstrează parfumul vremurilor de odinioară. Nu s-a lăsat purtat de vremurile moderne, care uniformizează orice loc. Are un farmec aparte. Printr-o ușă laterală se vede o capelă mică. Zăresc un bătrân care se roagă. O fi părintele Pallarés?

Ajungem în grădină după ce trecem pe sub un arc de piatră. Mergem pe lângă o peluză cu iarba îngrijită. Mai încolo, lângă un zid mic, se află două bănci încălzite de soarele dimineții.

— Așteptați aici! Părintele Pallarés o să vină imediat.

Mă așez. Dispunerea nu e la voia întâmplării: zidul te apără de vântul de la apus, iar piatra este încălzită toată dimineața de soare, oferindu-ți un loc cald. Seminaristul nu zăbovește prea mult și se întoarce însoțit de părinte. E un om bătrân, are cel puțin optzeci și cinci de ani, lat în talie și scund, cu o sutană lungă, cum se purta pe vremuri. Simt încredere când îl văd așa, e mult de când n-am mai călcat într-o biserică și n-am mai văzut un preot. Îmi place când exteriorul trădează interiorul; sutanele sau gulerele îi deosebesc pe preoți de ceilalți oameni. Părintele se apropie. Odată ce ne aflăm față în față, seminaristul pleacă. Îl salut întinzându-i mâna. Bătrânul o strânge cu forță. Are mâini puternice, a muncit, nu s-a îndeletnicit cu distracția. Îi studiez chipul. E brăzdat de riduri adânci; are păr puțin, peste urechi, alb. Ochii lui par lipsiți de strălucire și poartă ochelari. Ca în cazul majorității preoților, sunt un model mai vechi, cu rame groase; ei nu aruncă niciodată cu banii ca să fie în pas cu trufașa modă. Sigur e un om de origine modestă, ca atâția alți oameni ai Bisericii de dinainte și de după război, care și-au găsit prin religie locul în lume. Eu sunt cel care începe discuția.

— Bună dimineața.

— Da, e bună. Sunteți...

— Inspectorul Ossa.

Nu-i arăt insigna. E clar că nimeni nu ajunge până în interiorul reședinței fără să treacă de controlul de la poartă, prin urmare se știe foarte bine cine sunt.

— Spuneți-mi, inspectore, cu ce vă pot fi de folos?

— Vreau să-mi povestiți tot ce se poate despre un om care v-a fost elev cu ani în urmă, Ignacio Pozales García.

— Ignacio Pozales... Ignacito. Da, îmi amintesc de Ignacito! Dar nu-mi amintesc de fața lui. Au trecut așa de mulți ani și am avut atâția elevi...

Scot de la spate un dosar de plastic în care am documentele, îl deschid și-i întind preotului două fotografii, una veche, scoasă dintr-un album de acasă de la Pozales, alta recentă, de pe un document eliberat de Primărie. Preotul le ia, le studiază și le compară. Pare să-și amintească; pentru cei bătrâni, povara anilor devine mai ușoară datorită amintirilor.

— Da, Ignacito. El e. În fotografia cealaltă are același aspect. Mulți se schimbă când cresc, alții rămân neschimbați, au aceleași trăsături, doar că le apar riduri și albesc. De ce vreți să vorbim despre el?

E o întrebare pertinentă și neașteptată deopotrivă. Orice barcelonez care nu e copil sau bătrân senil trebuie să fi auzit vorbindu-se despre crima din Escudellers, a fost trâmbițată, și, deși în Spania nu există presă pe care am putea-o cataloga drept tabloidă sau senzaționalistă, particularitățile crimei au fost de ajuns pentru a suscita o enormă atenție și multiple comentarii. Va trebui să-i explic. Dar fără detalii, nu are sens.

— Ignacio Pozales a fost asasinat la domiciliul lui acum trei săptămâni. Eu mă ocup de anchetă.

Bătrânul își face cruce, închide ochii, iar buzele lui șoptesc o rugăciune. David surprinde cuvinte răzlețe. Nu e Tatăl Nostru, e mai lungă și mai complexă, parcă în latină. Când termină, rămâne cu ochii închiși, de parcă ar chema somnul. Îmi dreg glasul ca să-i atrag atenția.

— Părinte...

— Da, iertați-mă, eram transpus. Bietul Ignacio, ce trist! Un băiat așa de tânăr... Câți ani avea acum, treizeci?

— Treizeci și opt. S-a născut în ’70.

— Da, așa e. Treizeci și opt... Timpul se scurge altfel la noi, vine un moment în care zilele sunt toate la fel, rutina le depersonalizează. Noi, bătrânii, n-avem altceva mai bun de făcut decât să ne așteptăm ceasul, și până la urmă ajungem să le încurcăm.

— Vorbiți-mi despre Pozales, părinte. Trebuie să aflu despre el, cum era, ce făcea. L-ați avut elev.

— Da, așa e, așa e. Din ’70... Nu i-am fost profesor la generală, dar l-am avut la liceu. Ba chiar am fost dirigintele lui un an, în... ’84, cred. A fost și în clasa mea, eu predam latină, limbă și muzică; erau trei materii obligatorii în primul an de liceu.

— Vorbiți-mi despre el.

— Era un băiat normal, toți din clasa lui erau așa. Nu ieșea în evidență nici cu bune, nici cu rele. Unii erau mai buni la sport, unii la anumite materii, alții la altele. Ignacito se descurca bine în general, se pricepea la limbă, la literatură, lua note bune. Îmi amintesc că citea foarte bine, avea o voce frumoasă și o intonație bună. Uneori îl puneam să citească texte sfinte la slujba din zilele de sărbătoare pentru că avea vocea aia așa de plăcută! Iar asta trezea ceva aversiune printre colegii lui. Preferatul preoților, știți cum sunt copiii... Dar nimic important.

— Se înțelegea bine cu colegii lui?

— A fost o vreme în care a avut conflicte, la școala generală, în clasa a șaptea sau a opta. A avut un randament școlar scăzut, a fost gata să rămână repetent. A devenit rebel, uneori se întâmplă și asta. Nu accepta autoritatea. L-am pedepsit de mai multe ori, l-am dat afară pe hol pentru că era neastâmpărat; deși nu era elevul meu, cazurile astea se discutau în consiliu. În plus, eu în vremea aia eram coordonator la gimnaziu. Se bătea permanent cu unii dintre colegi. Unele bătăi au fost ceva mai mult decât o încăierare, a trebuit să-i sunăm pe părinții lui ca să-l potolească.

— Pe părinții lui?

— Pe mama lui. N-avea tată. Ignacio avea amândouă numele de familie ale mamei lui.

Ezită puțin. Oare înseamnă ceva? Sau e o ezitare normală, dat fiind că e vorba despre un om în vârstă?

— Vorbiți-mi despre ea.

— Despre mama lui...

— Ați cunoscut-o?

— Da, am cunoscut-o. Eva Pozales. O femeie curajoasă. Și foarte frumoasă, deși poate să vă pară nepotrivit din partea unui preot. Mi se întâmplă ca în cazul fiului, nu-mi amintesc prea bine chipul ei. Dar îmi amintesc de ochii ei mari.

Mai scot o fotografie și i-o întind preotului. În ea apare Eva cu fiul ei. E o fotografie de studio, dintre acelea din care poți identifica până și perioada în care au fost făcute când le vezi. Sunt fotografiați până în talie: copilul zâmbește, ea e serioasă. Chipul ei are trăsături bine definite. Este suplă. E frumoasă, într-adevăr, dar nu e perfectă, și are ochii mari, dar par triști. Totul la Eva Pozales transmite tristețe, zbucium.

— Eva. Da, cu Ignacito.

— De ce spuneți că era curajoasă?

— Și-a crescut copilul singură. Pe vremea aia nu prea se obișnuia. Muncea din greu și nu câștiga mult. Ignacito a venit să învețe la noi datorită unei burse.

— Mamă singură. Ce-mi puteți spune despre tată?

— De tată n-am știut niciodată nimic.

— Nicio vorbă despre el.

— Ea nu vorbea despre trecutul ei. Trăia în prezent. Se ocupa foarte mult de Ignacito, era o mamă bună.

— Bun. Dumneavoastră îl cunoșteați pe Pozales. A avut perioada aia de răzvrătire. Dar apoi și-a revenit, s-a reîntors la normalitate. Ce îl poate face pe un copil să-și schimbe atitudinea?

— Multe lucruri! Se observă că sunteți polițist, nu educator, și să-mi fie iertată exprimarea, vreau să spun că cei mici nu sunt precum adulții. Unui adult îi e greu să-și schimbe atitudinea, în majoritatea cazurilor, imposibil; în schimb, un copil e mai maleabil, se formează, e ca lutul. De obicei, nu există un singur motiv, există un complex de cauze. Ignacito, de exemplu, a avut probleme cu un puști din alt an, ăsta chiar că era dintre cei răi, avea un diavol în el, dar s-a lăsat de școală după ce a terminat gimnaziul. Ignacito a început să facă sport, să joace în echipa de fotbal. Și-a făcut noi prieteni și i-a mers mai bine.

— Spuneți că pușt iul celălalt avea un diavol în el.

— E un fel de a spune. Era rebel și bătăuș, fuma ca un turc, sfida profesorii, nu era bun de nimic, umbla cu cei mai răi din cartier. Ciudat e că nu era prost, lua note mari fără efort.

— Cum se numea podoaba asta?

— Salguero. Pedro Salguero.

— Ați mai aflat ceva despre el?

— Nu. S-a înscris la Școala Industrială de pe Strada Urgell să învețe o meserie. Tatăl lui era electrician... sau instalator, nu-mi amintesc prea bine.

— Și asta s-a întâmplat în anul...

— Păi... Cred că în ’82.

Preotul tace. Apoi închide ochii. Pare să mediteze profund.

— Domnule inspector.

— Da.

— De ce sunt așa de importante pentru dumneavoastră toate lucrurile astea despre care vorbim? S-au petrecut acum mai bine de douăzeci de ani. Mă îndoiesc că întâmplări așa de vechi și așa de puțin importante în viața oricui au influență în prezent.

Ezit înainte să răspund. Nici eu nu știu exact de ce e important, dar știu că poate fi, că trebuie să reconstruiesc profilul lui Pozales, că el este cheia. Asta îmi spune instinctul de polițist sau experiența, e una dintre obișnuitele și incontestabilele mele certitudini.

— Ignacio Pozales nu a murit singur. A fost ucis împreună cu alte trei persoane. Iar crima a avut elemente care fac din ea un caz... ceva mai deosebit. Cvadruplul asasinat a fost subiectul principal de discuție al orașului în ultimele trei săptămâni. E ciudat că dumneavoastră n-ați aflat nimic.

— Sfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară Marie Ajutătoare, roagă-te pentru noi! Patru morți? Toți patru au fost uciși? Câtă răutate ne înconjoară și distruge lumea! Mă bucur că mi-a venit vremea. Cât despre motivul pentru care n-am aflat vestea, gândiți-vă că sunt foarte bătrân. Mare parte din zi mi-o petrec dormind, iar în rest mă rog. Pentru noi, preoții bătrâni, e un gest reflex, ne consolează și ne întovărășește. Din presă citesc atât cât trebuie, iar știrile de la televizor nu le văd aproape niciodată.

Doarme? Mi se pare că omul ăsta e mult mai treaz decât pare. Felul în care vorbește nu trădează că ar fi buimac, mintea o să-l mai ajute mult timp de acum încolo. Preotul îmi atrage atenția:

— Nu mi-ați răspuns.

— Nu?

— Nu, nu mi-ați răspuns. Ați spus c-au fost ucise patru persoane. Și că a fost o crimă ciudată. Dar nu mi-ați răspuns la întrebare, de ce e important să cunoașteți trecutul?

Într-adevăr, nici vorbă să fie un adormit, e limpede. E momentul să răspund.

— Părinte, am să vă dau o informație care e confidențială, dar v-o spun pentru că am de-a face cu un om al lui Dumnezeu, un om care o să păstreze tăcerea.

— Fiți încredințat!

— Ancheta nu ne oferă indicii de încredere. Ni se pare important să reconstruim trecutul celor patru victime. E posibil să existe o legătură între trecut și prezent. Așa se întâmplă de cele mai multe ori. Trebuie să strângem cât de multe informații și apoi să încercăm să punem în legătură datele.

— Mă rog, eu nu cred c-o să găsiți ceva deosebit dacă vă interesați de copilăria lui.

După fraza asta, înțeleg că întâlnirea s-a încheiat. Părintele Pallarés, care afișează un zâmbet senin, aproape pontifical, mă privește placid. E zâmbetul unui om care a spus totul și nu mai vrea să adauge nimic. E momentul să-mi iau rămas-bun.

— Părinte, vă las cartea asta de vizită, cu numele și numărul meu de telefonul. Dacă din întâmplare vă mai amintiți ceva care vi se pare important, nu ezitați să mă sunați! Sunt hotărât să rezolv cazul ăsta, așa e drept să fie.

— Drept. Despre asta știe mai multe Preaînaltul. Și fiți încredințat că acolo unde nu ajunge mâna omului, El nu dă niciodată greș. Toți o să ne primim pedeapsa sau răsplata. O să se facă dreptate și echilibrul o să fie restabilit. Așa a fost mereu, așa este acum și așa o să fie întotdeauna.

Ne dăm mâna. Din politețe, nu-l las pe bătrân să se ridice de pe bancă și plec primul din grădină, apoi din reședința Martí Codolar. Urc pe motocicletă, cu cheia în contact, dar cu motorul oprit încă, meditez la întâlnire. Nu sunt de acord cu preotul. Copilăria ne marchează pe toți, de la primul până la ultimul, iar Pozales nu face excepție. Cât despre dreptate, nu știu despre cea divină, dar știu despre cea a oamenilor, fiindcă asta este meseria mea.

39

Trebuie să vorbesc urgent cu David. Unde o fi? L-am sunat de mai multe ori, dar nu răspunde. Dar are telefonul pornit. Încerc din nou. Și în sfârșit insistența mea este răsplătită.

— Joan.

— Bine că am dat de tine. Trebuie să vorbim. Unde ești?

— În Horta. Spune.

— Nu, trebuie să vorbim între patru ochi.

— Am alte treburi. Dă-mi un motiv bun pentru care să-mi schimb planurile.

Oare simt neliniște în glasul lui? Dar n-am timp de prostii. Trebuie să ne întâlnim, imediat.

— David, vino acum! Trebuie să vorbim imediat, să-ți dau o veste importantă.

— Spune-mi acum.

— Nu. Mai bine între patru ochi. E important. Te aștept la secție. Nu întârzia.

— Bine. Ajung într-o jumătate de oră.

Vocea șefului meu trădează plictis, dar e important ce vreau să-i povestesc. Foarte important! Îmi fac de lucru aranjând dosarele dintr-un alt caz și introduc date în calculator, e o bună modalitate prin care să mă distrag, prin care să las timpul să se scurgă. A zis o jumătate de oră? Da' de unde, i-au fost de ajuns douăzeci de minute să traverseze jumătate de oraș. Mai bine.

— Bună, David. Ce repede ai ajuns!

— Hai, Joan, treci la subiect, spune-mi ce se întâmplă.

— Bun, ia loc. Înainte de a începe...

— Spune-mi ce se întâmplă.

Mă surprinde nerăbdarea lui, mereu e delicat cu interlocutorii lui, inclusiv când nu-l interesează ce au de spus. Mai bine trec direct la subiect.

— Azi de dimineață a venit María să vorbească cu mine.

— Așa. Și...

— Mi-a povestit ce se întâmplă.

Reacționează rapid, fără nicio îndoială.

— Nu se întâmplă nimic.

— Așa crezi?

— Joan, în afară de María, nimeni nu mă cunoaște așa de bine ca tine. Știi asta. Te-ai ocupat de unele cazuri împreună cu mine. În prima linie. Nu poți să negi asta. Cazul Rémi. Răpirea gemenilor. De asemenea, ți-am povestit, la momentul respectiv, primul meu caz important, uciderea lui Mercedes Ruiz. În multe dintre cazurile astea ai lucrat cu mine, cot la cot! Și în atât de multe alte cazuri...

— Sunt... întâmplări deloc obișnuite, la care nu m-am gândit niciodată prea mult, nu pot să neg, ai dreptate. Așa e. Dar ceea ce mi-a povestit María e mai mult decât ce am trăit noi amândoi. E foarte greu de crezut, David, trebuie să ne înțelegi!

— Nu, Joan, voi trebuie să mă înțelegeți pe mine. Ea e altceva, e iubita mea, dar nu știa nimic despre capacitățile mele. Știa că e ceva, dar niciodată nu i-am explicat pe șleau. Cum poți să explici așa ceva? Asta se poate numai trăi! Tu ai văzut cu ochii tăi! Certitudinile bruște. Capacitatea mea de a vedea pe întuneric. Călăuza care mă conduce în momente de dificultate

extremă. O dată, poate fi o întâmplare. Dar de atâtea ori, e imposibil. Nu poți nega.

Dau din cap. Da, are dreptate, dar și María are dreptate! Dacă ar fi văzut ea prin câte am trecut noi împreună, mi-ar înțelege mai bine îndoielile. Ce pot să fac? Sau mai bine spus, ce trebuie să fac?

— Nu, nu pot nega, deși nu înțeleg. Dar asta...

— Joan.

— Da.

— De ce ți-a spus ție și nu celor de la Afaceri Interne?

— María nu vrea să-ți facă rău.

— Și a pus răspunderea în seama ta.

Ce rapid e în aprecieri; în parte, ăsta a fost motivul Maríei, dar e mai mult de atât.

— Nu e tocmai așa. Ascultă. Când a venit, am vorbit o bună bucată de timp. Știe cât de mult te apreciez. Era îngrijorată, neliniștită. Și, în măsura posibilităților, ți-am luat apărarea pentru... hai să le numim „capacitățile speciale”. Asta m-a ajutat s-o mai liniștesc. Dar îi e greu să creadă lucrurile astea. E o femeie rațională. Dă-o dracu’, David, după cum ai spus și înainte, nici eu n-aș fi crezut în tine, în nimeni care mi-ar fi venit cu asemenea povești dacă n-aș fi văzut cu ochii mei! Suntem polițiști, trăim de pe urma realității, a concretului, căutăm dovezi palpabile! Dar scena asta pe care mi-a povestit-o e... E... Ceva de genul ăsta e extraordinar!

— S-a-ntâmplat așa cum i-am spus.

— Nu ne vine să credem. La locul crimei, ăia s-au smintit de la droguri și totul s-a sfârșit într-o baie de sânge. Asta a fost tot. Nu pot exista umbre ca cea pe care ai văzut-o tu.

— Joan, nimeni n-a plecat de la locul crimei. Cu asta suntem de acord.

— Da, suntem. De la început. De aceea totul s-a întâmplat cum am spus. Nu există umbre. Nu te-a urmărit nimeni.

— Atunci probabil că sunt nebun. Trebuie să fi fost eu cel care a fost acolo și a răscolit totul. Ce aștepți de nu-mi ceri să predau insigna și arma?

Îi susțin privirea. De data aceasta e enigmatică, nu poți citi în adâncul lui, nu se simte niciun sentiment, numai o hotărâre neclintită.

— Dacă ar fi fost după María, s-ar fi întâmplat deja.

— Atunci...

— Imposibilul e parte din tine. Eu știu. Nu-mi pot permite să fac greșeala asta.

— Atunci înțeleg că ai încredere în mine.

— Nu știu ce să cred, David, nu știu ce să cred. Ca să vezi, acum îmi dau seama că asta ai spus și tu acum câteva zile.

— Așa e. Îmi amintesc.

— Atunci ai spus să aștept să se epuizeze liniile de investigație.

— Da.

— S-au epuizat, David, aproape că de atunci erau epuizate. Le-am urmat din obligație. Echipele au lucrat bine și continuă s-o facă, dar n-o să găsească nimic. Am mai discutat. Amândoi știm asta.

— Da.

— Și acum? Ai să-mi răspunzi la întrebare?

Trage adânc aer în piept înainte să înceapă. O va putea face? Cum să explici inexplicabilul?

— Joan, de asta mă ocup. N-am nimic ce poate fi împărtășit, cel puțin deocamdată.

— O idee trebuie să ai. Spune-mi! Trebuie să mi-o împărtășești! Dă-mi ceva de care să mă agăț, poate și numai să ating cu buricele degetelor.

— Nu pot împărtăși ceea ce nici eu nu înțeleg prea bine, încă. Dar am să-ți spun un singur lucru, e ceva ciudat, poate supranatural în tot acest caz. Și vreau să-l descopăr. Numai eu pot.

Explicația lui nu mă mulțumește. Tac, nu de asta am nevoie. Iar David pare să-și dea seama, deturnează discuția spre un teritoriu mai accesibil.

— Știi ce făceam în Horta?

— Nu.

— Urmam singurul indiciu pe care în consider cu adevărat valid, Pozales. El e autorul, da. Misterul are legătură cu el. Caut tot ceea ce are legătură cu viața lui, încerc să strâng cât mai multe informații despre el.

— Dar de ce? Avem un dosar cu informațiile de bază. A fost primul lucru pe care l-am făcut imediat după cercetarea locului crimei. Și n-am găsit nimic deosebit.

— Nu-ți dai seama? Uite.

Ocolește masa și se așază pe margine. Ia tastatura și tastează rapid. Pe monitor apare clasicul meniu cu fișiere. Mâinile îi zboară pe deasupra tastaturii și pe mouse, dublu clic aici, altul colo; datele cazului se deschid într-un submeniu. Sunt dosare ordonate alfabetic. Fiecare are un titlu: Locul crimei, Pozales, Umbría, Albert, Tuneu, Criminalist 1, Criminalist 2, Criminalist 3, Criminalist 4, Arma, Mediu, Percheziție... Mai sunt și altele, nu trebuie să le înșir pe toate. Mișcă mouse-ul și cursorul trece peste fiecare dintre ele, se vede data creării, data introducerii ultimei informații și a ultimei dăți când a fost deschis, este afișată cantitatea de date.

— Nu vezi, nu-i așa?

— Nu te-nțeleg. Ce trebuie să văd?

— Uită-te la cantitatea de informații, la câți kilobytes și mega are fiecare fișier. Uită-te la cel despre Pozales în comparație cu ceilalți.

Iau din nou mouse-ul și arunc o privire la diferitele fișiere pe măsură ce se deplasează cursorul peste ele. Datele se desfășoară din nou cu viteză, dar acum știu ce trebuie să privesc, iau în calcul ideea pe care mi-a dat-o. Iar conținutul ei mă surprinde!

— Cred că înțeleg la ce te referi. Datele despre Pozales...

— Da, un rahat. Nu ocupă nici 200 KB. Orice fișier despre orice suspect ar trebui să ajungă la cel puțin un mega. Avem ceva peste despre Umbría, iar restul depășește 1,5 mega, plus cel criminalist, clar, datorită cantității mari de imagini. Uită-te la orice fișier al oricărui suspect în cazuri anterioare, repede.

Dau înapoi la fișiere din alte cazuri și fac proba: în toate, volumul de date despre principalii suspecți, chiar și în cazurile de mică importanță, se apropie de un mega.

— Dar e surprinzător! Cum ți-ai dat seama?

— Eram acasă sâmbătă noaptea și analizam datele, le aveam imprimate, întinse pe masă și am avut certitudinea că ne scapă ceva. Dar nu mi-a reținut atenția faptul că avem puține informații despre Pozales.

— Atunci ce?

— Faptul că, deși lucrăm unsprezece persoane la acest caz, nu și-a dat seama de asta niciunul dintre noi. Ăsta e lucrul cu adevărat ciudat. Am strâns informații despre Pozales urmând metoda obișnuită și n-am găsit nimic deosebit. Și aici ne-am împotmolit. Avem scheletul dosarului lui, mai lipsește să reconstruim restul corpului. Pentru noi, Pozales e o enigmă. Parcă ancheta nu l-ar privi și pe el.

— David.

— Zi.

— Încă ceva. Ai descoperit anomalia. Și imediat după aia ai decis să mergi la locul crimei?

— Da. Trebuia să mă duc. Dar nu eu am decis. S-a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple.

— Trebuia să mă fi sunat. Puteam merge împreună.

— Nu. Trebuia să mă duc singur.

— O certitudine de-a ta?

— Da, așa trebuia să fac.

— Nu lucrăm amândoi la caz?

— Doar în parte. Cazul ăsta are într-o privință legătură doar cu mine. Asta e situația. Nu pot explica altfel. Și nici nu-ți pot împărtăși unele lucruri.

E momentul să iau o decizie. Nu există cale de întoarcere, chiar m-a surprins ceea ce mi-a arătat. Are dreptate, e ciudată lipsa de informații despre cel pe care eu și María îl considerăm principalul suspect și responsabil material de moartea acelor oameni. Oare o fi o coincidență? Întâmplare? Nu, nu e asta. Nu există întâmplare. Întotdeauna există o explicație, un motiv, atât că nu suntem noi în stare să-l găsim. Dacă nu mi-ar fi arătat această ciudată anomalie din dosarul lui Pozales, decizia mea ar fi fost alta. Bine, îi acord o șansă. Dar o să adaug o nouă regulă la acest joc. O supraveghere, un element de control, o viziune mai obiectivă, cred eu.

— David, situația asta trebuie să se schimbe. Faptul că pot sau vreau să înțeleg ce ți se întâmplă nu-ți dă mână liberă să faci ce vrei, nu în condițiile actuale. Poate fi prea periculos pentru tine sau pentru ceilalți.

— Și dacă nu pot?

— Atunci o să fiu de acord cu María. Nu poți să umbli de capul tău. Fie cu mine, fie s-a terminat! Asta e înțelegerea, accepți sau refuzi.

Citesc pe fața lui cât îl amuză șantajul ăsta. Dar e prizonierul bunăvoinței celui mai bun prieten și a iubitei lui. Așa că se vede nevoit să accepte. Îi e greu, dar se aștepta la asta.

— Bine. O să te pun la curent cu tot ceea ce se întâmplă.

— Atunci partea asta e rezolvată. Și acum pot să-ți dau vestea despre care am vorbit înainte.

— Aproape că uitasem. Despre ce e vorba?

— Mai avem două cadavre.

40

— Cum? Când? Unde?

O dată în viața lui, David e surprins, e evident, e de ajuns să observ intonația celor trei adverbe. Obișnuitele lui întrebări adresate pe un ton neutru au lăsat locul întrebărilor pure. Uimirea îl zguduie. Cred că e prima oară de când lucrez cu el când îl văd în ofsaid.

Nu e clar dacă acest nou caz are ceva de-a face cu crimele noastre, avem numai date indirecte și totuși... I-am spus. Poate ar fi trebuit să tac, să las ca de această crimă să se ocupe cei din zona Gràcia, să-l dezinformez.

Ar fi meritat s-o fac? El nu spusese asta, dar nu mă gândeam că discuția avea să ducă la locul crimei. Poate că mă temeam de asta și amânam posibilitatea până devenea reală. Nu-mi pierd concentrarea, îi analizez fiecare trăsătură, l-am mai văzut așa, cred că are o certitudine din aia de-ale lui.

Bun. Acum dacă am început, trebuie să continui.

— Înainte de toate, trebuie să fie clar că nu putem cere să ni se încredințeze cazul ăsta nou.

— La dracu', Joan. De ce?

— În primul rând că nu e în jurisdicția noastră. Dar nici nu există asemănări cu locul crimei. N-au murit la fel. Arma crimei e un cuțit, dar are altfel de lamă.

— Ce s-a întâmplat?

— E un cuplu. După vârstă, se încadrează în profilul nostru. Au murit la ei acasă, în Gràcia, aproape de Travessera. Amândoi erau goi. Pe cadavre era scrijelit cu cuțitul un desen, o linie care pleca de la extremități și mergea până la inimă. Apoi, o lovitură directă în inimă.

— Unde era cuțitul? Lângă ce corp?

— Lângă al lui. Îl avea în mâna dreaptă.

— Ochii?

— La locul lor. N-au fost scoși.

— Spune-mi unde erau cadavrele.

— Fiecare în câte un dormitor. Crima a avut loc în camera de zi. După aceea, cadavrele au ajuns în dormitoare.

— Consumatori?

— De cocaină și hașiș.

— Întrebarea-cheie: există suspecți?

— Nu. Ușa de la intrare era încuiată. A trebuit s-o dărâme ca să intre. Ferestrele erau închise. N-a ieșit nimeni din casă. Intrarea se află în raza camerelor de supraveghere ale unui bancomat, chiar de vizavi. În decursul orei la care se estimează că a avut loc crima, n-a intrat și n-a ieșit nimeni. Au anunțat vecinii când au auzit țipete.

— Ora decesului?

— A avut loc ziua. Pe la zece. Când au ajuns colegii, cadavrele erau calde încă.

— E incredibil... Zi-mi de unde ai aflat.

— M-am gândit că la locul crimei se epuizează de la sine indiciile. Dar am introdus o comandă în calculator ca să verific asasinatele care se comit în zona noastră și care ar putea prezenta ceva asemănări cu cazul nostru. Și ieri s-a pornit alarma. În primul rând, sunt trei posibile coincidențe: armă asemănătoare, mutarea cadavrelor și un anume aspect ritualic. Trebuie să ținem seama și de prezența drogurilor.

— Inteligent și intuitiv. Te-ai descurcat bine.

— Te așteptai la așa ceva?

— Mă gândeam că e posibil... Dar am avut o intuiție la scurt timp după ce ți-am pus cele trei întrebări.

— Nu știu dacă văd ceea ce vreau să văd, dar aș fi băgat mâna în foc. Ai rămas o clipă blocat, cu privirea fixă. Erai transpus, absent.

— Da, așa merge. Vine brusc și atunci știu. Bun. Trebuie să mergem acolo.

— David, spui prostii. Nu se poate!

— Joan, trebuie să mergem. Trebuie să văd locul.

— Nu. Vidal nu ți-ar permite să te apropii nici la doi kilometri. Deși Pons e în afara oricărui pericol, accesul ți-e interzis în Gràcia. Iar coincidențele nu sunt de ajuns pentru a solicita să-ți fie încredințat cazul. Ascultă-mă! N-a ieșit și n-a intrat nimeni în clădire! Iar dacă n-a ieșit nimeni, nu putem stabili niciun fel de legătură. Nu putem solicita încredințarea cazului. Totul se reduce la alți doi smintiți care, din cauza unui exces, ajung pe lumea cealaltă. Doi drogați mai puțin. Nimeni n-o să le simtă lipsa.

— Trebuie să mă duc. E important să simt locul.

— Renunță! Nici vorbă, deocamdată.

— Joan, știi despre crima asta nouă mai mult decât ar trebui. Așa cum eu nu te pot păcăli pe tine, nici tu nu mă poți păcăli pe mine. Știu că ai oameni de legătură prin tot orașul de când ai început să lucrezi la secția asta de poliție. Am vorbit cu Fornells despre tine la un moment dat, înainte să se pensioneze și să ajungi în Via Laietana. Mi-a spus că n-a mai cunoscut pe nimeni cu atâtea cunoștințe ca tine, în toată cariera lui.

— Așa e, cunosc oameni în Gràcia, de la ei am obținut informația. Dar nu putem să mergem la locul noii crime, e prea curând. Ai avea un conflict cu Vidal, în cel mai prost moment posibil. Să nu te mire ce am să-ți spun, dar nu uita de problemele lui Rosell cu CGIC. Și mai știu un lucru, comisarul

nostru dă socoteală pentru tine și nu poți să-l dezamăgești. O să avem acces la caz pe măsură ce se desfășoară ancheta, asta chiar că pot să-ți garantez. Iar când lucrurile o să revină la normal, o să mergem la locul crimei celei noi. Până atunci, nu. Și nu uita ce am vorbit adineauri, să nu te duci singur!

— Bine, bine... Va trebui să-mi pun pofta în cui, să am răbdare. Bine.

— Și ca să nu te plictisești până atunci, meditează la o nouă întrebare.

— Zi.

— Drogurile. Aș paria cinci contra unu că sunt aceleași cu cele de la locul crimei noastre și cu cele din apartamentul de pe Strada Rubí. Asta o să ne spună cei de la laborator, de asta se ocupă acum. Te-ai gândit că poate drogurile declanșează tipul ăsta de comportament? Că li s-a modificat compoziția astfel încât să-și afecteze consumatorii până să le inducă porniri ucigașe?

— Da, m-am gândit. Probabil că drogurile sunt aceleași. Și dacă-mi duc mai departe gândul, furnizorul drogurilor ar putea să fie Pozales. Va trebui să le verificăm apelurile de pe mobil și telefonul fix. Dacă se dovedește adevărat, s-ar putea să ne dea undă verde ca să ne ocupăm de caz.

— Contează pe asta. Dacă nu le dă lor prin cap, o să am eu grijă ca ideea să ajungă până la secția de poliție din Gràcia. Acum, încă o chestiune.

— Spune.

— Dacă analiza drogului o să stabilească, pe lângă identificarea provenienței, că a existat o modificare substanțială a structurii moleculare, am avea o explicație rațională, cea pe care, îmi imaginez, o căutăm cu toții, nu-i așa?

— Îhî.

— David, asta ar însemna că tu...

— Înțeleg.

Mesajul e limpede. Dacă există o explicație rațională, exact ceea ce căutăm în meseria noastră de polițiști, va fi limpede că David e dezechilibrat și că María a avut dreptate. Îl strâng cu ușa, îl oblig să continue ancheta, dar așa cum văd eu cazul, nu cum îl vede el, îl conduc spre teritoriul rațiunii. Poate reușesc să-l feresc de ideile astea absurde care îl asaltează... Nu pot crede în irațional, deși am avut de-a face cu straniile lui percepții. Nu e doar șeful meu, chiar am încredere în el. Și cred că poate există o mică posibilitate să fie ceva mai mult. Dar nu nebuniile astea pe care le sugerează el; pur și simplu altă posibilitate mică și necunoscută, ceva la care să nu ne fi gândit încă, ceva de care să ne putem agăța.

Oricum, îl am la mână. Am un avantaj. Văd cum mă privește: îmi analizează reacțiile, acum își dă seama.

— Joan. Răspunde-mi la întrebare și nu te juca cu mine. N-ai fi permis să nu-ți dau informații noi despre Pozales, date veridice și verificabile. Și așa te-am lăsat în ofsaid. Dar când am vorbit despre asta, tu știai deja toate datele noului caz și, lucrul cel mai important, credeai că există o posibilă legătură între cele două. Decizia ta era luată.

E foarte rapid, mereu strălucit. Citește intențiile interlocutorilor săi cum nu am mai văzut pe nimeni s-o facă. M-a prins. Nu are rost să mint.

— Așa e. Mă gândeam să vorbesc cu cei de la Afaceri Interne. Mă convinsese María.

— Și te-ai răzgândit.

— În parte din cauza a ceea ce s-a întâmplat în Gràcia, în parte datorită ție.

— Bine. Iar dacă la analiză nu s-ar găsi nicio modificare și n-ar exista nicio explicație rațională, ce-ai face?

— N-are să se întâmple asta.

— Și dacă totuși o să se întâmple?

— Aș încerca să te duc la al doilea loc al crimei. Până atunci, continuă să te ocupi de Pozales.

— Nu știu dacă e necesar. Pozales e mort. N-are nicio legătură cu al doilea asasinat.

— Niciodată nu te înșală instinctul. Asta o să te țină ocupat. Și dacă nu există o explicație rațională, o să fii pregătit să acționezi în continuare așa cum consideri de cuviință.

A scăpat frâiele din mână. Că-i place ori ba, acum eu sunt cel care îi veghează pașii și conduce ancheta. Așa stau lucrurile. David pleacă. Abia dacă schițează un gest de rămas-bun. Nu e mulțumit, dar trebuie să se supună. Se întoarce la anchetarea lui Pozales și mă lasă singur în birou.

Iar aici, în timp ce mă joc cu niște agrafe de birou, meditez pe îndelete la ceea ce voi face dacă analiza nu va stabili că drogul a fost modificat în vreun fel.

41

Sunt cu motocicleta. Mi-e foarte limpede care mi-e destinația: o să investighez trecutul lui Pozales în amănunt și de aceea mă îndrept spre locuința familiei lui din copilărie și din tinerețe. Piața Sant Antoni e centrul activităților comerciale din zonă. Se află chiar pe colț, între Ronda Sant Antoni și Ronda Sant Pau; cele două șosele ocolitoare s-au creat chiar acolo unde, cu câteva secole în urmă, se înălțau zidurile de apărare ale orașului Barcelona. Cele două șosele separă Barcelona veche de cea modernă, acest lucru e simplu de observat numai privind structura urbană. Orașul modern, rod al planului Cerdà[15], e vast, cu cvartale regulate, un desen ordonat și coerent; orașul vechi e un labirint pestriț de străzi și străduțe așezate la voia întâmplării.

Nu există o diferență aparentă între cetățenii care trăiesc de o parte și de alta a șoselelor ocolitoare: venitul pe cap de locuitor este aproximativ același, iar lumea lor este foarte asemănătoare. Piața Sant Antoni concentrează viața întregii zone, oamenii se îmbracă cu toții la fel și își fac târguielile în aceleași prăvălii. Dar, pentru privitorul avizat, există diferențe subtile între cei care locuiesc în partea aceasta sau dincolo de șosele.

Sunt discrete, dar demonstrabile în decursul unei discuții. Cei care locuiesc dintotdeauna în vechea Barcelonă se mândresc cu asta, e unul dintre acele locuri care își lasă amprenta asupra locuitorilor săi, plin de unghere care dezvăluie o origine diferită. Cu toții, și de o parte și de alta a șoselelor ocolitoare, au dansat probabil în La Paloma, și-au făcut cumpărăturile în timpul săptămânii de la piață, au făcut schimb de surprize, au cumpărat cărți sau benzi desenate duminica dimineața de pe trotuarele din jurul pieței, lucruri care constituie lumea spontană a culturii populare; cu toții au vizitat probabil El Llantiol, unul dintre ultimele cafe-teatre, dar numai cei din Raval au acest profund sentiment al apartenenței la un loc, lucru de care majoritatea vecinilor lor, de la numai douăzeci de metri distanță, separați numai de un trotuar, sunt lipsiți aproape în totalitate.

E un inestimabil avantaj pentru mine. Familia Pozales a locuit pe Botella, o străduță cu cincisprezece numere care unește străzile Cera și Sant Antoni Abat. Iar acolo, în partea de sus a cartierului Raval, unde viața de zi cu zi se scurge aproape străină de influența modernității, senzația apartenenței și a înrădăcinării influențează într-atât oamenii, încât aceștia nu vor să-și schimbe domiciliul deși și-ar permite. Magazinele se lasă din tată în fiu. Generațiile se succed în aceeași locuință. Bătrânii mor în casa lor, nu într-un azil rece de bătrâni.

Multe dintre apartamente au contract de închiriere pe termen lung, cele două subrogări legale care sunt permise la semnarea contractului și care implică faptul că pot trăi consecutiv, sub același acoperiș, până la trei generații din aceeași familie. În acest mediu e posibil să dau de urma lui Pozales. Aici locuitorii nu dispar fără urmă; în schimb, în alte cartiere, urma s-ar fi șters complet.

Mai întâi, apartamentul în care a locuit Eva cu fiul ei, Ignacio. E închiriat și de atunci și-a schimbat de șase ori chiriașii, aici nu e nimic de căutat. Agenția care se ocupă de el e proprietara întregii clădiri, nu e ciudat, se întâmplă în cazul destul de multor clădiri din zonă, toate destinate închirierii. Nu au arhive așa de vechi, ar trebui, dar acum cincisprezece ani a fost un mic incendiu în care s-au pierdut datele care nu erau introduse în calculator. Cei de la agenție au obținut această informație prin intermediul Biroului de Urbanistică. În plus, agenția se află departe de zona aceea, în centrul cartierului Eixample, iar angajații ei sunt străini de cartierul Raval.

Totuși, deși informația aceasta s-a pierdut, mi-au dat o alta interesantă. Doi dintre vecini locuiesc acolo dintotdeauna, sunt din a treia generație; contractele au fost moștenite. Acolo o să găsesc o posibilă sursă de informații pe care nu trebuie s-o ratez. Bazându-mă pe asta și pe magazinele dimprejur, ar trebui să obțin ceva informații. Așa că, la treabă!

Cunosc cartierul, deși nu la perfecție, fiindcă munca mea s-a concentrat mai jos, în partea dreaptă a Ramblei, unde, deocamdată, se află secția mea de poliție. Peste un an totul o să se schimbe, când o să se termine construirea noii clădiri de pe Strada Hospital, unde o să se concentreze secțiile de poliție de ambele părți ale Ramblei. Aș putea apela la vreunul dintre foștii mei colegi de la vechea secție de poliție de pe Strada Hospital, dar prefer să

mă descurc singur. E deja destul de complicată chestiunea să mai implic și alți colegi în ea.

Ajung cu motocicleta până la șoseaua ocolitoare și opresc în fața unui cunoscut bar din cartier; puștii care bântuie pe acolo studiază piesele cromate, le admiră: ce animal conduce, cum huruie motorul, cine o fi tipul? Niciodată nu ar bănui că sunt polițist.

Sunt în colț la Els Tres Tombs, al cărui nume face referire la cele trei străzi care converg spre locul în care se înalță clădirea sa. Este unul dintre barurile de referință din zonă. Aici oamenii iau micul dejun foarte devreme, la ora șase deja se ridică storurile, servesc un aperitiv, mănâncă, iau o gustare pe seară, iau cina și mai e vreme și să ciugulească ceva dacă au băut câteva păhărele înainte de ora închiderii, pe la două și jumătate noaptea. Dar barul nu este locul cel mai nimerit în care să încep să pun întrebări. Proprietarul e cel din totdeauna, și asta am verificat, la fel și unii dintre chelneri, care au îmbătrânit împreună și se vor pensiona de la acest bar. Dar, după datele pe care le am despre Eva Pozales, nu era genul de femeie care să frecventeze barurile. Era cinstită și muncitoare, așa a spus părintele Pallarés. Barul mai târziu, ca ultimă soluție, dacă dă greș restul.

Merg până la Strada Botella. Clădirea se ridică pe cinci etaje. E un singur apartament pe etaj, cu excepția primului, unde sunt două. Locatarii de la etajul doi și patru sunt cei care mai locuiesc acolo după atâta amar de vreme. Sun la interfonul de la etajul doi. Nu răspunde nimeni. Încerc la patru. Aici îmi răspunde cineva. E vocea unei femei între două vârste, cu un accent pronunțat din Extremadura.

— Spuneți!

— Bună dimineața. Sunt inspectorul Ossa, aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră o clipă. Fiți amabilă și deschideți-mi.

Chiar și prin interfon îmi dau seama ce impresie îi creează solicitarea mea doamnei. Nu reușesc să mă obișnuiesc cu acest lucru, mă face să mă simt straniu de puternic, dar e o putere pe care nu mi-o doresc. Oricât de blândă

e cererea, tot timpul există un ordin implicit. Se scurg câteva secunde; mi-o imaginez pe doamnă cum șovăie dacă să îmi dea drumul sau nu.

Urc pe scară, nu există lift. Nici portar. Scara e îngustă și abruptă. E veche, dar curată, oamenii aceștia își îngrijesc lucrurile. Ajung la etajul al patrulea, lumina de pe scară se stinge și o aprind iar înainte să sun la soneria apartamentului. Vizorul, din acelea de pe vremuri, auriu, mare, se deschide și un ochi mă scrutează. Scot insigna și legitimația și le arăt ochiului inchizitorial.

Se deschide ușa. O doamnă de vreo cincizeci de ani, cu părul în dezordine, îmbrăcată cu o pijama și un șorț pe deasupra, speriată, îmi vorbește grăbită, iar pe măsură ce vorbește, accentul îi devine și mai necultivat, mai pur.

— Ce-a mai făcut Ricard de data asta, dom' inspector? Nu e rău, nu e hâd la suflet, da' umblă cu cin' nu trebe. Unde e? E bine? Biata de mine, mereu ne chinuim, ce cruce avem și noi de purtat în familia asta...

— Stați liniștită, doamnă, n-am venit din cauza lui Ricard, nu trebuie să vă faceți griji. N-are nimic de-a face nici cu el, nici cu dumneavoastră, stați liniștită. Vreau doar să vorbim despre un fost vecin, dacă îmi dați voie să intru.

Ușurarea îi colorează delicat obrajii femeii. Oftează adânc. Deși e tulburată, îmi dă voie să intru. Își duce mâna la păr, își dă seama de aspectul ei neîngrijit și nu-i place; își duce o mână la nodul șorțului, gata să-l scoată, dar se răzgândește când observă pe dedesubt pijamaua, deschide de tot ușa și îmi dă voie să trec, neliniștită.

— Intrați, intrați, vă rog! Poftiți în camera de zi, îmi cer iertare, dar m-ați prins în timp ce făceam curățenie.

— Nu vă faceți griji. Nu mă grăbesc. Dacă doriți să vă schimbați, vă aștept.

— Da? Nu vă deranjează să așteptați cât să trag pe mine ceva mai decent?

— Vă rog, doamnă, simțiți-vă ca acasă.

15 Plan urbanistic elaborat de către inginerul catalan Ildefons Cerdà în anul 1860.

42

Unul dintre aspectele de care mă preocup cel mai tare în timpul anchetelor este să le creez un mediu propice interlocutorilor mei. Obțin invariabil rezultate mai bune când vorbesc cu cineva care se simte în largul lui decât atunci când aplic tactici agresive, care își au și ele locul lor, dar nu acum, cu această femeie cumsecade. A fost simplu să-i observ stânjeneala cauzată de vestimentația neîngrijită, și astfel am câștigat ușor un punct.

Se întoarce repede. În numai două minute a făcut schimbarea: o fustă, o bluză și părul pieptănat; e un aspect demodat în orice loc, mai puțin în cartiere ca acesta; e o doamnă în lumea ei, mai presus de orice modestie.

— Spuneți.

— După cum v-am mai zis, sunt inspectorul Ossa, de la secția de poliție din Via Laietana. Sunteți... doamna Muñoz, nu-i așa?

— Da, Josefa Muñoz Molina, la dispoziția dumneavoastră. Spuneți-mi, sigur n-are nicio legătură cu băiatul meu? Ricard mereu se bagă în belele...

— Nu, doamna Muñoz, vă asigur că nu are nicio legătură cu fiul dumneavoastră. Serios. Am venit să vă întreb de o fostă vecină, Eva Pozales García. Spuneți-mi, vă rog, ce vă amintiți de ea și de fiul ei, Ignacio.

— Dar asta a fost hăt demult, acum treizeci de ani, pe puțin!

Mă încântă expresiile spontane ale interlocutoarei mele. E drept, sunt rurale, au ajuns curate la oraș și așa vor rămâne, nepervertite. Orașul nu i-a putut veni de hac, nu i-a estompat originea, particularitățile. Instinctiv, mi-e simpatică. E o femeie spontană și sinceră; se mai găsesc perle ca aceasta în cartiere, oameni buni care nu fac paradă cu simplitatea lor, ci sunt așa pur și simplu.

— Da, treizeci de ani. Eva Pozales a ajuns în clădirea asta în anul 1975 și a stat aici până în 1986. Unsprezece ani, în care îmi imaginez că v-ați

cunoscut.

— Sigur, dar eu pe vremea aia eram o copilă!

— Ceva-ceva tot vă amintiți.

— Da' cum să nu? Aveam pe vremea aia, în '75, șaișpe ani. Doamne, cât timp a trecut!

Ce mă amuză. Chiar i se vede pe față ce simte, îi strălucesc ochii când își amintește ce tânără era. Ce-mi place naturalețea acestei femei! Hai să încercăm să trecem la lucruri mai intime.

— Doamna Muñoz, îmi dați voie să vă spun pe nume?

— Cum de nu? Prietenii îmi zic Pepi, mi-a plăcut întotdeauna mai mult decât Josefa.

— Mulțumesc. Pepi, trebuie să știu orice vă amintiți în legătură cu familia Pozales.

— Păi... Mama se numea Eva. Oh, ce proastă sunt, știați deja, ați spus dumneavoastră mai devreme, iertați-mă!

— Nu vă faceți griji, Pepi. Știu că uneori noi, polițiștii, intimidăm, dar, dacă îmi permiteți, aș vrea să vă spun că-mi amintiți de mama. Nu vă neliniștiți, vreau să fiți calmă și să vă simțiți de parcă ați fi cu un prieten.

— Da, chiar semăn cu ea?

— Da, mai mult în comportament decât la trăsături. Îmi amintiți foarte mult de ea. A murit acum câțiva ani și mi-e dor de ea.

Am mers mai departe decât m-aș fi gândit. Mă căiesc? Nu. I-am spus adevărul. Și mama, Montserrat, era o femeie simplă, blândă, sinceră; seamănă în adâncul lor, dar la aspect sunt complet diferite. Nu a mai rămas nimic din neîncrederea inițială a lui Pepi, e pe deplin dispusă să-mi împărtășească amintirile ei.

— Păi, după cum spuneam, îmi amintesc destul de bine de Eva. Vedeți dumneavoastră, eu eram o puștoaică, v-am mai spus, iar ea era o femeie ochioasă, nu știu dacă mă exprim bine, vreau să spun că bărbații o priveau când trecea, toți se întorceau, nici preoții nu-i rezistau, iar eu, o puștoaică, ce să mai, ca toate de vârsta mea din cartier, o priveam toate, încercam să fim ca ea, să ne pieptănăm, să ne îmbrăcăm ca ea...

— Locuia singură cu fiul ei.

— Da, mă rog, asta a stârnit un pic de scandal. Aici oamenii erau foarte conservatori, și mai sunt și în ziua de azi! Vă imaginați, nu era nicio problemă că o femeie era singură cu un copil, dar numele de familie ale puștiului erau ale ei, la fel, ceea ce însemna că era copilul unei mame singure. Ce scandal a izbucnit la început! Pe vremea aia stătea aici un cleric, clericul Pablo, la etajul unu, apartamentul A. Era un om de modă de veche, a încercat chiar să facă în așa fel încât să fie dată afară din clădire, dar nu l-a băgat nimeni în seamă de la agenția imobiliară. Nu era om rău, dar știți, așa gândeau ei, era foarte bătrân, din alte vremuri.

— Povestiți-mi despre fiu.

— Ei, ce să zic de Ignacito! Ce copil bun! Mereu sărea să-i ajute pe alții, îl educase bine maică-sa. Dădea mereu bună ziua, te ajuta la sacoșele de cumpărături, lucruri de felul ăsta, era foarte bun. Se vedea că are mintea brici băiatul, zâmbea mult, mereu era vesel. Pe cât era mama de serioasă, pe atât era el de vesel, era ca și cum ce i-ar fi dat lui cu o mână, i-ar fi luat ei cu alta. Nu știu dacă mă-nțelegeți.

— De ce spuneți că mama era mereu tristă?

— Păi așa era, sau așa părea. Asta nu înseamnă că era rece sau poamă acră, dar era mereu tăcută. Dacă vorbeai cu ea, îți răspundea, și saluta mereu când te întâlneai cu ea, e drept; dar nu prea se întindea la vorbă și era mereu îngândurată, unii vecini chiar așa o numeau, Trista.

— Dar dumneavoastră, cei din cartier, trebuie să fi avut o părere despre asta.

— Da, mă rog, se vorbea una, alta, c-o fi, c-o păți, dar nu se știa nimic sigur. Nu suntem negri la suflet ăi din cartierul ăsta, dar trăncănim mai mult decât ar trebui, de cele mai multe ori e de plictiseală, nu vorbește nimeni cu răutate... în general.

La ultima afirmație, zâmbește; din când în când se relaxează.

— Pepi, dumneavoastră ce credeați?

— După cum vă spuneam, eu eram o copilă și încă eram în vorbe cu Manolo. Pe urmă m-am măritat cu el, dar asta e altă poveste, iertați-mă. Mă rog, eu ascultam ce se spunea în clădire și îmi făceam idei, mă-nțelegeți, încă aveam gărgăuni în cap.

— Continuați.

— Mă rog, prin clădire umbla vorba că era tristă nu pentru că era mamă singură, ci pentru că avusese o altă relație care nu mersese. Se vede treaba să iubitul ei o cam atingea, o atingea bine, iar ea îl părăsise, așa se spunea, de-aia era atât de serioasă și abia dacă vorbea cu cineva, ca să nu se afle mare lucru despre ea. Mai întâi că era unul care a lăsat-o borțoasă și și-a luat tălpășița, și pe urmă că a fost un altul care o bătea. De-aia era tristă.

— Așa se vorbea în clădire. Și dumneavoastră ce credeați?

— Eu am cunoscut-o un pic, din când în când am mai avut grijă de copil când se ducea la doctor, treburi de felul ăsta. Copilul era hâtru și-mi plăcea foarte mult. Ea voia să-mi dea mereu bani, dar eu știam că nu stau pe roze și n-am acceptat niciodată, asta mai lipsea. Treaba e că, normal, cum vorbeam cu copilul verzi și uscate, am mai aflat una-alta, sigur, să nu mă-nțelegeți greșit, asta nu-nseamnă că îl trăgeam de limbă pe copil, Doamne ferește, niciodată n-aș fi făcut-o, era un copilaș nevinovat. El mi-a povestit ce a vrut. Și ca să mă credeți, n-a mai aflat nimeni ce știam eu, nici Mari, care era cea mai bună prietenă a mea pe vremea aia.

Ce noroc! Dacă există Dumnezeu, el mi-a călăuzit pașii până aici. Așa lucrează hazardul? Sau există o socoteală în toată povestea asta? Oricum ar fi, Pepi îmi va oferi noi indicii despre familia Pozales. Și cred că nu mă

înșel în legătură cu familia Pozales, nu numai cu Ignacito: aici e ceva mai mult decât pare, sunt convins. Nu e nevoie de una dintre certitudinile mele misterioase ca să-mi dau seama, mi-e de ajuns mirosul fin de detectiv.

— Ce ați aflat, Pepi?

— Păi mi-a povestit flăcăul câte ceva, dar m-a pus să promit că n-am să spun nimănui, și vă jur că așa am făcut, martoră mi-e Fecioara Maria! Ignacito mi-a povestit că de fapt avea tată. La început nu prea l-am băgat în seamă, mă gândeam că așa fac copiii care nu au tată, vor să aibă și ei unul, dar că e o născocire, mă-nțelegeți. Dar el tot stăruia și mai ales zicea să nu-i spun maică-sii, că nu trebuie să afle că îi interzisese să vorbească despre el și că l-ar fi pedepsit aspru dacă ar fi aflat că a vorbit cu lumea. Lucrul ăsta îmi părea cum că ar fi adevărat; dacă era adevărat, cum se spunea, că părăsise un bărbat care o bătea, atunci înțelegeam de ce îi interzisese băiatului să vorbească despre asta, mă-nțelegeți.

— Adevărul e că nu, iertați-mă.

— Vreau să spun că în cartierul ăsta mai găseai pe vremea aia câte un nemernic care își bătea nevasta, și mă gândesc eu că, dacă femeile astea puteau să scape de ei, atunci primul lucru pe care ar fi încercat să-l facă ar fi fost să-i șteargă cea mai mică urmă. Acum m-ați înțeles? De-aia mi se părea că poate fi adevărat ce spune copilul.

— Acum da, continuați, Pepi.

— I-am spus că, dacă e așa, să-mi arate o poză, ceva care să dovedească faptul că e adevărat. Nu că nu l-aș fi crezut, dar eram curioasă, ce să zic?

— Și ce a făcut Ignacito?

— Mi-a zis că mama lui avea toate hârtiile într-un sertar din dormitorul ei și că acolo era o poză cu tatăl, dar că sertarul era încuiat și că nu se putea descuia. Atunci l-am întrebat cum de știe, că dacă era încuiat, atunci nici el nu avea de unde să știe ce era înăuntru, dar mi-a răspuns că în unele nopți o auzea pe mama lui plângând și se trezea să vadă ce face și se uita pe gaura cheii: stătea pe pat cu niște hârtii, lua una, o privea și plângea. Ignacito

credea că era poza lui taică-său și că exista un secret care îi împiedica să se vadă, ceva eroic. Niciun copil nu vrea să creadă că tatăl lui e rău. Ignacito credea că se iubeau în continuare, că tatăl îl iubea și pe el și chiar avea să-l viziteze la școală, pe ascuns. Nu îl cunoștea, dar era un bărbat care din când în când venea în curte și îl privea, după-amiaza, când se jucau copiii în curtea școlii. Făcea așa, spunea el, pentru că nu voia să afle mama lui.

— Dar, Pepi, e ceva ce nu înțeleg, chiar dumneavoastră ați spus că orice femeie ar vrea să șteargă cea mai mică urmă a bărbatului care a bătut-o. Cum e posibil atunci ca Eva să mai privească o fotografie cu el și să plângă?

Pepi zâmbește înainte să vorbească. Are o privire șireată, jucăușă și plină de lumină.

— Nu vă supărați, dar se vede că sunteți bărbat, și pe deasupra tânăr. Fiind bărbat, nu știți cum gândesc femeile, e clar. Fiind tânăr, deși sunteți polițist, nu știți cum merge treaba cu relațiile, probabil că nu e specialitatea dumneavoastră.

— De ce spuneți asta?

— O femeie îndrăgostită e în stare de orice, chiar și să-l iubească pe cel care o bate.

— Păreți să știți despre ce vorbiți.

— Dar nu așa cum credeți, nu vă lăsați păcălit, Manolo al meu e pâinea lui Dumnezeu. Locuim într-un cartier, suntem mulți și trăim aproape unii de alții. Aici vezi câte și mai câte! Dacă m-aș apuca să vă povestesc, n-am mai termina o săptămână întreagă. Dar vă spun vrute și nevrute, mă zăpăcesc și uit lucrul cel mai important. Eu cred că așa e, că pe Ignacito îl vizita tatăl lui și că mama lui avea o poză cu el în sertar. Dar nu cred că o bătea, cum vorbea lumea; cred că era altceva, nu știu dacă mă-nțelegeți. Poate că părinții lui erau dintr-o familie bună și le-au interzis să se căsătorească, sau ceva de felul ăsta, ceva ca din cărți, ca în poveștile alea radiofonice ale lui Sautier Casaseca[16]... Îmi amintesc cum asculta bunica dramele alea la radio, Simplemente María și altele de soiul ăsta.

— Credeți sau știți?

— Să spunem că aproape că știu. Au stat aici mulți ani și am avut grijă de multe ori de Ignacito. Pui lucrurile cap la cap, și puțin cu puțin se face mult, cum e vorba aia.

— Și între timp nu i-a dat nimeni târcoale?

— Târcoale, ce vorbă! Iertați-mă că râd, dar expresia asta e ca de la țară, n-am mai auzit-o de mult, ce m-ați distrat! Hai că bat câmpii! Ce spuneați? Da, dacă îi dădea cineva târcoale. Păi, ce să zic, niciunul anume, din câte se știa. Nu încuraja pe nimeni, și au încercat unii care voiau un singur lucru, și alții mai serioși, dar ea nu le dădea ocazia, abia dacă ieșea. Nici nu se punea problema să se ducă la dans în La Paloma. Dar în ultimul an și jumătate, înainte să plec eu la Valldocella, cred că era un băiat care îi făcea curte.

— Povestiți-mi.

— Păi, cum spuneam, era un băiat care dădea târcoale pe stradă și privea de multe ori în sus. Ne gândeam că venise la fata lui Clavé, care stătea la etajul întâi, dar aveam senzația că mai repede venise după Eva. Ana Clavé era foarte drăguță, dar fără sare și piper, o searbădă, ce să mai vorbim? Băiatul venea mereu seara și pierdea vremea pe trotuarul de vizavi, fuma, de zici că era acolo din întâmplare. Zic eu băiat, dar nu era un puști, să fi avut treizeci și ceva de ani. Era un tip arătos, la patru ace, m-am întâlnit cu el de câteva ori, dar avea o privire ciudată, n-aș ști să explic, dar era... Cum să zic eu, ca de nebun, așa. Ba chiar o dată...

— Continuați, continuați.

— Mă rog, treaba e că o dată mi-a povestit Ignacito că merseseră la grădina zoologică, la cea din Ciutadella, să petreacă o dimineață și să vadă delfinii, leii, și se pare că atunci când erau acolo s-a apropiat un domn și a stat ceva timp cu ei, ba chiar i-a invitat la o înghețată. Dar a mai spus un lucru ciudat, și anume că mama lui părea mai tristă ca niciodată când s-au întors acasă.

— Și Ignacito nu știa cine era domnul acela.

— Nu, nu știa. Eu zic că poate era tatăl.

— Poate era domnul acela care îi dădea târcoale.

— De ce nu? Nu mă gândisem la asta. Prima variantă mi se părea foarte romantică, mă înțelegeți. Dar ar putea fi și a doua.

— Și asta s-a întâmplat...

— Chiar înainte de nunta mea. Am invitat-o personal și, deși nu m-așteptam, a venit la ceremonie, dar n-a vrut să vină și la banchet, a zis, că e prea multă lume, v-am spus că nu-i plăceau aglomerațiile și nici balurile.

Câte informații! Nu știu de ce, dar intuiesc că există o legătură cu prezentul, că povestea aceasta își întinde tentaculele adânc în timp; pescuiesc în apele tulburi ale anilor trecuți și aproape dați uitării. Nu greșesc. Am aflat multe, dar nu mă mulțumesc cu atât. Dacă tot sunt aici, vreau să mai aflu câte ceva, așa că mai pun întrebări.

— Pepi, spuneți-mi unde lucra Eva.

— Păi a lucrat în multe locuri, uneori făcea curățenie în case și pe scări de bloc; alteori lucra ca secretară. Avea școală și era deșteaptă. Cred că știa să stenografieze și să dactilografieze, pentru că am văzut la un moment dat niște pagini cu scrisul ăla ciudat de zici că sunt rahați de muscă, știți ce vreau să zic. Dar nu făcea prea mulți purici pe nicăieri, avea o problemă, că era mamă singură.

— Bun. Acum spuneți-mi când au plecat.

— Adevărul e că nu prea îmi amintesc când s-a întâmplat, știu că era vară. La câteva luni de la nunta mea, m-am măritat pe 15 aprilie 1986. Toată tevatura aia cu situația ei, a mamei, vreau să spun, că nu se băga nimeni fiindcă avea un copil, trecuse. Eva era ca oricine altcineva din cartier. Era tot tăcută, mereu a fost scumpă la vorbă. După cum am spus, eu m-am măritat și la început am stat la socri; nu prea aveam bani și, deși era aproape, pe Strada Valldonzella, știți însurătoarea casă cere, sau mai bine zis pat, iar eu și Manolo un gând aveam. Veneam câteva zile s-o ajut pe

mama să aibă grijă de bunici, că erau amândoi aici și câtă bătaie de cap dădeau, vă dați seama, în zilele noastre nu rezistă niciun copil la așa ceva și sigur, am pierdut legătura cu Eva. Mi-a povestit mama într-o duminică din iulie că plecaseră, și mi-a părut rău, atât de rău, eu o apreciam și-mi părea rău că era mereu tristă, că părea marcată pentru toată viața, nu știu cum să spun și dacă mă înțelegeți. Mama mi-a povestit că au ajutat-o cu mutatul. Le-a spus că se duce în alt cartier. S-a întâmplat pe nepusă masă, de pe o zi pe alta, într-o sâmbătă dimineața. A spus că-l mută pe Ignacito la altă școală, că-i pare rău că pleacă, dar că n-are încotro. Nu le-a spus unde se duce, nici părinților mei, nimănui. De parcă ar fi vrut să nu lase nicio urmă...

Discuția cu Pepi se prelungește, dar nu mai e nimic de interes. Continui din pură plăcere, mă bucur de ospitalitatea și de discuția cu Pepi Muñoz Molina. Ba chiar îmi pregătește și o ciocolată caldă, e o gazdă bună. Îi arunc câteva complimente politicoase, îi spun vorbe dulci, afabile și deloc ceremonioase. Pe la amiază îmi iau rămas-bun. Îi las cartea de vizită, în caz că își mai amintește ceva, poate mai știe ceva vreo vecină. Nu va trebui să-mi fac eu griji, va afla ea cu de o sută de ori mai multă eficiență decât mine, sunt sigur de asta. Mi-am găsit o aliată care îmi va fi de folos și am aflat multe lucruri noi despre Pozales. Oare acesta este drumul cel bun? Așa cred. Și voi merge în continuare pe el.

16 Autorul unor seriale radiofonice din anii ’50, ’60 și ’70.

43

Nu răspunde. De două zile încerc să vorbesc cu María, dar mă evită. Nu e nici la Institutul de Medicină Legală. Am aflat că a cerut câteva zile de concediu pe care trebuia să le primească în contul zilelor de gardă și a dispărut. Nimeni nu știe unde este, nici colegii ei, pe unii îi cunosc și personal și prin prisma meseriei, nici alți prieteni cu care am luat legătura. Legea tăcerii; e posibil ca majoritatea chiar să nu știe unde se află, dar, dintre cei din cercul ei intim, chiar dacă au negat, cel puțin Beatriz Almansa și Ane Larramendi sigur sunt la curent. Sunt cele mai bune prietene ale ei, își împărtășesc totul, de parcă ar fi puștoaice de cincisprezece ani, dar în variantă adultă, în alt cadru, cu maturitatea vârstei.

Lucrul ăsta e în special agasant. María a fost mereu prezentă în viața mea și, deși principala calitate a relației noastre este această falsă independență în care mă refugiez frecvent, adevărul este că mi-a fost de un mai mare ajutor decât vreau să recunosc. Îi simt lipsa, și din pricina cazului în sine, dar în special din cauza incertitudinii care mă bântuie neîncetat și care îmi zdruncină încrederea obișnuită în calitățile mele, nelipsită până acum.

Până acum.

Acum am îndoieli.

Îmi amintesc de vorbele Maríei. A spus ceva de felul: „Poate că vrei să crezi ceea ce trăiești.” Dispariția ei îmi dă sentimentul unei fugi, iar fuga asta a provocat o reacție în lanț, de la incertitudine la îndoială, și acum trăiesc în plină nesiguranță și lupt împotriva prezenței statornice a nebuniei.

Înainte mă speria bătrânețea, uram să mă gândesc că odată cu trecerea anilor aș putea să devin neputincios, o ruină, să depind de ceilalți. Acum, că știu diagnosticul Maríei, lupt împotriva lui, dar efectele lui se manifestă peste tot, sub forma unor gânduri perfide. Obișnuita mea concentrare s-a risipit, mi-e greu să mă gândesc la pașii pe care trebuie să-i urmez. Mă simt bine numai când muncesc, și acestui lucru îmi dedic toată ziua, aproape că

nu pun geană pe geană, nu aș face-o dacă lumea întreagă nu s-ar opri la venirea nopții, părând să mă oblige și pe mine la același lucru.

Nu-mi pot irosi timpul căutând-o pe María. Va apărea când va fi momentul, așa stau de obicei lucrurile, trebuie să curgă firesc, să-și urmeze ritmul. În privința asta, orientalii sunt foarte înțelepți, nu servește la nimic să le grăbim. María se va întoarce, trebuie să vorbim despre multe lucruri. Da, totul va intra pe făgașul normal după ce voi fi rezolvat cazul. Asta e convingerea mea supremă, bariera de care mi se lovesc gândurile rele care îmi șoptesc la ureche cuvântul „nebunie”. María nu poate dispărea pur și simplu. Se va întoarce.

O nouă idee îmi înflorește în minte. De ce nu ar face-o? Nu am în fața mea documentele care demonstrează că orice femeie o poate? Eva Pozales a dispărut de două ori în viața ei. Prima oară, când s-a mutat pe Strada Botella. Nu a știut nimeni niciodată de unde venea. Și a doua oară, când a plecat nimeni nu a știut unde s-a dus. Iar Eva era o femeie inteligentă, fără îndoială, capabilă și curajoasă, da, toată lumea a spus asta, și atrăgătoare, fotografiile o demonstrează, dar nu putea să fie mai mult decât María mea.

María. La naiba, unde te-ai ascuns?

Iar vorbele pe care tocmai le-am gândit mă fac să mă îndoiesc și mai mult.

Ce mă fac cu ea?

De ce nu mi-am ținut promisiunea?

Am depășit limita pe care am jurat să n-o depășesc cu așa de mulți ani în urmă. Relația mea cu María a ajuns mai departe decât prevăzusem. I-am spus toată povestea, ceea ce nu mai știe nimeni în afară de mine, numai Rosell și Joan au o idee vagă despre capacitățile mele. Am o singură scuză, m-am confruntat cu un caz excepțional, diferit, un caz care m-a împins la limită și m-a forțat să-mi caut un sprijin. Și numai ea mi-l putea oferi, răspunsurile pe care le căutam nu erau la îndemâna lui Joan. Numai pe ei doi îi aveam, și a trebuit să aleg. Dar, făcând acest lucru, m-am pus la dispoziția ei cum nu-mi imaginam că pot să fac.

O iubesc? Da, în felul meu, mai mult decât am iubit orice altă femeie de când sunt adult. Am avut câteva amante, evident. Corpul meu avea nevoie de căldura altui corp, și am căutat-o când a fost necesar. Unele dintre aceste corpuri mi-au oferit ceva mai mult, și uneori mi-au plăcut dincolo de simplul aspect fizic, dar adevărul e că nu am mai cunoscut nicio altă femeie ca María.

Totul s-a petrecut pe neașteptate, ca din întâmplare. O cunoșteam de câțiva ani, fiindcă orice inspector îi cunoaște pe majoritatea criminaliștilor. Ne salutam, lucraserăm împreună în câteva cazuri, dar la modul impersonal, cu politețe și respect profesional. Până când într-o bună zi am întâlnit-o în barul Zürich. Stătea la o masă, citea ziarul. Era iarnă și era soare, dar frig, nu erau prea mulți oameni pe stradă. Mie îmi convenea așa, niciodată nu mi-a plăcut aglomerația, deși îmi plac locurile prin care se plimbă lumea: îmi place să-i studiez, să le privesc chipurile, să caut urmele fericirii pe care eu am ales s-o alung din viața mea ca să nu cunosc durerea.

Am văzut-o sosind, părea să aștepte pe cineva, se uita la ceas din când în când. Mă uimea s-o văd în altă parte decât la serviciu, femeie, nu criminalist. Mereu elegantă, bine îmbrăcată, oarecum discretă. M-am delectat studiindu-i chipul din anonimatul poziției mele. Frumoasă. Mi s-a părut frumoasă. Asta mi-a reținut privirea, i-am studiat trăsăturile una câte una, toate perfecte, armonioase, dar nu-mi dădusem seama până în acel moment. De ce oare? Foarte ciudat.

Curiozitatea mi-a sporit când am văzut-o ezitând cu telefonul mobil în mână. Serioasă, a decis să nu sune și a băgat telefonul la loc în geantă. O ultimă privire în jur, nu cumva să fi venit persoana pe care o aștepta. În clipa aceea ni s-au întâlnit privirile. I-am făcut cu mâna, fără să știu de ce aceeași mână a arătat scaunul alăturat, am văzut pe fața ei o anume surprindere, urmată de o hotărâre sub forma unui zâmbet: s-a apropiat și a întrebat dacă poate să ia loc.

Nu e adevărat, știu de ce mâna mea a îndemnat-o să se așeze, știam foarte bine. Mi-a plăcut. M-a atras. Am dorit-o. Ăsta e adevărul. I-am studiat fața, trupul, știam că e inteligentă. Avea tot ce-i trebuia pentru a fi femeia care să petreacă o vreme în viața mea, cu o mai mare sau mai mică intensitate, cum o mai făcuseră și altele. Dar nu a fost așa. M-a atras, mai mult decât

frumusețea ei rece, mintea ei strălucită. Rapidă. Subtilă. Și mai presus de orice altă virtute, discreția. Nu m-a întrebat niciodată despre trecutul meu. Nu a vrut detalii despre relațiile mele. Nici ea nu a vorbit despre ale ei. Nici măcar nu am aflat cu cine avea întâlnire în ziua aceea.

Cât despre relația noastră, lucrurile și-au urmat ritmul, lent dar neîntrerupt. Mai degrabă prieteni decât cuplu. Nu am căutat dinadins o relație fizică, a venit pur și simplu și am înțeles că uneori așa trebuie să fie, că voința omului nu are nimic de-a face cu destinația finală, că e mai bine să nu aștepți și să lași ca lucrurile să se întâmple de la sine.

Apoi a urmat o relație ca nicio alta. Mai devreme sau mai târziu, toate iubitele de dinainte voiseră să mergem mai departe. Și asta pusese capăt relației, fie direct pentru că mă forțase să fac o alegere, fie prin epuizare, căci o amânam când nu voiam o confruntare directă.

María nu a făcut-o. Nu a impus nicio condiție, mi-a oferit doar companie când simțeam amândoi nevoia. Uneori făceam sex, alteori ieșeam la o plimbare. Știam unde stă, și ea știa unde stau eu. Ba chiar am petrecut împreună noaptea de câteva ori. Nu existau teritorii sfinte care trebuia să rămână fără pată.

Pentru mine era relația perfectă, exact ceea ce îmi trebuia. María era ca un dar din cer. Dar, aproape pe nesimțite, legătura emoțională a devenit din ce în ce mai strânsă. În definitiv, există mii de tipuri de cupluri, iar faptul că nu locuim împreună nu înseamnă că ne-am putea considera altceva. Cuplu. Da, că-mi place sau nu, ăsta e cuvântul, acum îmi dau seama, din faptul că îi simt lipsa, că mă simt îngrijorat. Urâtă treabă. Într-un alt moment din viața mea, ar fi fost o prioritate să o caut, dar, în împrejurările actuale, trebuie s-o las așa.

Núria. Marta.

Și au mai fost câteva.

Dar toate țin de trecut.

Se va întâmpla la fel și cu María?

Nu vreau asta. Dar acum nu e momentul să mă las luat de val.

44

Am fost adâncit în gânduri. Iar sunt împrăștiat. E mai bine să revin cu picioarele pe pământ. Să mă concentrez! Gata? Atunci să merg mai departe! Acum trebuie să-mi pese de Eva Pozales. Nu mai știu dacă mă încăpățânez pentru că mi se pare cu adevărat crucial pentru caz, cum credeam la început, sau pentru că am impresia că ceva îmi scapă. În ciuda întregii mele experiențe, m-am blocat, ca un ciclist lovit de hipoglicemie în timpul cursei, rătăcit, fără să mai văd indicatoarele. Sau poate e din cauză că eu cred că indiciile importante din munca mea sunt furnizate de femei, pentru că întotdeauna ele sunt cele interesante, centrul atenției.

E momentul să recapitulăm. Mă confrunt cu diferite probleme. Pentru început, am încercat să aflu trecutul Evei Pozales. E incredibil, dar nu găsesc date despre ea de dinainte de 1975. De parcă ar fi dispărut de pe fața pământului. Și ciudat este că și datele de după ’86 sunt pe sponci. Trebuie să fi fost ceva special care a determinat-o să se poarte astfel. Poate un om să-și șteargă trecutul ca și când nu ar fi existat? Da, e dificil, dar mai puțin în vremea arhivelor scrise de mână, într-o lume fără computere. Ce mult a trecut de atunci! Da, Eva Pozales nu a vrut să apară în fotografie, s-a ținut deoparte. Trebuie să fi existat un motiv. Însă deocamdată acesta îmi scapă.

Asta e prima dintre probleme, dar nu cea mai stringentă. A doua mă incomodează din cale afară, căci trebuie să mă confrunt cu o experiență pe care o consider complexă: ar trebui să merg la al doilea loc al crimei, poate acolo aș putea obține o confirmare a legăturii între cele două cazuri. Trebuie s-o fac, dar mi-e frică să nu-mi fie confirmată percepția asupra cazului. Așa trebuie s-o cataloghez, drept percepție, fiindcă așa cum e logic, îmi lipsesc dovezile în privința a ceea ce am trăit eu; nu mi-am pierdut logica așa încât să ocolesc această chestiune. De aceea mă neliniștește gândul la rezultatul acestei vizite și, în plus, nu uit că Joan vrea să fie alături de mine. Nu vreau sub nicio formă. Nu știu ce se va întâmpla odată ce voi ajunge acolo. Poate că nu e nimic, că nu se va întâmpla nimic. Dar nu cred. Și dacă se întâmplă, poate că va fi ca la locul crimei de prima oară, când m-a cuprins fiorul. Dar

s-ar putea întâmpla și ca a doua oară, când a apărut umbra. Niciuna dintre soluții nu este bună. O să văd.

A treia problemă e șeful meu, Rosell. Deocamdată Joan e cel care e tras la răspundere pentru caz și coordonează ancheta. Subinspectorul l-a informat pe comisar în legătură cu ancheta pe care o conduc, pentru a justifica astfel îndepărtarea mea temporară de secție. E o anchetă care necesită prudență, tact, control. Inspectorul Ossa nu vrea să-i sperie pe posibilii informatori. Își asumă el răspunderea, stai liniștit, Rosell, nu-i nimic.

În orice caz, faptul că un inspector este implicat într-o anchetă nu înseamnă că poate dispărea din peisaj atâtea zile. Rosell vrea să închidă cazul cât mai curând posibil. E ceea ce se numește un caz ajuns într-un punct mort, un caz care se bucură de multă publicitate în rândul mass-mediei și care încurcă pe toată lumea. E genul de caz pe care trebuie să-l arunci la gunoi cât mai repede posibil. Și să nu uităm de presiunea pe care o face CGIC asupra lui.

Datele despre Tuneu și Albert sunt gata, dar acolo nu există nimic în afară de nefericiri personale deghizate în veșmintele clasei superioare. Cazul e gata să fie închis și e nevoie de concluziile finale. Rosell nu mai rezistă mai mult de trei sau patru zile, fie îi oferim indicii noi care să permită o abordare alternativă, iar ăsta va fi un lucru foarte dificil, fie îl închide, rezolvat ori ba.

Mai există și o patra problemă. Drogurile. Într-adevăr, la al doilea loc al crimei s-a făcut analiza drogurilor, iar proveniența lor este cea pe care am anticipat-o. Coincid cu cele de pe Strada Rubí, iar furnizorul a fost Pozales. Numărul de mobil al lui Pozales este înregistrat pe mobilul stăpânului locuinței de la al doilea loc al crimei. Apelul a fost înregistrat cu patru zile înainte de prima crimă; probabil că au cumpărat drogurile chiar în ziua apelului. Asta face legătura între cazuri, dar, din nefericire, analiza cocainei nu dezvăluie altceva decât puritatea ei; nimic nu indică faptul că ar fi fost modificată în vreun fel. E doar cocaină cu un înalt grad de puritate, de optzeci și cinci la sută. Nimic mai mult. Drogurile în sine nu puteau fi cauza.

Joan a luat în calcul posibilitatea de a cere să ne fie încredințat cazul când a verificat proveniența drogurilor, dar analiza elimină o asemenea posibilitate:

faptul că un traficant de droguri moare asasinat și apoi mor niște clienți de-ai lui nu stabilește neapărat o relație necesară și suficientă. Va fi considerat un lucru întâmplător, fără legătură. Nimic în privința asta.

Și mai e și o a cincea problemă.

Eu.

Am nevoie de odihnă. Aș vrea să mă pot îndepărta de caz, să-l văd din afară, să-l studiez cu o curiozitate științifică, dar deja e târziu. Sunt implicat în el până peste cap, sunt parte integrantă din el; cazul nu ar exista fără David Ossa, așa cum David Ossa nu ar exista fără acest caz. E o gândire nesănătoasă, și îmi dau seama de asta, dar mi-e clar, așa de clar ca propria-mi viață. Sunt ca cel care își cunoaște viciul și se căiește, dar, fiind dependent, nu reușește să se dezbare de el, deși își dă seama cât de rău îi face. Cred că de data asta nu o să scap nevătămat.

Iar asta chiar e o certitudine.

45

Stau așezat pe o bancă din spitalul Santa Creu i Sant Pau, care se află aproape de casa mea. Am fost acasă să fac un duș și să mă schimb, iar înainte de a porni spre următoarea întâlnire am trecut o clipă pe la spital. E patru după-amiaza, iar vremea e în continuare frumoasă, soarele arde cu această putere neobișnuită iarna.

Îmi place să vin aici. Deși sunt puține bănci, răspândite printre corpurile de clădire, au aspect modern și nu dovedesc prea mult bun gust, fără nicio legătură cu stilul arhitectonic modernist din jurul meu, îmi place să mă odihnesc aici; câteva minute îmi sunt de ajuns pentru a mă calma. Nu se plimbă multă lume pe afară. Domènech i Montaner a proiectat la vremea sa un spital complet modern, cu culoare interioare subterane care să facă legătura între clădiri și să faciliteze tranzitul asistentelor și al mărfurilor; astfel, rămânea o suprafață imaculată în care nici chinul și nici durerea nu erau vizibile de la început. Cam ce se întâmplă și cu mine.

Aici mă relaxez. Văd oameni trecând, fiecare cu treburile lui. Unii se odihnesc pe o bancă din apropiere. Cei care nu se grăbesc sunt vârstnicii care își petrec dimineața văzându-și de treburi și lăsând timpul să se scurgă. Sunt oameni care știu să-și ocupe acest timp și să-i transforme trecerea în ceva neînsemnat; alții, dimpotrivă, îl văd ca pe un chin al unei singurătăți insurmontabile. Chipurile celor din urmă sunt simplu de recunoscut și pentru prima oară în viața mea mă văd zugrăvit în ele: acele priviri sunt rătăcite, ochii le sunt parcă acoperiți de un văl, gesturile, așa de puține, par calculate la milimetru, acțiunile lor sunt lipsite de bucurie. La fel mi se întâmplă și mie. Acest caz deconcertant mă rănește în adâncul meu, mi-a afectat felul în care mă percep, iar asta e grav. Dar trebuie să continui. Nu mă pot opri.

Mă așteaptă o ședință cu comisarul. Cum altfel? Rosell m-a chemat să dau socoteală, gata cu libertatea. Nici măcar inspectorul Ossa, în care are atâta încredere, nu se poate bucura de atâta autonomie. Ce o să-i spun? O să iau o decizie pe parcurs. De dimineață am primit patru mesaje pe mobil de la

Joan. În toate insistă pe același lucru: „Fii prudent, ține-l de vorbă, nu vorbi despre ce nu trebuie să vorbești, dacă te întreabă despre rănile de pe față, nu uita că i-am turnat brașoave, am spus că a căzut biblioteca pe tine.” Nu i-am răspuns. N-am chef. Apreciez bunăvoința lui Joan, dar mă simt departe de el și de toate.

Hai! Pornesc iar la drum. Conduc până în Via Laietana și intru în birou pentru prima oară în ultimele patru zile. De acolo iau documentele stocate, iar la ora stabilită, intru în sala în care așteaptă liniștit șeful.

Rosell nu e singur. Joan îi arată câteva hârtii. Când mă văd, tac. Comisarul îmi indică cu un gest indiferent să mă așez. Pentru o clipă mă gândesc că nu e locul meu, de parcă ceea ce a fost mereu o parte importantă din viața mea nu m-ar mai interesa.

— Bună, David!

— Șefule, Joan!

— De când nu ne-am mai văzut! Inspectorul Ossa cel rătăcitor se întoarce la turmă.

— Domnule comisar, n-am fost tocmai în concediu.

— Asta îmi povestea și subinspectorul Rodríguez. Dar cred că e momentul să mă pună la curent responsabilul anchetei. Vreți o cafea? Eu o să cer una, de două zile dorm pe sponci și am mare nevoie.

Joan cere și el una și cer și eu, deși nu-mi place gustul. Le aduce secretara și nu sunt rele dat fiind că sunt de la automat. Rosell o dă peste cap, ca și cum nu l-ar afecta temperatura ei, Joan soarbe de câteva ori discret, fiindcă e fierbinte, iar eu decid s-o las să se răcească. Rosell e cel care începe discuția.

— David. Am să te ascult cu toată atenția, dar trebuie să afli, înainte de a începe, că acest caz mă sâcâie mai mult decât celelalte treizeci pe care le avem în același timp la secție. Sunt sătul de presă și de politicieni și nu

vreau să mă satur și de voi, că doar sunteți oamenii mei. Așa că treci la subiect și să terminăm cu povestea asta cât mai repede posibil!

— Bun. Șefule, dacă vreți ceva concret, o să vă spun că lucrurile stau așa: avem un asasinat multiplu imposibil de rezolvat după cum rezultă din expertize. Am putea spune că totul a fost gestul unui drogat care a luat o doză prea mare, dar nu așa stă situația.

— Raportul definitiv al criminalistului care se ocupă de caz nu prezintă aceeași concluzie.

— Raportul definitiv al criminalistului care se ocupă de caz este respectabil, dar greșit.

— David. Este concludent. Pentru doamna doctor Urquijo este evident. Ignacio Pozales i-a ucis pe ceilalți trei și apoi și-a luat viața. Arma era la locul crimei, cu ea au fost cauzate toate rănile pe care le prezentau victimile. Avea amprentele lui Pozales. Așa indică probele. Nu a plecat nimeni de la locul crimei, chiar voi ați fost martori, ați putut vedea cu ochii voștri.

— Nu e adevărat. Așa pare, dar nu s-a întâmplat așa.

— Demonstrează-mi contrariul!

— Nu pot. Deocamdată.

— Doar deocamdată?

— Domnule comisar, în acest asasinat există împrejurări neobișnuite. Procedurile clasice nu sunt suficiente.

— Da? Și ce alte proceduri putem aplica?

Deschid gura să răspund, când primesc un ghiont ușor în afara câmpului vizual al comisarului. Joan nu vrea să-mi expun teoriile, sau cel puțin nu vrea să le explic în totalitate.

— Șefule. În Gràcia a avut loc un alt dublu asasinat, acum câteva zile. Există o legătură între cazuri, sunt sigur. Pozales le-a furnizat droguri celor două victime cu câteva zile înainte de a muri. Și în ambele cazuri există o componentă ritualică. E prea mare coincidența.

— Da, sigur că e. Cum este și faptul că au fost nevoiți să distrugă și ușa apartamentului din Gràcia ca să poată intra și că nu a fost văzut nimeni intrând sau ieșind de acolo. Raportul elaborat de oamenii lui Vidal este limpede în privința asta! Camera de supraveghere a băncii de vizavi nu minte! Da, amândoi au consumat același drog, dar rapoartele toxicologice nu vorbesc despre nimic altceva în afară de gradul mare de puritate. E o întâmplare? Ce afurisită de întâmplare care ne dă tuturor bătăi de cap! Dacă aș fi avut la îndemână o cameră pe care s-o fixez asupra intrării de la locul crimei, aș fi rezolvat-o într-o săptămână. Nu facem decât să orbecăim printre mărunțișurile astea pe care le aduc echipele tale. Nu ajută la nimic!

— Trebuia făcută această muncă. Trebuie să ne facem datoria și să respingem orice posibilitate, oricât de mică.

E primul lucru pe care îl spune Joan. Nu mă sprijină, dar nici nu e împotriva mea, are cam aceeași atitudine pe care a afișat-o de când a început toată povestea. Mă gândesc să întind coarda, am poftă s-o fac. Îmi revine dispoziția jucăușă, a fost ascunsă în toate aceste zile și mă bucur să mă recunosc în ea. Și mai mult de atât, am poftă să rostesc adevărul meu, nu vreau să mă cenzurez. Da, o s-o fac, dar... Dacă e să fiu pe deplin sincer, m-ar putea scoate din activitate. Și nu-mi permit să risc. Una caldă, una rece, trebuie să fie amândouă, așa nu vor ști la ce să se aștepte. Hai să o luăm direct.

— A fost o muncă necesară și inutilă de la bun început. Nu face nici cât o ceapă degerată. În privința asta aveți dreptate, domnule comisar. În celelalte privințe, nu.

Pe fața interlocutorilor meu se citește surprinderea. La Rosell, lasă locul unui zâmbet abia schițat și cinic; în schimb, privirea lui Joan reflectă o anume părere de rău.

— David, știi că am mai multă încredere în tine decât în oricare dintre oamenii mei, și asta cu toate că secția se poate lăuda cu echipe bune. Ai un palmares impresionant, ți-ai pus gâtul în laț și pentru tine, și pentru colegi, de mai multe ori. Nu există alt inspector care să te depășească profesional și prin prestigiu în tot orașul, ba chiar în toată țara. Am și uitat de câte ori ți s-a propus să treci la CGIC și ai refuzat. Da, ești foarte bun, dar cu toții mai greșim, cu toții ne-am împotmolit în câte un caz. Cine n-a trecut prin asta la un moment dat? Mereu găsim un caz care, dintr-un motiv sau altul, ne prinde, ne pătrunde în suflet, ne înșfacă și nu ne mai dă drumul. Asta e situația ta. Trebuie să renunți. Am să-l închid!

— Nu care cumva să faci asta.

Minunat. Joan mă lovește acum tare în fluierul piciorului, cu un gest evident, e imposibil să nu-l vezi. A observat și Rosell, dar nu bagă în seamă. Fraza a fost dură, excesiv de tăioasă. Rosell este un șef mai mult decât rezonabil, are încredere în toți oamenii lui. Camaraderia dintre lucrătorii secției de poliție din Via Laietana este proverbială, o invidiază forțele polițienești din tot orașul, dar asta a fost o exagerare, mai degrabă prin ton decât prin conținut, am fost foarte dur, ba chiar amenințător. Rosell răspunde cu un calm detașat. Cuvintele lui sunt reci ca gheața; îl cunosc și știu că tonul ăsta a anunțat mereu o hotărâre de nezdruncinat.

— Va trebui să-mi dai imediat o explicație credibilă dacă nu vrei să te suspend imediat, indiferent cât te-aș aprecia! Nu m-a mai călcat nimeni pe bătături de mult și n-am chef să te las pe tine acum!

— Bine. Vrei o explicație? Am să ți-o dau pe cea pe care o am, deși încă încerc s-o construiesc rațional. Pozales și ceilalți trei au fost asasinați. Cineva a intrat în casă și i-a măcuit pe toți patru. Într-un fel pe care nu-l cunosc, l-a forțat pe Pozales să-i ucidă pe ceilalți trei, mai întâi pe clienți, apoi pe iubita lui, și apoi l-a împins la sinucidere, așa cum îl ucisese înainte pe Albert. Așa stă treaba. Și înainte să mă întrerupi, o să-ți mai spun un lucru: raportul Maríei, al doamnei doctor Urquijo, e foarte clar în multe privințe, dar apoi ignoră altele în mod deliberat, căci consideră indirecte elementele probatorii care i-ar reține atenția până și unui neinițiat. Cum îți explici că Tuneu și Albert au murit în picioare, după ce au fost loviți cu cuțitul, fără să se miște un centimetru măcar, fără să încerce să se apere? Nu

aveau nici măcar o singură tăietură pe mâini sau pe brațe! Până și un novice din primul an de la Academia de Poliție știe că tăieturile astea implică o atitudine defensivă, opunerea față de agresiune! Cum se explică faptul că au urlat când au murit? Drogurile nu erau deosebite, nu erau modificate și nu consumaseră atâta încât să-și piardă cunoștința și voința, raportul toxicologic o arată foarte clar.

— Insinuezi că doamna doctor Urquijo a falsificat raportul criminalistic?

— Niciodată! În schimb, afirm că doamna doctor Urquijo, Joan, toată echipa și chiar și tu, omul pe care îl respect cel mai mult din toată poliția, vă mulțumiți cu o explicație pe care o puteți înțelege. Afirm că în mod deliberat nu vreți să vedeți mai departe. Afirm că acest caz și cel din Gràcia fac parte dintr-o înșiruire care poate continua. Afirm că există un vinovat pe care trebuie să-l găsim. Afirm că, de fapt, vă e frică!

Am făcut-o. Mi-am încheiat peroarația și mă mir când mă văd în picioare în mijlocul sălii. Nu mi-am dat seama când m-am ridicat, oare am vorbit din picioare tot timpul? Ce s-a ales de autocontrolul meu? Mă așez din nou în așteptarea reacțiilor. Nu întârzie să apară.

— Spune, David, când vorbești de cineva, la cine anume te referi?

Nu mai primesc șuturi pe sub masă, dar privirea lui Joan e elocventă: „Potolește-te, nu spune.” Nu, nu o s-o fac, nu mi-am pierdut într-atât controlul. A venit momentul să combin partea profesională cu cea personală, să profit de faptul că Rosell a fost mereu un sentimental.

— Nu știu. Încă nu am o idee clară. Nu știu cum se poate să se fi întâmplat, dar s-a întâmplat, și nici tu nu poți ignora aspectele șchioape ale rapoartelor. Teoretic sunt impecabile, cu siguranță, însă pericolul stă în implicațiile lor. Șefule, e o chestiune de instinct, știu că ceva nu se potrivește, cred că există o legătură! Caut ceva care să-mi permită să descifrez cazul. Mereu ai avut încredere în mine. Lucrez de mulți ani în subordinea ta. Când te-am dezamăgit eu?

Rosell mijește ușor ochii, ori de câte ori se concentrează îi închide pe jumătate, pune amândouă coatele pe masă și își duce la gură mâinile strânse

pumn. Se gândește ce să facă. E o decizie dificilă. Presiunea politică e importantă, dar are încredere în mine; e drept, niciodată nu l-am dezamăgit. Cum să nu accepte singurul lucru pe care i-l cer de mulți ani?

— Încă trei zile, David, trei zile și nicio oră mai mult. Vidal a închis cazul din Gràcia, și eu vreau să fac același lucru cu acesta. Trei zile, și fără să-mi faci probleme. Asta e!

— E mai bine decât nimic. Încă ceva: vreau să merg la al doilea loc al crimei.

— Nici să nu te gândești! Vezi-ți de treaba ta și scoate-ți Gràcia din minte! Sau ai uitat deja incidentul de la spital? Nu vreau să te apropii la mai puțin de doi kilometri de Vidal!

Rahat! Poate am cerut prea mult, dar trebuia să încerc.

— Am înțeles. Joan, adună concluziile muncii întreprinse de echipe și redactează raportul! Când e gata, mă suni! Eu am să-mi văd de ale mele.

Mă ridic, salut și plec. E mai bună o amânare decât o hotărâre fermă. Mi-am jucat cartea cu abilitate. La început nu-mi era clar. Și nu m-am comportat ca un sinucigaș, am reușit cât de cât să mă controlez. Mă simt plin de viață. Nu e o amăgire. Atitudinea e importantă. Sunt pe cai mari. Dar, înainte de asta, mai trebuie să aflu ceva. Mă întorc din drum și îl caut pe Joan. Îl abordez exact când se pregătește să intre în biroul lui.

— Joan, așteaptă o clipă, te rog. Am o întrebare.

— Tu ai o întrebare, eu am o sută.

— N-are legătură cu cazul. A dispărut María.

— A dispărut?

— Nu tocmai. A cerut voie, avea multe gărzi, deci o mulțime de zile libere la Institutul de Medicină Legală. Nu e acasă. N-o găsesc nicăieri. A vorbit cu tine și apoi a dispărut.

— Nu știu nimic. Dar dacă aș ști, nu ți-aș spune. E treaba voastră. Ceea ce mă preocupă cu adevărat e faptul că tu te joci cu focul. Și, implicit, o fac și eu.

— Nu m-ajuți s-o găsesc.

— N-am idee unde e, dar ai face mai bine să-ți faci griji pentru tine. Ai jucat tare cu Rosell și ți-a ieșit. Dar, din fericire, n-o să cadă de două ori în plasă, și peste trei zile o să se termine în singurul fel posibil.

— Adică...

— Cazul o să fie închis. E mai bine pentru toată lumea.

— Mai e până atunci. Ne vedem peste trei zile.

— David, nu uita înțelegerea noastră! Ține-mă la curent și nu face vreo prostie! Nu mă obliga să iau o decizie de care pe care am putea-o regreta.

— Nu folosi pluralul. Dacă decizia e a ta, tot al tău ar trebui să fie și regretul. Și acum plec până nu-mi pierd și puțina afecțiune pe care o mai simt în momentul ăsta față de tine.

Joan intră în biroul lui. Ultima afirmație a fost dură și pare să-l fi afectat. Redactarea raportului final e o treabă de rutină, cam stresantă, o formalitate care trebuie îndeplinită. Deși ar trebui să-l facă inspectorul care se ocupă de caz, de obicei las în seama lui responsabilitatea asta; mereu s-a priceput la treburile administrative. Are de muncă pentru câteva zile, exact cât trebuie să se ferească din calea mea.

46

Spre deosebire de alți comisari, am decis să mă instalez în primul biroul, la intrarea de la etajul rezervat administrației: îmi place să controlez plecările și venirile oamenilor mei, nu să stau ferit, într-un colț, așteptând ca ei să vină să-mi aducă rapoartele. Intenția nu e să controlez activitatea personalului, deși poate unii așa ar crede, ci să trăiesc momentul, ceea ce se petrece zi de zi, să fiu implicat alături de ei în mișcare, în activitate. Acesta este adevăratul meu obiectiv. Nu vreau să mă simt departe de ai mei, nu uit că am fost și eu, cu mulți ani în urmă, asemenea lor, un polițist de rând. Ceea ce trăiesc ei am trăit și eu; ce suferă ei am suferit și eu; visurile lor le-am avut și eu. Îi văd pe comisarii din alte secții de poliție, particip alături de ei la mii de ședințe și cursuri și știu că, iremediabil, cu toții ne îndepărtăm până la urmă de acele vremuri ale tinereții.

Psihologie aplicată, asistență emoțională, inteligență emoțională, sute de mii de resurse pentru a ne apropia de oamenii noștri... Prostii! Vrei să știi ce gândește un om? Cu adevărat, cu tot ceea ce poate atrage după sine? Du-l undeva, departe de muncă, scoate-l din mediul profesional, vorbește cu el o clipă despre banalități, fotbal, familie, femei și, când vine momentul, privește-l în ochi, direct, fără ocolișuri.

Dincolo de privire, îi vei găsi inima.

Iar în inima lui vei găsi tot adevărul.

Ăsta e sistemul. Așa de simplu, și totuși așa de complex.

Am fost mândru de mine, vreme de douăzeci de ani, că mă pricep să judec caracterul și motivațiile echipelor mele. Mereu mi-am dorit să-i tratez așa cum aș fi vrut să fiu tratat cu atât de mulți ani în urmă. La vremea aceea, totul era mai dur, mai direct, subtilitățile nu erau bine văzute. Dar erau unii, cei cu adevărat buni, foarte puțini, da, care știau cum să ajungă la sufletul oamenilor. Eu am adoptat acest comportament de la începuturile carierei mele în poliție și am știut că mi se potrivește.

Câți comisari mai sunt în activitate din vremea aceea îndepărtată? Câți dintre noi am reușit să ne transformăm după instalarea democrației? Sunt singurul care a rămas din vremurile acelea. Un dinozaur foarte aproape de momentul dispariției. Un martor al altor vremuri, da, în stare să lucreze fără cravată la gât, să nu-și pună uniforma decât atunci când vine vorba de treburi administrative și să fumeze ca un turc în secția de poliție, oricât ni s-ar interzice.

Un om iubit de ai lui.

Îl văd pe David trecând pe hol, prin fața biroului meu. Se îndreaptă spre ieșire. I se citește pe față proasta-dispoziție. Nu e relaxat. Cazul ăsta nenorocit... Mor de nerăbdare să-l închid, să-l pun la naftalină și să uit de el. Nu l-am mai văzut așa pe omul ăsta de ani de zile. Supărat, da, sigur, dar niciodată pierzându-și astfel controlul. Dacă n-ar fi fost vorba de el, nu i-aș fi acordat aceste trei zile. Sunt tentat să mă ridic și să alerg după el, să-mi anulez decizia. Dau s-o fac, dar chiar în clipa asta sună telefonul. La dracu', răspund, apelul e lipsit de importanță, e un ziarist, la fel de bătrân ca mine, care încearcă să obțină informații despre acest caz afurisit. Și, între timp, Ossa se face nevăzut pe scări.

Am ratat ocazia.

Acum nu mai am decât să aștept.

Scot o țigară de foi și o aprind cu delicatețe, trăgând prelung din ea. Odată ce începe să ardă bine, mă delectez cu fumul. În ultima vreme, am renunțat la trabucuri, acum îmi plac țigaretele de foi, mai ușor de mânuit, cu o aromă mai delicată. Înainte credeam că țigaretele de foi sunt pentru poponari, acum însă mă delectez cu gustul lor, îmi aduc aminte de îndepărtatele Caraibe.

Îmi eliberez mintea de gânduri până fumez jumătate de țigaretă. Și eu sunt un om care acționează din instinct, așa suntem noi, majoritatea polițiștilor de școală veche, așa tragem multe dintre concluzii. Ossa mi-a plăcut dintotdeauna, pentru că îmi întoarce propria imagine, iluzorie, dar certă. Suntem foarte diferiți, dar în privința asta suntem de acord, de aceea am

atâta respect față de instinctul lui, de aceea i-am mai acordat trei zile, deși simt nevoia să procedez altminteri.

Ossa... Ce zace în adâncul omului ăstuia? Nu, nu mă gândesc la cazul ăsta exasperant, nu mă gândesc la el acum. Mă gândesc la misterul lui, la capacitatea de a rezolva cazuri, la disprețul față de ierarhie, nu la faptul că nu ar respecta-o, ci la evidenta lui lipsă de ambiție.

Dintre toți oamenii mei, când va sosi momentul pensionării, el va fi singurul care îmi va stârni îngrijorare. Aparent, este cel mai puternic dintre toți. Dar în sufletul lui este cel mai fragil. Știu asta. Sigur. Nu am nici cea mai mică îndoială. Am reușit să citesc în inima tuturor oamenilor mei, când îi vedeam îngrijorați, alteori fără un motiv anume, din obișnuință. Tuturor am reușit să le ajung până în suflet, să le văd problemele, neliniștile.

Tuturor, mai puțin lui David Ossa.

A fost dintotdeauna diferit. Îl priveam și mereu găseam fie un zid, fie o fântână fără fund. Niciodată o nemulțumire, niciodată o neliniște. Mereu mi-a dat senzația că e puțin departe de lumea asta, departe de realitate, ca și cum nimic nu l-ar putea afecta cu adevărat. În ochii observatorului atent, personalitatea lui ar putea fi calificată drept ciudată. Totuși, toate dovezile psihologice, toate testele realizate în atâția ani i-au dat calificative excelente. Niciodată cele mai bune, sigur, dar mereu în zona în care este considerat apt, cu o regularitate uimitoare. O personalitate stabilă cum nu sunt prea multe. Dar uneori, de puține ori, deconcertant de rece. Iar când se întâmpla asta și când îl priveam și depistam această stare sufletească, imediat părea să înțeleagă ce se petrece și se transforma puțin câte puțin, până devenea irezistibil de atrăgător, de parcă ar fi vrut să ascundă răceala de dinainte. E nevoie de mult timp, de multă cunoaștere, de o mare răbdare ca să fii capabil să judeci astfel un om... Trebuie să fii bătrân ca mine.

Ce ascunde cazul acesta pentru ca un om ca Ossa să fi fost în stare să spună și să facă ceea ce a spus și a făcut în timpul întâlnirii noastre? Știu că m-a fermecat, că a recurs la toate trucurile până a răsturnat situația și a obținut favoarea, concesia celor trei zile. Nimănui, absolut nimănui nu i-aș fi îngăduit un asemenea comportament.

Crimă nenorocită de rahat!

Nu mă gândesc la nimic câteva clipe, supărat pe bătrânețe, fiindcă ne face slabi, lâncezi, fiindcă ne încetinește reflexele. Mi-e dor de trecut, de tinerețe, de vremurile acelea deja de mult apuse.

Și atunci îmi amintesc. Acum treizeci și câți de ani? Tocmai intrasem în poliție. Cum și cât s-a schimbat țara de atunci! Eram un novice care nu știa nici să țină pistolul în mână. Abia dacă știam despre ce era vorba în cazul ăla, dar s-a vorbit mult la vremea aceea. Oare o fi posibil... Nu, nu poate fi același lucru. Asemănarea e doar o coincidență. Să nu mai pierdem timpul. Sting țigareta în scrumieră și resping ideea dând din cap. E mai bine așa. David? Nu, nu el, sigur. Nebuniile trebuie lăsate în seama spitalelor de nebuni. Îmi îndrept din nou atenția spre dosarele pline de documente care așteaptă semnătura mea.

Și acum să ne reapucăm de treabă.

Partea a opta

Trecutul

47

Trei zile. E al naibii de puțin timp. Și am noroc că le-am obținut și pe astea – numai datorită prieteniei care mă leagă de Rosell. Ce să fac acum? Unde să mă duc? Care sunt prioritățile? Sunt multe lucruri de făcut și puțin timp. Și sunt singur, în momentul ăsta nu pot avea încredere în nimeni, nu am o echipă care să mă sprijine și, chiar dacă aș avea, n-aș apela la ea. E numai treaba mea, până și Joan trebuie să fie un simplu spectator, cât mai departe posibil. Nu am niciun colaborator, nimeni nu crede în mine, numai forța prieteniei mi-a oferit o mică amânare până la decizia finală. Rosell a luat o decizie, și mi se pare o muncă titanică să i-o schimb. Trebuie să existe o cale. Dar va trebui s-o las pe mâine.

Ultimele ceasuri ale zilei trec cu o undă de neliniște care le zugrăvește în culori tari. Caut să mă distrag într-un fel sau altul: răsfoiesc cărți vechi și reviste de benzi desenate, îmi pun în ordine cele câteva albume de fotografii. Nu sunt genul de om care să păstreze și să evoce amintiri, mereu mi-au dat o anume amărăciune. Încerc să fug de mine. De câte ori nu m-a încercat senzația asta, dar cauzele ei erau diferite, ceea ce mă afectează e durerea resimțită când mă gândesc că pot pierde totul.

Iau telefonul și formez numărul Maríei. Nu sună. Intră direct căsuța vocală. Îl are oprit. Nu încerc la numărul de acasă, din Pedralbes, ar fi inutil. A dispărut. Unde o fi? Cât îi simt lipsa!

Nu o să pot dormi fără ajutor. Și trebuie să mă odihnesc, cel puțin șapte, opt ore. Mai am o soluție. Scotocesc în mica mea farmacie până găsesc un flacon de Loracepán. Iau o pastilă, mă bag în pat și îmi acopăr capul cu perna. Va trebui să aștept o jumătate de oră. Încerc să-mi opresc mintea în loc, să nu gândesc, să evit ideile, să mă odihnesc și să uit, doar un moment. Somnul va veni puțin câte puțin, mă va copleși dulceața aripilor sale, toropeala va fi aliata mea. Așteaptă-mă, găsește-mă, primește-mă. Îl simt? E lângă mine, va fi un prieten fidel, îmi voi lăsa soarta în mâinile lui, cel puțin în noaptea asta, vine, vine, a venit, mă las purtat...

Când începe? Când vine somnul? De cele mai multe ori, visele trec fără să lase vreo urmă. Puțini sunt cei care și le amintesc. Se spune că cei părăsiți, nebunii sau oamenii beți sunt cei care le păstrează cel mai bine în memorie, nu degeaba le e viața o prelungire a nopții. Cei mai mulți nu-și dau seama dacă sunt treji sau dorm, trăiesc între două lumi. Cele două țărmuri își dau mâna, iar ei oscilează între ele, fără să știe unde se află cu adevărat.

Problema e că Loracepán-ul ar fi trebuit să mă răpună. Nu le folosesc în mod normal, fiindcă mereu am dormit destul de bine, sunt capabil să adorm într-un colț și aproape în picioare; nu îmi trebuie decât un reazem pentru cap, o pernă îngustă și lungă, atâta tot. S-a întâmplat să iau o pastilă, cu mulți ani în urmă. În ziua în care au murit părinții mei nu mă lua somnul, eram chinuit de amintiri și a trebuit s-o fac. Niciodată nu mi-a plăcut să recurg la stimulente artificiale. De fapt, Loracepán-ul nici nu e al meu, ci o amintire de la María; când muncește până târziu, nu reușește să adoarmă și atunci ia unul. De aceea e la mine acasă, la fel ca periuța ei de dinți.

Da, ar fi trebuit să dorm fără vise. Dar nu se întâmplă așa. Mă fură somnul, și o face cu o eficiență brutală, pare real. De ce nu? Ce poate fi mai straniu decât ceea ce trăiesc deja?

Singurătatea e atotstăpânitoare. Contemplu lumea reală din exterior. O contemplu plin de curiozitate. Nu e nimic. Locul acesta e bizar. Tânjesc să mă întorc în lumea mea, aș da orice la schimb s-o pot face, orice numai să nu rămân aici.

Dorința mi se îndeplinește și cad spre lume. E un zbor angoasant, necontrolat, care nu urmează o direcție anume. Simt niște forțe inexplicabile care se joacă cu sufletul meu și mă poartă de ici colo, ca pe o marionetă, o jucărie la mâna destinului. Îmi amintesc de fraza asta, rostită la teatru de sute de mii de ori. E frumoasă. Mă agăț de ea, de amintiri de demult. Închid ochii și asta îmi e de ajuns. Mă concentrez. Frumusețea poate fi cheia care ne schimbă starea de spirit, așa se întâmplă și aici.

M-am întors. Sunt aici. E noapte. Întunericul mă învăluie, dar știu că sunt în orașul meu, într-un cotlon al lui. Visez, dar eu sunt tot eu, apoi văd pe întuneric, nimeni nu-mi va putea lua vreodată acest dar. Mă folosesc de el.

Disting formele, pot cântări volumele. Contururile reușesc să umple tabloul pustiului și mă regăsesc în sfârșit pe mine. O stradă oarecare. Nu e un cartier modern. Probabil că e Barri Gòtic. Dar, în vechimea sa, totul pare deosebit de nou, de parcă mizeria nu ar fi cea de acum, ci o alta de demult; de parcă s-ar fi întors în timp și s-ar afla față în față cu pietrele originale.

Ce să fac? Pornesc la drum. Nu mi-a zis nimeni s-o fac, dar simt o forță misterioasă care mă împinge. Merg pe străzi înguste și labirintice, e bătrâna mea Barcelonă, dar de fapt e o alta, Barcelona viselor, acolo unde posibilul devine certitudine, acolo unde inexistentul poate căpăta viață. O lume ireală. Nu recunosc nimic, această infinitate de străzi formează un labirint care este de fapt întreaga lume. Acum încep să înțeleg, e evident. Tot ceea ce există a fost creat pentru mine, de către mine, acum și aici; e un moment magic, în care sunt centrul universului. Știu că există droguri capabile să inducă o asemenea senzație, că aș fi norocos dacă nu mi-ar cere un preț de coșmar. Nimic nu e gratis, totul are un preț. Iar prețul somnului meu îmi este înfățișat acum.

Nu am găsit pe nimeni în drumul meu. Dar deodată știu că nu mai sunt singur. Nimic nu sugerează că ar fi așa, dar eu știu. Și nu e o prezență dorită. Are o calitate anume, inefabilă, dar încerc să caut asemănări care să o poată explica. E... catifelată. O mângâiere ușoară și plăcută, dar, dacă tot corpul meu ar fi supus mângâierii ei, nu mi-ar plăcea deloc. Așa e limba pisicii. Mă înconjoară. E pretutindeni. Nu mă mișc. Nu am unde să mă duc. „Cine ești?” Mă adresez ei, sau nimănui, habar n-am. Nu-mi răspunde nimeni. Oare aud ecoul unui râset? Mă înconjoară un zâmbet poznaș, cu o notă sardonică. Îl simt, e un umor plin de veselie care mă deranjează, căci mă batjocorește. Nu pot suporta. Violența mea e mai mare decât un act fizic fățiș și deliberat.

„Lasă-mă în pace.”

„Nu există pace.”

Răspunsul a sosit pe nepusă masă și îmi provoacă un fior pe care îl cunosc foarte bine. Nu există dubiu în privința prezenței. E umbra. Mi se face frică, cum se poate altfel? Și de asemenea simt curiozitate, iar ea e mai puternică decât frica.

„Ce vrei?” Nu primesc niciun răspuns, aud numai liniștea, din nou batjocoritoare.

„Cine ești?” întreb în sfârșit.

Mă surprinde faptul că am făcut-o. Cine cunoaște răspunsul, oare am fost îndrăzneț?

„Sunt ceea ce sunt. Iar tu n-o să mă găsești niciodată.”

„Te-am găsit deja, ești aici cu mine, vorbim.”

„Nu e decât un vis, visul unui nebun. Tu nu ești aici cu adevărat, așa cum nici eu nu exist.”

„Am văzut ce faci. Știu că exiști.”

„Sigur?”

„Da, exiști!”

„Biet nefericit care caută în prezent ceea ce nu se află decât în trecut! Nu ai ce să-mi faci. Mai întâi au căzut patru; apoi doi. Mai lipsește unul, cel care continuă șirul, cel care mereu dă greș și îl prelungește etern.”

„Am să întrerup eu șirul ăsta pentru totdeauna.”

Se aude un râs delicat.

„Sigur? E momentul să spun că da, poți s-o faci, că ai o șansă, dar are un preț pe care nu-l plătește nimeni.”

„Care e prețul?”

„Prețul ești tu. Prețul e viața ta, sau a celui care îți urmează.”

„Moarte, nu contează că eu sunt nebun, nu contează că ești o amantă plină de cruzime. Știu că ești la mâna mea așa cum și eu sunt la mâna ta. Nu ești nimic fără mine, așa cum nici eu nu sunt nimic fără tine, și știu că te pot

distruge, și o s-o fac, deși va trebui poate să mă distrug pe mine însumi ca să reușesc.”

Până atunci nu observasem, dar acum observ. Întunericul care mă înconjoară nu ascunde mișcarea umbrei. O văd, e aproape, îmi dă târcoale, merge dintr-o parte în alta. Nu mă scapă din ochi și și-a schimbat atitudinea, nu mai e batjocoritoare, e necăjită, supărată. Joaca de acum câteva clipe a lăsat locul unei furii crescânde. Știu că am nimerit-o. Ne întrepătrundem într-un fel misterios. Da, suntem jucării la mâna destinului, iar destinul nostru va fi, într-adevăr, unul crud.

Umbra se întoarce spre mine. Se răsucește pe o parte a străzii. S-a repezit pe neașteptate. Sar s-o evit și reușesc. Îmi pipăi partea din spate a pantalonului, dar nu am nicio armă asupra mea. Nesiguranța pe care mi-o sădește în suflet absența ei face ca frica să-mi sporească. Mă întorc, iar teama crește și mai mult, la fel și senzația de batjocură. Mă întorc și o rup la fugă, am mai făcut-o, în viața reală, sau nu? Umbra vine spre mine, mă urmărește, se joacă cu mine; dar atunci îmi amintesc că visez, că totul este plăsmuit de imaginația mea, așa că mă opresc și aștept fără frică sosirea dușmanului meu și râd, și nu mă mai opresc. Nu ai ce-mi face. Nu ai nicio forță în lumea imaginației mele. A venit momentul să caut în trecut, a venit momentul să mă trezesc.

48

Trecutul. Trecutul e cheia! Toată viața e un vis, iar visele sunt simple vise; totuși, cel de azi-noapte a fost un vis ciudat, într-atât încât e chiar posibil să fi fost adevărat. Sau am uitat cumva de vânătăile de pe șold și de la cot? Granița între realitate și vis e firavă. Cei beți, cei părăsiți, nebunii, în ce categorie intru eu? Unde mă aflu? Știu cu adevărat? Lucrul cel mai important e să plec, să mă apuc de treabă, mi-e foarte clar unde o să merg. De acolo trebuia să încep. Legătura se află în trecut, e momentul să-i dau de urmă, s-o descopăr; trebuie să las aerul să intre în casă, să aerisesc cearșafurile. Dar nu voi alerga, voi păși prudent. Încă nu știu prea bine cum se va sfârși, dar știu unde să găsesc primul indiciu. Da, sigur: prima cheie se află acolo. Îmi rămân apoi încă șase de descoperit, și pe urmă să dezleg toate misterele.

Parchez motocicleta foarte aproape de destinația mea. Am mai fost prin apropiere de curând, acasă la Morgadas. Și lui îi sunt dator cu o vizită. Trebuie să-i las o amintire, dar nu acum, voi aștepta, va veni și momentul acela, e mai bine să evit conflictele inutile. Inutile? Mă înșel, nimic nu e mai necesar decât vizita asta. Da, las motocicleta lângă piața Duc de Medinaceli, lângă Moll de la Fusta, între Las Ramblas și Via Laietana. Acolo se află Registrul Civil al Barcelonei și acolo am de gând să sap în trecutul lui Pozales. Ce sper să găsesc? O urmă, un fir al Ariadnei ca să pot ieși din labirintul în care ne aflăm.

Registrul Civil se află într-o clădire veche cu patru etaje. În interior domnește un mic haos, dar observ un tipar la toți cei care vin și pleacă, sunt mulți, abia dacă e nouă dimineața, iar acolo se realizează demersuri de diferite tipuri, legate de certificate de naștere, de căsătorie, de deces, de imigranți și atâtea altele.

Trec de punctul de control de la intrare, instituit acum câteva luni; lumea e din ce în ce mai violentă și e nevoie de mai multă pază. Nu, lumea a fost mereu violentă; până acum violența era departe, dar acum a ajuns până la noi. Cadrul de metal anunță prezența unei arme, dar mai întâi am scos

insigna. Trec fără probleme printre agenții de pază ai unei firme private, care mă studiază fără o curiozitate excesivă.

Nu am mai trecut de mult pe aici, de câțiva ani; aveam un caz de care cu greu îmi mai amintesc. S-a schimbat. Pe vremea aia nu erau așa de mulți străini. E un semn al evoluției orașului. Barcelona primește mulți imigranți. Din 1992, de la Jocurile Olimpice, orașul a apărut pe harta lumii ca o destinație adecvată, un oraș primitor, mereu cu brațele deschise spre cei care caută un loc în care să evolueze, să muncească, să se refugieze sau să se ascundă. Mai observ și că au reorganizat interiorul. Accesul publicului a fost restrâns la o zonă anume de la parter, iar diferitele departamente ale registraturii au fost amplasate la etajele superioare. Acolo vreau eu să merg. Arhiva e la etajul al patrulea. Primele trei au tavan înalt; al patrulea, cum e cazul tuturor clădirilor nobiliare din această zonă, e mai discret, trebuie să fi fost etajul la care pe vremuri locuiau servitorii.

Intru în arhivă. Aici ajunge puțină lume: anchetatori, polițiști și alții care, asemenea mie, adulmecă urme ale trecutului. Mă apropii de ghișeu. Trei funcționare tastează în fața unor monitoare de computer, iar pe birouri au dosare care gem de documente. Niciuna nu mă bagă în seamă. Tușesc discret. Fac schimb de priviri. În sfârșit, una dintre ele se ridică și se apropie, fără tragere de inimă. Privesc rictusul de plictiseală adânc săpat pe fața ei, studiez lehamitea care face din ea un om schilod; cea care se apropie e o mașină deranjată că a fost întreruptă.

— Spuneți.

Scot insigna și legitimația. Funcționara ridică ochii spre fața mea cu un interes insuficient. Îmi verifică identitatea și nimic mai mult. După cum am spus, aici prezența unui polițist nu e deloc ciudată.

— Aș vrea să vorbesc cu responsabilul departamentului.

— Responsabila. E într-o ședință.

— Atunci am să vorbesc cu cel care se ocupă în absența acesteia.

— Eu sunt.

— Și vă numiți...

— Elisenda Boneu.

— Am nevoie de niște date pentru o anchetă pe care o avem în desfășurare.

— Completați formularul acesta cu numele, vârstele și tipul de date.

— Eva Pozales García și Ignacio Pozales García, mamă și fiu, le trec aici. Tot ce aveți despre ei. Certificate de naștere, deces, domicilii, registre de evidență, orice.

— Aveți nevoie de copia documentelor originale?

— Ar fi de mare ajutor.

— Haideți să vedem... Bărbatul e din anii ’70. Cu el nu va fi nicio problemă, partea asta a arhivelor este în format electronic și o s-o obținem rapid. Ea e din 1946. Aici e mai complicat, acum digitalizăm și înregistrăm pe microfilme arhivele de dinainte de 1950. Nu vă putem da aceste informații până mâine sau poimâine.

— Ba da, puteți. Puteți și o veți face. Acum.

Vocea e tăioasă. Elisenda Boneu ridică privirea și, scoțându-și ochelarii subțiri de șoarece de bibliotecă care îi atârnă pe nas, mă studiază surprinsă. Am o privire arzătoare, și ea înțelege că nu e bine să-l facă să aștepte pe un inspector de poliție pe care graba îl poate face neînduplecat. Își menține calmul și încearcă, în ciuda a tot, să dea senzația că se opune puțin. Caută cu grijă un teren pe care să se afirme înainte să cedeze. Îi înțeleg poziția, am să-i ușurez situația odată ce va fi pregătită să cedeze.

— Ar trebui să-mi întrerup toată treaba. O să-mi ia o jumătate de oră, înțelegeți că...

— Elisenda, vă asigur că este vorba despre o chestiune serioasă. N-aș îndrăzni să vin aici și să întrerup activitatea departamentului dacă n-ar fi vorba despre niște date importante.

— O să încerc să rezolv cât mai repede posibil.

— Sper că nu vă deranjează dacă vă însoțesc. Sunt foarte curios în privința sistemului dumneavoastră de arhivare a datelor.

— Nu așa e procedura. Intrarea în sala microfilmelor este într-o zonă cu acces interzis.

— Înțeleg... dar insist.

— Bine, mergeți pe hol și așteptați-mă acolo! O să vă fac rost de o legitimație de vizitator, altfel cei de la pază n-o să vă lase să intrați.

— Vă mulțumesc, sunteți foarte amabilă.

Mă supun și ies pe hol. Elisenda nu are nici timp și nici chef să se certe, iar un inspector de poliție cu experiență nu s-ar mai putea numi așa dacă nu ar fi în stare să se impună în asemenea împrejurări. Reapare în capătul holului. Îmi face semn cu mâna, mă apropii și îmi întinde o cartelă cu o agrafă, e legitimația. Are imprimat numele meu întreg. Memoria funcționarei e bună, lucru deloc ciudat, fiindcă trăiește înconjurată de nume; poate că pentru ea numai asta sunt oamenii, simple receptacule în care depozitează milioanele de nume care o înconjoară. O însoțesc în liniște până ajungem la o ușă, „Sală microfilme”, scrie pe plăcuță. Femeia trece o cartelă printr-un cititor de carduri și ușa se deschide. Înăuntru e un paznic care îmi ia cartela. Am intrat. Iar între datele a milioane de bărbați și femei ne așteaptă cei pe care îi caut.

49

E o sală de mari dimensiuni, împărțită în două zone. În locul eternelor dulapuri pe care mi le amintesc de pe vremuri, pline cu sute de registre pe ani, date și nume de familie, acum găsesc un spațiu deschis, plin de mese, fiecare cu un cititor de microfilme: mașini de mici dimensiuni care amintesc de niște microscoape, mai mari decât acestea. Lângă fiecare mașină e un computer, o tastatură și un monitor. În zona din spate, care e separată printr-un geam de sala în care se consultă date, văd mai mulți lucrători îmbrăcați în alb și mascați, care realizează procesul de transpunere a vechilor registre pe microfilm.

— Luați loc, domnule inspector Ossa! Se poate face căutarea de la oricare computer.

Ne așezăm. Observ că Elisenda se așază puțin mai departe de mine, probabil nu vrea să ne atingem din întâmplare. Pune în funcțiune computerul și cititorul de microfilme, trecând cardul printr-un dispozitiv lateral. Datele le sunt accesibile numai inițiaților, nu le poate obține oricine. Tastează un nume în computer.

— O să începem cu Ignacio Pozales García. Introducând numele complet, o să obținem datele de referință pe care le avem despre el.

Rezultatul apare imediat pe monitor. Apar trei Ignacio Pozales García, fiecare cu o altă dată de naștere. Îl indic pe cel a cărui dată se potrivește.

— E al doilea.

— Îmi amintesc data de naștere, mulțumesc. Apar numai certificatul de naștere și cel de deces, deși bănuiesc că știați asta. Doriți să le vedeți?

— Vă rog.

Imediat cititorul de microfilme capătă viață. Se deplasează de la sine cu mare viteză. Îmi amintesc de vechile unități din care câteva mai sunt încă

utilizate la secție. Pe vremuri erau manuale. Trebuia să introduci placa de referință sub cititor ca să ai acces la date. Acum informațiile ajung direct pe monitorul întunecat. Mai întâi, apare certificatul de naștere. La obținerea livretului de familie, în Registru se introduc datele părinților în rubrica corespunzătoare. Văd codul, data și pagina din livretul original unde, în 27 iunie 1970, figurează nașterea lui Ignacio Pozales. La „părinți", apare „mamă singură" în spațiul rezervat tatălui. În cel rezervat mamei, e trecut numele Evei Pozales, data ei de naștere și numele părinților ei, bunicii lui Ignacio.

Apoi văd certificatul de deces. E recent, abia au trecut două săptămâni. Dacă cel de naștere este scris de mână, cel de deces este tehnoredactat; formatul înregistrării s-a schimbat, informatizarea pune capăt vechilor obiceiuri nu lipsite de un oarecare farmec.

— Le printez?

— Vă rog.

Imprimanta își face treaba. Elisenda aduce foile care mi se par mai lucioase decât negativul de pe microfilm.

— Acum următoarea, Eva Pozales García.

Numele Evei apare pe monitor pe măsură ce degetele Elisendei ating tastele cu pricina. Și atunci vine surpriza.

— Bun. Avem aici trei documente. Certificat de naștere, de căsătorie și de deces. Primele două nu sunt disponibile, sunt în proces de transpunere pe microfilm. Avem acces numai la al treilea.

— De căsătorie?

— Da.

— Apare data căsătoriei?

— Nu. Nu înainte de transpunerea datelor de pe livretul original. Apare doar că a existat.

— Trebuie să văd livretul ăsta.

— V-am spus că...

— Elisenda! Faceți ce trebuie și obțineți livretul în care figurează căsătoria. Acum!

— O să încerc.

Vocea mea a transmis un ordin. Nimeni nu s-ar fi putut opune. Funcționara suspină, se ridică și pleacă. Trec câteva minute, poate cincisprezece. O aștept. Încerc să fiu răbdător, dar mă macină inactivitatea. Cred că această descoperire poate fi importantă. E clar ar putea fi vorba despre o căsătorie de după nașterea fiului ei, Ignacio.

De partea cealaltă a geamului continuă procesul normal de lucru. Se văd patru persoane care se fâțâie pe deasupra unei mașini de mari dimensiuni. O siluetă nouă, îmbrăcată și ea în alb, își face apariția, este Elisenda, o recunosc după ochelari. Vorbește cu o alta. Mă arată cu degetul. E clar că nici responsabilului nu-i place că trebuie să se oprească din treabă. Discută în contradictoriu. Peretele de sticlă e gros și nu se aude nimic, în afară de zumzetul mașinilor de microfilmare.

Nu îmi arde de asemenea bătăi de cap, așa că mă apropii de geam și bat tare. Geamul e gros și zgomotul nu răzbate prea bine, dar trebuie să se fi auzit înăuntru, fiindcă se opresc cu toții și ridică privirea spre mine. Arăt cu degetul spre responsabil și apoi îl fac să se apropie de geam cu o altă mișcare din același deget. Responsabilul se supune automat și se oprește la două palme de geam. Scot insigna din buzunarul de la spate și o lipesc de geam; în același timp, las la vedere arma. Glock-ul este un pistol de mari dimensiuni, dintre acelea care impun. Privirea responsabilului cântărește și interpretează corect prezența pistolului. Las cu grijă puloverul peste pat pentru ca arma să se vadă în continuare. Apoi, în timp ce încă țin insigna pe geam chiar în fața omului, arăt spre fața mea. Buzele mele rostesc clar un cuvânt: „Acum.” Stau cu mâinile în șolduri în așteptarea reacției. Responsabilul se dă un pas înapoi, dar a luat deja o decizie; încă unul care se dă bătut. Cere răbdare cu un gest, puțin aprins la față, și se duce iar spre mijlocul sălii. După cinci minute, Elisenda se întoarce cu un registru de

certificate de căsătorie. E un volum de o jumătate de metru lățime. Elisenda îmi spune fără să-și disimuleze ironia:

— Se pare că vă pricepeți să-i convingeți pe cei reticenți.

— Facem și noi ce putem.

Întinde registrul pe masă și îl studiem în liniște. Căsătoriile înregistrate sunt extrem de numeroase, câte zece pe pagină, și sunt în total trei sute de pagini. Le parcurgem trecând degetul arătător peste listele de nume. Important este numele femeii. Soțul era mereu trecut primul; așadar, în a doua coloană figurează numele soțiilor. Buricele degetelor noastre ating această înșiruire de vieți, multe dintre ele deja sfârșite. Multe vise care au dat impuls gesturilor acestora sunt curmate acum. Alții trebuie să fie bătrâni deja; totuși, figurează acolo în continuare, martori tăcuți ai propriului lor trecut, o clipă încremenită în timp.

Au trecut zece minute. Iat-o. Eva Pozales García s-a căsătorit cu Emilio Zábel Mayordomo în data de 15 februarie 1969.

Mă uit la Elisenda. Vorbim amândoi odată, agitați. Aceeași întrebare ia naștere pe buzele amândurora:

— Cum...

Și Elisenda e intrigată de acest caz, rezerva și obligația s-au risipit ca un fum. Într-un final, eu vorbesc primul.

— Trebuie să existe o explicație. Nu se poate ca Eva Pozales să fie căsătorită și numele soțului să nu figureze în certificatul de naștere al fiului său. Explicați-mi lucrul ăsta.

— Mă puneți în dificultate. E prima oară când văd un asemenea caz în cei treizeci de ani de când lucrez aici.

— Trebuie să existe o explicație. Vă ascult.

— Bun. Doriți o explicație tehnică, sau preferați ipoteze?

— Pe amândouă, dar începeți cu prima. Chiar poate un om să-i pună fiului său doar numele de familie al mamei și să-l ignore pe cel al tatălui?

— În prezent, spitalele generează automat un document pe care îl prezintă părinții când vin la registru. În el apar numele amândurora. Noi nu facem decât să le copiem pe fiecare la locul lui în registru și gata. Dacă mama e singură, separată, văduvă sau divorțată, spitalul precizează și acest lucru; nu se creează nicio problemă. Copilul este trecut cu numele de familie ale mamei. În plus, la introducerea în computer, datele sunt comparate cu cele din livretele de familie eliberate în momentul căsătoriei sau cu registrul partenerilor civili. Nu poate exista nicio greșeală.

— Cum mergea povestea asta acum treizeci de ani?

— Era diferit, cu siguranță. Nu existau computere. Înscrierea în registru se făcea numai de mână, după cum știți deja.

— Ar putea o mamă să ascundă de tată nașterea unui fiu și să-l treacă numai cu numele ei de familie?

— În principiu, da. Dacă spunea la spitalul în care năștea că e mamă singură, atunci informația asta ajungea și aici. Dar de ce să fi făcut așa o femeie în vremurile alea? E vorba despre anul 1970. Mai probabil o mamă ar vrea să facă invers, să-i dea fiului și numele de familie al unui tată, nu să i-l ia. Azi ni se pare normal, dar pe vremea aia erai arătată cu degetul pe stradă.

— Atunci, teoretic era posibil.

— Da, vedem cu ochii noștri. Nimeni nu verifica dacă o mamă care venea la registru și spunea că e singură era de fapt căsătorită. E complet ilogic. Cel mult se putea gândi să facă invers. Stați să verific ceva!

— Despre ce e vorba?

— Data nașterii și înscrierea lui Ignacio. Haideți să vedem! S-a născut în 27, dar a fost înscris pe 3, aproape o săptămână mai târziu. Trebuie s-o fi

făcut mama când a ieșit din spital. În mod normal o face tatăl, a doua zi, în timp ce femeia e încă internată.

— Bun. Teoretic se potrivește. Acum faceți presupuneri legate de un asemenea comportament, dacă aveți vreuna.

— Sunt două posibilități. Prima, cea mai probabilă, aceea că fiul nu era al soțului, că acesta știa și l-a renegat, așa s-ar putea explica. Mai există și o a doua: mama s-a despărțit de tată, nu legal, fiindcă pe vremea aia divorțul nu era permis, dar practic se întâmpla. Se poate ca fiul să provină dintr-o relație ulterioară.

— Dacă fiul ar fi fost al lui Emilio Zábel și ar fi fost înscris cu numele mamei fără consimțământul acestuia, presupun că-l putea recupera în justiție.

— Fără îndoială, și cu atât mai mult pe vremea aceea. Drepturile femeilor erau limitate; în plus, autoritatea părintească este unul dintre drepturile cele mai sfinte din Codul Civil. Orice părinte ar fi luptat să-i dea fiului numele sale, în afara cazului în care știa că nu e al lui. Asta trebuie să fi fost problema.

— Da.

Prefer să nu-i spun că în altă parte trebuie să fie problema. Știu că Eva Pozales se ascundea de ceva: dorința de a trece neobservată, de a nu avea relații cu nimeni, schimbările de domiciliu... Fie ascundea ceva, fie se ascundea de ceva. Dar mai am o întrebare importantă. O adresez, iar computerul îmi răspunde imediat.

— Emilio Zábel Mayordomo. Ce aveți despre el?

— Nașterea, aici, în Barcelona. Logic că și căsătoria. Nimic mai mult.

— În ce an s-a născut?

— În ’40.

— Nu e înregistrat decesul.

— Nu.

— Spuneți-mi dacă nu figurează în registrul din Barcelona sau dacă informația se aplică întregii Spanii.

— Deocamdată acestui registru, dar pot verifica în baza centrală de date din Madrid.

— Vă rog să căutați.

— Durează o clipă numai. Așteptați... Trăiește. Nu figurează decesul.

— Printați datele și verificați în registrul de evidență a persoanelor. Încercați să-mi dați domiciliul actual al lui Emilio.

— Hai să vedem... Nu figurează niciun domiciliu actual. Dar asta nu înseamnă nimic, deocamdată. Cât despre evidența persoanelor, avem acces numai la domiciliile din Barcelona. Se poate să locuiască în orice alt oraș sau sat.

— Înțeleg. Va trebui să încerc să dau de el altfel. Am nevoie de o copie a certificatului de căsătorie.

— Imediat!

Elisenda se întoarce în scurt timp și îmi întinde copiile tuturor documentelor. O studiez: i-am trezit curiozitatea, fiindcă numele Pozales s-a auzit foarte des în ultimele săptămâni. Elisenda a făcut legătura, știe despre ce e vorba. Privirea ei are o strălucire iscoditoare; această mașină de arhivat a căpătat viață și nu-i lipsește o anume frumusețe. Dorința ei nu e una perversă, e doar o curiozitate firească. Dar nu-i pot satisface această curiozitate neexprimată.

— Vă mulțumesc pentru efort. A fost foarte util. Vă reamintesc că totul este strict confidențial. Trebuie să fiți cât se poate de rezervată. Contez pe colaborarea dumneavoastră.

— Nu vă faceți griji. Înțeleg.

Ajuns pe stradă, lângă motocicleta mea, meditez la noua piesă a acestui puzzle. Ajung la concluzia că informația nu are legătură cu cazul, ci „e chiar cazul”.

Trebuie să-l găsesc pe Emilio Zábel. Și asta cât mai repede. Trei zile. Niciuna mai mult. Așa că plec în căutarea lui.

50

Mi-a venit o idee interesantă, dar nu îndrăznesc să o pun singur în aplicare. Îmi amintesc o parte din raportul poliției de la locul crimei, legată de obiectele descrise și aflate în casă. La un moment dat face referire la o „cutie ca cele de pantofi plină cu suvenire și câteva fotografii alb-negru”. Exact așa scria în paragraful din raport. La început nu i-am acordat nicio importanță, dat fiind că, pe bună dreptate, fotografiile de interes trebuia să se afle în același album din care am scos fotografia cu Ignacio și mama lui, Eva, cele pe care i le-am arătat părintelui Pallarés și lui Pepi Muñoz. Dar consider că e posibil să mai găsesc și alte informații, poate chiar vreo fotografie cu Emilio Zabél. Mi se pare de bun-simț să cred că, după moartea mamei lui, Ignacio a primit documentele Evei, inclusiv acele fotografii pe care le păstrase în sertarul biroului de pe Strada Botella, deasupra cărora plângea noaptea.

Da, toate se leagă. Dar nu îndrăznesc să merg la locul crimei, în niciun caz singur, și nici însoțit nu sunt prea sigur. Amintirea straniului eveniment din noaptea aceea nu-mi dă pace. Legendarul Ossa, aflându-se în imposibilitatea de a acționa, se vede obligat să ceară ajutor. Nu am altă soluție. Am stat două ore la intrarea spre Strada Ferran, cu motocicleta parcată și nu am putut să traversez dinspre aleea centrală din Las Ramblas spre laterală.

În plus, după vânzoleala creată la locul crimei în noaptea mea de coșmar, că a fost reală sau nu, e posibil să nu fie așa de simplu să găsesc cutia. Polițiștii au făcut un pic de ordine și au pus iar la loc, cum au putut, mobilele și celelalte lucruri. Ce să fac? Nu am de ales. Apăs pe tasta pe care e memorat numărul, iar aparatul își face datoria. Conversația e scurtă și eficientă. Închid. Trebuie să aștept douăzeci de minute până ajunge Joan.

Mă plimb până la Rambla de Santa Mònica. Nu e târziu, dar peste o oră și jumătate se va lăsa întunericul, și, dacă mi se pare dificil să intru ziua, noaptea ar fi imposibil. Nu aș face-o pentru nimic în lume, sub nicio formă. Mă plimb și observ cum noaptea care se apropie începe să schimbe discret

aspectul Ramblei. Sunt schimbări subtile, pe care le poate observa numai cineva care cunoaște zona. E o zi din cursul săptămânii, iar zarva nu se compară cu cea din zilele de sărbătoare. Nu e locul potrivit pentru pungași. Aleea se lărgește când ajung la Pla del Teatre; da, reușesc să-i văd pe unii care fac alba-neagra, își fac numărul pentru a ademeni vreun naiv: cei care atrag oamenii, șeful, cei care asigură paza grupului... Bilele zboară de colo până colo sub cojile de nucă. E incredibil că încă mai sunt creduli dispuși să se lase jecmăniți după atâția ani de activitate a escrocilor pe Las Ramblas.

Mă gândesc dacă să mă apropii de barul Pastís de pe Strada Santa Mònica. Mi-e sete. Oare? Mai degrabă decât să-mi fie sete, am emoții. Dintotdeauna mi-a plăcut povestea acestui bar, la fel de neliniștitoare ca aspectul lui. Acum îmi dau seama că atmosfera aceasta transmite ceva deosebit de nesănătos prin intermediul tablourilor bătrânului legionar francez care s-a instalat aici cu atâtea zeci de ani în urmă și care își îneca dependența de alcool pictând tablouri foarte asemănătoare în concepția lui cu picturile negre ale lui Goya. Oare de aceea îmi place să merg la Pastís din când în când, singur, și să cer băutura aceasta franțuzească? Sau e o întâmplare că mă aflu aici tocmai în acest moment?

Îmi sună telefonul mobil. E Joan. A ajuns și e mirat că nu m-a găsit unde i-am spus să vină, eu care sunt mereu așa de punctual și de serios. Răspund scurt și mă întorc rapid pe Strada Ferran. Cât de împrăștiată e mintea mea și cum mă copleșește incertitudinea! Niciodată nu aș ajunge târziu la o întâlnire când sunt în apele mele; amân în mod deliberat momentul. Am ajuns. Joan mă așteaptă, mă salută cu un gest, pare liniștit, indiferent.

— Credeam c-ai plecat.

— Mă bătea gândul. Nu știu dacă trebuie să mai intru după ce s-a întâmplat.

— Ba dimpotrivă, trebuie să intri. Iar eu o să merg cu tine, așa o să vezi că nu se întâmplă nimic ciudat. O să căutăm cutia de care vorbea și apoi o să ieșim fără nicio problemă.

— Bine.

Blestemat fie ceasul în care am decis să fac asta! Îmi adun forțele și traversez. Pe Strada Ferran e multă lume, ca întotdeauna. Mi se pare că mă privesc cu toții, că șușotesc despre mine, ba chiar că e câte unul care râde. E ciudat să te deplasezi pe o stradă pe care toată lumea merge în direcția opusă aceleia în care mergi tu. Sunt barcelonezi, dar și străini. Mă simt violat de atâtea priviri, de parcă aș sta gol în fața lor, și chiar așa și e, dar nu fizic, ci cu inima goală, gol de sentimente.

Capătul Străzii Raurich. Escudellers e foarte aproape. Mă opresc brusc, îmi asudă mâinile. Recunosc simptomele, e începutul unei crize de anxietate. Nu am trecut niciodată prin această experiență amară, dar se află în bagajul meu academic, am studiat-o. Observ tahicardia, senzația care anunță totul, gâfâi. Lumea pare să se învârtă în jurul meu. Trebuie să evit asta, nu se poate, nu sunt nebun, trebuie să mă stăpânesc.

Mă sprijin de zid, Joan mă privește și nu-i vine să creadă. Acum începe să-și dea seama de influența pe care o are asupra mea locul crimei, dar nu o interpretează corect.

— David, nu-mi spune că n-o să poți merge mai departe. Dacă te afectează într-atât, e mai bine să renunți. Nu pot accepta, nu pentru ceilalți, ci în special pentru tine.

— Pot. Nu contează. N-am mâncat și n-am dormit de aproape douăzeci de ore. Sunt doar puțin amețit, nu-ți face griji.

— Stai să-ți aduc ceva!

— Nu! E urgent, mâncăm ceva după ce coborâm.

Refuzul meu a fost categoric, dar am motivele mele s-o fac. Sub nicio formă nu o să intru noaptea. Fie mergem acum, fie nu mai călcăm pe acolo până mâine dimineață. Dar asta ar însemna să-mi arăt frica în fața lui Joan, și l-am chemat să mă ajute, nu ca să punem accent pe incapacitatea mea și ca să-i dau un motiv să mă scoată din anchetă.

Îmi revin. E dureros. Fiecare pas presupune un efort teribil, un triumf al voinței. Exact asta nu trebuie să facă un om în situația mea, să ia în piept

ceea ce-i cauzează anxietatea. Dacă nu o fac, o să-i dau motive lui Joan. Sunt prins într-un cerc. Nu o să intru singur. Trebuie să merg cu Joan, dar, dacă nu mă stăpânesc, o să-mi ia cazul.

Ajungem la intrarea în clădire. Joan are un rând de chei. Deschide și urcăm: etajul întâi, al doilea, al treilea. Parcă nu se mai termină odată urcarea, iar anxietatea pare să se multiplice la infinit. Din fericire, merg în spatele lui Joan și nu mă vede. Doar eu simt frica și mă opun ei. Iar când frica asta devine copleșitoare și simt că va trebui să renunț, presiunea slăbește rapid, până dispare, în mod surprinzător, definitiv. Respir adânc și scot un oftat prelung. Ridic privirea din pământ, ne aflăm pe palierul de la etajul trei, în fața apartamentului lui Pozales.

Poliția a încuiat ușa ca să evite o altă pătrundere neautorizată la locul crimei și a luat banda care oprește trecerea. Joan bagă cheia în noua încuietoare și deschide ușa. Intrăm. Colo pe podeaua de la locul crimei pentru a treia oară și mă simt pe deplin eliberat: anxietatea se reduce, de parcă m-aș afla pe un teritoriu sacru unde nu mă poate atinge nimic, sau poate că pur și simplu îmi înving frica. Sau e poate încă un joc, iar scopul e să fiu din nou batjocorit. Nu-mi servește la nimic să mă gândesc la asta, trebuie să mă concentrez asupra sentimentelor mele, să mă analizez. Sunt în teritoriu inamic, nu trebuie să uit. Suntem în vestibul. Calm. Respir adânc. Hai că pot!

— După cum ți-am spus, totul e cu susul în jos. Ceea ce s-a întâmplat aici a creat un dezastru, de parcă s-ar fi pornit un uragan. Și știi ceva? Nici nu m-ai întrebat de vecini, dar m-am ocupat eu.

— N-au auzit nimic, desigur.

— Probabil că pereții clădirii sunt chiar groși. S-au spart vasele, și de ceramică, și de sticlă. Nu era un set complet, dar trebuie să fi făcut o hărmălaie cumplită. Ai să vezi cioburi peste tot. Au măturat ce era mai mare, știi că polițiștii de rând nu prea se pricep la treburile astea.

— Mda.

— Bun, ai spus că trebuie să căutăm o cutie ca cele de pantofi. Îmi aduc aminte de ea din raport. Dar în ea nu erau decât hârtii vechi și câteva fotografii, nimic mai mult.

— Tu ai văzut-o?

— Da. Erau foi matricole de la școală și tăieturi din ziare. Amintiri de pe vremuri, nimic important, lucruri din trecut.

— Trebuie s-o găsim.

— Era în bufetul din sufragerie.

— Hai!

Asta e proba de foc. Pornim pe hol spre camera de zi. Refac drumul. Data trecută nu a fost nicio problemă până să ajung în încăpere. Iar acum e ziuă, lumina intră pe fereastră și sunt însoțit. Sunt în continuare liniștit.

Într-adevăr, camera este într-o dezordine deplină. Nu mai e nimic la locul lui. Au golit toate mobilele. Pe masa din sufragerie se află un morman de hârtii. Mai sunt și altele pe canapea. Sertarele și dulapurile sunt deschise la maximum. Una dintre uși a fost smulsă. Pare prea mult să fie opera unui singur om.

— Joan.

— Da?

— Toată nebunia asta...

— Da, așa m-am gândit și eu. E prea mult pentru un singur om. Dar nu e imposibil.

— Te deranjează dacă tragem perdelele?

— Nu, sigur.

Le trage. Ne împărțim munca. Joan începe să caute pe masă, eu mă ocup de canapea. Găsim resturile cutiei. Conținutul ei s-a împrăștiat. Trece vreo jumătate de oră. Într-un final găsim foi matricole vechi de la școala salezienilor, din clasa a VIII-a și a IX-a, dar trece timpul și nu mai apare nimic nou. Sunt pe cale să renunț fiindcă se lasă noaptea, când într-una dintre grămezi găsesc două fotografii vechi, alb-negru. Una e un portret. E făcută într-un studio. Înfățișează un bărbat de vreo treizeci de ani, cu părul scurt, ușor ondulat și pieptănat pe spate. Este un racursi, are trunchiul ușor înclinat, iar umerii la înălțimi diferite; în schimb, stă cu fața drept spre aparatul de fotografiat. E un chip plăcut. Schițează un zâmbet cu buzele fine și are dinții drepți și mici. Are nasul spart, mărturie stă osul înfundat, ca al boxerilor. Sprâncenele lui înalte veghează asupra unor ochi sinceri, mari și deschiși la culoare. Pomeții rotunjiți, care fac contrast cu nasul rupt, dau chipului o frumusețe de care îl văduvește nasul. Poartă costum și cravată. Are personalitate, nu e un chip oarecare.

Cea de-a doua fotografie e diferită. Nu e făcută într-un studio, e un de instantaneu cum făceau pe vremuri fotografii ambulanți. În ea apar Eva și Ignacio, Ignacito pe vremea aceea, ținându-se de mână, iar lângă copil e un bărbat care poartă cămașă și sacou. Le este surprins întreg corpul. Fața se vede mică, dar trăsăturile sunt destul de clare și îmi amintesc vag de ceva. Chipul pare să mă ducă cu gândul la cineva. Brațele îi atârnă de o parte și de alta a corpului, fără vlagă, de parcă nu ar ști ce să facă cu ele. În spate, se vede gâtul unei girafe. Este făcută la Grădina Zoologică din Barcelona. Pe spate, o dedicație: „În amintirea unei după-amiezi fericite, care ar putea fi preludiul multor altora.” Nu e trecută nicio dată, scrisul e de bărbat, ca din vremea aceea, alungit și înclinat, foarte elaborat. Nu e nicio semnătură, doar o mâzgălitură. Îmi amintesc de relatarea lui Pepi Muñoz. Fotografia asta se potrivește cu povestea lui Ignacio de când era mic, trebuie să fi fost făcută în după-amiaza aceea despre care am vorbit.

Joan se apropie de mine și îi întind fotografiile.

— Le-am găsit. Putem să mergem.

Joan încuviințează și ne îndreptăm spre ieșire. Când ieșim din apartament, mă simt din nou puternic și sigur. Această mică aventură mi-a dat o neașteptată încredere. Mergem până la Plaza Reial și ne așezăm pe terasa de

la Ambos Mundos. Joan cere ceva de mâncare și câte o bere. Beau și mănânc cu poftă. Odată ce ne-am liniștit, vine momentul să stăm de vorbă.

— Deci asta căutai. Dă-mi să văd! Cine sunt?

— Bună întrebare. Dacă nu greșesc, e soțul Evei Pozales, Emilio Zábel, tatăl fiului ei Ignacio.

— Dar Ignacio era fiul unei mame singure! Așa apare în livretul de familie al mamei lui, pe care îl ținea chiar aici.

— Așa am crezut cu toții. Dar s-au căsătorit cu un an înainte de nașterea copilului.

— E ciudat. Și fotografia cealaltă?

— E un pretendent al mamei. E de după destrămarea familiei, la cel puțin șase ani după aceea.

— E important?

— Se poate. La început n-am fost sigur.

— Ce legătură are cu cazul?

E întrebarea pentru premiul cel mare. Iar răspunsul este în continuare la fel de confuz ca acum câteva zile, când am vorbit cu Rosell.

— Încă nu mi-am dat seama. Dar într-o zi am aflat că a existat o familie și că s-a destrămat. Mai știu că Eva, mama, a trăit în frică ani întregi. Se ascundea. Și până la urmă a dispărut din cauza insistenței acestui bărbat. Cred că există o legătură între acest trecut și prezentul nostru.

— Totul e incert, sunt puține date. Cu astea n-o să-l convingi pe Rosell. Se poate să bâjbâi prin întuneric.

— Da, se poate. Dar instinctul îmi spune e nu e așa, că e ceva la mijloc. Și mai am două zile să descopăr.

— Bine. Așa ne-am înțeles. Acum hai să vorbim despre altceva!

— Zi.

— Cum a fost în apartament?

— Bine. N-a fost nicio problemă. Am zis să vii cu mine fiindcă așa mă simțeam mai încrezător.

— Dar era gata să leșini înainte să urcăm.

— Joan, ți-am spus că n-am mâncat, eram extenuat. Sus n-a fost nicio problemă.

— Așa mă așteptam și eu să se întâmple. E mai bine așa.

Da, e mai bine așa. Am spațiu de manevră. Două zile pot fi chiar prea multe dacă sunt folosite cum trebuie. Nu mă grăbesc să mă pun în mișcare. Mă simt bine în compania lui Joan. Conversația noastră e lejeră, lipsită de substanță. Mă simt bine. Parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, e o zi normală, o anchetă normală. În scurt timp, ne despărțim. Se va lăsa noaptea, da, să treacă ușor și să avem vise frumoase. O noapte fără Loracepán. Nu voi avea nevoie de el.

51

Ziua a doua. Azi am o singură preocupare, e ziua dedicată lui Emilio Zabél Mayordomo. Îmi amintește de diferitele zile internaționale pe care ni le amintesc mereu posturile de televiziune și ziarele. Ei bine, asta e ziua internațională a lui Emilio Zábel în lumea lui David Ossa. Și știu foarte bine de unde să încep. Dar, mai întâi de toate, mobilul; am și pierdut socoteala dăților în care am sunat-o în ultimele trei zile. Ca întotdeauna, nu răspunde. Fie e oprit, fie nu are acoperire. María e în continuare dispărută și nu știu dacă să încep să-mi fac griji.

Azi plouă. Peninsula a fost atinsă de un front de presiune scăzută care o traversează de la vest spre est. Va ploua serios. Era nevoie de așa ceva. S-a terminat cu motocicleta. Îmi pare foarte rău, motocicleta era cea mai bună opțiune ca să mă mișc printr-un oraș aglomerat, dar nu rezolv nimic dacă mă ud până la piele, expunându-mă în plus oricărui incident în trafic. Timpul e prețios și nu trebuie să-l irosesc. Hai, am multe de aflat și un termen-limită!

E imposibil să parchez în Paral·lel. Bulevardul de odinioară al nopților sălbatice barceloneze s-a schimbat într-atât încât a devenit de nerecunoscut. Acum este aproape o autostradă cu patru benzi pe fiecare direcție. Încă mai sunt teatre, dar nu mai au măreția de pe vremuri, din anii de dinainte de Războiul Civil, dar, e așa de înrădăcinată în subconștientul colectiv al barcelonezilor și al celor care vizitează orașul, încât încă se mai asociază bulevardul cu desfrâul și cu divertismentul. Secția de poliție nu e departe, dar prefer s-o evit. Parchez mașina în apropiere și o iau pe jos până la sediul Institutului Național al Asigurările Sociale[17]. Am un avantaj de partea mea, e o vizită în care nu va trebui să mă forțez să dau explicații. Un fost coleg din tinerețe este șef de departament.

Trec iar prin rutina detectorului de metale și al legitimării; dar activitatea INSS e mult mai amplă. Sunt opt etaje pline de birouri și departamente, sute de funcționari sunt implicați într-o încâlceală de activități stranii în ochii celui neavizat.

Știu unde merg, am mai fost aici, în împrejurări asemănătoare. Dacă ești în căutarea unui om, există urme care nu se pot șterge. Iar de regulă, urmele acestea se află aici. Urmele acestea se numesc bani. Se numesc salariu, pensie. Nu contează ce vârstă ai, dacă ai contribuit cât de puțin la mersul societății, aceasta îți întoarce favoarea, făcând din tine o ființă vizibilă pentru totdeauna, și prin urmare localizabilă. Poți să scapi oare din acest angrenaj? Da, poți: dacă ai atât de mulți bani și atâta nevoie încât să-ți schimbi identitatea, poți. De asemenea, reușești dacă ieși din sistem și devii un paria, un cerșetor fără nume și chip. Dar, în aproape sută la sută din cazuri, vei găsi omul sau cel puțin un indiciu pe care să-l urmezi.

Manolo Marina e un fost coleg de clasă. Am fost ceva mai mult decât colegi și ceva mai puțin decât prieteni, la hotarul la care împărtășești unele secrete, dar nu te deschizi cu totul în fața celuilalt, căci fiecare își are cercul lui de prieteni. În zilele noastre sunt mai puțini copii decât înainte, și asta înseamnă că abia dacă mai sunt douăzeci de elevi într-o clasă. Pe vremuri, când erau patruzeci de copii într-o clasă, era normal să se formeze grupuri de prieteni în funcție de afinități. Unii vorbeau în catalană, alții în castiliană[18]; unii țineau cu Barcelona, alții cu Espanyol[19]; unii jucau fotbal, alții baschet; unii citeau cărți, alții benzi desenate; unii luau examenele, alții le picau... Lista prezintă o infinitate de variante, dar consecințele erau clare, dintre cei patruzeci de elevi, aveai o prietenie eternă cu trei sau patru, erai amic cu încă vreo cinci, șase, simțeai simpatie față de încă vreo zece, iar ceilalți fie îți erau indiferenți, fie pur și simplu antipatici.

Manolo făcea parte din a doua categorie, a amicilor. Dar tocmai acești amici pur și simplu din copilărie ajung eterni. Cu prilejul unei revederi cu foștii colegi, la care la început nu am vrut să mă duc și la care am asistat numai la insistența organizatorilor și din lipsă de alte planuri pentru seara respectivă, am intrat din nou în legătură cu unii dintre ei. Mă gândeam că mă voi plictisi, dar am descoperit că trecutul stabilește legături puternice, iar adolescența, cu atât mai mult. Nu numai că mi-am amintit cu plăcere o mie de isprăvi deformate, exagerate, imposibile și probabil false din vremuri mai fericite, dar am râs chiar din toată inima văzând că viața le-a dat mai multor foști colegi un anume farmec. Faptul că majoritatea erau cam bătrâiori, cu burtă și aproape chei, niște ruine ambulante în comparație cu mine, nu a făcut decât să-mi ofere inițial o plăcere perversă, care până la

urmă s-a transformat într-un val de simpatie pură și într-o nostalgie delicată ușor bahică și absolut deloc cinică.

Unul dintre acești amici era Manolo. Am stat la aceeași masă și am discutat ceva timp, surprinși de drumurile diferite pe care o apucaseră viețile noastre. Copilul David Ossa oscila între perioadele de rezervă și cele de autentică strălucire, părea înclinat spre medicină și a ajuns până la urmă să se ocupe de ceva foarte diferit. În schimb, Manolo era un slăbănog care a crescut rapid atât fizic cât și mental; fiind discret în toate, a devenit mai puternic și un elev excelent, a făcut studii economice cu rezultate bune, după care a dat examen să intre în administrație și a obținut un post de o anume importanță în corpul funcționarilor statului.

De aici și până la a înțelege că îmi găsisem un aliat când aveam nevoie de informații cu caracter privat pe care acum le puteam obține mai ușor decât îmi permiteau ordinele judecătorești nu a mai fost decât un pas. În schimb, Manolo nu-mi cerea prea mult. O invitație la o cină cu pretenții din când în când și doza potrivită de bârfe polițienești, dintre cele la care nu au acces oamenii de rând. Nu era în mod special amator de lucruri morbide, ci era animat de curiozitatea celui atras de o lume de care e străin și la care are deodată acces. Iar faptul că îmi oferă informații confidențiale, lucru care i-ar putea crea probleme dacă s-ar afla, nu face decât să dea ceva sare și piper vieții lui cam sedentare și lipsite de senzații tari.

Asta e povestea lui Manolo, pe care îl privesc chiar în acest moment prin geamul biroului. Bat în ușă. Prietenul meu ridică privirea. Zâmbește. Are mult de lucru pe birou, dar știu că îmi va acorda prioritate. Manolo îmi face semn să intru. Ne salutăm cu tipica îmbrățișare masculină, cu bătăi pe spate.

— Arăți bine, Manolito.

— Și tu, sticlete. Dar bine de tot, ca de obicei, deși cam ai cearcăne.

— Cearcăne și multă muncă.

— Atunci îmi închipui de ce ai venit.

— Da. Am nevoie de informații. E urgent.

— Despre ce e vorba?

— Caut un bărbat.

— Ceva grav?

— Îhî. Să spunem că omul ăsta e foarte important în cazul la care lucrez. Dar nu pot să-ți spun mai multe, cel puțin deocamdată.

— Am răbdare. Dar asta o să te coste o cină ca lumea și o poveste palpitantă când rezolvi cazul. Zi-mi numele! Dacă are legătură cu noi, te asigur că-l găsesc.

O cină? Va fi puțin lucru dacă obțin vreun indiciu. Îi întind o hârtie pe care e trecut numele întreg: Emilio Zábel Mayordomo. Prima reacție a lui Manolo când citește bietul e cea la care mă așteptam.

— Cu un asemenea nume de familie, n-o să fie greu. Dar lasă-mă câteva minute! Hai să vedem... Nu sunt prea mulți cu numele Zábel, e doar o listă cu treizeci de persoane în Barcelona. Iar Emilio Zábel, da, într-adevăr, iată-l! Dar ce ciudat!

— Ce e?

— Apare, dar e ca și cum n-ar apărea. Vreau să spun că e ceva ciudat, dar tare ciudat, codurile astea...

— Stai să văd.

Ce naiba se întâmplă? Mă ridic și ocolesc masa. Monitorul computerului afișează un program cu care nu sunt familiarizat și o listă de cifre și cuvinte-cheie care însoțesc intrarea „Zábel Mayordomo, Emilio”. E un limbaj cifrat, numai pentru inițiați, alchimia banilor se ascunde în spatele unor obscure combinații de semne. În niciun caz nu aș putea să le descifrez singur. Când dau să spun ceva, intervine Manolo:

— Ai răbdare. O clipă. E așa de neobișnuit, că nici eu nu recunosc cifrul. Așteaptă un moment, mă duc să verific ceva!

Rămân singur în birou, nedumerit. Trec zece minute. Ce se întâmplă? De ce e așa de complicat drumul spre Emilio Zábel? Ce motiv există pentru a ascunde date despre persoana lui? Nu se poate să fie o întâmplare. Buna mea dispoziție se risipește. Sigur Manolo nu o să-mi aducă vești bune la întoarcere. Sunt sigur. Și așa se și întâmplă.

— Ce poți să-mi spui?

— Pot să-ți spun că l-am găsit și că în același timp nu știu unde se află.

— Lămurește-mă, Manolo, te rog!

— Vezi tu, Emilio Zábel Mayordomo are dizabilități. Nu mai are bunuri pe numele lui din 1970. Are un tutore legal care se ocupă de administrarea pensiei de handicap, mai exact de anul ăsta, din aprilie. Pensia este vărsată în contul tutorelui, dat fiind că el o administrează.

— Dar trebuie să existe o adresă, o modalitate de a-l găsi!

— Nu direct pe el, ci prin intermediul tutorelui său. Pentru noi, adică din punct de vedere fiscal, există numai tutorele. Despre Zábel nu avem nicio informație pentru a-l găsi fizic. De aceea e ciudat cifrul. Cazurile de tutelă la vârstnici sunt foarte puțin frecvente.

— Incredibil. Dar mă așteptam la așa ceva. Ăsta a fost un caz aparte de la bun început.

— Cum adică?

— Nu pot să-ți explic acum. Îți promit c-o să-ți spun mai încolo. Dar, Manolo, am nevoie de adresa tutorelui, să știu cine e, să pot da de el.

— Nicio problemă. Contez pe tine că o să fii rezervat în privința informației ăsteia, am încredere. Este Ernesto Pallarés Subías. Locuiește în...

— ...Martí Codolar, în Vidal i Barraquer.

— Știai.

— Da, trebuia să fie ceva de felul ăsta. Mulțumesc, Manolo. Mai am o întrebare. Pensia de handicap o plătesc Asigurările Sociale, în numele administrației statului. Dar spune-mi, dacă poți, unde lucra când a căpătat handicapul?

Degetele lui Manolo tastează cu agilitate, nu durează mult până să dea un răspuns la întrebarea mea.

— Aici apare că la Ministerul de Interne. Emilio Zábel a lucrat în Poliția Națională.

— A fost polițist. Mii de mulțumiri, Manolo. Trebuie să plec. O să te sun.

Abia dacă mi-am luat rămas-bun de la prietenul meu și am ieșit din INSS cu gândurile aiurea. Polițist. Iar Pallarés e tutorele lui legal. Într-adevăr, trebuia să fie ceva de genul ăsta. Sunt din ce în ce mai aproape.

Iar cercul începe să se strângă.

17 În original, Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS).

18 Limba oficială a statului spaniol, pe care în România o numim „limba spaniolă”.

19 FC Barcelona și Reial Club Deportiu Espanyol sunt cele mai importante echipe de fotbal din Cataluña.

52

Mintea mea e un vârtej de idei. Știu că sunt foarte aproape de rezolvarea acestui aspect al cazului. Și mai știu că probabil voi găsi în acest aspect rezolvarea completă a întregului caz. Asta îmi spune instinctul. De când am început să investighez locul crimei, mi-am dat seama că va fi special, am avut acea senzație că e un caz total, dintre acelea care te marchează, lucru pe care l-am simțit în aceeași dimineață în care m-au trezit apelurile lui Joan. Da după cum a spus Rosell, m-a prins. Dar se întâmplă așa pentru că de fapt este cazul „meu". Nimeni altcineva în afară de mine nu se mai poate confrunta cu circumstanțele lui. Nu e o nebunie, oricât de mult m-ar conduce în direcția asta tot ceea ce mi s-a întâmplat.

Sunt tentat să merg direct la Martí Codolar și să am o discuție dură cu părintele Pallarés. M-a mințit, nemernicul. Știa mai bine decât oricine altcineva de existența lui Emilio. Ignacito nu era fiul unei mame singure, iar asta ridică cu siguranță o mulțime de semne de întrebare. Cele imediate, poate cele mai importante sunt: de ce a mințit? De ce a ascuns existența unui tată de familie al cărui tutore legal a ajuns până la urmă? Dar mai sunt multe altele. Cunosc legislația în privința persoanelor cu dizabilități. Tutorele, de regulă, provine din mediul familial, și primul este partenerul de viață în cazul lui, Eva Pozales, soția lui. Dacă ea nu putea sau murea, părinții lui, bunicii, frații, toți aceștia puteau deveni tutorii lui Emilio. Și, mai presus de toate, ce o poate face pe o femeie să-și părăsească soțul, să renunțe la paternitatea fiului ei, să se ascundă cum a făcut-o fără îndoială atâția ani? De ce fugea?

Asta trebuie să aflu. Nimeni nu ia măsuri așa de drastice dacă nu are motive extrem de serioase. Și văd o asemănare între situația actuală, în care suntem înconjurați de cadavre, învăluiți într-un mister deocamdată de nepătruns, și trecutul acesta care ne năpădește din toate părțile și indică un paradoxal drum de întoarcere spre viitor. Spre viitor? Mă aflu pe un drum cu două sensuri, cu o mențiune, nu știu pe unde se ajunge înainte și pe unde înapoi.

Am mai multe opțiuni ca să aflu câte ceva despre Zábel. Cea directă, să încerc la Departamentul de resurse umane. Erau alte vremuri, da, ultimele zile ale franchismului, iar atunci poliția depindea de o instituție diferită, nu ca acum, când poliția catalană depinde de comunitatea autonomă. De la acea veche poliție, unii au trecut la cea nouă, da, dar alții au rămas în cea veche, care cu timpul a ajuns să-și șteargă urmele trecerii prin Barcelona; abia dacă mai există o structură minimă care se ocupă cu chestiunile imigrației, frontierelor și încă vreo câteva alte lucruri și care a rămas din administrația statului în Spania descentralizată. Prin urmare, nu va fi simplu să am acces la arhivele din alte vremuri ale altei instituții polițienești; deși la vremea aceea au fost neînțelegeri între cele două corpuri, mai degrabă din motive politice decât din voința celor care le compuneau, și în ciuda armoniei actuale, va fi dificil să-i dau de urmă. Dificil, dar nu imposibil.

Totuși, există și alte căi pe lângă cele oficiale. Există o lume aflată departe de cea a arhivelor, lumea reală, cea a oamenilor. Cred că trebuie să mai existe foști colegi ai lui Zábel în activitate, oameni care au convietuit cu el și care îi cunosc povestea, mai ales pentru că era așa de ciudată, așa de neobișnuită. Nu cred că mai sunt mulți în activitate. Zábel s-a născut în 1940, așa că acum, în anul 2008, trebuie să aibă șaizeci și opt de ani. Dacă ar fi avut o viață normală, s-ar fi pensionat deja de ceva timp. Dar nu s-a întâmplat așa. Și a ieșit din activitate în 1970, cu mulți ani în urmă, poate cu prea mulți ca să îl mai țină minte cei câțiva colegi care au mai rămas de atunci.

La cine să apelez? Am două opțiuni. Prima, comisarul meu. Rosell e un veteran care a văzut multe la viața lui și este unul dintre cei care au intrat în Poliția actuală din corpul vechi. E o opțiune interesantă, dar prefer s-o ignor. Nu-și dorește cazul ăsta, nu reușesc să mă încred în el. Situația asta îl stânjenește și vrea s-o uite cât mai repede, tot ce își dorește e să se închidă cazul. Nu, nu e soluția corectă. Va trebui să caut altă soluție. Mă gândesc la Fornells, un alt veteran, primul meu șef, care e deja la pensie. Un om blând, mereu a ținut foarte mult la oamenii lui; capacitatea lui de lucru era uimitoare. A ajuns la vârf cum li se întâmplă celor buni, pas cu pas și fără să uite de unde a plecat. La început am fost la ordinele lui, la secția Nou de la Rambla, pe vremea aceea în clădirea veche, înainte să fie mutată în cele noi. Și m-a apreciat mult: atunci m-a plăcut nu numai pentru darul meu aparte

de a rezolva nerezolvabilul, ci și pentru că a văzut în mine un tânăr cu ochii deschiși spre lume, permeabil la orice sfat bun, un proiect polițienesc reușit. Spunea mereu că noi oamenii suntem proiecte ale profesiei noastre și că, din nefericire, de obicei în ceasul despărțirii proiectele devin realități perfecte. Da, Fornells e cea mai bună opțiune.

Trebuie să dau de el. Am numărul lui în telefon, e de ajuns să formez. Nu contează că n-am mai vorbit cu el din momentul despărțirii. O fac. Sună telefonul de trei, patru, cinci ori și intră căsuța vocală. Insist. Nimic. Îl sun acasă. Nici acolo. Ce ghinion nenorocit! Unde o fi? O fi în Barcelona? Poate a plecat în vreo excursie, cum fac atâția pensionari. Dar nu cred, era om cu tabieturi, cu reguli de neclintit, nu i-a plăcut niciodată să călătorească, la fel cum ura și politica, nu-i suporta pe cățeii ăștia care latră întruna, maioneza cu usturoi, care îi provoca aciditate, și nu putea să sufere popii. Singurul lucru pe care îl suporta Fornells în afara muncii, a muncii ăsteia care i-a plăcut întotdeauna, era soția lui, o femeie care, după cum spunea chiar el, avea mai multă răbdare cu el și cu treburile lui decât Sfântul Iov, având în vedere că el, ca polițist, umbla la ceasurile cele mai nepotrivite cu toată scursura societății.

Unde obișnuia Fornells să se ducă pe la ora asta? La Londres, barul lui de căpătâi. Câteva măsline și un pahar de vin sau două, vin roșu cu suflet. Indiferent de situație, nici măcar sfârșitul lumii nu-i strica tabietul. Nu pierd nimic dacă încerc. Așa că merg cu mașina până la ușa barului, parchez pe trotuar și las legitimația de polițist pe bordul mașinii. Înainte să intru în bar, arunc o privire la mobil. Nu am niciun apel. María mă evită. Se ascunde. Iubirea mea, am nevoie de tine, întoarce-te, te rog, nu mă lăsa singur... Intru.

Barul e pe jumătate gol. Nu e oră de vârf, e numai jumătatea dimineții, se servește mâncare și e devreme, așadar clienții nu stau la mesele lor obișnuite. La bar, în spate, aproape de casa de marcat, în locul rezervat de obicei chelnerilor, un bărbat citește ziarul cu un aer distrat, sare peste pagini, privește numai titlurile, nu e atent la ce face. Are în față o scrumieră pe care se odihnește o țigară de foi pe jumătate fumată și are, într-adevăr, un pahar de vin pe jumătate gol și sâmburi de măsline pe farfuriuță. Este Fornells. Bătrânul fost comisar își petrece o parte din timp într-un colț care

aproape că îi poartă numele. Așa sfârșim cu toții, când un obicei devine o regulă, până la urmă ne apropriem anumite locuri. Locul acesta de la bar e al lui Fornells, și sigur că e mereu liber și la dispoziția lui, ca și când forța omului care și l-a adjudecat ar fi mereu prezentă, rezervându-i-l. Mă apropii. Îmi studiez fostul șef. S-a mai îngrășat puțin, pantalonii îi intră în burtă, împărțind-o în două; e un pic mai chel, cele câteva fire cenușii și linse i se aglomerează pe urechi; degetele îngălbenite de etern fumător sunt umezite de o limbă mare și albicioasă, ca să se lipească paginile de ele când le întoarce. Nu mă privește, dar știu că mi-a sesizat prezența. Fără să își ia privirea de la rubrica sport, unde tocmai a ajuns, îmi vorbește cu răgușeala caracteristică, pe care oricine ar considera-o mai degrabă potrivită unui personaj desprins din romanele lui Marsé[20] decât unui om respectabil și cumsecade. Lovește în mod repetat în articole cu degetul arătător în timp ce vorbește.

— Ai văzut, Ossa? Ziariștii sportivi încearcă în continuare să ne convingă de faptul că dacă lumea se învârte, trebuie să-i mulțumim afurisitului de fotbal. Mama lor!

Împăturește ziarul și îl așază peste alte două, pe care fără îndoială le-a răsfoit înainte, cu tot atâta lipsă de chef. Se întoarce pe taburet ca să mă privească pe îndelete. Are ochii obosiți, dar nu din cauza luminii chioare din bar. Are ochii buni și încă nu are nevoie de ochelari, dar s-a săturat de atâta plictiseală; poate fi plictisul atât de mare, încât să ajungă să domine existența omului? Da, Fornells e dovada vie. Oamenii din ziua de azi spun că timpul liber este mijlocul principal pentru a cunoaște fericirea; atitudinea pe care o afișează Fornells demonstrează contrariul.

— Salut, David.

— Fornells.

— Mă bucur să te văd, puștiule! Sau deja nu mai ești un puști?

— Mereu o să fiu puștiul nepriceput care a intrat într-o zi în secția ta de poliție crezând că lumea e a lui. Și n-o să uit nici ce puțin mi-a luat să ajung cu picioarele pe pământ datorită ție.

— E frumos. Uitarea e o necesitate a vârstei, dar trebuie să se întâmple când nu mai ai altă soluție și bătălia e deja inutilă, la fel de inutilă cum o să ajungem cu toții. Între timp, iată-ne, ceea ce am fost ne face să fim cum suntem de fapt.

— Filosofezi mult, Fornells, se vede că ai mult timp liber.

— Da, se vede. Și nu e bine. Ce păcat că nu-mi place golful. Ce să-i facem? Barurile sunt în același timp locul în care să-ți reverși iubirea și sprijin pentru cei bătrâni.

— Asta îmi amintește de un cântec.

— Nu mai spune! Nici nu mi-am dat seama. La dracu', nici originali nu mai suntem! Ce dezamăgire... Auzi, David, sper că ai venit să stai de vorbă cu mine, nu să mă afunzi și mai tare în mizeria senilității mele.

Comisarul nu s-a schimbat. E în continuare agil, poate un pic mai acid decât de obicei, are dreptate când spune că pentru el timpul liber nu a fost o cucerire, ci poate mai degrabă o pedeapsă.

— Nu, nu de asta am venit.

— Și îmi imaginez că nici ca să vezi ce mai fac.

Zâmbesc. N-am să cad în plasă. Îl apreciez și îl cunosc prea bine. Fornells nu e un om sociabil, mereu i-a plăcut singurătatea, lucra bine cu oamenii lui, dar îi plăcea independența pe care o avea ca șef. Știu de la alții că așa era și în tinerețe, n-am să cad acum în capcana acestor formalități.

— Am venit să vorbim despre o poveste pe care se poate ca numai tu s-o cunoști.

— Nu se poate! Atunci probabil că e din vechime, din vremea cruciadelor.

— Cam așa ceva.

— Sunt bătrân, dar nu cel mai bătrân. Și mai sunt și alții, mai aproape de tine, care ți-ar putea vorbi despre aproape orice lucru pe care îl cunosc eu.

— Se poate.

— Și atunci care e problema?

Ce ciudat. Tocmai am înțeles de unde am obiceiul de a pune întrebări neutre, tăioase. De la Fornells, bătrânul meu mentor. Am lucrat cu el câteva luni, nu am ajuns la un an și jumătate, și nu mereu aproape unul de altul, dar brusc înțeleg că bătrânul a format un om care să-i moștenească stilul, fără să-și dea seama de asta.

— Azi e ziua ta norocoasă, Fornells. Am anumite motive pentru care te-am ales pe tine. Trebuie să te întreb despre un polițist din anii ’70.

— Anii ’70... Alte vremuri. A trecut mult de atunci... Dar poate nu-mi amintesc de el, pe vremea aia eram mulți, și apoi și mai mulți. Spune-mi despre cine e vorba.

— Zábel. Emilio Zábel.

— Zábel... Da.

Privirea lui Fornells se rătăcește în pahar, văd cum bătrânul comisar începe să-și aducă aminte și înțeleg imediat că povestea pe care o s-o ascult nu va fi plăcută.

— Îți amintești de el.

— Da. Îmi amintesc. Noi, bătrânii, ne amintim de poveștile triste cu mai multă ușurință decât de cele vesele. Iar povestea lui Zábel e de felul ăsta.

— Spune-mi-o.

— Bine. Știi ceva, David?

— Spune.

— Nu cu foarte mult timp în urmă, cu puțin înainte să mă pensionez, a venit la mine, chiar aici un alt bărbat, în genul tău, dar ăla era scriitor, nu polițist. Enrique Alonso se numea. Dar nu am vorbit despre Zábel, desigur, ci despre

o altă poveste din trecut. E ciudat cum se petrec lucrurile. Încep să cred că nu sunt decât o veche arhivă ambulantă, un depănător de povești, un șarlatan. Ce treburi... Dar înainte...

Îi face semn unui chelner care îi mai aduce un pahar de vin roșu de duzină. Bea jumătate din conținut dintr-o înghițitură, și-l plimbă prin gură înainte să-l înghită și pune paharul pe bar. E pregătit.

— Emilio Zábel. Cu ce să-ncep?

— Ca de obicei, cu începutul.

— Cu începutul... Hai să vedem! Mai întâi o să-ți vorbesc despre Emilio și apoi o să-ți povestesc tristul lui final. Zábel. Îmi amintesc bine de el, chipul lui. Era un bărbat puternic, poate că celor de acum vi s-ar părea scundac, dar pe vremea aia un tip de un metru optzeci era un bărbat bine clădit. Și era masiv, nu atât în oase, cât în mușchi; mergea la o sală de sport unde practica boxul, în Poble Nou. Avea niște brațe cu care te putea rupe în două, și nasul spart, cred că a avut câteva meciuri de amatori, se spune că era abil, avea stil și mai ales rezistență. Ca să vezi, un ditamai domnul inspector se antrena cu niște boxeri amărâți de pe vremea aia, oameni din cartier care nu aveau nici după ce bea apă. Boxau numai cei dispuși să ia câțiva pumni zdraveni, fiindcă nu aveau nimic de pierdut. Ciudat. Se vede treaba că avea pasiunea asta din copilărie. Erau alte vremuri, și boxul încă era considerat un sport serios, deși în anii ’70 începea deja să-și piardă atractivitatea, popularitatea. Iar în anii ’80 nici nu mai vorbesc, l-au stigmatizat definitiv și aproape că l-au făcut să dispară.

— Dar divaghez, să revenim la subiect. Zábel și-a început cariera în poliție pe la mijlocul anilor ’60. Nu reușesc să-mi amintesc exact data, poate în ’63 sau în ’64. Era un tip ciudat, pentru vremurile alea, vreau să spun. Un om cu studii, nu un fitecine. Nu era pila nimănui, a reușit numai prin munca lui. Iar pentru timpurile alea era mult, fiindcă polițiștii erau de două feluri: fie mari susținători ai regimului, fie profesioniști în munca lor. Cu asta vreau să spun că pentru a promova erau numai astea două posibilități, una era să fii mai franchist decât Franco, iar cealaltă să fii foarte bun în meserie, așa încât să nu-ți reproșeze nimeni nimic. Zábel era de genul ăsta. Interesul pentru politică era atât cât trebuia, ca al tuturor, cum altfel? Dar în munca lui era

un tip cu instinct, poate prea preocupat de reguli. Vreau să spun că nu era genul care să dea cu pumnul, oricât de mult îi plăcea boxul, era un om care respecta procedurile.

— Bun, așadar Zábel a avansat. Nu eram la aceeași secție de poliție, cel puțin la început, iar apoi am lucrat împreună câteva luni la secția din Eixample, dar știi cum suntem, ne place bârfa, iar când cineva iese în evidență prin bune sau prin rele, se află. A avut norocul să rezolve câteva cazuri complicate, unul dintre ele celebru la vremea aia, un bătrân luptător din Rezistență proaspăt ieșit din închisoare s-a răzbunat pe cei care îl nenorociseră băgându-l la răcoare cu cincisprezece ani înainte. Luptătorul ăsta acționa ca o nălucă, un asasin invizibil pe care Zábel a reușit să-l prindă după o lungă anchetă și după ce și-a asumat multe riscuri. Cu ăsta și cu alte cazuri mai puțin importante, renumele lui Zábel de polițist bun s-a răspândit suficient încât să poată primi eventual un post mai important în poliție. Superiorii aveau încredere în el, și pe bună dreptate.

— Era un om metodic; ordinea e esențială în munca noastră. De câte ori ți-oi fi spus și ție asta când ai sosit în Raval! Dar, în plus, era un tip cu o anume intuiție. Eu nu l-aș numi genial, nu chiar. Intuiția lui își avea rădăcina în asocierea de idei. Așa mi-a povestit când am lucrat împreună în cele câteva luni în Eixample. Nu se poate spune că ne-am împrietenit, eram doar cunoscuți, colegi de serviciu, de-o vârstă, de câteva ori am băut ceva la Boadas, Jamboree, în locurile alea de pe vremuri. Ne înțelegeam bine. Nimic mai mult. Bea destul cât să fie simpatic fără să se îmbete, nu l-am văzut niciodată să-și piardă controlul. Nu spunea prea multe bancuri, dar le spunea cu pricepere. Cu șefii se purta destul de bine încât să nu fie nici servil, nici obraznic. Pe scurt, era un tip de treabă căruia îi plăcea meseria lui, într-o vreme în care erau mulți nemernici în poliție.

— Ți-am spus că am lucrat împreună în Eixample. Cred că era prin ’68. Puțin timp. Nu mai mult de șase luni. Dacă ne-ar mai fi lăsat încă șase luni, am fi ajuns până la urmă prieteni la cataramă. Serviciul de noapte întotdeauna creează legături strânse. Acum e altfel, se știe în permanență unde se află polițiștii, fie acasă, fie la secție, însă atunci știi cum era: ieșeam, nu ne cerea nimeni socoteală, sunam din când în când la secție pentru orice eventualitate și așa aveam ore întregi de distracție. În timpul

franchismului, dacă erai polițist, aveai garantată independența și aproape intangibilitatea. Treaba e că lucrurile au rămas așa. Eu am mai stat o vreme în Eixample, iar el s-a dus în Barri Gòtic, chiar la secția ta.

— Ne-am văzut poate de trei, patru ori, dar deja se risipise farmecul de dinainte. El avea o iubită care, apropo, era foarte frumoasă, așa că poveștile de-o noapte nu-l mai atrăgeau. Și până la urmă s-a căsătorit. Mi-aduc aminte că a existat o cină de rămas-bun, dar eu n-am putut să merg, a trebuit să plec la Madrid, nu mai țin bine minte de ce. I-am dat un telefon, și asta a fost ultima oară când am vorbit.

— Acum să trecem la ceea ce te interesează de fapt, ceea ce l-a dus pe Zábel de la glorie în noroi. Nu pot să-ți spun exact, nu din cauza timpului care a trecut, deși și asta contează, ci în special pentru că n-am aflat din surse directe. De fapt, am aflat ce s-a întâmplat când deja se terminase totul. Vezi tu, se pare că a avut norocul să primească unul dintre cazurile rare din vremea aia, un asasinat multiplu. Mai ții minte ziarul El Caso, ăla care se ocupa exclusiv de povești lugubre? Ei, ăsta a fost pe prima pagină zi de zi o lună întreagă, cu toate anchetele urmărite pas cu pas; aveam un ciripitor care le vindea date despre caz, și asta era ceva frecvent pe vremea aia. A existat un filon care a trezit atenția, multă atenție și prea multă agitație. Zábel a trebuit să facă față presiunii șefilor, forțați să rezolve cazul, imaginează-ți! A izbucnit un scandal că poliția nu reușește să rezolve un caz atât de faimos, o dovadă de slăbiciune intolerabilă într-un moment politic dificil.

Se pare că toate dovezile indicau faptul că, după asasinat, criminalul se căise și se sinucisese. Nu am aflat niciodată de ce, dar Zábel susținea că varianta asta nu era corectă, că existau alte posibilități, ceea ce a dus la o înfruntare dură cu șefii lui. Cazul a fost închis în ciuda dorinței lui. Până aici nu e nimic neobișnuit, asta ni s-a întâmplat tuturor. Apoi vine partea rea. După cazul ăsta, Zábel a început să aibă probleme. Nu pot să spun exact ce i s-a întâmplat, eu aveam treburile mele, dar știu că s-a certat cu șefii, că a avut probleme în căsnicie, s-a vorbit de certuri, de conflicte în cuplu, poate ceea ce pe vremea aia numeam că „o atingea”, iar acum „violență domestică”, cine știe. Și apoi s-a văzut nevoit să plece din poliție. De ce? Habar n-am, nu eram prea transparenți, faptul că un polițist avea

probleme era ultimul lucru care se afla în tot corpul polițienesc. Zvonuri? Au existat de toate, desigur, împotriva lor nu se poate lupta. De vină erau niște bârfitori dați dracului, că atunci când cineva iese în evidență și apoi se prăbușește imediat se face tam-tam; poate că alții au nimerit-o, nu se poate ști. Zábel a fost în concediu mult timp și apoi a dispărut. Așa, pur și simplu. S-a risipit ca fumul în vânt, acum e aici, acum prezența lui se sparge în mii de cioburi, până dispare și amintirea lui.

— Mi-ai spus multe, dar nu mare lucru.

— Au trecut mulți ani, David. Dar, dincolo de asta, nu e o chestiune pe care s-o cunosc bine. Multele zvonuri și puținele certitudini transformă adevărurile în povești.

Ce prostii îmi povestește. Îmi vine să-mi smulg părul. Oricine s-ar afla în situația mea, cu datele pe care le are la dispoziție, ar trebui neapărat să facă presupuneri. Există asemănări. Oare și coincidențe? Am nevoie de mai multe informații.

— Fornells, trebuie să găsesc dosarele din cazul lui Zábel.

— Hm, complicată treabă! Au trecut mai bine de treizeci de ani. Pe vremea aia calculatoarele nu existau nici în mintea celui mai vizionar dintre noi. Probabil că dosarul există pe undeva, un teanc de hârtii vârât în fundul unui raft oarecare, înconjurat de alte mii de dosare asemănătoare. Cine știe unde or fi acum toate hârțoagele alea.

— Spune-mi cum ai da de ele dacă ar trebui s-o faci.

— Păi... Presupun că se poate să fi fost mutate din sediul central al Poliției Naționale la o altă destinație, când s-a realizat reorganizarea de dinainte de înființarea poliției regionale. Documentele astea nu pot fi nici distruse, nici pierdute așa pur și simplu. Dar acum, sigur, cine știe unde le-or păstra.

— Cineva trebuie să știe.

— Da. Cei de la Arhive te-ar putea lămuri, sigur acolo pot să dea de ele... dacă ții neapărat să răsfoiești dosarul ăsta.

— Ai dreptate. Mă apuc imediat de treabă.

Mă ridic de pe scaun și-i întind mâna bătrânului polițist ieșit la pensie. Fornells mi-o strânge cu putere, dar nu îi dă drumul, mă împiedică să plec, ținându-mi-o cu amândouă mâinile.

— David, înainte să ieși pe ușa aia, vreau să asculți un sfat bun de la mine. Ți-am dat multe când erai un puști și sper să te fi ajutat cu toate, dar ăsta o să fie ultimul și unul dintre cele mai importante.

Și Fornells îmi vine cu de-astea? Dar trebuie să-l ascult, îi sunt dator, atâta lucru pot să fac și eu.

— Ascult.

— Deși sunt la pensie, nu sunt străin de lume. Încep să-mi dau seama ce e cu cazul tău și cred că uneori e mai bine să pierzi decât să insiști pe lucruri imposibile.

— Nu te-nțeleg.

— Nu e adevărat. Mă înțelegi, dar încă nu te-ai gândit la asta.

— Dacă spui asta, oi avea tu un motiv.

— Sigur. Ochii tăi, privirea ta. Mă uit la tine și mă sperie ce văd.

— Nu te-nțeleg.

— Asta e partea rea. O să-ți spun altfel. Nu ești primul polițist implicat în așa ceva. Și când ajungi în punctul în care ești tu acum, mai poți face doar două lucruri: te retragi, că așa e mai prudent, sau continui, fără să știi ce o să găsești.

— Fornells, chiar nu înțeleg ce vrei să spui. Vorbește mai clar. Și spune-mi la ce te referi când vorbești de acest punct. Ai fost și tu într-o situație asemănătoare?

— Nu, eu nu. Dar alții da. Puțini. Zábel a fost unul dintre ei. Și să știi că vorbesc cât de clar posibil.

— Fornells, mă zăpăcești.

— David, sunt un om bătrân, dar încă mai citesc și altceva în afară de presa sportivă. Cazul ăsta al tău e ciudat, foarte ciudat. Și probabil că te-ai încâlcit singur în povestea asta. Poți să încerci să desfaci nodul, puțin câte puțin, sau s-o faci dintr-odată, ca ăla din Antichitate, nu mai știu cum se numește. Da, poți să-l tai. Depinde de tine. Dar dacă te încăpățânezi cu adevărat să-l desfaci, mai caută informații, caută dosarul lui Zábel.

Se lasă un moment de liniște între noi. Meditez la sfatul lui Fornells, îl apreciez la justa lui valoare, vorbește din inimă. Trebuie să continui.

— Chiar dacă găsesc arhiva, trebuie să fie, cum ai spus și tu, mii de astfel de dosare. O să fie foarte dificil să-l găsesc.

— Pot să-ți dau un indiciu: 1969. Și numele dosarului. A fost botezat, cum se întâmplă în mod normal, cu numele asasinului. Era dosarul Claramunt. Ar trebui să fie trecut pe cotor. Împreună cu anul și inițiala A de la asasinat. Au trecut mulți ani și nu s-a schimbat nimic, doar că nu se mai scrie de mână, acum totul e informatizat. Așa ai să-l găsești.

În sfârșit îmi dă drumul la mână. Degetele lui Fornells sunt groase. Are o constituție asemănătoare cu a lui Rosell, și el are mâini mari, de muncitor. Pe degetul mijlociu are un inel gros de aur care strălucește în semiîntunericul din Londres cu o putere neobișnuită. Îmi reține atenția, îmi induce o stare de fugă până devin absent. Oare au dreptate? O fi mai bine să renunț? Atunci, un glas puternic îmi izbucnește în minte și ajunge în toate ungherele:

„Caută!”

Ce intensitate! E precum câinele de vânătoare trimis să adulmece și să recupereze vânatul; toată ființa animalului devine miros, nimic altceva nu mai contează în afară de adulmecare. Ridic privirea și îi întâlnesc ochii lui Fornells, de un albastru stins. Ce contrast cu strălucirea aurului! E același

contrast ca între viață și moarte. Prioritatea mea e să găsesc dosarul. Îmi iau rămas-bun cu un gest. Reușesc să-l văd dând din cap, ca pentru sine. Nu contează, nu contează, nu contează, hai, la treabă, hai după el, și cu cât mai repede, cu atât mai bine!

20 Juan Marsé Carbó, scriitor catalan din Generația anilor ’50, ale cărui romane tratează probleme ale societății spaniole postbelice și din timpul franchismului, romane care se încadrează în curentul realismului socialist.

53

Ora: unsprezece noaptea.

Locul: Arhiva Istorică a Poliției Naționale.

Poziția: Așezat pe podea, înconjurat de documente.

Starea: mai întâi, perplexitate, apoi, confuzie totală.

Aș putea continua, dar mai întâi să recapitulăm cum am ajuns aici.

În restul după-amiezii am încercat să găsesc vechea arhivă. Am avut un mare noroc că arhivarii poliției comunității autonome mi-au dat indiciul necesar. E logic că merg împreună la ședințe, conferințe, congrese, că au relații personale, că arhivarii din lumea biblioteconomiei se cunosc unii pe alții. Datorită acestor colegi am obținut un lucru mai important, care mi-a permis să ajung până aici, mai degrabă decât propriei mele autorități de inspector al unui alt corp polițienesc, am reușit să câștig încrederea celor care m-au primit. Da, un demers al arhivarului de după-amiază mi-a deschis cale liberă fără nicio problemă, ba chiar luase legătura cu colegii lui de la pază ca să anunțe sosirea inspectorului Ossa. Am economisit mult timp grație acestui demers: fără să mai dau explicații, am mers direct la etajul trei de la subsol. Acolo, gazda mea m-a lămurit cu o explicație sumară în legătură cu organizarea locului; el lucrează la un etaj superior, unde se află arhivele actuale, cele vii încă, aici jos mai sunt numai resturile mumificate ale mizeriilor din trecut. Ar fi normal ca arhivarul să mă ajute, dar în privirea mea vede mai degrabă o rugăminte decât o sugestie. În orice caz, va fi dificil să găsesc dosarul: când au fost mutate, au fost aranjate în funcție de an, nu s-a ținut cont de un alt criteriu în organizarea lor, nici de dată, nici de ordinea alfabetică, ar putea fi primul sau al o mielea de pe raft. Mi-ar putea lua ore întregi.

Dacă e nevoie, voi petrece toată noaptea aici. Arhivarul îmi spune că îmi stă la dispoziție și după aceea mă lasă în subsol, nu fără a-mi aminti că el termină programul la opt. Cum sosirea mea figurează în registrul de intrări,

dar nu și în cel de ieșiri, îl va anunța pe cel din schimbul de noapte că sunt acolo pentru a evita orice problemă sau neînțelegere.

Aici se află depozitate toate dosarele de dinainte de 1980. Este un spațiu de vreo mie de metri pătrați și înalt de trei metri, plin de rafturi, fiecare cu anul dosarelor care se află acolo. Câte or fi? Mii. Pe măsură ce înaintezi spre spatele arhivei, anii merg descrescător: mai aproape de scară se află cei mai recenți, poate că la un moment dat cineva va vrea să consulte dosarele, deși crimele rămase nerezolvate s-au prescris. Se ajunge până la perioada postbelică. În ciuda dorinței mele de a căuta imediat dosarul Claramunt, mai întâi mă plimb prin arhivă, de colo până colo. Trecutul exercită o atracție de netăgăduit. E simplu să privești pe cotorul dosarelor diferitele caligrafii. Deodată, simt o avertizare: „Ultima șansă.” O să încep să caut dosarul, deși poate o să treacă ore, o să-l găsesc până la urmă și atunci o să știu totul. Și poate că după ce aflu, n-o să mai pot să dau înapoi.

Nu.

Nu e adevărat.

Deja de zile întregi mi-e imposibil să mă opresc.

M-am plimbat prin arhivă înainte să mă apuc de treabă, pentru că mi-e frică. Îmi imaginez ce pot găsi. Dar trebuie s-o fac. Dacă nu o voi face, știu că mă va îmboldi glasul. Prin urmare, gata cu plimbările, să trecem la treabă. Cu toții trebuie să ne asumăm destinul propriu, nu ne ajută la nimic să o lungim.

Cu fața spre prima arhivă din anul 1969, încep să avansez rând cu rând. O să-mi ia ceva timp. Sunt cinci arhive cu anul ăsta, fiecare are șase rafturi, în fiecare se poate să fie șaizeci de dosare, iar bibliorafturile sunt duble. Asta presupune că sunt vreo trei mii șase sute de dosare. Și trebuie să procedez cu calm, e periculos să mă grăbesc, graba e cel mai mare dușman. Îmi amintesc de mine când eram adolescent, după ce mi-am revenit după incidentul din mina El Sopalo. De câte ori n-am greșit din cauza nerăbdării mele înnăscute. În perioada în care eram elev era ceva obișnuit, în special în anul de dinainte de intrarea la facultate. Gata cu graba. Calm. I-am spus adevărul arhivarului, o să stau aici cât e nevoie. Iar pentru asta o să folosesc

o tactică exasperantă, dar care n-o să lase loc de nicio eroare. O să citesc de preferință cu glas tare numele fiecărui dosar. Când o să obosesc, o să citesc în gând, o să dureze mult, dar astfel n-o să scap niciunul din vedere.

Nu e o tactică prea rea. E lentă și sigură, dar obositoare. În prima jumătate de oră rezist, dar, pe măsură ce avansez, numele încep să se șteargă, să se suprapună, să se amestece. Unele cotoare sunt aproape șterse, nu se disting literele. Mă văd nevoit să scot dosarele din rafturi ca să verific datele de pe copertă, uneori trebuie chiar să le și deschid, să verific că e așa. Din când în când, e cazul să mă opresc și să mă frec la ochi. Numele mi se îngrămădesc în minte și trebuie să închid ochii o clipă, sunt deja obosiți. Am avut niște zile complicate, iar tensiunea acumulată, așa de puțin evidentă la începutul cazului, a dus la apariția unei drojdii, imperceptibile la început, dar care a sporit constant și amenință să-mi inunde butoiul cu vin al resurselor.

Mă odihnesc zece minute. Apoi mă ridic din nou. Mai trece o oră. Am terminat cu al patrulea raft. Mai e al cincilea. Îl încep și gândurile îmi sunt asaltate de o idee perfidă. Dar dacă nu-l găsesc? Ar putea fi în alt an? S-a putut produce oare o greșeală în momentul mutării? Și-o aminti bine Fornells? Sigur, totul e posibil. Dar îmi impun să mă ridic, trebuie să-mi revin. Nu trebuie să te gândești la ce se poate întâmpla înainte să epuizezi posibilitățile existente. Mă întorc din nou la treabă, atent și concentrat: Pascual, Llucmajor, Riera, Sans, Montoliu, García, unul fără număr, 3-135/69. Nu le pot trece cu vederea pe cele numerotate. Trebuie să le deschid pe toate. Poate că Fornells se înșală.

Puțin înainte de ora zece și jumătate îl găsesc. E aproape printre ultimele, ce ghinion că am decis să încep cu bibliorafturile aflate mai aproape de ușă în loc să încep cu cele așezate mai departe. Ghinion afurisit. Mă dor ochii, sunt obosit. A fost mai rău decât un antrenament, decât un marș de opt kilometri, sau câteva serii de cinci sute de metri. De câte zile n-am mai alergat? Nici nu-mi mai aduc aminte.

Și acum vine partea cea mai rea.

Pun dosarul pe podea, în mijlocul culoarului. E în stilul clasic. Cotorul e legat cu două cordelițe. Aș putea merge cu el la etajul superior. În sală aș avea mijloace mai bune să-l studiez, lumina puternică – se folosesc veioze

cu xenon, ultima tehnologie – e mai puțin agresivă cu documentele vechi, lumina ei selenară îi face dependenți pe cei care își duc zilele printre hârțoage. Da, o masă comodă, un scaun cu spetează, ceva de mâncare și de băut, pot să merg la toaletă, iar o pauză de cincisprezece minute ar fi binevenită. Așa ar face oricine. Da, oricine nu simte în adâncul lui dorința și frica întrepătrunse ca niște șerpi lunecoși ar urca liniștit cu liftul la etajul superior. Dar când sentimentele sunt lăsate să se amplifice și se alimentează din ele însele, ne pierdem orice control și până la urmă devenim o marionetă, purtată de colo colo de forțe de neîmblânzit care ne copleșesc. Celor mai mulți li se întâmplă așa în dragoste. Dar aceasta este o mască care ascunde un alt adevăr mai profund și înșelător, nu dragostea ne controlează, ci pasiunea pe care am pus-o în ea, iar pasiunea aceasta e infinit mai puțin intensă decât cea pe care o pot provoca alte sentimente, precum ura sau frica.

Studiez dosarul.

Sesizez unda de frică ce se statornicește între cele două, o împletitură complicată care unește documentul inert și trupul viu care îl studiază. Calitatea acestei împletiri nu se aplică numai lucrurilor vii. În mare parte, dorința pe care o simțim în viață ne-o îndreptăm asupra obiectelor neînsuflețite.

Trebuie să fac un singur pas, să îl iau, să desfac nodul vechi și tot conținutul îmi va aparține. Atunci voi afla.

Îmi ia cam zece minute să-mi iau inima în dinți. Mă sprijin cu spatele de biblioraft, îl așez pe genunchi, și sub lumina chioară desfac funda cu care e închis.

În sfârșit, cazul Claramunt se află în fața mea. De asemenea, acel Zábel din trecut.

54

Dosarul începe așa cum încep toate. Cazul Claramunt se conturează dintr-o mulțime de date, dispuse în diferite dosare. Nu sunt în ordine, se pare că au mai fost consultate la un moment dat și puse la loc în grabă, fără nici cea mai mică grijă. În ciuda anilor scurși, structura dosarului nu diferă de cea actuală. Tot ce se putea inventa a fost inventat deja. S-au schimbat mijloacele cu ajutorul cărora abordăm diferite cazuri, dar nu și organizarea polițienească. Caut raportul general, este elementul descriptiv care mi-ar putea explica în ce constă cazul, ce îl face să fie așa de special. Uite-l, un dosar gros. Îl deschid și citesc:

Identificare: inspectorul Zábel

Caz: Claramunt

Tipologie: asasinat multiplu și sinucidere ulterioară

În acest moment, mi se strânge inima. Dar trebuie să verific, nu pot rămâne cu această primă impresie. Merg mai departe, fie că-mi place, fie că nu. Privirea mea zboară peste rânduri, multe dintre ele scrise de mână. Sigur e scrisul lui Zábel: este îngrijit și ascuțit, la fel de personal precum chipul său, un scris de elev dintr-un liceu religios, caligrafie de copil adaptată la caracterul posesorului său. Da, parcă zbor, dau paginile pe deplin concentrat. Așteptata umbră a fricii își face curând apariția, nu se poate, nu se poate să mi se întâmple mie asta, nu-mi vine să cred ce am în fața ochilor.

E luna mai 1969, la numai o lună după nunta cu Eva Pozales. Hazardul pune un caz straniu în calea inspectorului Zábel, cazul Claramunt.

E incredibil!

E imposibil!

Nu-mi vine să cred ce citesc în raport. Dacă nu aș ști că e complet adevărat, aș spune că e vorba despre o glumă complicată, că sunt victima unei conspirații. Dar nu e așa, nu e o glumă și nu poate fi nicio întâmplare. Atunci ce se petrece aici?

Xavier Claramunt e un om din clasa de mijloc, aparent fără probleme. Locuiește în zona bună din estul cartierului Eixample. Are o slujbă, e căsătorit și are trei copii. Se pare că nu se droghează, abia dacă bea, merge la slujbă duminica. Din punct de vedere politic, e simpatizant al regimului. Totuși, într-o zi ia un cuțit și ucide trei persoane, pe soția sa și doi prieteni, apoi se sinucide. Nu e un asasinat obișnuit. Raportul criminalistului descrie o serie de acțiuni ritualice asupra cadavrelor celor trei victime; apoi își face și lui o rană din aceasta cumplită, și în final își ia viața. Din fericire, copiii lui Claramunt nu sunt acasă. Au evitat o moarte sigură.

Zábel se ocupă de anchetarea acestui caz. Ia declarații, discută cu vecinii, nimeni nu știe nimic, nimeni nu a auzit nimic, mai puțin un vecin care ducea gunoiul în acel moment. A auzit vaiete, apoi țipete, a sunat la ușă, nu i-a răspuns nimeni, s-a speriat, s-a întors acasă și a anunțat poliția.

Asasinat și sinucidere? Da. În principiu, e totul limpede. Claramunt îi ucide pe cei trei și apoi se înjunghie în burtă, are cuțitul lângă corp. Se pare că nu s-a intrat și nu s-a ieșit de la locul faptei. Poliția a intervenit în scurt timp, în mai puțin de o oră. Iată prima dovadă. Ce a găsit? Cadavre în diferite locuri din casă. Există fotografii. Sunt crime comise cu sadism: unei victime i-au fost tăiate picioarele și mâinile; alta a fost eviscerată. În cazul celei din urmă, toate intestinele erau împrăștiate în jurul cadavrului; e ciudat să le privești cum ies din abdomen ca o floare. Asta nu-i ia din frumusețe, dar e o floare a răului. Baudelaire, în excesele sale, a întrezărit putrefacția interioară ascunsă în spatele aparenței sublime în cel mai înalt grad. Cam așa e și aici.

Citesc în continuare, fără să mă opresc. Sigur voi mai întâlni și alte elemente de coșmar. Oare nu lipsește nimic? Sunt asemănări, dar nu și coincidențe. Nu, nu, nu e așa, aici, chiar aici, e cumplit. Lui Claramunt îi lipseau ochii, i i-au găsit în stomac. Simt din nou fiorul, simt din nou ce-am resimțit în primul moment la locul crimei; se instalează cu bucurie, cu o anume cruzime, pune stăpânire pe corpul meu în timp ce mi se închid ochii,

și mâinile îmi coboară spre genunchi, pe care se odihnește raportul criminalistic. În acest timp, mă cotropește bătrânul și disprețuitorul meu prieten. Fiorul îmi străbate toate pielea, care mi-e din nou ca de găină; e din nou teribil de sensibilă. Întrezăresc cărțile marcate ale destinului meu, le văd acolo, departe, țopăind. Mă străduiesc să le recunosc conținutul, să întrevăd un simplu indiciu care să-mi permită să scap de această realitate pe care încep s-o urăsc și care mă ține în strânsoarea ei, dar se învolburează mereu împrejurul meu. Iar e o glumă, ce nebunii îmi trec prin cap, ce nebunie trăiesc! Trebuie să existe o explicație, doresc să mă agăț de ea și să mă întorc în lumea reală. Nu voi permite ca aceste viziuni să îmi vină de hac. David, David, mereu există speranță, trebuie să cred asta.

Pe măsură ce se risipește senzația, cu ultimele răbufniri ale fiorului care îmi străbate spatele și picioarele, pe măsură ce se reinstalează controlul și-mi permite să-mi vin în fire, deschid ochii, dar nu fără teamă, fiindcă nu mai știu la ce să mă aștept. Imposibil și incredibil? De neconceput! Mă simt ca un pion, ăsta e rolul meu în această dramă. Până și pionii pot obține o răsplată glorioasă, se pot transforma în regină. Există speranță. Trebuie să știu.

Sunt așa de neliniștit încât mă ridic, fac câțiva pași șovăielnici, mai degrabă involuntari, câțiva metri cât să eliberez tensiunea. Corpul ne poate ajuta să eliberăm mintea, nimic nu e mai bun ca să scapi de tensiuni decât să transpiri o clipă. Nu am spațiu aici, și nici nu vreau s-o fac, dar inconștientul m-a ridicat în picioare și am cedat în fața poruncii sale. Un pic mai senin, mă ghemuiesc din nou, mă așez pe vine. Mă întorc la documente, le prind cu grijă cu degetele, de parcă m-ar putea mușca. Dar nu o fac, sunt numai niște hârtii.

Continui. Cercetez pașii lui Zábel. O fac cu atenție. Anchetează mediul, cum am făcut și eu, și nu rezolvă nimic. Nu există relații extraconjugale, nici în cazul lui, nici într-al ei. Prietenii, oameni cu stare, nu au avut nici ei vieți ieșite din comun. Multe documente, nimic de interes. Mai departe. Iau un dosar. Polițiștii de pe vremuri erau oameni ordonați. Văd încă un dosar pe care scrie „Concluzii”. E foarte subțire, are numai trei pagini. Hai să vedem finalul: nebunie pasageră care conduce la asasinat multiplu; când își vine în fire și vede grozăvia faptei, se sinucide. Este atașat un profil

psihologic al lui Claramunt. E dintre primele care trebuie să fi fost făcute pe vremea aceea, fiindcă psihologii și psihiatrii erau încă priviți ca niște mici vrăjitori, niște ciudați care îți puteau băga idei ciudate în cap dacă te apropiai de ei. Le vorbește despre un episod psihotic, o criză care îl obligă pe suspect să comită triplul asasinat. După ceva timp, criza se atenuează. Cuprins de remușcări, se sinucide în același fel cum și-a ucis soția, numai că înainte, ca semn al culpabilității și negării, își scoate ochii din orbite și îi înghite, un mod de a evita să privească realitatea. Căința chinuie oamenii. Claramunt și-a revărsat nebunia asupra celorlalți și asupra lui însuși.

Psihotic? Clar, așa se pare. E un comportament care poate fi calificat numai în felul acesta, dar justificarea e ireală; dacă ar suferi de o criză psihotică, aceasta nu ar trece decât cu tratament, cu medicație. Și asta pe termen mediu. Dacă nu, ar putea dura luni de zile, ani, o viață întreagă. E ceva care nu se leagă în toată povestea asta. E un raport care caută să închidă cazul, nu există o explicație de care să te agăți, nu e validă.

Acum, raportul criminalistic. Să vedem descrierea rănilor. Din nou, privirea îmi zboară la concluzii: nimic important. E în mare măsură descriptiv, nu emite judecăți, doar relatează, a fost redactat de un profesionist; totuși, are lipsuri esențiale, mândrul turn al cunoașterii se înalță pe o temelie de nisip. Nu contează conținutul, nimic nu poate nega realitatea fotografiilor. Profilul e identic, nu există răni pe brațe. Nu s-au apărat. Nici măcar o tăietură lângă locul amputării, și o rană profundă în inima celor patru cadavre.

...Doamne, dacă exiști, deși Te-am ignorat mereu, dacă veghezi asupra alor Tăi, binevoiește să-mi dai o explicație. Îți cer iertare în genunchi, cu umilință, nu mă refuza! N-am respins niciodată ideea că ai putea exista, dar nici nu te-am căutat. N-am presupus niciodată că voi ajunge cu adevărat să am nevoie de tine. Credeam că viața se va scurge pur și simplu până în ultimul ceas și că atunci, dacă vei fi existând cu adevărat, te voi găsi. Poate că nu merităm atenția ta. Sunt pierdut, rătăcesc și mi-e teamă, mă simt ca o furnică. Îmi amintesc ce visam când eram mic, coșmarurile acelea neliniștitoare în care te vezi pe tine mic și cercetezi o lume uriașă care se așterne inexorabil peste tine. Senzația de imensitate este așa de mare, încât din ea provine anxietatea. Frica de necunoscut e la fel de mare ca certitudinea că nu ești nimic. Un copil nu poate exprima asta, dar o poate

simți. Teama aceasta mă invadează. Teama aceasta o simt acum. Ce se va alege de mine...

Lacrimile îmi alunecă delicat pe obraji, cad cu o dulce tihnă, purtate de un ritm vital străin de timp, parând aproape să plutească. Făgașul de umezeală pe care îl lasă în urmă este etern și creează o clipă frumoasă, fiindcă și în durere putem găsi frumusețe. Sentimentele cele mai delicate le putem degusta cu plăcere. Nu știu nici ce fac, nici ce gândesc, totul e o nebunie.

Îmi șterg lacrimile cu mâneca cămășii. Curăț urma pe care au lăsat-o, încercând să șterg odată cu ea și sentimentele deprimante. Vreau să uit, să mă pierd într-o lume diferită, să șterg acest trecut recent care mă urmărește și care mă împinge în urma unui obiectiv de nepătruns.

Acum simt o oarecare certitudine. Nu am fost iluminat, dar m-a învăluit liniștea. Îi simt mâna ca un balsam. Nu mă cuprinde ușurarea, dar cel puțin am lăsat în urmă suferința. Trebuie să continui. Știu mai mult. Dar nu de ajuns. Lipsește ceva.

„Caută!”

Primesc porunca și mă supun, ca întotdeauna. Trebuie să fie aici, în dosar. Lipsește o piesă anume, certitudinea lui Zábel. Dau paginile, caut prin dosare. Sigur o voi găsi. Nu trebuie să mai rămână o foaie la locul ei până nu apare ce caut, ce-mi trebuie.

Și atunci cad două foi scrise de mână, în grabă. E același scris din dosar. Sunt paginile care conțin adevărul, cele care l-au condangat pe predecesorul meu. Le citesc. Trecutul este complet datorită lor, și astfel se împletește cu prezentul.

55

„Nu mai am timp”, este prima frază. Scrisul e diferit. Prezintă aceleași ascuțimi ca în raport, dar e neglijent, a dispărut orice urmă de armonie. A doua frază e: „Și nimeni nu o să mă creadă.” Când o citesc, încep să înțeleg realitatea fără să o cunosc încă, proiectată de Zábel asupra mea, cel care trebuia să-i moștenească misiunea, eu, David Ossa. Mie mi-a revenit sarcina. Continui să citesc.

Nu mai am timp. Și nimeni nu o să mă creadă. Nici eu nu am putut crede o vreme, iar dacă eu nu am crezut, cum ar putea crede alții? Dar dacă tăgăduiesc ceea ce am văzut, dacă neg ceea ce știu, mă voi trăda pe mine. Și nici asta nu pot să fac.

Cazul acesta, cazul Claramunt, la care adaug aceste foi odată închis dosarul, nu se termină aici, va ajunge în viitor. Va ajunge la altcineva. Așa stă situația. Indiscutabil. Poate îl va citi chiar acea persoană. Tu ești? Sau altcineva? Dacă citești, vei gândi la fel ca ceilalți, că sunt nebun? Nu contează. Am scris asta pentru cineva anume. Citește și judecă după cum îți dictează experiența, viața trăită. Textul ăsta ți se adresează ție. Nu va mai veni nimeni să-l caute, deși s-ar putea să-l găsească și altcineva. Dacă nu îl citește cine trebuie, nu va înțelege. E doar pentru tine. Aș vrea să te pot ajuta. De-aș reuși! Și nu uita că, pentru a-ți lăsa biletul ăsta, a trebuit să risc mult, într-atât încât, până la urmă, am pierdut totul.

Ascultă: important e să crezi în tine. Mereu am fost de părere că asta e cheia succesului în viață, lucrul care ne-ar permite să devenim mai buni. De aceea, când am început să simt ceea ce nu mai simțea nimeni, m-am îndoit. M-am îndoit mult, dar nu puteam înceta să cred în mine. Dar despre ce vorbesc? Divaghez. Trebuie să mă concentrez.

Claramunt nu și-a asasinat prietenii și soția și apoi s-a sinucis. Toți cred versiunea asta, și-au apropriat-o, până când au făcut ca ea să devină un adevăr. Lucrul acesta se întâmplă des în viață. Cine nu a născocit o minciunică fără importanță, care s-a amplificat până a început să capete

aparență de realitate, după care a început să devină parte cu drepturi depline din amintirile proprii? Dar se înșală. Total.

Claramunt i-a ucis pe ceilalți trei, e drept. Însă deși mâna lui a săvârșit fapta, nu a fost voința sa. Cineva sau ceva a pus stăpânire pe voința lui și a dus la îndeplinire o faptă de neînțeles, și acest cineva a căutat un martor căruia să-i cedeze responsabilitatea de a opri șirul de crime care se prelungește în timp. Nimeni nu crede versiunea asta, doar eu, și pentru ea mi-am înfruntat toți colegii și șefii. Se îndoiesc de mine: fără motiv, după părerea mea, din multe motive, după părerea lor. Dar sigur, numai eu am trăit evenimentele extraordinare care m-au însoțit încă de la începutul cazului. Dacă ar fi trăit și ei ceea ce am trăit eu, ar fi văzut altfel lucrurile.

Nu. Nu putea fi altfel. Există un singur martor. Unul singur care poate întrerupe șirul. De data aceasta sunt eu.

Ce sau cine e autorul? Nu știu. Nu cu exactitate. Știu că e real, că e o entitate fizică, sau cel puțin eu am simțit-o. O umbră? O mișcare? E mereu pe aproape, simt cum dă târcoale, pare să fie mereu în coasta mea. La început mi-a fost greu s-o percep, apoi din ce în ce mai ușor. E o prezență care mă însoțește la limita până la care răzbate privirea mea; când întorc capul fără veste, reușesc să observ iute cum dispare, dar văd numai asta, părerea cea de pe urmă a prezenței sale, absența sa, nu o s-o văd niciodată din față.

Și nici tu.

Cum a făcut-o? Nu știu. Dar Xavier Claramunt era cu soția sa și cu doi prieteni. S-a ridicat, a luat un cuțit și după aceea i-a asasinat cu cruzime pe cei trei, care n-au încercat să se apere. N-au existat răni de apărare. Și au murit în aceeași încăpere. N-au încercat nici să fugă, cum ar fi făcut orice om normal când se vede atacat de un agresor înarmat cu un cuțit; au rămas nemișcați, așteptându-și moartea. Un asemenea gest îl pot face numai oamenii lipsiți de orice voință. E un lucru cert.

De ce a făcut-o? Aici încep să simt, fiindcă nu știu cu certitudine, un lucru pe care ți-l pot transmite. Îi ascult vocea, din depărtare, mai puțin vagă decât prezența. A eliminat varianta cu nebunia. E inutil să crezi că numai

un nebun aude voci misterioase care îi vorbesc, tu deja trebuie să fi trecut prin asta, știi despre ce vorbesc. Uneori în vis, alteori în stare de veghe; uneori ziua, alteori noaptea. Nu contează; când vrea ea, ți se adresează, crede în ceea ce-ți spune. Am să-ți zic ce știu eu astăzi: e un joc mortal care se prelungește din vechime. Pe măsură ce trec zilele, e mai simplu de înțeles, mi se adresează din ce în ce mai mult mie, monologul devine mai accentuat. E mult de când am încetat să-i răspund, nu-mi servește la nimic să vorbesc cu ea.

Ce mi s-a întâmplat? Am auzit voci. M-au urmărit umbrele. Am văzut moartea. Nimic nu se poate compara cu asta. E prea mult. Dar mai rău e să știi că sămânța ta va purta veninul până în viitor. Gândul acesta e insuportabil. De aici vine durerea. Toată lupta mea se va îndrepta spre viitor.

Ce se va alege de mine? Nu știu, dar pot să-mi imaginez. Am încercat să-i conving pe ceilalți și am reușit, da, dar nu în privința adevărului, ci a nebuniei mele. Prin urmare, voi fi tratat ca un nebun. Nu contează. Mai e o speranță. Eva. Numai soția mea va crede ceea ce mi se întâmplă. Ea și un alt bărbat. El îi va ajuta. Îi va proteja. Vor avea grijă de îngerul meu. Vor face ce trebuie ca să protejeze copilul. Destinul său va fi altul. Ăsta e visul meu. Așa o să rezist. Pentru ei toți.

Tu, cel care citești, coleg necunoscut, ascultă: cu toții ne naștem marcați. E inevitabil. Avem un rol în jocul vieții și al morții. Trece viața, și va trece și a mea, și atunci, când va veni momentul, știu că va apărea. Va veni din față, nu se va ascunde, va înceta să se mai joace cum a făcut cu mine și cum face probabil acum cu tine. Asta știu sigur. Cât despre restul, va servi la ceva să spun aici? Celor care nu mă cred le va fi indiferent. Nu contează. Nimeni nu poate învinge moartea. E imposibil. Ea e regina. Dar avem un as în mânecă. O voință puternică îi poate pune capăt pentru totdeauna. Trebuie să faci imposibilul. Eu nu pot. Dar voi încerca s-o păcălesc.

Nu mai pot spune nimic altceva. Am recitit. Nu e prea clar. Îmi pare rău. Noroc!

Termin de citit paginile. Zábel mi-a trimis un mesaj peste ani. Nu e deslușit, dar suficient cât să mă mențină într-o direcție. Sunt lucruri pe care nu le înțeleg, dar altele îmi confirmă rolul meu. Nu știu cine e autorul. Nu contează. Indiferent de situație, e real. Știm deja cum a făcut-o: într-un fel sau altul, neutralizează voința tuturor și face ce vrea cu ei. De ce? Da, îl simte ca pe un joc, un pariu. Trebuie să mai fie și altceva, nu poate fi așa de banal. Viața are o valoare mai mare și nu poate fi cedată cu atâta ușurință, dar deocamdată mi-e greu să ghicesc. Cât despre experiențele noastre comune, Zábel a încercat senzații asemănătoare, îi înțeleg disperarea, îndoiala, frica. Și chestiunea cu sămânța? Ce poate fi mai rău decât să te vezi vârât într-o experiență ca asta? Trebuie numai să mă gândesc. Deocamdată nu înțeleg. O avea legătură cu Pozales? Cu Eva și cu copilul? A încercat să-i îndepărteze, să-i pună la adăpost de rău? De aceea aveau alt nume de familie, o altă viață, ca nimeni să nu facă legătura cu tatăl și soțul? Asta e probabil în parte explicația. Dar nu în totalitate. Unele piese încep să se îmbine. Credeam că Eva și fiul ei fug de umbra lui Emilio Zábel, și așa era, dar nu fugeau de frică, ci din dragoste, aveau o înțelegere. Și mai mult de atât, i-a ajutat cineva.

Pallarés. Preotul. Rolul lui în această poveste e esențial. A știut de la început. E adevăratul martor în această dramă. Iar martorii sunt citați când vine momentul oportun.

Adică acum.

Partea a noua

Prezent

56

Capela e un loc întunecos. Nu are probabil mai mult de cincizeci de metri pătrați. Un mic altar din față așezat pe o platformă străjuiește paraclisul argintiu în formă de migdală, așezat într-o firidă în care este păstrată azima sfântă. Sunt strane, trei de fiecare parte. Ar putea încăpea aici vreo douăzeci de persoane, probabil că se organizează slujbe pentru cei care locuiesc aici.

Lumina e slabă: lumânări în altar, în două mici capele laterale se află o icoană cu aspect oriental, în cea din stânga, și o statuie a Fecioarei, în cealaltă. În ele e o lumină difuză care se concentrează asupra lor.

În dreapta, pe rândul al doilea, e o siluetă îngenuncheată, cu coatele sprijinite pe speteaza băncii de dinainte, cu pumnii strânși lipiți de frunte. Mărgelele unor mătănii i se zăresc printre degete. Îmi amintesc atunci de doamna Casas, și ea se ruga. Cu ochii închiși, se roagă în liniște. Buzele i se mișcă mașinal, fără să se audă vreo vorbă.

Mă îndrept spre el fără zgomot, nu mă apropii pe furiș, nu vreau să disimulez. Acționez așa din obișnuință, obiceiul îmi vine din copilărie. Respectul față de lăcașurile sfinte dăinuiește în cei care au studiat în centre religioase, cum e și cazul meu și al multora din generația mea. Iau loc lângă bărbat, în stânga. Cutremurarea lemnului când trebuie să-mi suporte greutatea e cea care îl avertizează de sosirea mea pe părintele Pallarés, care deschide ochii și își ia mâinile de pe frunte. Părintele mă privește. Sunt un vizitator neașteptat. Ghicesc o anume suferință pe chipul lui și o notă de curiozitate disimulată. Se ridică și se așază lângă mine, pune mătăniile într-un buzunar al sutanei, respiră adânc și mă studiază. Acum două zile aș fi început această discuție pe un ton diferit. Am crezut că părintele Pallarés m-a înșelat omițând să-mi spună tot ce știa. Acum mi-am schimbat părerea. Am informații noi care îi atribuie un rol diferit acestui om. Poate ar trebui să simt mai multă compasiune decât furie față de el. Așadar voi începe cu prudență, chiar cu respect.

— Părinte, cred că aveți să-mi spuneți o poveste lungă.

— Inspectore Ossa, există povești pe care e mai bine să nu le retrăim, să le lăsăm să se piardă printre amintirile celor bătrâni. Le va lua moartea când va veni ceasul.

— Deja e târziu. E momentul să-mi asum rolul pe de-a-ntregul. E inevitabil.

— Nu e adevărat. Totul se poate evita. E o chestiune de voință.

— Nici voința și nici dorința altora nu m-au împiedicat să ajung până aici. Nu există altă soluție. Așa merg lucrurile.

— Aș putea invoca secretul confesiunii.

— Ați putea. Dar ar ajuta la ceva? Merită să-i ascundeți informații celui care moștenește rolul lui Zábel în drama aceasta?

— Ce vreți să spuneți?

Simt îngrijorare în vocea lui, și uimire.

— M-ați înțeles perfect. Spun că ceea ce s-a întâmplat mai demult s-a întâmplat iar. Și spun că acum e rândul meu să fac ceea ce a făcut Zábel.

Părintele Pallarés mă studiază, gânditor. În mintea lui se conturează o hotărâre. Orice urmă de îndoială, absență, inclusiv de bătrânețe, a dispărut de pe chipul lui. Ochii lui strălucesc ageri în lumina lumânărilor, iar conturul chipului său capătă un aspect neobișnuit de pasăre de pradă.

— Spuneți-mi ce știți!

— Știu multe. Am găsit certificatul de căsătorie al Evei Pozales și al lui Emilio Zábel. Am citit dosarul cazului Claramunt. Am găsit o hârtie cu scrisul lui Zábel adresată unui presupus moștenitor al rolului său. Știu că are un handicap. Știu că trăiește. Și știu că dumneavoastră sunteți tutorele lui.

— Și... despre caz?

— Tot ce știa și Zábel. Aceleași experiențe. Aceleași temeri. Și pe mine m-a vizitat umbra.

— Și pe dumneavoastră... Atunci...

— Trebuie să aflu, părinte. Vreau să știu care e situația. Merit să știu cu ce mă confrunt. Mai puțin de atât nu se poate.

— Eu...

Are îndoieli. Hotărârea inițială s-a risipit, de parcă tot ceea ce știu acum ar fi prea mult pentru el. Trebuie să-l presez.

— Vorbiți, părinte! Acum e momentul. O bătrână mi-a spus, la începutul cazului, că ea e martor, că a trăit un timp de împrumut ca să-mi transmită o informație anume. Atunci n-am crezut-o, am considerat-o nebună, mi se părea imposibil să fie adevărat ce-mi spunea. Acum știu că era adevărat, fără nicio îndoială. Ea și-a făcut datoria. Acum e momentul să v-o faceți și dumneavoastră. Haideți să mergem, dacă doriți, într-un loc mai liniștit să vorbim.

— Nu, o să vorbim aici. E cel mai bun loc în care să vorbești despre asemenea lucruri, Casa lui Dumnezeu e un sanctuar. Poate că în afara ei n-aș putea s-o fac.

— Atunci începeți.

— O s-o fac. Dar o să-mi fie greu.

— N-am venit să vă judec, părinte. Caut numai ajutor. O să vă ușurez sarcina pe cât de mult posibil.

Părintele își trece mâna peste ochi, își mângâie tâmplelele cu degetele, deschide gura de câteva ori și apoi o închide. Chiar nu știe de unde să înceapă. Decid să-i dau un indiciu. Lucrul ăsta ajută întotdeauna.

— Spuneți-mi când i-ați cunoscut pe Emilio și pe Eva.

— I-am căsătorit în aprilie 1969. Erau enoriașii parohiei mele, locuiau chiar pe Strada Rocafort, la trei cvartale de școală, colț cu Consell de Cent. Dar relația mea cu ei era mai veche. Eva era o femeie liniștită, echilibrată, de asemenea credincioasă, venea cu regularitate la slujbă, eu eram duhovnicul

ei. Emilio nu era credincios în adâncul ființei lui, pentru el era o formalitate socială care trebuia dusă la îndeplinire, o făcea fără patimă, dar nici cu lehamite. Nu se spovedea niciodată... Până la sfârșit, desigur. Atunci a făcut-o...

— Nu săriți etape!

— Iertați-mă.

— Spuneți-mi cum ați aflat despre cazul Claramunt.

— La vremea lui a fost la fel de cunoscut precum cazul Pozales. Dar, până să înceapă problemele, nu am știut că Emilio se ocupă de caz. Eva a fost cea care, într-o seară, parcă văd și acum, s-a apropiat de mine la ieșirea din biserică și a cerut să-mi vorbească o clipă. I-am arătat confesionarul, gândindu-mă că despre asta e vorba, dar a negat din cap, mi-a spus că e ceva mai grav, că are nevoie de un sfat și de discreție. Am urcat în firida Fecioarei, era la etajul bisericii, acolo nu avea să ne deranjeze nimeni. Mă gândeam, în timp ce urcam scara abruptă, că probabil e vorba despre o problemă de cuplu, deși mă mira, fiindcă Emilio era foarte respectuos, cred că erau foarte îndrăgostiți.

— Dar nu era vorba despre o problemă de cuplu.

— Nu. Era ceva mai grav. Emilio era implicat în cazul Claramunt. M-a surprins când am aflat, dar i-ar fi putut reveni oricărui inspector. De mai multe săptămâni aproape că nu mai trecea pe acasă, numai să facă un duș, să doarmă puțin și să se schimbe, asta în zilele în care trecea. Eva era foarte neliniștită, știa că, din cauza muncii, Emilio putea lipsi chiar zile întregi, dar suna mereu, explica situația și atunci ea știa la ce să se aștepte. Însă situația se înrăutățise. Eva mi-a spus că părea absent chiar și când era acasă. Am înțeles imediat ce-mi spunea. Am sugerat că e poate obsedat și ea mi-a confirmat.

Exact. Și nu pot evita să nu fac legătura.

— La început nu e așa, e un caz ca oricare altul, dar, pe măsură ce trec zilele și se derulează evenimentele ciudate, înțelegi că există o parte

ascunsă. Atunci se instalează obsesia.

— Da, am înțeles asta după aceea, când am aflat mai multe și mi s-a conturat mai bine situația. Eva mi-a cerut ajutorul, a spus că Emilio mă respectă, că știe că mă implic în multe probleme sociale din cartier, m-a rugat să vorbesc cu el, că o să mă asculte. La început, la această primă vizită, nu mi-a vorbit despre ciudățeniile lui, deși ele existau. Eva se gândea că dacă o să reușesc să-l fac să renunțe la caz, totul o să revină la normal. Biata de ea! Cât de tare se înșela!

— Ați vorbit cu el.

— Da. L-am căutat la secția de poliție. A trebuit să-l aștept o după-amiază întreagă. Când m-a văzut, a fost surprins, dar a înțeles imediat motivul vizitei mele. Mi-am dat seama că e neliniștit, dar a încercat să disimuleze, și nu a fost nici neprietenos, nici agresiv, ci mai degrabă înțelegător, de parcă ar fi fost logic să mă aflu acolo. Când mă pregăteam să plec, după ce i-am smuls promisiunea că va merge acasă chiar în după-amiaza aceea, m-a strigat și m-am apropiat. Atunci am mers într-o sală și acolo mi-a povestit niște lucruri care mi-au făcut pielea de găină. Emilio Zábel era nebun, asta am gândit. Mi-a fost milă de acel biet cuplu, de el, a cărui nebunie era neîndoielnică, și de ea, care îl aștepta plină de iubire fără să știe cumplita schimbare pe care avea s-o sufere viața lor.

— Înțeleg. Cum să crezi asemenea povești.

— Așa este.

— Dar apar niște întrebări inevitabile. Dumneavoastră ați crezut. Când? În ce fel? De ce?

— Aveți răbdare, o să ajungem și la asta. Dați-mi voie mai întâi să vă spun că timp de o săptămână am fost foarte aproape de Eva. Emilio aproape că n-a trecut pe acasă, bunele lui intenții s-au sfârșit acolo. N-a făcut-o din cruzime, ci ca să nu transmită răutatea aceea care îl înconjura. Lumea lui Emilio se năruia. Nu avea de ce să se agațe și... să le numim „experiențele lui”, erau din ce în ce mai frecvente. Credea că înnebunește. Neștiind ce să mai facă, într-o seară a venit la școală. Era trecut de zece. La ora aceea, nu

era nimeni la poartă. Noi, preoții, stăteam în chiliile de la etajul al treilea, dar insistența bătăilor lui în ușă l-a făcut până la urmă pe director să coboare să vadă ce se întâmplă. Frații îl cunoșteau din vedere. I-a spus directorului prin grilaj că e urgent să mă vadă, că nu poate să aștepte până a doua zi. Directorul a cedat în fața rugăminților lui și m-a anunțat de venirea lui. L-am invitat în „sala roșie", cum o numim noi. Emilio, mai calm după ce m-a văzut, s-a lăsat condus fără probleme.

— Ce s-a întâmplat acolo?

— Avea un dosar plin de documente. Erau documente foarte vechi, hârtii boțite, pline de mucegai, și altele mai noi, ultimele scrise de el. Mi le-a întins și a spus pur și simplu: „Citiți." Așa am făcut. Au trecut două ore până am terminat de citit ceea ce-mi adusese Emilio. Nu credeam. Uneori, când terminam una dintre hârtii, ridicam capul să-l privesc pe Emilio. Avea o privire indiferentă, dar se vedea că e frământat. Pierduse noțiunea timpului. Am ieșit. Pe afară se plimbau niște frați. Am cerut apă și ceva de mâncare, iar după aceea să ne lase singuri. S-au supus cu o oarecare reticență, fiindcă își aminteau de atitudinea oarecum agresivă a lui Emilio când bătuse la poartă. De fapt, au avut îndoieli, dar când l-au văzut pe Emilio stând în sala roșie cu un aer buimac, s-au convins. Ne-au lăsat singuri. Am intrat în sală și m-a surprins reacția lui Emilio.

— De ce?

— Eu vorbisem cu frații mei cu glas scăzut și departe de ușă, sunt sigur că vorbisem în șoaptă, era imposibil ca Emilio să fi auzit ceva, dar auzise, a spus că-mi mulțumește pentru bunăvoință, că singurătatea este necesară pentru a putea discuta despre chestiunea aia și că atunci când a observat că întind gâtul să privească și-a luat o mină liniștită și buimacă. Nu mi-am ascuns surprinderea și mi-a răspuns că a devenit mult mai sensibil în ultimele zile, că poate să surprindă discuții purtate departe și să intuiască lucruri și mai ciudate.

— Da. Așa e. Dar în cazul meu nu e nimic nou, mi se întâmplă din copilărie.

— Din copilărie?

Mirarea lui e sinceră. M-am precipitat când am dat frâu liber sentimentelor. Nu trebuie să-l distrag.

— Da. Continuați.

— Bun, până în noaptea aia, Emilio Zábel era pentru mine un om care înnebunea. Nimic mai mult. Dar ce putea duce la nebunie un om care cu câteva săptămâni în urmă fusese perfect sănătos? Nu e ciudat, s-au mai văzut cazuri. Noi, salezienii, avem legături cu instituțiile psihiatrice, cunoaștem aceste realități. Dar... Textele pe care mi le-a adus Emilio păreau adevărate. Și au mai fost și alte lucruri, mai târziu.

— Spuneți-mi mai întâi ce era cu hârtiile alea.

— Mi-a cerut să citesc două rapoarte. Unul era din cazul Claramunt: conținea impresiile lui, raportul criminalistic, anchetele ulterioare, toate lucrurile specifice muncii dumneavoastră.

— Și celelalte.

— Erau două texte diferite, unele din presă, din El Noticiero Universal și La Vanguardia. Erau tăieturi din ziare lipite pe pagini albe. În ele se vorbea despre misterioasa ucidere a patru persoane într-o cocioabă din Guinardó, nu foarte departe de locul în care ne aflăm acum. Celelalte documente erau niște hârtii aproape rupte legate de anchetarea acelui caz. Știrile datau din septembrie 1930.

— Nu pot să cred.

— Ba să credeți!

— Le aveți.

— Nu. Le-a luat Emilio. Mi-a spus că găsise documentele despre acea crimă după câteva zile de căutare în arhivele poliției, dar că, după incendiul din 1939, din timpul bombardării Barcelonei, abia dacă mai rămăseseră documente din perioada de dinainte de Războiul Civil. La vremea aceea s-a spus că fusese un incendiu provocat, scopul fiind ștergerea urmelor crimelor

comise de oameni din înalta burghezie de la vremea aceea, și poate că aveau dreptate. Abia dacă s-a păstrat ceva de dinainte de 1939, mii de hârtii desprinse, multe aproape șterse de apa folosită de pompieri.

— Cum și-a dat seama că trebuie să caute în trecut?

— Dar dumneavoastră cum v-ați dat seama? Nu contează drumul, contează că ați ajuns. Și Emilio a ajuns. La fel ca dumneavoastră.

— Dar atunci... Asta înseamnă că...

— Așa e. Se poate ca seria de crime să nu fi început cu cazul Claramunt. Numai Dumnezeu știe, în infinita Lui înțelepciune, toate amănuntele acestor fapte.

57

Această dezvăluire este o mare lovitură pentru el. Nu e un om tânăr, deși așa pare pe lângă mine. Eu deja sunt bătrân și o arăt, dar divaghez. Observ că siguranța pe care a afișat-o până acum pare să se risipească: „Tatăl Nostru care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău...” Dar nu. Rugăciunea asta trebuie dată uitării. Nu e momentul pentru rugăciuni. Stăm tăcuți câteva minute. Îmi imaginez că inspectorul Ossa încearcă să asimileze noutățile, ar fi bine s-o facă imediat, fiindcă vor mai fi și altele.

— Vă simțiți bine?

— Da. Mă surprind dezvăluirile dumneavoastră și mă neliniștește ignoranța mea, dar trebuie să continuați. Spuneți. Spuneți-mi de ce ați crezut.

Să-i spun? Trebuie să continui? Chiar trebuie să-i spun? Da. Poate că acesta e rolul meu în ordinea evenimentelor.

— Bine. Zábel, Emilio, mi-a cerut să-i înțeleg situația, era foarte îngrijorat din cauza Evei. Se temea să nu înnebunească și să-i facă rău. Nu îndrăznea să se apropie de ea. Și, de parcă asta nu ar fi fost de ajuns, Eva era însărcinată în două, trei luni, lucru pe care Emilio nu-l știa. Ce necaz! Toată fericirea pe care trebuia s-o simtă se transforma în nefericire. La asta se mai adăuga și faptul că șefii lui doreau ca el să închidă cazul cu concluzia că Claramunt fusese cuprins de demență și că aceasta era cauza tuturor deceselor. Trebuie să înțelegeți la ce presiune era supus Emilio. Era complet depășit.

— Nu se poate să-i fi crezut povestea fără dovezi mai solide.

— Nu, sigur! Recunoșteam asemănările, patru asasinate nu sunt lucru curat, dar cine s-ar fi gândit la o legătură? Nimeni cu mintea întreagă! Pentru mine, Emilio era în mare măsură victima unei obsesii. Lipsa de indicii clare și anumite aspecte oarecum oculte ale anchetei îl conduseseră în direcția greșită, de aceea căutase în trecut până găsise ceva similar de care să se agațe, așa justificam eu starea lui. Da, ăsta e cuvântul exact, justificare. Mă

gândeam, nu știu, să-l ajut, să-l duc în unul dintre centrele noastre, pentru ca psihiatrii să-i analizeze starea de delir, dar atunci Emilio m-a privit limpede, fix, cu ochii aceia senini și albaștri care îmi aminteau de cerul unei zile fără nori. Dacă mintea îi fusese cuprinsă de nebunie, în privire încă i se citea libertatea. Și atunci mi-a vorbit.

— Ce a zis?

— Că înțelege că nu-l cred, că mizează pe asta și că trebuie să-mi demonstreze că greșesc. Că există o singură posibilitate.

— La dracu'! Oricine s-ar fi speriat dacă auzea așa ceva.

Aproape că am zâmbit când l-am auzit pe Ossa, nu pentru că a tras o înjurătură, și eu mai înjuram cu ani în urmă, din belșug! Ci pentru că mi-am amintit. Timpul scurs atenuează percepția asupra evenimentelor trăite. Cu siguranță că la vremea aceea nu am zâmbit.

— Sigur că m-am speriat. Era să mă scap pe mine în sutană când a rostit cuvintele astea. M-am gândit că e nebun, că viața mea e în pericol și că o să-mi taie gâtul acolo, pe loc. Da, eram în pericol, dar nu din cauza lui. Cu o liniște uriașă, ba chiar cu dezinvoltură, mi-a spus că umbra îl însoțește permanent. Că îl batjocorește în orice clipă. Dacă vă vine să credeți, inspectore Ossa, îi vorbea un glas. Fără să fiu specialist în domeniu, m-am gândit la psihoză, la schizofrenie... Bolile astea mintale au asemenea caracteristici. Mă gândeam că asta îmi confirmă diagnosticul, când...

— Continuați.

— Emilio m-a făcut atent la căldură.

— Da.

— Nu era o noapte rece, dar nici caldă. Încălzirea centrală a școlii se oprea la patru, cu o oră înainte să se închidă sălile de clasă, și asta când era frig cu adevărat; altfel, abia dacă era pornită câteva ore dimineața, fiindcă centrul primea o cantitate importantă de soare și era de ajuns să mai încălzească puțin sălile. Mi-am trecut mâna pe frunte, eram transpirat! M-a cuprins

neliniștea. Dacă nu mi-ar fi atras atenția Emilio, căldura ar fi fost un lucru ciudat, nimic mai mult, dar în starea aceea de neliniște care mă înconjura am reușit să înțeleg că acea căldură era neobișnuită. Și lucrurile nu s-au oprit acolo. A spus că umbrei nu-i place nici lumina. Și tocmai ce a spus asta, că neoanele din sala roșie au început să pâlpâie, de parcă o mână neastâmpărată acum le stingea, acum le aprindea. Era deja prea mult. M-am ridicat dintr-o săritură și am pornit spre singura ușă, sub lumina neoanelor. În momentul ăsta, câteva scaune pe care le foloseam la slujba celor mici s-au mișcat singure și au căzut la picioarele mele. Dacă cu o clipă în urmă înaintam spre ușă cu ușurință, vă asigur că atunci m-am dat înapoi de parcă agilitatea din copilărie mi-ar fi intrat din nou în oasele obosite de la vârsta a doua, la vremea aceea, până am ajuns să mă sprijin cu spatele de perete, chiar sub crucifixul Domnului nostru. „Fecioară Marie Ajutătoare, roagă-te pentru noi, fie ca lumina purității tale să ne lumineze calea”, am început să mă rog, de parcă aș fi avut în fața mea un demon, și așa credeam sincer. Emilio s-a ridicat și ochii lui i-au întâlnit pe ai mei, cu o anume tristețe. În ei a citit frica. Atunci a poruncit tăios, „Du-te”, lumina s-a aprins și umbra a dispărut.

— Părinte, mărturisesc că nu mai înțeleg nimic. Ceea ce-mi povestiți depășește ceea ce am trăit eu. Pe mine... Umbra m-a urmărit, m-a atacat, însă asta e...

— Inspectore Ossa, David, dacă îmi dai voie să te tutuiesc. Mi-ai cerut să-ți explic cum de l-am crezut. Înțelege că după demonstrația asta n-am avut încotro.

Inspectorul Ossa, David, își sprijină capul în mâini, fără îndoială se simte copleșit de aceste dezvăluiri. Povestea aceasta l-ar doborî și pe cel mai călit. Șoptește încet niște cuvinte. „Ce nebunie, n-are nicio logică. Umbra asta e o circumstanță, nu o ființă, nu e o entitate, nu e reală. Tot ce spuneți e nebunia unui om din trecut transmisă de un alt nebun în prezent. Nu pot să cred toate astea, e imposibil, nu se poate să se întâmple cu adevărat...”

Mi-e milă de David. Mi-aș dori cu adevărat să-l ajut, nu să fiu doar un simplu martor, și pe negândite, îi vorbesc:

— David.

Îi pun mâna pe spate. Nu e prima oară când atingerea te ajută să consolezi; uneori cuvintele sunt inutile, e de ajuns căldura altei ființe umane. Așa mi-a demonstrat experiența mea în viața bisericească.

— Ascultă-mă! Mereu există speranță. Poate...

— Tăceți.

Are glasul schimbat. A luat o decizie. Tonul vocii lui e tăios, puternic, e ordinul unui polițist, la care se adaugă tonul cel mai poruncitor pe care ți-l poți imagina. Iau mâna de parcă m-aș fi curentat. David ridică capul și mă studiază de la numai două palme distanță.

— Răspundeți. Ați mai văzut umbra în altă împrejurare?

— Nu.

— S-au mișcat scaune, s-au stins lumini, ați simțit brusc căldură vreodată, cu sau fără Emilio Zábel alături?

— Nu.

— Atunci nimic nu confirmă că ceea ce s-a întâmplat a fost adevărat. Poate a fost închipuirea dumneavoastră. Poate v-a influențat chiar cazul Claramunt. Văzuserăți fotografiile cadavrelor, chiar dumneavoastră mi-ați spus. Lumina a pâlpâit de câteva ori, cum face când se produce o întrerupere a electricității. Neoanele se stingeau și se aprindeau; se pornesc greu. Asta a creat o atmosferă neliniștitoare, v-a fost frică, și cui nu i-ar fi în asemenea împrejurări? Ați vrut să părăsiți sala și v-ați împiedicat de scaune, sigur erau multe, o simplă atingere cu vârful pantofului putea să dărâme cincizeci de scaune îngrămădite. Ceea ce a spus Zábel n-a fost decât rătăcirea unui nebun.

— Și căldura?

— Emoția, tensiunea ne fac pe toți să transpirăm. Dumneavoastră sunteți corpolent, poate nu erați chiar așa pe vremea aceea, dar cu siguranță că n-ați fost niciodată un om slab.

— E drept. Da. Se poate să fi fost așa.

E un răspuns amabil? Chiar aș vrea să cred în posibilitatea asta, am încercat ani de zile, dar fără rezultat.

— Mi-ați spus că n-ați păstrat hârtiile lui Zábel. Au ajuns o simplă amintire. Au trecut mai bine de treizeci și cinci de ani și dumneavoastră sunteți în vârstă. Trec anii și tindem să ștergem trecutul, să ne înșelăm în privința lui. Asta s-a întâmplat, nimic altceva.

— David, eu știu ce am văzut.

— Da, și eu. Dar nu știu să existe vreo umbră care să umble liberă și să chinuie oamenii dintr-un capriciu. Trebuie să existe o altă explicație, și am s-o găsesc.

Se ridică energic. Banca se mișcă în momentul în care mușchii gambelor o împing în spate. Mă privește de sus, sigur mi se citește pe față confuzia. Își continuă interogatoriul. Eu rămân așezat, el e în picioare.

— Pozales. Ignacio Pozales. De ce el? De ce fiul lui Zábel? De ce nu altul? De ce s-au întâmplat toate astea?

— Nu știu. Emilio nu mi-a spus niciodată. Mi-a spus doar că Eva trebuie să fugă, să-și uite trecutul, să pună copilul la adăpost. Ea a avut încredere în mine. Ne-am întâlnit ultima oară cu câteva zile înainte să nască, când Emilio se retrăsese deja din activitate. Nu locuia cu ea, umbla prin pensiuni de joasă speță din cartierul chinezesc, abia dacă se atingea de mâncare, nu cheltuia banii, totul era pentru Eva. La poliție insistase pe versiunea lui smintită cu singurul rezultat posibil: fusese considerat nebun. Nu de la început, pentru că era un om respectat. La început se vorbise despre manii, de prostii, dar continuase cu încăpățânare. Nebunia asta sporise cu trecerea lunilor, până când a avut o criză violentă și atunci a fost internat într-un sanatoriu. Între timp Eva a dispărut, și-a șters urma, și-a schimbat domiciliile, locurile de muncă, a trăit ca o mamă singură; copilul ei a studiat la salezieni datorită unei burse. Mereu m-am ocupat de ea și am ajutat-o în măsura posibilităților.

— Ea a știut motivul?

— Nu de la mine. Ceva, ceva. Poate mai mult decât îmi imaginez eu. Știa că se petrece ceva cumplit, a văzut asta în ochii soțului ei. Nu i-am spus ce mi-a mărturisit Emilio, cum era s-o fac, dar era o femeie inteligentă, avea intuiție, a prins o parte din adevăr și a înțeles că trebuie să-și protejeze copilul și că soțul ei nu se va întoarce. Au avut o ultimă discuție chiar în sala roșie a școlii salezienilor, în Rocafort. A fost foarte scurtă, nu mai mult de cinci minute. Eu n-am asistat la ea, am așteptat afară, la ușă. Iar Eva n-a pomenit niciodată despre ce au vorbit. Știu doar că ea a ieșit prima din sală, avea un aer serios, i se ghiceau lacrimile în ochi; mi-a mulțumit pentru ajutor și a plecat. Apoi a ieșit Emilio. Era cu gândul rătăcit, parcă absent. Cu adevărat, era ultima oară când își mai vedea soția. Nebunia lui a devenit mai evidentă. Și după un timp, când a fost limpede că trebuie internat, și, întrucât Emilio nu avea rude apropiate, iar soția lui dispăruse, mi-am asumat eu tutela. Și ani de zile am urmat pașii Evei și pe ai lui Ignacito, ori de câte ori am putut și mi-a fost la îndemână.

— Până când ați făcut-o?

— Ultima oară am ajutat-o în 1986. Mi-a spus că îi dă târcoale un bărbat, că se îndrăgostise de ea. Îi era teamă. Mi-a spus că are o privire tăioasă, de asasin, că are afaceri murdare în cartierul chinezesc, că nu-l poate refuza, că vrea să fugă, dar nu știe nici unde să se ducă, nici cum. Stătea de ceva timp în cartierul acela, aproape de Piața Sant Joan, și îi plăcea. Mi-a cerut să-i dau o mână de ajutor cu mutatul, fiindcă dacă ar fi apelat la o firmă, bărbatul acela ar fi reușit să dea de ea mai devreme sau mai târziu. I-am trimis un grup de seminariști cu camionul salezienilor într-o sâmbătă dimineața s-o ajute să împacheteze. Știu că s-au dus dincolo de Tibidabo, într-un apartament din Sant Cugat, dar nu mi-a mai cerut niciodată nimic. Am înțeles că a scăpat de el și că, pentru a-și șterge orice urmă, trebuia să stau deoparte. Dacă ar fi avut iar nevoie de mine, n-ar fi trebuit decât să mă sune. Niciodată nu e complicat să dai de un salezian.

— Ați spus că e un bărbat cu o privire tăioasă. Trebuie să știu totul. Spuneți-mi dacă v-a dat numele lui.

— Da. Îmi amintesc bine. Era un anume Agustí Morgadas.

— Morgadas...

David s-a retras când a auzit acest nume. Am senzația că îl cunoaște, chiar a încleștat pumnii. E clar că nu-i inspiră sentimente de prietenie. Pare să reflecteze. Îi citesc în priviri că evaluează rapid această informație. Nu reușesc să-mi stăpânesc curiozitatea.

— Îl cunoști?

Încuviințează ușor.

— Da. Dar acum e prea puțin important. Părinte, se poate ca Eva să fi fugit numai de nebunia soțului ei, poate că era speriată, îi era frică de Emilio, cu comportamentul, cu poveștile lui. Puținul pe care îl știa probabil ar fi suficient pentru ca în ziua de azi un judecător să-i acorde divorțul. Trebuie să fi suferit mult, să fi fost foarte speriată...

— David, te încăpățânezi să cauți o explicație rațională. Și Emilio a încercat.

— Părinte, nu mă supărați. Trebuie să existe o explicație rațională. E obligatoriu! N-a spus Sfântul Augustin că universul e cea mai importantă expresie a raționalității lui Dumnezeu? Așa că lăsați-mă s-o găsesc, sau cel puțin s-o caut. Și pentru asta va trebui să vorbesc cu Zábel. Dumneavoastră știți unde e. Spuneți-mi!

— Nu e necesar să vorbești cu Emilio.

— Ba dimpotrivă. E absolut necesar.

— Nu-nțelegi! Nu e în toate mințile. Poate că era cu ani în urmă, dar anii de izolare l-au înnebunit până la urmă. N-ai să scoți o frază coerentă de la el. Vorbește singur, divaghează, are mintea rătăcită.

— Nu contează. Trebuie să-l întâlnesc.

— Nu. Nu trebuie.

— Părinte! Trebuie să-l întâlnesc. Nu-nțelegeți că a ajuns așa pentru că a trăit ce am trăit și eu? Vreau să cred că nu mă așteaptă aceeași soartă.

Am ajuns într-un punct-cheie. Îi înțeleg motivele, dar să-l vadă pe Emilio în starea în care e? E clar că așa cum am procedat eu cu el acum câteva minute va proceda și el cu mine acum. Vede probabil lupta mea interioară, se observă tensiunea în comisura buzelor, în multele riduri de pe frunte, în forța degetelor întrepătrunse cu mătăniile. Trag adânc aer în piept înainte să răspund. Așa va trebui să fie.

— Bine. Emilio e internat în azilul Massanet, la care se ajunge pe un drum de ocolire care pleacă din șoseaua Aigües, cum mergi spre Tibidabo, în municipiul Esplugues. Drumul de ocolire nu este semnalizat. Va trebui să cotești după kilometrul șapte. Se face o curbă strânsă spre dreapta, e un drum de beton.

— O să pot să intru?

— De azil se ocupă măicuțele Sfintei Marii Ajutătoare. Sunt și ele, la fel ca noi, fiicele Sfântului Ioan Bosco. O să le sun să le spun că Emilio o să aibă un vizitator. O să le dau numele tău. Întreabă de măicuța Esperanza. Când te duci?

— Vă mulțumesc. Mă duc acum.

— Acum?

— Da.

— Nu. Măicuța Esperanza n-o să-ți permită. E prea târziu.

— Faceți ce e necesar.

— David, nu-nțelegi! Nu eu sunt problema, ci ea. Ea e cea care comandă acolo. Pentru ea, lucrul cel mai important sunt bolnavii. Influența mea e limitată. Aș putea aranja să te primească mâine seară, la ultima oră, la șapte, după ce se termină ora de vizită. E un moment de liniște. Mai înainte, e imposibil.

David își stăpânește nerăbdarea în fața neînduplecării mele, dar eu știu că voi avea nevoie de timp și de multă putere de convingere s-o fac pe măicuța Esperanza să încuviințeze.

— Va trebui să aștepți încă o zi, David. Doar o zi.

— Bine.

Nerăbdător, dă să-și ia rămas-bun, dar ridic mâna să-l opresc. David a obținut tot ceea ce voia. Mi-am îndeplinit sarcina aceasta, dar merit ceva mai mult decât dezaprobarea lui. Asta mai lipsea! Să mă ierte Dumnezeu că păcătuiesc prin trufie.

— Stai!

— Da.

— O s-o sun acum, când pleci. Dar mai e ceva. David, mă judeci greșit. Îmi dau seama. Îmi mulțumești pentru ajutor, dar părerea ta, deși neexprimată, e limpede. Mă condangi. Nu mă placi. Dar vreau să-ți cer un lucru. Înainte să pleci, gândește-te la mine! Cu siguranță că n-ai făcut-o până acum, cel puțin nu în termenii potriviți. Gândește-te la mine, gândește-te la părintele Pallarés din vremea aceea! Nu-l privi pe bietul bătrân pe care îl ai acum în față. Imaginează-ți un preot cu mai puține riduri, mai puțin burtos și gândește-te la munca lui de profesor într-o școală religioasă; era un biet preot de cartier, un om cu o misiune socială în vremuri tulburi, nu bătrânul pe care îl ai acum în față. Aveam o viață liniștită, ordonată de programul slujbelor și al orelor, o viață dedicată rugăciunii, o viață liniștită. Asta până să vină Eva să mă caute ca să-mi ceară ajutorul și să mă împovăreze cu un mister de nedeslușit.

Privirea lui David se schimbă. Mă privește și, da, pare să privească până în adâncul meu, de parcă cu această simplă cercetare a chipului ar putea cu adevărat să-mi respecte dorința, s-ar putea întoarce în timp și să-l vadă pe cel care am fost, nu pe cel în care m-am transformat. Acum el e cel care oftează.

— Cred că-nțeleg ce vreți să spuneți. Trebuie să vă fi fost greu. În felul dumneavoastră, trebuie să fi suferit din cauza celor întâmplate, și poate că încă mai suferiți.

— Frica și nebunia mi-au dat târcoale în toți acești ani. M-am temut să nu fi greșit, să nu cumva să nu fi luat măsurile potrivite, m-am temut... să nu-mi fi pierdut capul. Nu știu, nu pot să explic mai bine. Sunt doar un biet preot de cartier, nu sunt teolog, toate astea m-au depășit de la început. Și acum apari tu. Am încercat să te împiedic s-o apuci pe drumul ăsta. Dar vezi și tu. Eu... Înainte că pleci, trebuie să-ți mai spun un lucru.

Îmi va fi greu s-o fac. Parcă aș căuta încuviințare. David pare să mă interogheze din priviri. E inevitabil.

— Nimic din ce-o să-mi spuneți n-o să poată complica mai tare lucrurile.

— Atunci, o să-ți spun. Îl vizitez pe Emilio de două ori pe an. Înainte o făceam mai des, dar starea lui, după cum ți-am spus, s-a înrăutățit cu trecerea timpului.

— Continuați.

— Uneori, Emilio spune fraze coerente. Nu poți ști niciodată dacă ceea ce spune are sens sau e complet ilogic. De câteva ori a spus că nu pe mine mă aștepta să-l vizitez. Se simțea dezamăgit când mă vedea, nu supărat... Mă rog, uneori era și supărat, e drept, dar părea mai degrabă decepționat, de parcă ar fi așteptat cu adevărat pe altcineva.

— Vreți să spuneți că...

— Da. Nu m-am gândit niciodată că s-ar putea întâmpla. M-am rugat să nu se întâmple, am încercat să te abat din drum, dar tu ai aflat lucrul cel mai important și ai ajuns până la mine. Nimeni și nimic n-o să te facă să te răzgândești. Fie! Emilio te așteaptă. E la fel de limpede precum faptul că există un Dumnezeu care ne judecă pe toți. Ai dreptate, e inevitabil. Du-te să-l întâlnești!

Încuviințează și se îndreaptă spre ușa capelei. Dar nu a făcut mai mult de doi pași când se întoarce din nou ca să pună întrebarea cea de pe urmă.

— Părinte. Încă un lucru. Ultimul.

— Zi, David!

— Spuneți-mi dacă Zábel v-a spus ce e umbra.

— Nu. Niciodată. L-am întrebat dacă e diavolul. Eu așa credeam. Mi-a spus că nu. Că nu e el, că e altceva, dar nu știe ce. Câțiva ani mai târziu, în sanatoriu, a fost pe cale să-mi spună, dar s-a răzgândit. Poate a fost mai bine așa. Poate e mai bine să nu știu.

Am spus totul.

Nu mai e nicio întrebare, nimic de povestit inspectorului David Ossa. Mă simt teribil de gol pe dinăuntru, dar nu sunt mulțumit; nu sunt dezvăluiri care oferă tihnă celui care le face, ca atunci când simți povara eliberării când îți mărturisești păcatul. Dimpotrivă, mă simt copleșit de suferință. David se dă înapoi fără să-și ia privirea de la mine, de parcă ar vedea în mine o sursă a răului care îl pândește, și mă întreb dacă am făcut ce trebuie, dacă nu ar fi fost mai bine să mă prefac senil, să mă ascund în spatele vârstei mele. David părăsește definitiv capela și dispare din ochii mei. Acum rămân aici, singur. Îngenunchez pe scaunul de rugăciune și închid ochii în timp ce strâng cu putere mătăniile și mă rog, cu patimă, iar și iar, până vorbele nu-mi mai spun nimic: „Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul trupului tău, Isus...”

58

Aș vrea să pot spune ceva, dar cuvintele refuză să-mi vină pe buze. Nici creierul meu, mereu fără astâmpăr, nu e activ acum. Luasem hotărârea fermă de a-l vizita pe Zábel, dar ultima dezvăluire a preotului m-a dezarmat. Trebuie să fie rătăcirile unui nebun. Nu, nu ale unui nebun, a doi nebuni, Zábel e nebun, dar și preotul. Nimic mai mult. Mă întorc în liniște, fără să-l scap din priviri pe părintele Pallarés, de parcă aș risca cu adevărat ceva dacă îi întorc spatele, de parcă prezența lui acolo ar implica sosirea unor noi vești care mi-ar putea zdruncina gândurile. Merg ușor până la ușa capelei și ridic discret mâna în semn de rămas-bun. Bătrânul nu mă mai vede, a îngenuncheat și se roagă. Îngrozitor de neliniștit, pornesc spre ieșirea din Martí Codolar. Mă sprijin de zidul exterior. Acum nu plouă, un scurt răgaz într-o zi cumplită. E răcoare. Un vânt rece dinspre nord-est îmi lovește fața. Îmi alungă oarecum confuzia. Am primit prea multe lovituri, sunt la podea, ca un boxer. Zábel a fost boxer, ce dracului îmi trece prin cap... O să le pot duce pe toate? Ce legătură o avea Agustí Morgadas în toată povestea asta, bossul cel mai de temut din Barri Gòtic, responsabilul cu toate afacerile murdare din oraș? E imposibil să nu existe o legătură directă. Și, pe de altă parte, apare o problemă foarte importantă, fără nicio legătură cu poliția și profund emoțională. O să pot merge să-l întâlnesc pe Zábel? Mă îndoiesc. Va fi nevoie să-mi adun forțele și curajul. Pipăi după mobilul din buzunar. Îl scot. Nu m-a sunat nimeni. Formez numărul Maríei. Aud din nou eternul „oprit sau fără acoperire”. Nu mă pot abține și-l arunc, disperat. Dacă aș putea măcar să vorbesc cu ea! María m-ar ajuta. Ea, cu simțul ei practic m-ar călăuzi, mi-ar arăta drumul și sigur că aș reuși. Capacitatea de a discerne cu exactitate drumul cel bun mă lasă baltă din când în când. Simt, din nou, că acest caz mă depășește și că nu mai am timp. Mai e o zi până să închidă Rosell cazul. María. María mea. Unde naiba s-a băgat...

Nu am vreme de María.

Iau mobilul. Din fericire, nu s-a spart, s-a închis doar. Îl pornesc și o iau din loc. Acum trebuie să-mi găsesc un obiectiv. Iar acesta e foarte simplu.

Morgadas! Confirmarea lui Pallarés pare logică. Bun. Morgadas. Da. Acum înțeleg senzația pe care am avut-o când m-am uitat la fotografia de la grădina zoologică. Era Morgadas, cu treizeci de ani în urmă. Aceleași trăsături, privirea aceea în care se amestecă melancolia și violența, și o indiferență jucată. Privirea de gheață care contrazice aspectul de om neînsemnat. O privire care, interpretată de cel care a văzut multe în viața lui, dezvăluie o hotărâre implacabilă. Privirea răului. Și? Ce implică asta? O mare coincidență? Sau o mai fi și altceva? Trebuie să aflu. Și o să aflu. Deja aveam de gând să-i fac o vizită marelui boss mafiot din Barcelona după povestea cu Gràcia. Acum am și mai multe motive. E târziu, azi nu mai am timp de altceva. Merg până acasă. Ajuns în camera de zi, iau fotografia de la grădina zoologică și o privesc cu atenție. Incredibil, cine ar fi zis!

E el?

Da. Deși s-a schimbat de-a lungul anilor, dacă îl privești cu atenție, e posibil să observi două elemente esențiale care înlătură orice îndoială. Primul, chipul, trăsăturile lui, care sunt aceleași, evident, dar mai destinse atunci, mai armonioase, mai elegante, nu ca acum. Anii în care a trăit înconjurat de mizeria morală l-au ascuțit. Nu s-a lăsat distrus de depravarea lumii lui, are un straniu simț care îl ține departe de orice tentație. Are trăsăturile viciului, zvelte și periculoase. Iar al doilea element, mult mai important, inconfundabil, privirea de gheață, privirea asta de pasăre de pradă. Se recurge des la imaginea șoimului. Ți-l poți imagina pe Morgadas stând fără să clipească mult timp, și într-adevăr, așa se întâmplă uneori. E inconfundabil.

Incredibil! Morgadas și Eva, Eva și Morgadas. La el se referea Josefa Muñoz, fosta vecină a Evei, când îmi povestea din trecut. Acea vizită la grădina zoologică a cărei probă grafică, fizică și de netăgăduit o țin în mână. Asta ridică noi semne de întrebare. Nu poate fi o întâmplare relația dintre Morgadas și Ignacio Pozales. Josefa Muñoz a spus că Eva era tristă, că îi dădea târcoale un bărbat cu privire gravă, care nu zâmbea niciodată...

Trebuie să verific imediat aceste informații. Trebuie să vorbesc cu Morgadas, evident, dar nu pot merge la el acasă. Îmi amintesc de avertizarea bosului: „Nu mai veniți dacă nu aveți mandat!” Ar fi minunat s-o pot face, dar știu că niciun judecător nu mi l-ar da cu datele pe care le am

la dispoziție. Da, e o pistă, o legătură din trecut, dar nu decurg lucruri prea grave de aici. Trebuie să-l abordez acolo unde prezența amândurora e un lucru obișnuit, acolo unde nimeni nu mă poate acuza că-l hărțuiesc și unde, în același timp, Morgadas nu poate scăpa cu una, cu două de întrebările mele.

E posibil?

Da.

Acest loc are un nume și e perfect pentru scopul meu. Trebuie doar să fii prudent. Care e? Acela în care, în mod straniu, Morgadas face una dintre puținele lui ieșiri zilnice, biserica Pi. Da, o biserică, și nu una oarecare. E ciudat modul de a acționa al acestui om adâncit în mocirla lumii lui obscure de atâta timp încât am și pierdut socoteala, dar care nu poate lipsi de la slujbă și de la spovedania zilnică. Mi-ar plăcea să pot asculta discuțiile cu duhovnicul, trebuie să fie o probă de foc pentru bietul preot faptul că îl are în fața lui pe cel mai rău om din oraș, un proxenet, hoț, traficant, cămătar și multe altele. Ce-i poate spune un preot unui om ca el? Pentru o clipă, iese în scenă acel David jucăuș pe care îl am în mine și mă gândesc să mă strecor în confesional, să mă dau drept duhovnic, dar resping imediat ideea: e o prostie. Concentrează-te, inspectore Ossa, revino cu picioarele pe pământ!

Bun. În fiecare dimineață, de luni până vineri, Morgadas vine la slujba de la ora zece în Pi. Și duminica la slujba de la douăsprezece la catedrală. Așa face de ani de zile, de dinainte să intre la închisoare, și la fel și după ce a fost eliberat. E un om cu tabieturi. Toată lumea din cartier o știe. E momentul potrivit. Dar trebuie să aștept până mâine. Trebuie să dorm, să-mi refac forțele, fiindcă nu va fi o zi ușoară. Am nevoie de o pastilă, să mă ajute să dorm. Da, e necesară. Ultima. Și mâine se va termina totul. O iau cu o gură de apă, mă întind în pat și nu peste mult timp mă ia somnul, din nou adânc, tihnit, ușor.

Mă trezesc la ora mea, ba chiar înainte să sune ceasul. Mă simt bine? Cel puțin am mintea limpede. Hai să mergem! Începe ziua.

Pornesc spre biserica Pi. Las mașina în parcarea din Plaza Cataluña. În principiu, vreau să trec neobservat. Mașinile inspectorilor de la secția de poliție sunt cunoscute până și vânzătorilor de bilete de la ONCE[21], iar majoritatea sunt orbi. Dacă aș veni cu ea, aș atrage atenția, lucru pe care nu-l doresc.

O iau în jos pe Las Ramblas, încă nu e aglomerație la ora asta, e prea devreme pentru turiști. Acum îmi amintesc de trecutul îndepărtat, când era doar o stradă ca oricare alta, teritoriul meșteșugarilor și al băcăniilor, când casnicele din cartier făceau zilnic piața în Boquería. Merg până la Portaferrisa. O iau pe strada aceasta, acum flancată de o mie de magazine de haine, odinioară una dintre principalele porți de acces spre Barcelona fortificată. Cotesc imediat la dreapta pe Strada Petrixol. De câte ori n-am luat micul dejun sau n-am servit o gustare în lăptăriile de aici! Cei care nu sunt din oraș nu înțeleg de ce se numesc așa micile și vechile cofetării din sticlă, marmură și lemn. Numele vine din vremea în care înăuntru erau ținute vacile care dădeau laptele cumpărat de casnice.

Petrixol dă în Strada Pi, un loc frumos din oraș. Fațada bisericii este foarte aproape de stradă. E zece și cinci. Ajung special ceva mai târziu. Cunosc scrupuloasa punctualitate a lui Morgadas și vreau să mă apropii de el după ce începe slujba și enoriașii sunt deja așezați.

În față, sub timpan, sunt trei trepte, pe una dintre ele, cea mai înaltă, în picioare, e una dintre gărzile de corp ale bossului. Când mă vede, înțepenește, nu știe ce să facă. E cel de pe scară de acum câteva zile. Zâmbesc și, cu un ceremonios „bună dimineața”, trec pe lângă el. Bărbatul se îndreaptă și încearcă să mă oprească. Zâmbetul îmi îngheață pe buze.

— Nu poate un inspector de poliție să intre după bunul plac într-o biserică? spun cu glas tare.

Câteva persoane care intră odată cu mine studiază surprinse scena. Omul ezită. Profit de această clipă de șovăială ca să intru în biserică.

Biserica Pi este o construcție romanică la origine, dar terminată în stil gotic. Are un singur naos. Tavanul are o cupolă suplă cu bolți în cruce pline de vitralii prin care intră o lumină dulce în zilele însorite, dar azi nu e cazul;

burnița e aproape nelipsită de când s-a crăpat de ziuă. Lumina e aprinsă și răpește ceva din monumentalitatea bisericii. În lumina asta chioară, avansez hotărât printre strane până ajung la rândul al patrulea din dreapta, unde, invariabil, stă Morgadas zi de zi, săptămână de săptămână, lună de lună, an de an. Nu se așază nimeni aici. Nu se rezervă locuri în biserică, asta mai lipsea, dar puținii enoriași care asistă la slujba de dimineață respectă această regulă nescrisă. De ce să-și facă probleme dacă e atâta spațiu liber?

Chiar în spatele lui Morgadas stă un alt om al lui. Când mă strecor printre strane ca să mă așez lângă boss, bodyguardul se ridică rapid, dar e dezorientat. M-a recunoscut: inspectorul Ossa e cel mai mare dușman al stăpânului său. Se așază din nou indecis, aruncând priviri în spate, spre ușă. Își drege glasul ca să-i atragă atenția șefului său de prezența mea, în cazul în care ar vrea să ia măsuri. Morgadas a sesizat mișcarea și întoarce capul exact când mă așez lângă el. Cască ochii ca de pasăre. Cine îndrăznește să-i tulbure liniștea la biserică? Cine îndrăznește? Nimeni altul decât inspectorul Ossa, e amuzant jocul de cuvinte[22]. Când mă gândesc la asta, trebuie să-mi stăpânesc râsul. Ce soi de umor am și eu, e o dovadă a dezechilibrului meu, de la râs la plâns e doar un pas, cum e și de la iubire la ură. Sunt la limită. Hai să vedem ce se întâmplă!

Preotul e pe cale să termine Liturghia Cuvântului. După salutul inițial, urmează partea a doua a slujbei. Tocmai începe să citească din Vechiul Testament, când observă ruperea ordinii obișnuite a slujbei. Își reia treaba și continuă lectura textului pe care probabil îl cunoaște pe de rost după ce l-a citit de o mie de ori. Morgadas lasă liturghierul pe care îl ține în mână și se întoarce să mă privească. Vorbește pe un ton scăzut, fără note înalte. Nu-și ascunde poziția nici în Casa lui Dumnezeu.

— Credeam că v-am spus că nu vreau să vă mai văd. Aveți cumva mandat?

— Nu, n-am.

— Atunci, v-aș ruga insistent să mă lăsați cu rugile mele.

— Nu e o idee rea. Cu ceva noroc și încă zece mii de ani de rugăciuni, poate reușiți să renunțați la viața asta ciudată și să ajungeți în Împărăția

Cerurilor. Dar mă tem că, în ciuda eforturilor, o să obțineți rezultatul contrar.

— Trebuie să vă spun, inspectore Ossa, că puține lucruri disprețuiesc mai tare decât ironia subțire. Pentru asta e nevoie de o subtilitate aproape deloc prezentă în rândurile polițiștilor, chiar și de rangul dumneavoastră. Și să știți că ironia prost mânuită poate deveni cu mare ușurință sarcasm. Dacă ironia e acceptabilă, sarcasmul e dezgustător, la fel ca prezența dumneavoastră. Plecați și nu mă obligați să iau alte măsuri.

— Alte măsuri? Haideți să ne respectăm și mai ales, ca buni creștini, să ne iertăm unul pe celălalt. Domnule Morgadas, mă gândeam că nu v-ar deranja să schimbați impresii cu un umil enoriaș. Oamenii credincioși trebuie să-și împărtășească experiențe și opinii întru o fericită înfrățire în spirit. Să nu stricăm buna rânduială care trebuie să stăpânească în Casa Domnului, deși aceasta primește oameni așa de puțin respectabili.

— Sunteți vrednic de dispreț că vă bateți joc în felul ăsta. Nu-mi lăsați altă soluție, mă văd obligat să plec...

Morgadas dă să se ridice, dar mâna mea îl ține așezat. Pe scaunul din spate, bodyguardul începe să se agite. Îl observ, nu-l scap din priviri, să nu cumva să devină nervos.

— Gura! Nu suntem la dumneavoastră acasă și o să mă ascultați, fie că vă place ori nu. Mizez pe discreția dumneavoastră pentru a evita orice scandal care ne-ar crea probleme amândurora. Scăpați de gorila din spate, să nu aibă vreun atac cerebral de la atâta neliniște și să nu ajungem să asistăm și la o slujbă de înmormântare. Sunt lucruri pe care trebuie să le știe un singur om, iar cele pe care am să vi le spun acum sunt de acest fel.

Privirea lui Morgadas e încărcată de venin din cel mai pur, dar își trimite omul la plimbare cu un gest. Acesta se retrage și se așază la câteva rânduri mai în spate.

— Bine. Spuneți.

În loc de răspuns, scot fotografia de la grădina zoologică și o așez pe liturghier. Morgadas o ia și o privește atent.

— De unde aveți fotografia asta?

— De data asta nu puneți dumneavoastră întrebările, ci eu. Și aveți grijă la răspunsuri, domnule Morgadas, nu uitați că avem la Institutul de Medicină Legală patru cadavre drăguțe și un judecător furios care caută un vinovat.

— Eu... Eu... Asta-i culmea...

— Ce e cu adevărat culmea e că sunteți așa de arogant. Spuneți-mi ce legătură ați avut cu Eva Pozales, cu fiul ei Ignacio și în special cu Zábel.

— Cu Emilio Zábel?

— Vă surprinde, domnule Morgadas? Da, cu Emilio. Sau o să-mi spuneți acum că îi cunoșteați pe mamă și pe copil, dar nu și pe soț.

A fost o vorbă spusă la nimereală, dar nu am greșit, faptul că Morgadas i-a spus prenumele, pe lângă nume, demonstrează asta. Privește din nou fotografia, cu atenție, de parcă ar căuta în ea răspunsul la întrebările mele. Îi e greu să se pornească, dar până la urmă o face. Acum vorbește pe un ton mai puțin arogant și sigur.

— Acum treizeci de ani nu eram șeful, ca acum. Eram la început de drum, venisem de numai trei ani la Barcelona și începeam să fac primele afaceri pe cont propriu în Raval, când Emilio Zábel m-a prins în flagrant delict. În loc să mă bage la pușcărie, a păstrat probele în siguranță și le-a folosit ca să-mi dea de lucru drept informator. Îmi lăsa o anume independență în afaceri, cu limite, când îi ofeream informații utile.

— Știam că afacerile domnului Morgadas sunt variate precum Codul Penal, dar nu știam că trebuie să adaug la asta și cunoscuta îndeletnicire de turnător. E o noutate pentru mine. Continuați.

— În vremea aia am cunoscut-o pe soția lui, pe Eva. A fost o întâmplare, îl așteptam pe Zábel în locul de întâlnire când a apărut ea, se plimba. Era o

femeie foarte frumoasă, era... Era delicioasă. N-am ajuns să intru în vorbă cu ea, nu mi-ar fi trecut prin cap să mă apropii, nici nu mi-ar fi permis Zábel, m-ar fi băgat la răcoare fără să stea pe gânduri. Pe vremea aia eram un biet găinar. Aveam legături rezervate și profesionale, nimic mai mult. Pe Eva ar fi plăcut-o orice bărbat din lume. Eu nu făceam excepție. Să fi avut vârsta mea, dar părea mai mare, mai matură, mai coaptă.

— Ce-a pățit Emilio? Spuneți-mi ce știți.

— În privința asta nu vă pot spune mare lucru. Știu că ancheta un caz ciudat, niște asasinate, și că la scurt timp după ce a fost închis cazul, a început să aibă viziuni. A înnebunit puțin câte puțin, până a ajuns să fie închis într-o clinică sau ceva de felul ăsta.

— Foarte frumos, e bine până aici. Dar când Zábel a ieșit din scenă și Eva a rămas singură, presupun că vulturii au început să-i dea târcoale.

— Nu. N-a fost așa. Am avut grijă să n-o supere nimeni. La început a dispărut din cartier, dar până la urmă i-am dat de urmă. Puține lucruri se întâmplă de la un capăt la altul al orașului de care să nu aflu eu mai devreme sau mai târziu. Despre perioada de până atunci nu știu nimic. Dar până la urmă am găsit-o într-un apartament ca vai de lume de lângă Piața Sant Antoni.

— Ați avut grijă să alungați pretendenții... Presupun că ați făcut-o cu cele mai bune intenții, nu mă îndoiesc nicio clipă. Aș vrea să știu ce ați făcut cu rivalii, dacă le-ați rupt picioarele sau le-ați scos ochii.

Pe buzele lui Morgadas a apărut un zâmbet crud. Probabil că nu mă înșelam prea tare.

— Cu majoritatea, n-a trebuit să ajung până într-acolo, era de ajuns să dau de soțiile legitime și apoi să aduc acest important fapt în orice discuție întâmplătoare. Cu alții, cu burlacii sau văduvii... poate c-a trebuit să iau măsuri mai drastice. Ideea e că Eva a putut să-și vadă de viață fără s-o deranjeze bărbații.

— Mai puțin dumneavoastră. Am aflat câte ceva despre hărțuirea prin care o „protejați” de alți pretendenți.

Morgadas își schimbă radical și pentru prima oară tonul vocii. E afectat de această afirmație și, evident, nu e de acord cu ea. Dat fiind răspunsul lui furios, tind să-l cred. Nu mai e defensiv, reacția pe care o are scoate în evidență convingerea transmisă de cuvintele lui:

— Țineți-vă gura! N-aș fi hărțuit-o în viața mea pe această femeie! Eu o respectam, spre deosebire de restul lumii. Nici vecinii ei, nici oamenii din cartier, cu atât mai puțin bărbații care o curtau nu-i apreciau virtuțile, și asta că avea destule!

— N-o să-mi spuneți acum că faptul că vă plimbați tot timpul pe sub fereastra ei era o întâmplare. Sau întâlnirea de la grădina zoologică, când ea voia să-și petreacă ziua cu fiul ei, Ignacio.

Morgadas pălește.

— Aș vrea să știu cine v-a spus lucrul ăsta. Nici Eva și nici Ignacio nu mai trăiesc.

— Persoana care mi-a povestit e așa de puțin importantă, că nu merită amabila dumneavoastră atenție. Să zicem că acum cred ceea ce mi-ați povestit despre Eva Pozales. Spuneți-mi acum despre legătura cu Ignacio, și nu uitați că ceea ce acum câteva zile putea părea o pură întâmplare, acum nu mi se mai pare așa, și probabil că n-o să-i pară nici judecătorului.

— Ignacio. Abia dacă își mai amintea de mine când a luat legătura cu oamenii mei acum vreun an. Dar eu știam cine e.

— Atunci ați luat legătura din întâmplare.

— Nu. Eva a dispărut în 1986. S-a făcut nevăzută. Într-o vineri era acasă, iar duminică a dispărut fără urmă. Am încercat să aflu unde se mutase, dar nu apelase la nicio firmă de mutări obișnuită și nici la una dintre cele ilegale. A primit ajutor, e clar, dar nimeni din cartier și nici vecinii nu știau unde s-a dus.

Ce inteligentă a fost Eva! Dacă ar fi apelat la firmele de mutări, cum a spus preotul, Morgadas ar fi găsit-o. O admir pentru asta.

— Asta n-are a face cu...

— Stați! A plecat, da, a fost inteligentă încât să nu lase urme. Dar, deși a vrut să scape de mine, n-a uitat niciodată ce putea aștepta sau obține de la mine. Știa prea bine, i-aș fi dat tot ce-i trebuia. Bun! Eva a dispărut. Am pierdut-o pentru totdeauna. Până când, după mulți ani, Ignacio a apărut în ușa biroului meu! Nici n-a intrat bine, și am văzut ochii mamei lui! Erau identici! Nu o văzusem de atâția ani... El nu-și amintea de mine. Eu însă nu am avut nicio îndoială, deși era doar un copil ultima oară când l-am văzut.

— Atunci a venit la dumneavoastră să caute ajutor.

— Ajutor și iertare. Avea o datorie, și m-am ocupat eu de ea. În schimb, a trebuit să lucreze pentru mine.

— Ce suflet mare.

— Nu fi imbecil, Ossa! Fiecare lucru la timpul și locul lui. Faptul că prezența sa îmi amintea cu plăcere de mama lui nu înseamnă că trebuia să uităm de afaceri.

— Puteați să-mi spuneți asta mai înainte. Ați avut ocazia. De ce n-ați făcut-o?

Morgadas zâmbește larg, a recapătat controlul asupra discuției.

— Asta era! E treaba dumneavoastră, inspectore Ossa, să aflați ce s-a întâmplat, nu a mea.

— Mda... Pe scurt, vorbim despre o minunată încadrare legală numită „obstrucționarea justiției”.

— Sigur? Lucrurile astea s-au petrecut cu așa de mult timp în urmă, iar memoria celor bătrâni e așa de slabă... Regret teribil că nu mi-am amintit la momentul respectiv. Iertați-mă, inspectore Ossa! Vă rog! Nu știți cât de rău îmi pare!

Pui de cățea. Morgadas are dreptate, și știe asta, n-aș putea demonstra niciodată. Răspunsul meu nu e exact și sosește în momentul nepotrivit.

— Terminați cu sarcasmul. Nici dumneavoastră nu prea vă pricepeți.

— Asta e tot, inspectore Ossa? Dacă-mi permiteți, e momentul epiclezei, și, deși mă îndoiesc că știți despre ce vorbesc, aș vrea să-l ascult pe preot.

— Epicleza... Drept cine mă luați, Morgadas? Sigur că știu, am fost și eu la o școală religioasă, aveți grijă, să nu trebuiască să invocați Duhul Sfânt să vă scoată din închisoarea Brians. Și vă mai spun ceva: legătura dintre dumneavoastră și Ignacio e un indiciu suficient de solid să fie luat în considerare. Că vă place sau nu, sunteți suspectul numărul unu.

— O să vă spun foarte clar cum stă treaba, inspectore Ossa: nu mă sperie polițiștii supărați care nu știu cum s-o scoată la capăt. Nu sunt eu vinovatul, nu s-a întâmplat din ordinul și nici la sugestia mea. Existau posibilități mai simple. Și m-aș bucura să știu cine e autorul crimei, fie și numai de dragul Evei. În plus, nu-mi place să se întâmple pe teritoriul meu lucruri pe care nu le controlez. Și acum plecați de aici până nu începe Tatăl Nostru! Nu mai avem ce ne spune.

— Deocamdată, domnule Morgadas, doar deocamdată.

Mă ridic, și când mă pregătesc să pornesc pe culoar, Morgadas mă mai strigă o dată:

— Apropo, Ossa, am uitat să vă întreb de descinderea din Gràcia! Sper că v-a servit informația pe care v-am oferit-o!

Asta mai lipsea! Nemernicul! Nu se jenează. Strâng pumnii cu atâta forță, încât mi se înfig unghiile în carne; lovesc speteaza stranei, și se aude un zgomot surd în biserică. Îmi vine să-i sparg fața, dar reușesc să-mi țin firea.

— Morgadas, vă jur că mai devreme sau mai târziu o să vă bag iar la pușcărie! Am reușit o dată, și știu că o să mai reușesc iar.

O iau pe culoarul lateral. Privirea bodyguardului care e așezat ceva mai în spate trădează intenții clare și deloc prietenoase față de mine. Nu mă deranjez să-i răspund. Când ies pe ușă, pe sub timpan, mă lovesc de umărul celuilalt om al lui Morgadas. E o lovitură dură, niciunul dintre noi nu a cedat. Da, am vrut să ne lovim, e o sfidare clară, dar nu trebuie să merg mai departe, nu e momentul, nici locul. Dacă n-aș avea atâta treabă... Ignor râsul bărbatului, o provocare limpede. Cu mare drag i-aș sparge fața și l-aș duce la secție, după ce i-aș trage o bumbăceală zdravănă. Am chef să-mi eliberez adrenalina care se acumulează cu nemiluita, dar n-am să cedez impulsului, trebuie să mă gândesc la caz. Și asta fac în timp ce mă îndrept spre mașină. Da, totul pare să-l indice pe Morgadas. Are oamenii, posibilitățile, poate și un motiv concret, dar cum rămâne cu straniile experiențe pe care le-am trăit zilele astea? Nu e clar. Și cred că Morgadas nu m-a mințit. Va trebui să las informația asta să se coacă cel puțin câteva ore. Timpul e mereu un bun aliat. Între timp, mai am de făcut o vizită, ultima, definitorie. E momentul să-l cunosc pe Zábel.

21 Un tip de loterie care are drept scop ajutorarea persoanelor nevăzătoare; biletele sunt vândute pe stradă de către persoane cu această dizabilitate.

22 Joc de cuvinte: osa înseamnă „îndrăznește” în limba spaniolă și se pronunță la fel ca numele personajului, Ossa.

59

Vor fi inundații. De șase ore plouă necontenit. În depărtare se aud sirenele ambulanțelor, ale mașinilor de pompierilor și poliție. E o nebunie. Oamenii aleargă să se pună la adăpost. În plus, e ora la care ies copiii de la școală. Micii barcelonezi de familie bună împânzesc străzile din zona șic a orașului în drum spre acasă. A fost complicat să traversez orașul, nici sirena poliției nu m-a ajutat să-mi croiesc drum prin hățișul de mașini prinse în haosul celei mai mari furtuni care s-a abătut asupra orașului în ultimii zece ani. N-am altă soluție, fiindcă drumul de acces spre azil se află acolo unde șoseaua de centură cotește spre sud.

Azilul este sus, în Pedralbes, nu foarte departe de locuința Maríei. Am mai trecut prin fața casei ei de câteva ori, am sunat la interfon, dar nu am primit niciun răspuns. Liniștea se menține.

Îmi văd de drum. Azilul se află pe coasta sudică a muntelui Tibidabo, în zona universitară. Șoseaua merge șerpuit, urcă pe munte, e un loc în care nu am ajuns niciodată, nici când fugeam de la școală și umblam de colo colo, bucurându-mă de timpul pierdut cu motocicleta pe care o aveam la vremea aceea. Un drum rătăcit care pornește din altul, secundar, departe de construcțiile care au apărut haotic peste tot în alte zone ale muntelui. Din fericire, ieri am mers cu mașina, și tot cu ea sunt și azi. E mai bine așa. De pe versanți se scurge un râu de noroi care traversează șoseaua în mai multe locuri. Puteau să-mi patineze roțile motocicletei, au patinat chiar și cele ale mașinii. Se pare că natura complotează împotriva mea, de parcă n-ar vrea să ajung la destinație.

Părăsesc drumul principal. Era gata să ratez drumul secundar, așa de discret e, și mai sunt și condițiile meteorologice. După un kilometru și jumătate, ajung în sfârșit la clinică. La capătul șoselei se vede o clădire singuratică, un vechi turn maiestuos de mari dimensiuni, cu patru etaje. Cine o fi milionarul căruia i-a trecut prin cap să construiască un refugiu estival într-un asemenea loc? E înconjurat de o grădină închisă cu gard. Reușesc să văd doar partea din față prin perdeaua de apă care pare pornită să înece orașul.

Cobor din mașină. Deschid umbrela și mă apropii de interfon. O pală puternică de vânt mi-o răsucește. Durează până răspunde cineva, trebuie să insist. În sfârșit, se aude o voce, cu pârâieli. Rafalele de vânt urlă cu putere, așa că strig:

— Am venit să stau de vorbă cu măicuța Esperanza! M-a trimis părintele Pallarés.

Nu știu dacă m-o fi auzit. Mă retrag un metru și mă ud până la piele. Poarta alunecă ca să-mi permită să trec. Mă refugiez în mașină și mă scutur de apa care mi se scurge în șuvoaie pe părul scurt. Privesc înaintarea lentă a foii de oțel a porții, până se oprește în unghi de nouăzeci de grade față de poziția inițială. Respir adânc. Trebuie să intru, dar cât mi-ar plăcea să mă întorc în oraș și să mă pierd pe străduțele lui pentru totdeauna, să uit de toate astea! Sau poate nu? Sunt indecis. Intru. Lângă clădirea principală, turnul clasic, se ghicește umbra altei clădiri, mai moderne, care îmi amintește de Martí Codolar – vechiul și noul împreunate, cu o structură identică. Parchez mașina în fața intrării principale a clădirii vechi. Mă întorc ca să privesc cum se închide poarta de oțel. Petele de lumină din grădină, niște vechi felinare de fier forjat care abia luminează, desenând cercuri mici și firave în jurul lor, se sting brusc. Se aud câteva tunete. La lumina fulgerelor, văd că s-a închis poarta.

Lumina din clădire se menține. Probabil au generator, e obligatoriu într-un azil care trebuie să garanteze siguranța bolnavilor. Ușa de acces se deschide. Zâmbesc fără să vreau. O călugăriță scundă proiectează o umbră spre grădină. Imaginea creează un efect caraghios, de film de groază cu buget mic, și, de ridicolă ce e, îmi dă forță. Cobor și alerg vreo douăzeci de metri prin ploaie. Ajung pe verandă. Călugărița mă sfredelește cu privirea. Când te privesc așa, slujitorii Bisericii au darul de a-ți despuia sufletul, ai senzația că nu poți păstra secrete, că totul e la vedere.

— Intrați!

În schimb, vocea femeii e dură, puternică, fără nicio legătură cu statura ei – Al pot petit hi ha la bona confitura[23], cum spune un proverb catalan. Intru în clădire. Călugărița închide ușa și cheamă altă măicuță.

— Măicuță Lucía, aduceți un prosop pentru vizitatorul nostru! Să veniți cu el la cabinetul medicului, e ud până la piele. Dumneavoastră urmați-mă!

Mă supun. Structura clădirii păstrează detaliile de pe vremuri. Nici ea nu a cedat în fața modernității. Cărămidă și faianță în stilul Jujol[24], făcute la comandă. O operă de artă ascunsă. Intrăm într-o sală mică, de dimensiunile unui birou, în care se relaxează medicii care consultă bolnavii sau fac de gardă în azil. Abia am ajuns, când măicuța Lucía vine cu un prosop gros. Mi-l întinde și îi mulțumesc cu un gest. Mă șterg pe cap, pe mâini și pe gât. Îmi scot geaca. Cum e logic, pistolul rămâne la vedere.

— Identificați-vă, vă rog!

Acest „vă rog” ține de uzanțe. Tonul ei este defensiv, aspru, nu are de-a face cu pistolul, ci cu tulburarea ordinii firești a lucrurilor. Inspectorul Ossa este un intrus într-o lume în care ea conduce cu o mână de fier, în care ia mereu deciziile corecte. O studiez. Fiecare rid îi trădează caracterul; fiecare cuvânt, un rezumat nepretențios al gândirii sale. E în vârstă, aproape o bătrână, și aș putea-o descrie, dar cred că lucrul cu adevărat interesant este personalitatea ei.

Scot actul oficial și desfac husa de piele: într-o parte, insigna de polițist, în cealaltă, legitimația. Călugărița o ia. Nu are ochelari, dar o apropie destul de mult de ochi, probabil că e puțin mioapă. Odată ce se lămurește, mi-o dă înapoi. Acum ea e cea care mă analizează pe mine. Vorbește fără rezerve.

— Dacă nu vă trimitea părintele Pallarés, ați fi rămas acolo, afară, până la sfântu’ așteaptă. Nu-mi place, categoric nu-mi place! Nu-nțeleg de ce a trebuit să veniți aici, la ora asta, și cu atât mai puțin de ce trebuie să-l vedeți pe Zábel. Omul nu e în toate mințile de ani de zile. Și vreți să discutați cu el? Să stați de vorbă? Nici binecuvântatul nostru Domn Isus Hristos n-ar reuși să scoată o frază coerentă din gura lui!

Zâmbesc. E o femeie dură, obișnuită să aibă ea frâiele, stăpână în lumea ei, fără discuție. Probabil că novicele tremură când o cunosc. Probabil că e dreaptă și chiar mândră, corectă dacă te supui, cumplită ca dușmancă. E un pumn de fier cu mănușă de catifea. Giuvaer mărunțel, dar un giuvaer pe cinste.

— Da, o să stau de vorbă cu el. Cel puțin o să încerc.

— Trebuie să vă spun că, în calitate de responsabilă a acestui centru, o să fiu de față la discuția dumneavoastră.

— Imposibil. Trebuie să fim singuri.

— Nu se poate! Poate e nevoie de o intervenție medicală, nu se știe niciodată ce i se poate întâmpla lui Zábel, a mai avut reacții violente, poate să fie foarte agresiv.

— Dacă nu mă înșel, are aproape șaizeci și cinci de ani. Și e internat aici de treizeci. Nu vreau să desconsider bunăvoința și sfaturile dumneavoastră, dar vă asigur că, fiind polițist, nu-mi poate face prea mult rău.

— M-ați înțeles greșit. Nu mă gândesc la dumneavoastră, ci la el. Pentru el îmi fac griji. Nu vreau să-l tulbure nimic, are nervii sensibili. A suferit deja destul în viață, nu are nevoie să vină acum un străin să-l tulbure și mai mult.

Punct ochit, punct lovit. Călugărița are mintea ageră, nu încape îndoială. Dar nu vreau să existe martori la discuția noastră. Va fi incredibilă și foarte personală.

— Măicuță Esperanza, vă-nțeleg neliniștea. N-o să încerc să vă câștig bunăvoința și să vă ofer garanții în privința comportamentului meu. Nu mă cunoașteți, e imposibil să vă câștig încrederea într-un timp așa de scurt. Dar m-a trimis părintele Pallarés, nu uitați! Există un motiv serios pentru asta. Mulți oameni o să aibă de câștigat dacă discuția pe care trebuie s-o am cu Zábel o să dea rezultate. Și n-o să dea dacă sunteți de față. În plus, o să fac două lucruri care sper să vă ajute să decideți. O să-mi las aici arma și o să permit să stea pe aproape și alte persoane, supraveghetori, și chiar dumneavoastră, sigur. Ba chiar am putea sta într-o sală în care aveți camere, ca să verificați în orice clipă cum se desfășoară întâlnirea. Dar, în principiu, trebuie să fim numai eu cu el. Nu trebuie să sufere alții, oameni nevinovați, pentru durerea noastră. Nu ar fi corect față de ei.

Călugărița ezită. Totul îi pare rațional, dar încă nu e sigură.

— E logic ce spuneți. Camerele de supraveghere nu înregistrează și sunetul și mi-ar permite să văd dacă prezența noastră e necesară. E o idee bună. Dar tot nu înțeleg rostul acestei întrevederi.

— Aveți încredere în părintele Pallarés.

— Vreme de cincisprezece ani a fost duhovnicul și părintele spiritual al măicuțelor din această congregație.

— Măicuță Esperanza, nu m-ar fi trimis dacă nu ar fi avut un motiv serios. Aveți încredere în mine! Nu vă cer mult. Spuneți-mi unde pot lăsa ăsta.

Întind pistolul. Călugărița se dă înapoi, speriată, de parcă arma ar fi o sursă de contaminare. Arată spre o masă cu sertare.

— Lăsați-l acolo înăuntru. N-o să intre nimeni în biroul ăsta. O să fie în siguranță.

— Bine.

Mă supun și bag pistolul Glock în sertar. Apoi îl închid.

— Urmați-mă! Există o sală comună cu camere de supraveghere, o să dau ordin ca Zábel să fie dus acolo. E târziu, practic ora stingerii. Asta nu vă va ușura întâlnirea. Rutina e fundamentală pentru bolnavii mintali, dacă ies din ea, devin agitați. Dar o să facem ce trebuie să facem.

Da, așa vom proceda. E momentul decisiv. A venit clipa.

23 Esențele tari se țin în sticluțe mici.

24 Arhitect modernist catalan care a colaborat și cu Gaudí în realizarea Casei Batlló, a Casei Milà și a Parcului Güell, printre altele.

60

Centrele psihiatrice, fie ele spitale sau aziluri cu internări de scurtă, medie sau lungă durată, au un lucru în comun, care le face ușor de recunoscut în orice loc din lume. Sunt neliniștitoare. Ziua, mai puțin; ziua, bolnavii rătăcesc pe culoare, stau în sala de activități, ies în grădină, dar prezența infirmierilor, a supraveghetorilor, a asistentelor, a medicilor și agitația continuă conferă instituției un aer de spital și atât, care aproape că îl face acceptabil în ochii privitorului. E nevoie doar să te convingi puțin ca să accepți că ceea ce vezi e normal.

Însă noaptea... Noaptea, lucrurile se schimbă radical. În primul rând, în instituție lumina se reduce la minimum și sunt puține zone luminate pe holuri. Sălile sunt în beznă, mai puțin locul în care se află supraveghetorul de gardă. Un spital care nu tratează bolnavi mintali poate fi, noaptea, uneori, puțin neliniștitor, dar un spital psihiatric e mult mai mult. Te înfricoșează pur și simplu. Dar de vină nu e numai singurătatea, sau faptul că liniștea e tulburată, uneori, de urletele sfâșietoare de durere, sau de delirul bolnavilor, lucru care se întâmplă frecvent. E foarte diferit; într-un spital e o teamă bazată pe lucruri palpabile, vocile, liniștea, dar noaptea într-un azil psihiatric are o calitate în plus, mult mai perfidă, proprie bolii mintale. S-ar spune că abundă un rău mental – lucru sesizabil doar celor inițiați – care s-a zămislit de-a lungul a zeci și zeci de ani de suferință, prin trecerea a sute de bolnavi.

Acest rău pare să mă afecteze pe când înaintăm pe unul dintre lungile culoare ale vechiului turn, până ajungem la punctul de legătură cu centrul nou. E o pasarelă luminată, de un alb spălăcit, bolnăvicios, care îmi amintește de HAL[25]. Imaginea din 2001 reușea să facă în așa fel încât toată lumina din interiorul navelor spațiale să lase locul în mod voit întunericului, zugrăvind totul într-un alb nimicit, ca mintea computerului suprem, ca mintea pacienților din acest azil.

Călugărița merge în față. Un mănunchi gros de chei răsună la fiecare pas. Asta e o altă caracteristică a centrelor psihiatrice; fiecare lucrător are un

mănunchi similar. Ușile trebuie deschise și închise de câte ori intră cineva. Nimeni nu trebuie să fugă. E obligatoriu ca bolnavii să fie protejați, să stea în centru, spre binele lor. E ciudat, atunci, că ei vor mereu să fugă, să scape de aici, să nu se întoarcă niciodată între aceste ziduri.

Măicuța Esperanza a vorbit înainte să intrăm pe holul de legătură la un walkie talkie și le-a dat instrucțiuni precise supraveghetorilor. Îl vor muta pe Zábel în una dintre sălile de dimensiuni mijlocii, unde bolnavii realizează de regulă activități manuale. Ajungem la capătul celălalt. Ies la iveală cheile. Aproape fără să le privească, femeia o ia pe una dintre ele și o bagă în broască. Intrăm. Închide în urma ei. Există ceva amenințător în zgomotul delicat; e un simplu clic-clic-clic, dar aduce cu el o multitudine de senzații funeste.

Clădirea e relativ nouă și aseptică. A fost extinsă la finele anilor ’60. Are aspectul specific vremii. Totul e curat, imaculat, pereții sunt acoperiți cu faianță până la o înălțime de un metru și jumătate. Deasupra ultimului rând se întinde un brâu de ceramică care încearcă să mențină o anume unitate arhitectonică între cele două clădiri, și mai sunt și alte elemente care urmăresc același scop. Ușile și scările nu sunt cele standard, ci dezvăluie gustul arhitectului, a fost poate o condiție ca edificiul nou să păstreze stilul acesta vechi. Nu are nimic de-a face cu turnul de la intrare, care mai demult a fost singura clădire care adăpostea azilul. Clădirea veche a rămas numai pentru consultații, birouri și chiliile măicuțelor. Toți bolnavii se află aici. Sunt trei etaje cu zone diferite. Nu o să descriu planul clădirii, e de ajuns să spun că e mare, mai mare decât părea din exterior. Și că e și mai neliniștitoare această clădire nouă decât cea veche. Amprenta mentală a uriașei suferințe emanate de bolnavi s-a mutat și aici fără prea mare greutate. Un mediu ar spune că suferința e palpabilă. Poate că un om normal, sensibil ar putea spune același lucru.

Nu s-au făcut modificări importante de la construirea sa, doar cele care vizau securitatea, aspersoare contra incendiilor, camere de supraveghere, elemente care nu se observă, doar dacă le cauți în mod special, sunt sus, unde puțini oameni se uită în mod normal. Eu le-am văzut. Sunt în stare de alertă. Simt că percepția îmi e afectată, îmi simt nervii întinși, și un fior pe șira spinării. De vină nu e importanța întâlnirii care va avea loc peste câteva

minute. E altceva, ceva diferit. Camerele... Locul ăsta... Întunericul abia dacă e alungat de luminile difuze de urgență, care sunt prinse pe perete din trei în trei metri și emit o lumină roșiatică, ca de pe vremuri, nelalocul ei. Merg în spatele călugăriței, sunt mult mai înalt decât ea, dar brusc mi se pare straniu de periculoasă, de parcă n-ar fi ea, de parcă dacă s-ar întoarce, aș vedea un chip diferit, de nedescris, o mască a groazei. Senzația e așa de vie și de puternică încât duc mâna la spate, dar pistolul nu mai e la locul lui, se odihnește în sertarul din clădirea veche. Sunt gata să mă opresc și să o rup la fugă. Inima îmi bate cu putere. Nu aș vrea s-o văd pe măicuța Esperanza cum mă privește cu chipul acela desfigurat pe care îl bănuiesc eu.

La capătul holului scoate din nou mănunchiul de chei, bagă o alta în broască, și de data asta din prima, aproape fără să aibă nevoie de lumină. Intrăm pe un alt culoar. Nu vreau s-o privesc pe călugăriță, evit contactul vizual; totuși, ea ridică capul, mă privește, curioasă, dar nu se poate să fi observat ceva. Chipul ei e în continuare aspru, sever, nu s-a schimbat, dar acum sesizez o curiozitate, se pare că și ea a simțit o undă de neliniște, dar poate că nu în jur, ci în mine, cu toate că am mers în spatele ei. E receptivă. E clar. Oricine lucrează într-un asemenea loc trebuie să aibă o mare capacitate de a se detașa de mediu, dar, cum trebuie să rămână într-o stare de alertă constantă, probabil că unii dezvoltă aceste abilități empatice, mai frecvente la animale decât la ființele raționale. Vorbește cu mine. Bingo! Am nimerit-o.

— Mi s-a părut că simt... Vă simțiți bine?

— Da, mă simt bine. Dar sunt puțin neliniștit.

— Nu vă faceți griji! De vină sunt pereții ăștia bătrâni, adăpostesc prea multă durere. Eu zic mereu că le iese prin pori, cum se întâmplă cu igrasia în casele părăsite. Așteptați câteva minute. Țineți-vă tare! Totul e să te obișnuiești.

Mergem mai departe. Un alt culoar lung. În capăt se vede un geam, o fi infirmeria. Neliniștea se încăpățânează să se manifeste, mă lupt cu ea și reușesc să o țin în frâu. Dar cei patruzeci de metri mi se par eterni. Călugărița face conversație cu mine, probabil că i s-a făcut milă.

— La etajul ăsta se desfășoară activitățile. Camerele se află la cele două etaje de deasupra. În dreapta e grădina, se poate ieși pe latura aia. În stânga sunt sălile cu activități manuale, o sală de mese și o sală de vizionare pentru cei mai stăpâni pe ei. În ultima sală vă așteaptă Zábel. Și chiar alături o să fiu eu.

Ajungem în fața ușii. Călugărița șoptește delicat „Așteptați”. Bagă capul și dă un ordin scurt. Doi supraveghetori de vreo cincizeci de ani, dar vânjoși, ies din sală. Intră în sala de control, aprind lumina, acționează diferite aparate și o așteaptă pe măicuța Esperanza. Aceasta îmi dă ultimele sfaturi, făcând o pauză între mesaje, ca să se asigure că am înțeles.

— Fiți prudent! Vorbiți ușor! Dacă devine neliniștit, intrăm! Atenție cum procedați! Lui Zábel nu-i place să asculte, îi place să vorbească. Dacă îi lăsați lui inițiativa, aveți mai multe șanse să purtați o conversație.

— Am înțeles.

— E posibil să devină agresiv. Dați-vă înapoi, nu stați aproape de el! E în vârstă, dar e încă puternic. În tinerețe era un bărbat foarte dur. În ultimii ani, au existat incidente serioase. Odată a rănit un supraveghetor. Asta s-a întâmplat acum câțiva ani. Era un om destul de nepotrivit pentru munca asta, nu se purta cum trebuie cu bolnavii, e posibil ca Zábel să se fi apărat numai. Până la urmă l-am dat afară. Nu uitați că e bolnav! Mereu s-a căit pentru comportamentul lui, dar nu îl poate evita.

— Bine.

— Se poate ridica. Nu e legat. Poate merge. Fiți atent la reacțiile lui! Nu vă încredeți în aparenta lui normalitate! Așteptați-vă la orice! Dar fiți răbdător cu el. În sfârșit, dacă observați ceva ciudat, o mișcare aparte, o expresie bizară, stați liniștit, nemișcat.

Inima îmi bate cu putere când aud asta. Oare știe?

— Mișcarea cui? La ce vă referiți?

Privirea călugăriței e acum puțin strengărească. Se scurg câteva secunde până să răspundă în sfârșit, și zâmbește. Ochii ei par să strălucească, jucăuși.

— A lui Zábel, sigur, a cui altcuiva ar putea fi? Bun. Mă duc în sala de control. Când vă spun eu, deschideți ușa și intrați ușor! În mijlocul sălii e o masă. Pe o latură o să stea Zábel. Pe cealaltă o să vedeți un scaun liber. Acela o să fie locul dumneavoastră.

Măicuța Esperanza intră în sala de control, închide ușa și se așază cu fața spre geam. Probabil că pe masă se află monitorul. Merg spre ușă, sunt doi pași. Răsucesc mânerul și împing ușor.

25 Personaj fictiv, un computer, din romanul lui Arthur C. Clarke, 2001, Odiseea spațială.

61

Sala e dreptunghiulară, de vreo zece metri pe șase. E luminată de neoane duble. Lumina e puternică. Masa se află în centru. Emilio Zábel e așezat, cu brațele sprijinite pe masă. Văd două pahare de plastic pe masă, cu apă. Sunt încă lângă ușă. Ar trebui să merg până la masă, dar nu mă pot abține să îmi cercetez predecesorul, rivalul, poate chiar destinul. Îl văd doar de la abdomen în sus. Poartă un halat bleumarin. Are brațele descoperite. În tot centrul, temperatura e de vreo douăzeci și două de grade; bolnavii imobilizați au nevoie de o temperatură ridicată, lipsa de mișcare îi face să simtă mai repede frigul. E lat în umeri. Nu e un sfrijit, e musculos. Are pieptul lat, puternic, e solid, i se văd pectoralii. Trebuie să fi fost un tip dur, cu aspect viril.

Mai aproape. Merg ușor spre masă. Acum fața. Are mandibula pătrățoasă. Nasul, spart, sucit spre dreapta, pumnul pe care l-a primit cu ani în urmă trebuie să i-l fi tras un dreptaci; osul e bombat în zona punții, a creat un nod pe care îl are încă. Are ochii adânci, ușor înfundați, și orbite mari. Are genele și sprâncenele lungi și groase, așa li se întâmplă unora bătrâni. Are părul complet alb, pare aproape artificial, deosebit de pur, o cascadă bogată de zăpadă de câțiva centimetri. Are fața brăzdată de riduri adânci. Dacă ar fi un om de la țară, ar fi de la munca în arșița soarelui; fiind închis aici, probabil că suferința i-a sculptat chipul. Durerea se citește pe acest chip semeț, dar umbra nebuniei se ghicește în forma sa, nu în privire, care pare neutră, dusă. Sau poate că percepția mea vrea să scoată la iveală ceea ce se ascunde în interior. E un chip armonios, de cântăreț bătrân scăpătat, sau de vechi cap de familie, dintre aceia care sunt respectați și pentru moștenirea lor, și pentru prezența impunătoare.

Ajung lângă masă. Ridic ușor scaunul, cântărindu-mi fiecare gest, controlându-mi mușchii, fără să mă precipit. Urmez sfaturile măicuței Esperanza, dar, chiar din clipa în care am trecut pragul încăperii, am știut, am avut o nouă și fulminantă certitudine, că toate aceste gesturi vor fi numai parțial utile. Mă așez cu fața la el. Zábel are în continuare aceeași

privire goală, are pupilele dilatate, de parcă ar fi absent, cu mintea refugiată într-o lume a ordinii și fericirii.

Stăm în poziția asta mai multe minute. Abia clipește; atunci când o face are mișcări prelungi, lente, de parcă ar fi gata să coboare de tot pleoapele și să adoarmă pe loc. Sunt gata să spun ceva, deși astfel încalc ordinele călugăriței. În clipa aceea, Zábel rupe tăcerea cu o iuțeală deconcertantă, pupilele i se strâng, rapid, de parcă s-ar fi trezit brusc, ca și cum s-ar fi întors dintr-o lungă călătorie și ar fi văzut că e acolo, însoțit, așezat la masă, în fața unui necunoscut.

— Spune-mi cine ești.

Vocea e gravă, spartă, ar speria un copil. E vocea unui om care abia dacă vorbește, țâșnește ca o erupție, e ca un horcăit, dură, hârșâită; coardele vocale îi sunt nefolosite, s-a dus orice armonie. Varsă cuvintele ca pe un torent, fie pe un ton foarte înalt, fie foarte jos. Nu și-o controlează, de parcă ar fi uitat cum funcționează vorbirea.

— Sunt inspectorul David Ossa.

Ridică o sprânceană, pare să cântărească această afirmație, apoi zâmbește.

— Poate tu ești cel pe care-l aștept. Dar nu te-am întrebat cum te cheamă, am întrebat cine ești.

— Nu-nțeleg.

— La, la, la, la, lalalala, la! Pum, pum, pum, pumpurupum, pum! Vizitatorul meu e tâmpițel, vizitatorul meu nu-nțelege, vizitatorul meu e dus, vizitatorul meu e prostuț... o să te-ntreb altfel. Te însoțește uneori umbra? Te vizitează noaptea? Dacă da, vorbim. Dacă nu, poți să pleci.

Umbra. Înțeleg acum. Vrea să vorbească, dar cu unul pe măsura lui.

— Da, mă vizitează umbra.

— Ah! Atunci cine ești?

— Sunt cel care investighează cele patru crime.

Privire apreciativă.

— Ai ajuns deja la amândouă?

— Da.

— Atunci poate că nu știi încă, dar lipsește una.

Liniște.

— Încă nu ți-a spus.

— Poate că da.

— Poate, doar.

— Da.

— Uneori e greu să-nțelegi ce-ți spune. Vine un moment în care te îndoiești. Glasul îți aparține într-atât, e așa de adânc înrădăcinat în tine, încât ți-e greu să-ți dai seama dacă e el sau un gând.

— Da.

— Numai „da” știi să spui? Da, da, da. Da și iar da. Ești cam sărac cu duhul. Și o să fii și mai sărăcuț peste niște ani, când n-o să mai ai nimic în căpățână.

Privirea lui Zábel e în continuare absentă, evită contactul direct cu a mea, fuge de mine, de parcă prin privire aș putea pune stăpânire pe el, de parcă ochii ar fi purtătorii gândurilor.

— Ossa. Inspectorul Ossa. Sună bine. E ciudată chestia asta cu numele. Mereu le alege pe cele un pic caraghioase. Așa era și Zábel. Când eram Emilio Zábel, suna bine. Acum, că sunt un nimeni, nu mai contează nimic. O avea vreun sens ce spun? Păcat că totul încetează să mai fie caraghios. Sau trist. Sau să mai fie pur și simplu.

— Nu vă-nțeleg. Dumneavoastră sunteți Emilio Zábel.

— Nu mă-nțelegi. Puține lucruri înțelegi tu. Dar o să înțelegi. O să-ți spun un lucru: am fost Emilio Zábel Mayordomo. Acum nu mai sunt nimic. N-a mai rămas nimic din Emilio Zábel, absolut nimic.

— Tocmai de-aia am venit, să încerc să vă înțeleg. Mă gândeam că dumneavoastră m-ați putea ajuta.

— De ce ai crezut asta? De ce ar trebui să te ajut eu?

— Poate pentru că suntem la fel.

— La fel, la fel! Zece la fel pe ziua de azi! E singurul „la fel" pe care îl cunosc. Ce prostie, auzi, la fel! Noi nu suntem deloc la fel. Află tu singurel ce te așteaptă. Nu mi-e deloc milă de tine. Nu mi-e milă nici de mine, de ce mi-ar fi de tine?

Se citește dispreț în vocea lui. Discuția e neclară, mult mai bogată în conținut decât mă așteptam, dar e eratică și nu suntem pe poziții de egalitate. Trebuie să încerc să preiau frâiele, altfel o s-o pierd. Pare să vorbească serios. Nu are de gând să mă ajute. Trebuie să existe vreun mijloc prin care să repun discuția pe drumul cel bun și să-mi recapăt încrederea. Mă gândesc la două posibilități: fie să vorbesc despre umbră, fie despre caz. Atunci am una dintre certitudinile mele absolute, iar glasul o spune răspicat:

„Să-și amintească de trecutul lui, și el s-a aflat în situația asta, întreabă-l de celălalt!"

— Nu sunteți drept. Și dumneavoastră ați trăit ce trăiesc eu acum. V-a ajutat cineva, așa că o să mă ajutați și dumneavoastră pe mine.

Spun toate astea cu răceală, fără emoție. Intonația mea e puternică, poate fi o armă, chiar este în acest moment. Zábel tace, pare să mă privească cu alți ochi. Are din nou privirea aceea surprinsă și precaută. Își bagă degetul arătător în gură, și-l trece pe buze. Probabil e un gest de pe vremuri, din copilărie, care îi trădează nesiguranța.

— De unde... De unde știi? N-am spus nimănui. Nici măcar preotului! Niciodată!

— Dacă dumneavoastră aveți propriile secrete, le am și eu pe ale mele.

— Nu! Nu-mi place! Nu așa! Nu poți să vii și să spui lucrurile astea! Nebunul sunt eu, nu tu! Nu încă!

A lovit masa cu pumnul, și lemnul tremură sub izbitura surdă. Mă neliniștește reacția lui: dacă Zábel devine agitat, măicuța Esperanza poate să intre și să-l scoată de aici, să-l ducă în camera lui, să-l izoleze pentru totdeauna. Nu trebuie să permit așa ceva. Cedez imediat. Ceea ce pentru un alt interlocutor ar fi un indiciu clar al intențiilor mele, pentru Zábel nu e, fiindcă nebunia lui îl va face să recunoască lucrurile tainice, cele ciudate, dar pe cele normale le-a uitat. Acum trăiește într-o lume diferită. Atunci îi cânt în strună.

— Aveți dreptate. Nebunul sunteți dumneavoastră. Eu încă nu sunt.

— Da. Da! Așa e. Așa îmi place. Eu, nebun. Tu, un viitor nebun.

— Chiar trebuie să fie așa, „viitor nebun”? Nu există altă soluție?

Râde. E un hohot prelung, dar unul îndurerat. Probabil că nu a mai râs de mulți ani, și îi iese din gât un zgomot îngrozitor, care cu greu ar putea fi considerat un râset. E un geamăt puternic, un horcăit exagerat, concretizarea iraționalului. Râde mult timp, poate câteva minute, și-i curg lacrimi din ochi. Știu că l-a amuzat. Pentru altcineva ar fi o reacție de durere pură, dar aceste sentimente i-au fost scurtcircuitate. Zábel e un om aflat în derivă. Poate că are dreptate, și chiar a încetat să mai existe cu mulți ani în urmă. Ce altceva în afară de normalitate ne face să fim oameni? Ce sunt bieții bolnavi mintali dacă nu niște caricaturi ale unor oameni, slabe reflexii ale perfecțiunii, umbre chinezești pe pânzele nebuniilor personale? Își șterge obrajii cu poala pijamalei. Trupul i se zguduie din ce în ce mai puțin și, treptat, se domolește.

— Soluție? Sigur că există! Uite, Ossa, e foarte simplă! Iei pistolul, ți-l bagi în gură și apeși tare pe trăgaci. Cu puțin noroc, ies două, trei gloanțe până

să-ți explodeze creierul definitiv, și așa degetul ți se înmoaie și nu are forță să mai apese. Nu e o metodă rea, deși are dezavantaje.

— Mi se pare drastic. Prea drastic.

— Da, e drastic, dar și cam murdar, te înjură femeia de serviciu dacă nu are stomacul tare și o pensetă ca să adune bucățelele de creier împrăștiat. Ai arma la tine, nu, Ossa? Ai putea să mi-o arăți? De ani de zile n-am mai văzut un pistol, nici nu mai țin minte cum arată. Dar ce prostie spun, se vede că sunt într-o ureche! Nu te-ar fi lăsat să intri Vrăjitoarea cea Rea de la Apus cu crenguța de pin, nu care cumva să mă scobesc eu cu ea în nas.

Da, e nebun. Nebun de legat, complet nebun. Are stări emoționale de copil, e complet labil: trece de la bucurie la plâns, și iar la bucurie într-o clipită. Pentru copii, timpul nu există. Adulții își mențin o stare ore, zile, săptămâni până când un incident le modifică comportamentul. În sensul ăsta, starea lui e o binecuvântare, dar păcat că nu se poate disocia de restul inconvenientelor.

— Zábel, trebuie să existe o altă soluție. Sunt convins.

— Există.

I s-a schimbat iar starea. E serios, concentrat, liniștit, pare cu capul pe umeri. În acest moment ar putea fi, din nou, veteranul inspector Zábel, care bea o cafea cu un coleg, într-un bar oarecare, stă de vorbă și îi dă sfaturi, cum trebuie să facă cei bătrâni cu cei tineri.

— Continuați.

— Are un preț.

— Care e?

— O să-ți spun... mai târziu.

— De ce?

— Pentru că depinde de alte lucruri pe care trebuie să le aflu despre tine.

Păcat. Era foarte interesant, și am fost aproape. Dar a fost util! Am fost iluminat, dar la modul rațional, nu a fost glasul meu, nu a fost o certitudine, e diferit. Instinctul îmi confirmă ideea asta, da, așa trebuie să fie. Nebunia lui Zábel e irațională, da, dar are un ritm, un sens, o logică. Mi-am dat seama de asta, e dificil, dar e una dintre abilitățile mele. Mintea asta strălucită a acționat singură, ca întotdeauna, a cules datele pe măsură ce se acumulau. Zábel e cine vrea să fie, poate nimeni, cum spune el, poate el însuși, dar nu contează, poate nu e nebun, sau poate că da. Contează că ar putea fi o punere în scenă perfectă a unei piese de teatru repetate de atâtea ori, încât atinge perfecțiunea, a unei piese de teatru care ajunge să înlocuiască viața însăși și transformă actorul în personaj real și-și ia toți spectatorii pe scenă. „Baftă”, spun actorii la premieră. Piesa lui Zábel a avut premiera acum treizeci și ceva de ani. Își recită textul cu măiestrie, are o interpretare fără egal.

— O să vă spun tot ceea ce vreți să știți. Întrebați-mă.

— Da, o s-o fac... Dar înainte de asta...

— Ce doriți?

— Taci! Fii atent!

Se ridică ușor, cu palmele sprijinite de masă. Întoarce ușor capul într-o parte, apoi în cealaltă, totul foarte ușor, până ajunge în picioare în fața mea. Acum, că-l văd în întregime și de jos, mă surprinde forța lui fizică, dat fiind că e un om la o vârstă înaintată, și care a stat atâția ani închis în azil. Apoi mă privește atent, îmi cântărește reacțiile, ca un om de știință care studiază un fenomen la microscop.

— Nu simți?

Nu știu ce să spun. O fi o probă de nebunie din partea lui Zábel? Cel mai probabil. Sau mai e ceva? Zábel își duce degetul arătător la buze și bâiguie, încetișor, cere liniște.

— Șșt. S-a întors. Îi arde de glume în ultima vreme. Gata cu atâta neobrăzare! Locul lui e lângă mine... Sau nu mai e așa?

Mă studiază, acum cu o curiozitate evidentă.

— Mi se pare că n-o simți. Nu ți-ai dat seama că nu suntem singuri? Caut-o! E acolo, lângă tine. Aproape. Dacă nu o vezi, fii atent la temperatură!

Mi se ridică părul pe mine când aud asta. Poate de vină e mediul, așa de teatral, de ciudat. Sau poate nu. Da, e mai cald decât atunci când am intrat. Și ce e acolo, în dreapta? Întorc capul brusc, dar nu văd nimic, am doar o senzație de gol. Acum, în partea cealaltă, brusc la stânga, la fel. Dacă a fost ceva, acum nu mai e. Dacă e ceva, fuge de mine. Dar nu se poate, toate astea trebuie să fie o prostie. Da, de vină e mediul care l-ar influența și pe cel mai călit. Beau apă, mai degrabă ca să câștig timp, ca să-mi pun ordine în gânduri.

— N-o vezi. Mi-am dat seama. Ești orb. Deși poate așa am fost și eu, cum ești tu acum? S-ar putea... Nici atunci n-o vedeam cu ușurință... Dar ce spun eu aici? Ai venit. Și asta înseamnă că s-a întâmplat iar! Mi-ai spus mai devreme, nu?

— Da. A patra, și s-au petrecut amândouă. V-am mai spus.

— Atunci... Atunci...

Nu poate termina propoziția. Zábel se așază iar, chipul îi încremenește într-o mască de durere, de parcă și-ar fi dat seama de un lucru îngrozitor, ceva ce uitase, și brusc, amintindu-și, ar fi început să simtă din nou și astfel totul ar fi fost măturat în cale. Își revine, în parte. Formulează o întrebare și își pune în ea toată speranța. Are îndoieli, trebuie să afle, vrea să afle, dar știe că răspunsul îi va aduce suferință.

— S-a întâmplat din nou? Din nou? Fiul meu? Atunci el a fost... Răspunde!

E un moment complicat. Trebuia să se ajungă și la asta. Trebuie să răspund.

— Da. El a fost.

— Nuuu!

Un strigăt adânc. O durere profundă. O speranță pierdută. O viață aruncată la gunoi. Toate astea sunt cuprinse în plânsetul îndurerat al lui Zábel. Și-a recăpătat rațiunea numai câteva secunde, iar asta a adus cu sine numai durere. Plânge și apoi se ridică, lovește în aer, bâiguie fraze întretăiate, de neînțeles, cuvinte răzlețe. Abia reușesc să aud cuvinte precum „copilul meu”. Umblă prin sală, bălăbănindu-se. S-a terminat. Zábel și-a pierdut puținul control pe care îl avea. Măicuța Esperanza va intra imediat. Conversația se va sfârși aici.

62

Nu intră nimeni în sală. În ciuda a ceea ce am anticipat, măicuța Esperanza stă deoparte. Nu și-a respectat cuvântul. Nu înțeleg de ce nu acționează cum a spus. Zábel face în continuare gesturi bruște și plânge neconsolat. Acum se mișcă mai puțin. Până la urmă se așază într-un colț, de fapt mai degrabă se prăbușește fără vlagă. Cum nu intră nimeni în sală, mă ridic, fiindcă nu pot rămâne indiferent la durerea semenilor mei, iar Zábel suferă, e clar că nu se preface, că durerea l-a copleșit. Mă apropii de el, fără să-l ating, fiindcă nu știu ce reacție ar avea dacă aș face-o, și, la numai două palme de fața lui, îi vorbesc.

— Emilio. Emilio, răspundeți-mi! Sunt aici.

Geme necontenit. Scâncetele continuă, cel care se arată pe fața boțită de vreme, chinuită de suferință e chipul pasager al copilului neconsolat. Vârsta nu înseamnă nimic, vârsta nu există, de la naștere și până la moarte suntem numai sentimente în stare pură, învelite în carne omenească. Întind mâna spre Zábel, ușor, de parcă aș fi în fața unui animal rănit a cărui reacție ar fi greu de anticipat, și chiar așa poate fi. Când Zábel o vede, când înțelege ce e, se dă înapoi speriat, de parcă această mână l-ar putea lovi, de parcă ar fi copil, așa cum se simte el în inima lui, nu bătrânul nebun în care s-a transformat. Insist, îi vorbesc, trebuie să-l fac să-și vină în fire. Îmi folosesc vocea, mereu am reușit să conving cu glasul meu, să domin grupurile.

— Emilio, nu vă speriați, vreau doar să vă ajut. Priviți-mă, Emilio, sunt eu, David Ossa, inspectorul de poliție, am stat de vorbă mult timp.

Privirea începe să i se concentreze. Treptat, Zábel se oprește din plâns și până la urmă pare să mă recunoască drept interlocutorul lui. Continui să-i susur cuvinte despre dragoste și înțelegere, cuvinte cu care vreau să ajung la esență, nu la semnificația dintâi.

— Ossa... Da, Ossa, îmi amintesc, da... Dar ce mi-ați spus, of, ce mi-ați spus...

— Emilio, dați-mi voie să vă ajut să vă ridicați.

Îi întind mâna. După o scurtă ezitare, Zábel mi-o strânge. Mă ridic și îmi folosesc corpul ca pe o pârghie ca să-l trag pe bătrân, care e greu, are cel puțin optzeci de kilograme. Când ajungem în picioare, ne privim și ne dăm drumul la mâini. Arăt spre masă.

— E mai bine să ne așezăm, nu credeți?

Zábel încuviințează. Acum pare un copilaș, labil. Se lasă condus până la masă și se așază. Îi întind paharul, celălalt a căzut. Zábel bea. Scot un șervețel din buzunar și i-l întind. Îl ia și-l privește cu atenție. Se șterge la ochi și pe obraji, iar după aceea își suflă nasul.

— E mai bine.

— Da. Eu... Iertați-mă.

— Nu vă faceți griji. Nu e nimic de iertat.

— Nu, nu e așa, aveți de ce să mă iertați, trebuie să mă iertați.

— N-ați făcut nimic care să trebuiască iertat.

— Greșiți. Am făcut. V-am mințit.

— Bine. Spuneți-mi cu ce m-ați mințit, și așa o să vă pot ierta.

— Da... Așa o să fac. Dar mai înainte vorbiți-mi de fiul meu.

— Ce vreți să știți?

— Nu mi-am cunoscut copilul. Am vrut ca destinul meu să nu se răsfrângă asupra lui. L-am rugat pe preot s-o convingă pe Eva, pe soția mea, să se îndepărteze cu copilul. Am mizat totul pe cartea asta, mă gândeam că așa o să-și schimbe soarta. Cât m-am înșelat! Și acum a murit... așa mi-ați spus dumneavoastră.

— Nu v-am spus până să mă întrebați.

— E drept. Dar trebuia să fie așa, nu se putea altfel. Atunci... a murit. Și totul s-a îndeplinit.

E incredibil să vezi schimbarea brutală pe care a suferit-o Zábel, de la nebunia inițială la explozia de durere și acum la rațiunea care pare să se fi instalat în mod natural. Odată cu ea a mai apărut o schimbare discretă. După tutuirea disprețuitoare, a început să-mi vorbească cu dumneavoastră, cum ar face orice om educat și chibzuit cu o persoană pe care tocmai ce a cunoscut-o. Ciudat. Îmi întărește ideea că nebunia asta era o mască ce ajunsese să-l domine. Se pare că în clipa asta a redevenit el însuși. Atâta timp pierdut, ascuns în sine! Dar mai e ceva în plan secund care mi se pare și mai ciudat. Absența călugăriței e de neînțeles. Mă întreb ce s-a ales de grija ei față de siguranța lui. Nu contează. Trebuie să profit de timp. Nu-l pot irosi acum că sunt așa de aproape de adevăr.

— Da. A murit.

— El a fost autorul?

— Da. Arma era lângă corpul lui.

— Nu! Nu vă pripiți, Ossa, deja ar trebui să știți! N-a făcut-o el, niciodată n-o fac ei, ei sunt victime, ca și ceilalți. Când se întâmplă, nu sunt aceleași persoane, înțelegeți? Spuneți-mi că înțelegeți!

— Emilio, vă asigur că înțeleg perfect. N-o fac ei. Niciodată n-o fac și niciodată n-au făcut-o ei.

— Așa e. N-o fac ei... A avut o viață frumoasă?

Pare mai concentrat, dar sare cu ușurință de la un subiect la altul.

— Nu vă pot spune, nu știu. Îmi imaginez că da. Avea un loc de muncă, o femeie, o casă. Presupun că avea o viață normală, ca a multora.

Consider că nu merită să intru în prea multe detalii. De ce să-i vorbesc despre droguri, despre Morgadas? N-are sens.

— Bietul meu copil! Știu că îl chema Ignacio, mi-a spus preotul, e tot ce am știut despre el până azi. Treizeci și opt de ani! Și ați venit să-mi spuneți c-a murit. Îmi înțelegeți durerea? Îmi înțelegeți suferința?

Încep să ghicesc unde bate. Treizeci și opt de ani izolat în azilul ăsta, un nebun în toate mințile, ispășind o pedeapsă fără doar și poate exagerată. În lupta asta constantă pentru a încerca să salveze copilul nenăscut încă, și-a asumat cea mai mare pedeapsă, și toate astea pentru a descoperi, după atâția ani, că toate eforturile sale au fost în zadar.

— Da, înțeleg.

Zábel încuviințează, recunoscător. Privirea lui e elocventă, demonstrează recunoștință. Avea nevoie de cineva care să-l înțeleagă. E important și cred că va fi esențial pentru a obține mai multe de la el, pentru a descoperi tot ceea ce caut de fapt. Și așa este. Zábel se oferă, total.

— O să vă răspund la toate întrebările.

A venit momentul. Nu mă puteam aștepta să fie așa, nimeni n-ar fi putut să știe cum sau ce avea să se întâmple pe parcursul acestei discuții, dar știam că așa trebuie să se întâmple. E clipa cea mai importantă, momentul adevărului. O să aflu tot ceea ce a trăit și a știut Zábel. Mi-e greu să formulez prima întrebare, am atâtea! În sfârșit găsesc una, poate nu e cea mai importantă, dar trebuie să întrețin discuția, să nu se răcească din cauza pasivității mele.

— Emilio, există o legătură între crime și cei care le anchetează. Cazul Claramunt nu a fost primul, știu asta, chiar dumneavoastră ați confirmat că ați mai vorbit cu cineva cu mulți ani în urmă, cu cineva care v-a călăuzit în împrejurări similare cu cele în care mă aflu eu. Știu că i-ați arătat părintelui Pallarés niște tăieturi din ziare vechi, care relatau evenimente din anii ’30. Dar nu mai știu nimic altceva. Spuneți-mi vă rog ce știți despre toate astea. Ajutați-mă.

— O s-o fac. Totul a început cu cazul Claramunt, îl cunoașteți, nu-i așa?

— Da. Am găsit dosarul și l-am citit. Cunosc cazul.

— Dosarul. Îmi amintesc de el, parcă prin negura timpului. Și-mi amintesc de o scrisoare... Când am început ancheta, am crezut că e vorba despre o crimă cu motivație personală și care, evident, s-a încheiat cu o sinucidere, sigur, cine s-ar fi gândit la altceva? Dar apoi... Piesele nu se potriveau, erau lucruri care nu se legau, nu aveau sens. Și mai târziu totul a început să se complice și mai mult, când mi s-a întâmplat lucrul ăla ciudat.

— Lucrul ăla ciudat... Vă referiți la experiențele acelea...

— Da. Atunci am pornit pe drumul nebuniei. Priviți-mă, Ossa, sunt nebun, am văzut ceea ce nu vede nimeni, am trăit ceea ce n-a mai trăit nimeni, în asta constă nebunia. Nu contează că e sau nu real, nu contează că e numai în închipuire, pentru ceilalți, care nu te înțeleg, pentru aceia a căror lume e cea dintotdeauna, așa de limitată la ceea ce au cu toții în comun, devii un nebun. Poate mă înțelegeți, Ossa, probabil că trăiți ceva asemănător.

Nebun? Nu vreau să fiu nebun. O să lupt din răsputeri să evit asta. Nu contează ce trăiesc sau experimentez, trebuie să-mi păstrez capul pe umeri. Nu vreau să ajung ca Zábel.

— Așa e. Continuați.

— Cum e și firesc, la început m-am îndoit de mine. Nu eram un om credincios, credeam în ceea ce era palpabil. Cel mai rău a fost să mă îndoiesc de rațiunea mea. Se spune că nebunii nu sunt conștienți de starea lor, dar eu îmi dădeam seama că înnebunesc, iar ăsta era cel mai mare chin. Am fugit de soția mea, a fost lucrul cel mai rău, voiam să mă îndepărtez ca s-o protejez, și am încercat să mă refugiez în anchetă. A fost cea mai mare greșeală, așa m-am afundat de tot în viziuni. Pe măsură ce intram în detaliile cazului, viziunile se înmulțeau, în așa măsură încât a trebuit să caut ajutor. Am fost la părintele Pallarés. Se purta frumos cu noi, ne-a cununat... Era un om bun, lumea din cartier îl aprecia, aveam încredere în el. Când i-am explicat totul, am observat că nu mă crede, cum ar fi făcut oricine. Așa că a trebuit să-i demonstrez că totul e adevărat.

Ajuns în acest punct, vreau să cred în continuare într-o explicație rațională. Am mare nevoie de asta. Dar nu pot să-i las lui Zábel loc de îndoieli. Nu o

să mă îndoiesc de explicațiile lui, deși fiecare clipă care se scurge pare să confirme povestea incredibilă care ne afectează pe amândoi.

— Mi-a povestit Pallarés.

— Da? Bine. Ea, ciudata mea tovarășă, era cu mine, și i-am arătat-o. Asta l-a convins, definitiv.

E ocazia perfectă să-i strecor îndoiala, e de ajuns să dau peste cap versiunea poveștii lui.

— Așa credeți? Mie mi-a spus că mereu a avut îndoieli serioase în privința asta. O lumină care pâlpâie, scaune îngrămădite care se mișcă și cad. El n-a ajuns să trăiască aceste fenomene ca noi.

— Îmi amintesc de parcă ar fi fost ieri că preotul era gata să facă pe el în sutană.

— Poate că odată cu trecerea anilor vi s-a întărit această convingere.

Zábel mă studiază, mijește ochii și mă țintuiește cu degetul arătător de la mâna stângă.

— Înțeleg... Tu nu vrei să crezi. Asta e. De-aia mă întrebi lucrurile astea. Nu, nu, puștiule, te înșeli, ăsta e un drum cu sens unic, eu știu prea bine. Nimic din ceea ce faci n-o să oprească ce trebuie să se întâmple.

Tac în continuare. Zábel și-a reluat tutuiala neobrăzată de la începutul discuției. E de rău augur. Nu trebuie să-l las să se afunde din nou în iraționalitate. Nu e nimic de adăugat. În plus fie că Zábel e nebun, fie că nu, mintea îi merge încă brici. A lăsat prea multe indicii despre dorințele lui, oricât de ascunse credea el că ar fi fost. Acum Zábel se lansează într-o lungă perorație. Pe buzele lui se nasc fraze puternice, se înveselește pe măsură ce vorbește, îl domină instinctul. Glasul acela spart se modulează, e în continuare răgușit, dar a devenit normal. E cel al unui bătrân care nu mai e inuman.

— Ți-a mâncat pisica limba? Știi despre ce vorbesc? Nu contează. Nu te uita așa la mine, chiar nu contează ce crezi acum! Așa ar face oricine, ar nega dovezile. Zi de zi o facem cu toții cu lucruri mult mai simple, cu invidia vecinilor, cu aventura amoroasă a partenerului de viață, cu trădarea fraților, cu lipsa de dragoste a părinților. În povestea noastră, fiind incredibilă, e și mai puțin condangabil, e logic s-o ignorăm. Of, Ossa, Ossa, suntem niște marionete, și se joacă cu noi! Și nimic din ceea ce facem n-o să ne schimbe destinul!

— Nu! Nu se poate. Ați spus că există o soluție.

— Așa am spus? Sigur?

Întrebarea lui pare sinceră. Cască ochii.

— Da, așa ați spus.

— Dar am mai spus și că te-am mințit, nu-i așa?

Mă tutuiește în continuare. Cum să-l fac iar să-mi vorbească cu „dumneavoastră”? Trebuie să încerc.

— Da.

— Asta a fost minciuna, Ossa, asta a fost minciuna. Nimeni nu poate să scape. Nu există scăpare. E un labirint. Există numai intrare.

Nu se poate, oare mă păcălește? Nu, pare să creadă ceea ce spune. Da, așa părea și acum o clipă. Noua direcție pe care a luat-o discuția e incoerentă. Unde... Unde e cheia? Trebuie să existe. Nu o fi... Ba da. Asta e! Sigur.

— Vă înțeleg. Nu mă puteți păcăli, Emilio Zábel. Ba da, există o soluție. Nu m-ați păcălit când ați spus asta la început. Nu fugiți de rolul pe care trebuie să-l jucați! Trebuie să știu.

Zábel dă din cap, ridică degetul arătător de la mâna dreaptă, apoi pe cel de la stânga și bolborosește ușor „nu, nu, nu”. Ajunge să semene cu o jucărie întoarsă cu cheia. Efectul e comic, tot corpul său transmite incredulitate. Nu mai rezist, reacția mea nu e deloc controlată, chiar am ajuns la limită.

Chipul de marionetă e o mască ce disimulează o atitudine cu care nu pot fi de acord.

— Încetați odată! Păstrați-vă piesa asta de teatru pentru călugăriță, pentru preot, pentru ceilalți nebuni care sunt închiși aici, în spatele zidurilor ăstora, dar nu mă păcăliți. E o diferență între ei și dumneavoastră: ei n-au de ales, în schimb dumneavoastră ați ales să intrați aici și să nu vă asumați alternativa. Sunt sătul, m-a obosit toată povestea asta! M-am săturat de dumneavoastră! M-am săturat de toate!

Treptat, Zábel mișcă mai încet degetele arătătoare și capul. Ultimele mișcări ale degetelor par să se desfășoare în reluare până când în final se opresc definitiv. Îmi răspunde. La început vorbește încet, dar tonul crește. E vehement, și el își dă frâu liber sentimentelor.

— Ossa, nu poți să spui asta! Cine te crezi să vii aici și să mă tratezi în felul ăsta? Îți închipui că aveam multe opțiuni? Nu-ți ajunge că mi-ai spus că tot sacrificiul meu a fost în van?

— Nu! Nu mi-e de ajuns! Nu mi-e de ajuns până nu știu ce alternativă am.

Chipul lui Zábel se schimbă din nou. Gestul lui ar putea dezarma o armată întreagă. Schițează un zâmbet ușor, ridurile îi devin mai pronunțate, privirea mai curată, limpede, sinceră. Acum vorbește ușor, clar, pe un ton normal, și pune toată căldura lumii în fiecare cuvânt.

— Chiar vrei să știi care e?

— Da! Vreau.

— Atunci o să-ți spun. Da, există o cale prin care să pui capăt acestui șir de crime. Iar prețul este așa de mare, încât n-o să-l poți plăti niciodată. N-a făcut-o nici predecesorul meu, n-am făcut-o nici eu și n-o s-o poți face nici tu.

— Care e prețul?

— O viață.

— Ce viață?

— Cea pe care o putem iubi cel mai mult. Viața fiului nostru.

Când spune aceste cuvinte, Zábel pleacă capul. Ochii i s-au umplut din nou de lacrimi, se împotrivește, încearcă să nu le lase să se reverse. Își aduce aminte de batistă și o folosește. Îl privesc stupefiat. Acum înțeleg totul. Toate piesele se îmbină, fie că e un delir, o iluzie colectivă, fie că nu. Înțeleg magnitudinea sacrificiului, e mai mare decât îmi imaginasem. Da, îl înțeleg pe Zábel, înțeleg că nu a făcut-o, dar de ce trebuie să fie așa? Trebuie să aflu totul.

— Dar de ce?

— Pentru că e singurul mod prin care poți opri totul.

— Explicați-mi.

— Ossa, nu știu de ce se întâmplă toate astea. Știu doar ce mi-a spus umbra, la început, când n-o credeam, și mai târziu, de-a lungul acestor ani amari, zi de zi, dar nu mă pot încrede pe deplin în ea. Nu știu cine îmi vorbește, v-am spus deja, nu știu dacă ideile îmi vin mie sau mi le șoptește ea la ureche. Nebunia mă înconjoară în orice clipă, Ossa, de unde să știu ce e adevărat și ce nu? Știu doar că există o singură cale prin care i se poate pune capăt, cea pe care mi-a spus-o și mie predecesorul meu, aceeași pe care i-o transmit acum urmașului meu, dumneavoastră. Cel care anchetează decesele e afectat de ele. E o sursă de contaminare permanentă și inevitabilă. Și asupra lui cade un blestem cumplit, acela de a-i transmite generației următoare florile răului în forma cea mai dureroasă, în corpul descendentului său.

— În 1932, Antoni Claramunt, viitorul tată al lui Xavier Claramunt, a fost polițistul responsabil cu anchetarea morții a patru persoane în cartierul Guinardó. Erau vremuri tulburi. Abia se instaurase Republica, și străzile întregii țări se transformaseră într-un infern, prizoniere ale reglărilor de conturi și ale violenței găștilor. Nimeni nu prea l-a luat în seamă pe Antoni. Ce însemnau încă patru morți într-un cartier ca vai de lume? Nimic, absolut nimic. Antoni a fost predecesorul meu. Am dat de el după mari eforturi. Alesese și el o cale de scăpare. A lui nu a fost nebunia, nu ca atare, sau

poate că da. Și-a asumat un destin crud și dureros, a devenit alcoolic, un vagabond peste care am dat până la urmă în Valencia, fugind de lume, adâncit în ceața uitării pe care o găsea numai în vinul de două parale. Corpul lui era întruchiparea degradării și a uitării. Am scos din memoria lui chinuită o poveste despre tristeți și dureri imposibil de șters. Mi-a povestit tot ce a trăit. Avea un licăr de stupefacție în privire, gesturi vehemente și tulburi ca de drogat. Toate astea într-o noapte delirantă, de o întunecime care o anunța pe cea pe care o trăim acum noi doi. Da, mi-a povestit totul. Și el și-a găsit predecesorul. Nici pe el nu l-a crezut nimeni. Așa s-a întâmplat. Eu am anchetat cazul Claramunt, în care fiul lui Xavier a devenit asasin involuntar, victima aleasă de umbră. Nici pe mine nu m-a crezut nimeni. Am încercat prin toate mijloacele ca toți cei în care mă încredeam într-atât încât mi-aș fi pus viața în mâinile lor să nu știe această poveste. Asta a fost marea mea greșeală. Astăzi, inspectore Ossa, dumneavoastră sunteți cel care se ocupă de anchetarea unei noi serii de crime. Pe viitor, dacă nu intervine o împrejurare excepțională, fiul dumneavoastră, indiferent care e numele său, indiferent unde o să trăiască și ce o să facă, o să fie cel care o să le comită. Nimic nu poate schimba situația. Nimeni nu scapă de umbră. Va trebui să trăiți cu acest destin infam, cu certitudinea ineludabilă a suferinței tuturor predecesorilor dumneavoastră. Va trebui să trăiți mânjit toată viața, ca viitor responsabil de ceea ce o să se întâmple. N-o să aveți unde să vă ascundeți, n-o să găsiți refugiu niciunde. Nici religia, nici nebunia, nici alcoolul, nici drogurile n-o să poată evita ca, atunci când o să vină momentul să fiți dumneavoastră cel care o să vorbiți cu un alt om, care, peste treizeci și opt de ani, când o să ancheteze patru asasinate ciudate o să vă găsească prin intermediul vieții fiului dumneavoastră, mort deja, asasin și sinucigaș, vinovat în ochii tuturor. Jocurile au fost făcute. Jucăm împotriva unei umbre care trișează. Nu putem câștiga. Nimeni nu și-ar ucide fiul pentru a evita un posibil viitor sumbru. Toți știm că așa o să fie, dar preferăm să visăm c-o să găsim o cale să evităm asta, avem încredere c-o putem păcăli, dar nu facem decât să ne păcălim pe noi.

Peroarația lui Zábel a fost lungă și rapidă, aproape că i s-a tăiat răsuflarea. A revenit la „dumneavoastră” de ceva timp, de aceea îi acord mai multă credibilitate. Și-a spus adevărul lui. Și se poate ca acesta să fie adevărul obiectiv. De unde să știu? Totul pare să indice că e așa.

Mai am puține de aflat. Oare e lucrul cel mai important? Nu, nu e, dar instinctul îmi spune să-i adresez întrebarea. Și o fac.

— Emilio, spuneți-mi ce este umbra.

— Umbra...

Zâmbește, dar nu e nicio urmă de cinism în zâmbetul lui, numai mila celui care înțelege și simte durerea buimacă a interlocutorului.

— Încă nu știți? Mă gândeam că deja aveți o idee... Umbra asta e umbra Morții. N-o vedem. Îi vedem numai umbra, și chiar și pe asta cu dificultate. Ăsta e darul și blestemul nostru.

— Moartea...

Mă ridic de la masă. Emilio Zábel rămâne așezat. Mă dau înapoi ușor, fără să-mi iau ochii de la cei ai bătrânului polițist. Zábel e cufundat în reverie. După ce mi-a făcut dezvăluirea finală, a devenit absent ca la început, cu o privire pierdută, rătăcit într-o lume de neatins, de parcă dezvăluindu-mi identitatea umbrei, misiunea lui s-a încheiat și el se putea întoarce în lumea sa închisă. Nu mai e nevoie de alte cuvinte, știu că discuția s-a încheiat. Cum să judec toată această scenă? E imposibil s-o fac acum. Va trebui să încerc să meditez la toate astea, dar senzația de mască îmi domină prima concluzie. Nu trebuie să mă las purtat de primele impresii, de obicei sunt înșelătoare, știu prea bine.

Răsucesc mânerul și ușa se deschide. Ies pe hol și închid în urma mea. În sala de control, călugărița mă privește. Cei doi supraveghetori ies și, după ce trec pe lângă mine, intră în sala de vizionare. Îl duc pe Zábel în camera lui, trebuie să se odihnească. Călugărița se apropie după câteva secunde.

— V-am spus că n-o să scoateți nimic de la el.

Încerc să înțeleg sensul acestei fraze, e mai bine să aștept decât să-mi manifest ignoranța. Iar e ceva care îmi scapă. Măicuța Esperanza își continuă explicația, și asta nu face decât să-mi sporească confuzia.

— Cinci minute v-au fost de ajuns să înțelegeți. Și încă mi se pare mult.

Cinci minute? Trebuie să fi stat cu bătrânul Zábel cel puțin trei sferturi de oră! Oare de ce spune asta călugărița? Mă uit la ceas. M-am uitat la el înainte să intru. Era șapte și treizeci și cinci, iar limbile ceasului meu s-au oprit tocmai la ora asta.

— Iertați-mă, mi-a stat ceasul. Ce oră e?

— Opt fără douăzeci.

— Sigur?

— Da, sigur. Tocmai vorbeam cu supraveghetorii din sala de control. Ies din tură la opt. Se bucurau că vor putea pleca la timp, exact când ajung cei din tura de noapte.

— Bine, vă mulțumesc. O să-mi potrivesc ceasul.

Ce s-a întâmplat? Mi s-a stricat ceasul? Nu înțeleg. Parcurgem holul în sens invers. Călugărița continuă să vorbească.

— Îmi pare rău că ați venit degeaba până aici pe o vreme ca asta. I-am spus părintelui Pallarés, n-are rost.

Nu se poate. Ce s-a întâmplat cu timpul? Ar trebui să încerc să aflu, dar nu numai asta, ci și ce a văzut călugărița, sau mai bine spus ce nu a văzut. S-o lăsăm puțin, să vedem ce zice.

— Da ați avut dreptate. N-a vrut să vorbească. Și n-a fost nevoie nici să intrați să-l protejați, cum m-ați avertizat înainte de începerea întrevederii.

— Nu, slavă Domnului! A trecut prin destule omul ăsta. Nebunia lui e prea ciudată, boală grea, dintre cele care chinuie și le cauzează durere celor care îi poartă povara. Imaginați-vă, uneori spune că vorbește cu Moartea. Bietul de el, e cu adevărat foarte bolnav, suferă de o schizofrenie paranoidă. Simt că trebuie să-l protejez, așa am simțit din prima zi. Din fericire, nu cred c-a suferit deloc în timpul discuției.

N-a suferit deloc? Va fi complicat să scot mai mult de la ea. E imposibil să sap mai adânc fără să fiu direct. Dar vreau să încerc.

— Măicuță Esperanza, ați putea să-mi spuneți ce ați văzut dumneavoastră din sala de control.

— De ce vreți să știți?

Bună întrebare, dar mă așteptam la ea. Privirea bănuitoare a călugăriței merită un răspuns adecvat, așa că o să i-l dau:

— Deoarece camera de filmat se afla în colțul interior din stânga al sălii și de la masă nu se putea vedea decât o latură, din spate. Nu puteați să vedeți bine fața lui Zábel. Din camera de control nu puteați ști dacă a vorbit sau nu. Puteați să ne vedeți, dar nu mai mult.

Trec câteva secunde până să răspundă călugărița.

— Dumneavoastră ați încercat să vorbiți de mai multe ori, dar el nu v-a băgat în seamă. E drept, nu-i vedeam bine fața. Îl vedeam oblic, dar, când vorbește Zábel, mișcă mereu din brațe și din mâini, și n-a făcut-o nicio clipă. A stat liniștit tot timpul. De aceea cred că n-a spus nimic. Greșesc?

— Nu. N-a spus nimic. Numai câteva cuvinte. Incoerente. Dar trebuia să încerc. Vă mulțumesc că mi-ați dat voie.

Încă o enigmă. S-a întâmplat totul cu adevărat, sau mi-am închipuit eu? Eu sunt nebunul, sau el? Am ajuns la capătul holului. Intrăm în clădirea veche. Cheile își interpretează cântecelul metalic și sumbru în fiecare încuietoare pe care o lăsăm în urmă. Mă simt mai ușurat cu fiecare pas. Îmi amintesc când a trebuit să intru prima oară în închisoarea Modelo. Când am trecut prin controalele de securitate, la fiecare cincisprezece metri, simțeam că fiecare pas mă îndepărtează de lumea reală și mă afundă într-un coșmar urât. Îmi amintesc ce ușurat m-am simțit când am ieșit de acolo. Sentimentul de acum e foarte asemănător.

Ajuns în salon, îmi iau pistolul. Verific încărcătorul, pun siguranța, îl agăț la curea. Măicuța Esperanza mă însoțește până la ieșire.

— Vă mulțumesc pentru ajutor.

— Nu-mi mulțumiți. Nu v-a fost prea util, nu-i așa?

— Așa e, dar trebuia să încerc.

Nu are rost să spun mai mult. Deschid ușa. Afară e încă furtună, poate că a mai pierdut ceva din intensitate, dar e încă puternică. Multe ceasuri de aici înainte, Barcelona va mai fi biciuită de furia ei. Dau să fug spre mașină, când călugărița mă oprește cu simplul gest de a-și așeza mâna mică pe brațul meu.

— Inspectore Ossa.

— Da.

— Aveți grijă de dumneavoastră.

Călugărița a rostit aceste cuvinte pe un ton aparte. Toată atenția mi-a fost trezită de mesajul implicit pe care pare să-l cuprindă. Ce știe ea despre toate astea? Aș putea jura că mult mai mult decât îndrăznește să spună și poate chiar să gândească.

— O să încerc, măicuță Esperanza, o să încerc.

Ies. Merg prin ploaie. Nu alerg. Afară e încă întuneric, încă n-au reparat avaria. Lumina azilului se strecoară pe ușa de la intrare, pe care călugărița o ține dinadins deschisă. Călăuzit de ea, ajung la mașină. Deschid și intru. Portiera se închide. Întunericul învăluie parcarea ca o mantie. Mă simt pierdut în noaptea care se prăvălește brusc asupra mea. Nu mai am timp. De-aș putea găsi ieșirea...

Viitor

63

S-a terminat totul. Stau pe canapea, la mine acasă. A treia zi oferită de Rosell, în care puteam demonstra versiunea mea asupra faptelor, s-a încheiat. Deși e târziu, i-am telefonat lui Joan, deja am luat o decizie. După o scurtă conversație, am mărturisit eșecul. Nu există probe noi. Nu există indicii noi. Totul m-a dus la o fundătură. Nimic din ceea ce am trăit nu are nicio influență în acest caz. Rosell are cale liberă să-l închidă după bunul plac. Liniștea se va reinstala în biroul lui; politicienii vor înceta să-l deranjeze, iar tărăboiul din presă va lua sfârșit.

Declarația mea l-a surprins pe Joan, și o arată fățiș. Am fost abil, mi-am disimulat adevărata intenție, înfășurând-o în vorbe potrivite și certitudini ipocrite, dar cu o aparență de nezdruncinat. Până la urmă Joan e convins; îndoielile inițiale sunt risipite de elocvența pătimașă a versiunii mele asupra faptelor, cea mai solidă și stabilă din ultimele zile. La încheierea conversației, Joan e plin de speranță. Rămâne să ne vedem a doua zi de dimineață la secție, pentru a definitiva ultimele pagini din raportul final. Aproape că l-a terminat Joan, mai trebuie să-l verific și eu, i-l vom prezenta comisarului. Cazul se va încheia în cea mai bună manieră posibilă. Toată lumea va fi mulțumită, totul e bine când se termină cu bine și așa mai departe.

Da, Joan e bucuros, i s-a luat o piatră de pe inimă. Se temea pentru mine, șeful și prietenul lui, care orbecăia la granița cu partea întunecată. Deocamdată apele au revenit în făgașul normal. Va trebui să verifice în zilele următoare, dar deocamdată totul pare în regulă. Însă eu, chiar după ce am închis, mă afund într-o stare de spirit combativă.

Mi-e indiferent că toate cele aflate în ultimele zile au fost o acumulare de certitudini care par să garanteze un destin complet opus celui care mi-a fost rezervat.

Nu mă interesează că fiecare pas făcut cu zile în urmă a constituit confirmarea celor pe care i-au făcut predecesorii mei, după cum mi-a confirmat Zábel.

Nu contează că până și foile astea redactate de curând și care își așteaptă soarta pe biroul din camera de zi vor îngroșa dosarul 2008/1/28 A-Pozales, exact aceleași din cazul Claramunt.

Toate astea îmi sunt indiferente. Dacă am redactat aceste foi cu intenția de a le include în dosar, imitând gestul lui Zábel, am făcut-o cu simț de răspundere, știind că există un echilibru formal care trebuie respectat. Lucrurile au nevoie de o ordine concretă. Dacă vreau să pun capăt acestei chestiuni, faptul că păstrez echilibrul cu un gest așa de mic dă o eleganță ironică hotărârii mele. Voi acționa inteligent când cazul va fi închis și dosarul va lua drumul arhivei, după câteva luni, când nu-l va mai deschide nimeni. Și dacă o va face cineva, nu va putea crede decât că e vorba de o glumă.

De ce acționez astfel? Ce mă face că mă port așa? Pot fi sigur de mine? După tot ceea ce am trăit, nimeni nu ar mai fi. Fie cred, și astfel mă condang la nebunie, fie nu cred, și tot la nebunie mă condang. Așa ar trebui să fie pentru oricine, dar eu, inspectorul David Ossa Planells, nu sunt oricine, sunt unic, diferit de ceilalți. Am luat o decizie fermă și de nezdruncinat: nu voi sfârși ca Zábel, la balamuc. Da, am luat o decizie și voi fi serios și consecvent în privința ei. Nu voi recurge la droguri, nici la alcool, nu voi fugi niciunde. Voi lupta împotriva nebuniei și o voi învinge. Nimic din ceea ce tocmai am trăit nu mă va afecta, mizez pe un sprijin care nu m-a lăsat la greu, mizez pe glasul acesta care a fost mereu alături de mine, din copilărie; glasul care m-a scăpat de o moarte sigură când eram copil; glasul care de-a lungul anilor s-a dovedit fundamental în munca mea și care m-a călăuzit în momentele cele mai complicate, protejându-mă, răsfățându-mă. „Trăiește și ai încredere”, mi-a spus. În mâinile lui îmi las destinul, în el îmi pun speranța. Știu că pot asculta de el, niciodată nu m-a dezamăgit.

Și, în plus, mai sunt și alte elemente care par să joace în favoarea mea. Hai să le vedem așa cum le văd eu.

Am fost martorul unor fenomene neobișnuite, e drept. Dar s-a mai întâmplat și înainte. Toată viața mi-a fost marcată de situații neobișnuite. Umbra Morții, așa a spus Zábel, mi-a dat târcoale. E oare într-adevăr vorba de Moarte, sau era doar o metaforă, încă o probă de nebunie din partea unui

biet bolnav care vrea să descrie o realitate de nedescris? Cine poate ști? Și indiferent ce e umbra, de fiecare dată am reușit s-o fentez datorită darului meu, nimic nu mă face să cred că nu se poate repeta. Să conviețuiesc cu ea? Da. Se poate ca toată discuția cu Zábel să fi fost o invenție, rod al imaginației mele afectat de aceste evenimente. Așa se explică faptul că măicuța Esperanza nu a văzut nimic, că timpul nu s-a scurs așa cum mă așteptam eu, că ceasul meu arăta aceeași oră la ieșirea din sală ca la intrare.

Nu are sens să continui ancheta. Tot ce puteam afla știu deja, și nu trebuie să încerc să conving pe nimeni de contrariu. O să păstrez tăcerea, nu o să dau greș în privința asta, voi ști să-mi țin în frâu fervoarea. Nu mă așteaptă în viitor situații mai tensionate decât cele pe care le-am trăit, iar dacă hotărârea mea e fermă, ca acum, nu mi se va frânge cu trecerea timpului, va fi neclintită până la sfârșit.

Și, în plus, mai există un ultim factor, cel mai important dintre toate, esențial pentru viitor. Zâmbesc, nu trebuie să mă tem de nimic, nu numai pentru că am decis să nu cred în toată povestea asta, pe care încerc s-o privesc de la o distanță sigură; zâmbesc pentru că, fără acest ultim factor, tot ceea ce au trăit predecesorii mei devine nul. Nu asta e cheia liniștii mele. Liniștea depinde de fiecare, iar eu am decis să o cuceresc indiferent de situație și indiferent de piedici. Nu, nu e cheia, ci confirmarea sa totală. E de ajuns să evit ceea ce trebuie evitat. Să tai firul viitorului. Atât de simplu este.

Cu gândul acesta, agitat de avalanșa de evenimente și de gânduri, decid să iau ultima pastilă de Loracepán din cutia cu medicamente. Trebuie să-l iau, altfel nu voi putea dormi, și nu-mi doresc nimic mai mult decât să mă pierd în vraja somnului, să visez, să visez, să mă refugiez în vise aurii cu aventuri din cărțile copilăriei, și astfel David din vis să poată trăi calmul irealității voluntare și să se bucure de imaginarul faptelor eroice nemărginite. Mi se închid ochii, încep să mă închipui la bordul unei corăbii cu pânze, în drum spre destinații necunoscute, brăzdând mări anonime, cu spada la cingătoare și cu un batic pe cap, învârtind cu fermitate timona corăbiei zvelte, pe care, cum altfel, o mânui cu dezinvoltură...

Telefonul sună insistent. Nu contează că nu e oprit sonorul. Pastila e puternică, nimic nu-i stă în cale; telefonul ar putea suna de o mie de ori, că eu tot nu l-aș auzi. David este cufundat în profunda magie a lumii plăsmuite de el. După ce sună a opta oară, intră căsuța vocală: „Aceasta e căsuța vocală a inspectorului Ossa. Lăsați mesajul și un număr de telefon, și am să vă contactez cât mai curând posibil. Vă mulțumesc.”

Vocea Maríei ezită câteva secunde până să se supună poruncii dorinței sale. Însă, cuvintele sunt rostite cu un foc care nu l-ar arde pe cel care le ascultă. Sunt încărcate de tristețe, de bucurie, de disperare, de speranță: „David, sunt eu, iartă-mă că te sun la ora asta, iartă-mă că te-am părăsit așa cum am făcut-o, dar mi-era teamă. N-aștept să mă ierți, dar aștept să mă înțelegi. David, iubirea mea, îmi pare așa de rău, dar trebuie să vorbesc cu tine, cât mai repede posibil! Sună-mă când vrei, oricând, e urgent, nu contează ora, nici locul și nici momentul, sună-mă. David, tu și cu mine, noi... Sunt însărcinată.”

Așa se încheie deocamdată. Cu toate certitudinile spulberate. Cu ecoul unei speranțe distruse. Se va întâmpla din nou? Cine poate ști? Mai e o viață întreagă înainte. Și mii de alte cazuri de anchetat.

San Sebastián, aprilie 2008

Inspectorul Ossa există, deși nu are acest nume. Spre eterna mea uimire, unele dintre ciudatele lui capacități sunt adevărate, le-am experimentat chiar eu.

Să povestesc când și cum mi s-au demonstrat ar fi materie suficientă în sine pentru un nou roman.

Va fi timp și pentru asta în viitor.

Table of Contents

I. Locul crimei
II. Copilăria
III. Răzbunare
IV. Tinerețea
V. Enigme
VI. Cazul Mercedes Ruiz
VII. Enigma
VIII. Trecutul
IX. Prezent
Viitor